

### 3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

#### 3.1. Prikaz prostornog razvoja grada u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Primorsko-goranske županije

U sagledavanju mogućnosti prostornog razvoja grada Rijeke, osim prirodnih (konfiguracijskih i topografskih) i povijesnih uvjetovanosti, kao i uvjetovanosti nastalih kontinuitetom prostornog i urbanističkog razvoja grada i njegovog metropolskog područja tijekom posljednjih pola stoljeća, veoma je važno savladati svojevrstan raskorak koji nastaje kao posljedica *nužnosti* izrade planskih rješenja unutar administrativne granice Grada i *potrebe* postavljanja takvih prostornih i razvojnih rješenja koja sadrže nužne refleksije na širi prostor, na koji radi administrativne podjele ne mogu “računati”, ali bez kojega ne može biti postavljena vizija razvoja. U ovoj dihotomiji posebnu važnost i značenje treba pridati razini prepoznavanja razvojnog karaktera sadržanog u ovom Prostornom planu u jedinicama lokalne samouprave unutar (barem) riječkog metropolskog prstena na način da se planerska ideja ne shvati kao posezanje za prostorom ili nametanje rješenja, nego kao rezultat promišljanja riječkog metropolskog područja kao urbanog sustava unutar kojeg postoji gradacija potreba i funkcija, unutar kojeg ostaje dovoljno mogućnosti identitetskog prepoznavanja i vrednovanja i unutar kojeg postoji stalna otvorenost prema novim potrebama i sadržajima.

Grad Rijeka ima nekoliko razvojnih pravaca i nekoliko prepoznatljivih funkcijskih točaka odnosno prostora. Ukratko, šire gradsko središte prostor je povijesnog kontinuiteta razvoja, posljedica kojeg je koncentracija niza funkcija javnog i društvenog značenja, pri čemu je duljina trajanja povijesnog razvoja izazvala dominaciju sadržaja na površini od desne strane Rječine na zapad. Međutim, u istom kontekstu razmatranja, nezaobilazna je uloga gradskog područja Sušaka, posebno u onom opsegu funkcija, sadržaja, izgrađenih prostora i razvoja urbane kulture uopće, koji je stečen u razdoblju trajanja razvoja Rijeke i Sušaka kao dvojnih gradova. Riječka luka i njoj rubne sjeverne zone daju gradu ono markantno lučko-industrijsko-prometno obilježje. Vertikale stambenih tornjeva Sušaka predstavljaju dojmljivu urbanu fakturu unutar jedne razvojne faze grada koja je u najvećoj mjeri konzumirala prostor koji je stajao na raspolaganju.

Urbanizacija koja traje od pedesetih do danas otvorila je niz novih razvojnih pravaca, dominantno u funkciji stanovanja, manje u funkciji rada, još manje sporta, i td. Ostvarenja ideje o policentričnom razvoju proizvela su od kraja sedamdesetih i početka osamdesetih bitne pomake poput otvaranja nove radne zone na istočnom dijelu grada (Kukuljanovo), izgradnja novih lučkih bazena (terminal za rasute terete Bakar, stočni terminal Bršica, naftni terminal Omišalj, kontejnerski terminal Brajdica), otvaranje novih stambenih zona i dr. Ipak, ishodište osnovnog urbanog problema već cijeli niz desetljeća proizlazi iz preklapanja vizija razvoja grada i razvoja lučko-industrijskog kompleksa na istom ili vrlo sličnom prostoru, kao i različitom shvaćanju ideje što u sadržajnom smislu čini grad. Stoga su razvojni procesi gotovo uvijek bili u funkciji angažiranja obalnog ruba i nisu jednako kvalitetno penetrirali u dubinu prostora, nego su, posebno na području stanovanja, proizvodili periferijske učinke i prostorno-socijalnu segregaciju čije su posljedice vidljive i danas.

U ideji osnovnog prostornog razvoja grada ne možemo se stoga odreći nekih bitnih dosega proizašlih iz dosadašnjeg razvoja. Štoviše, njih uključujemo i na njih se nadovezujemo, te naglašavamo:

- potrebu zadržavanja i daljnjeg razvijanja luke Rijeka kao lučkog sustava koji je u svim svojim dijelovima adekvatno prometno vezan na cestovnu i željezničku mrežu;
- potrebu daljnjeg razvijanja radne zone Kukuljanovo kao glavne zone industrijskog, proizvodnog, skladišnog i sličnog karaktera riječkog metropolskog područja;
- potrebu razvijanja poslovnih zona (proizvodnih i poslovnih sadržaja) unutar riječkog prstena i metropolskog područja, s posebnim naglaskom na mogućnosti razvoja teretnih odnosno robnih terminala (radi blizine granice i uz čvorišne točke prometnih sustava);
- potrebu razvijanja riječkog prometnog čvora, realizacijom kojeg će se zahvatiti u dubinu metropolskog područja anticipirajući potencijalne procese prostornog razvoja koje ovakvi koridori vremenom potiču;
- potrebu očuvanja, razvoja i poticanja procesa višestruke identifikacije (urbane, funkcijske, kulturne, tradicijske i dr.) naselja i područja gradova i općina riječkog metropolskog područja radi poticanja njegove slojevitosti i uzajamne prostorne korespondencije.

Ideja prostornog razvoja grada, dakle, participira s prethodno rečenim (i ne samo s tim), te želi naglasiti sljedeće bitne odrednice i razvojne pravce:

- *Otvaranje razvojne, identifikacijske i fizionomske fronte duž trase gradske auto-ceste*

Razvoj, identifikacija i fizionomija mogu se i trebaju iščitati u lociranju, kvaliteti urbane organizacije i arhitektonskog izraza građevina koje će činiti poslovno-trgovačko-stambeno-sportski kompleks, buduće sekundarno gradsko središte na području Rujevice.

- *Radijalni pravac koji aktivira dubinu zapadnog prostora grada, od čvora Rujevica prema Viškovu.*

Osim oslanjanja dijela sadržaja sekundarnog gradskog središta, ovaj pravac, čija će se elementarna materijalizacija dogoditi izgradnjom prometnice, na sebe vezuje niz potencijalnih funkcija i prostora koji će postupno doći do izražaja. Primjerice, odlagalište Viševac, koje cesta tangira, s perspektivom sanacije otvara mogućnosti različitih sadržaja. Jednako tako postaju zanimljivi i dostupni (pa stoga i mogućnost i potreba njihovog profiliranja), stambeni, šumski i sportski kompleksi općine Viškovo i njemu pripadajućeg sustava naselja.

Aktiviranjem radne zone proizvodnog i komunalno-servisnog sadržaja na Srdočima, također se potiče aktiviranje dubine prostora i pružanje višeg standarda u javnom prijevozu putnika jer se u ovoj zoni ovim Planom predviđa izgradnja garaže vozila javnog prijevoza.

- *Radijalni pravac koji aktivira dubinu istočnog prostora grada dolinom Drage preko krasičkog platoa do Križišća*

Ovaj pravac u relativno plitkom luku angažira dubinu istočnog riječkog prstena od Sušačke drage do Križišća. Vrijednost ovog prostora kao stambenog područja izraženih cjelina naselja, te važnost radne zone Kukuljanovo, posebno će doći do izražaja izgradnjom brze ceste ovim pravcem. Štoviše, podizanje cestovnog standarda na najkritičnijem komunikacijskom pragu grada s naseljima od Svetog Kuzma do Križišća, tj. dolinom Sušačke drage, povećava se dostupnost i integracija kako tih naselja tako i radne zone u urbani prostor grada i njegovu prometnu matricu, pa time i privlačnost za rad i stanovanje.

Spajanje radne zone preko čvora "Čavle" na auto-cestu, dodatno povećava njezinu pristupačnost, te se tako stvara komunikacijski prsten u pristupu sa odnosno na područje grada.

- *Longitudinalni razvojni pravac, zapadno i istočno*

Iako naizgled razdvojen tektonskim rasjedom Martinšćice te upravnim granicama Grada, kostrenski poluotok i razvojni procesi na njemu višestruko su važni za Grad Rijeku. Na ovom prostoru, čije je težište udaljeno od gradskog središta jednako kao i na pr. gradsko područje Kantrida, smješten je značajan gospodarski potencijal visoke razine utjecaja na ukupni eko-sustav, a veliki dio populacije gravitira ukupnim sadržajima Grada.

Zapadni dio razvojne longitudinale značajan je radi litoralnih, prostornih, ambijentalnih i drugih vrijednosti na kojima se mogu graditi razvojni programi i karakterizacija ovog dijela grada. Ovakav pristup posebno je važan u svijetlu sadržajnog, ali i komplementarnog, nadovezivanja na turistički karakter Opatijske rivijere.

- *Disperzija dijela javnih i društvenih sadržaja s naglaskom na stvaranje sveučilišnog kampusa i integraciju bolničkih kapaciteta*

Ovi prijedlozi svakako pridonose ne samo zadovoljenju nedostajućih prostornih potreba, nego i stvaranju preduvjeta budućeg znanstvenog, istraživačkog, tehničko-tehnološkog i stručnog razvoja, što je jasan cilj svakog suvremenog urbanog središta. U užem smislu, potiču distribuciju funkcija na širem gradskom području, s izraženim utjecajem na komunikacijsku matricu, ali i redistribuciju drugih sadržaja u prostoru.

Uz dobivenu suglasnost Ministarstva obrane RH, Sveučilišni kampus planira se razviti na prostoru današnje vojarne na Trsatu.

- *Površine za stambenu izgradnju*

Iako je prisutan negativni demografski trend, promjena tipologije izgradnje od višestambene na obiteljsku i višeobiteljsku zahtijeva povećanje površine za izgradnju ali s bitno manjim gustoćama od postojećih. Razina

prostorne organizacije naselja i njegova uređenja, izgradnje javnih i društvenih sadržaja i uopće uspostavljanje punog komunalnog standarda u kratkom vremenskom razdoblju, svakako će predstavljati zahtjevan zadatak.

U organizaciji građevinskih područja posebno je važno uočiti ona, poput Drenove, Pehlina, Gornjeg Zameta, Srdoča, Svilna i dr. na koja se, s većom ili manjom prostornom cezurom, nastavljaju građevna područja susjednih općina, te unutar kojih je moguće prepoznati sekundarne pravce razvoja riječkog urbanog sustava. Svakako je potrebno da se rezultati prostorne penetracije i drugih funkcija, osim stambene, duž tih pravaca osjete s obje strane administrativne granice.

#### ▪ *Razina urbane i arhitektonske kvalitete budućih zahvata*

Svakako će pojačati ili umanjiti urbanu percepciju grada. Niz područja, odnosno sadržaja, čiji je budući razvoj obilježen pojmom “*gradskog projekta*” obuhvaća različite dijelove grada u rasponu od teme Delte do teme budućeg sekundarnog gradskog središta na Rujevici.

Javni natječaji, kao način otvaranja teme širokoj stručnoj javnosti, a posebno njihov rezultat uvijek u sebi nosi potencijal prihvatanja i svojevrsnog oponašanja u drugim, posebno bliskim, sredinama ili opasnost odbacivanja. Stoga je veoma bitno da značenje zahvata, kao i njegove neposredne i posredne koristi budu prepoznati barem u metropolskom području, unutar kojeg se mogu nadovezati i drugi, kompatibilni programi razvoja.

Tako određena prostorna razvojna struktura treba biti okosnica za daljnje planiranje užih područja, kako bi se onemogućila parcijalna i nepoželjna potrošnja prostornih potencijala, u gradu koji je već ionako dovoljno preopterećen neprimjerenim korištenjem prostora.

### 3.1.1. Funkcionalna podjela prostora grada Rijeke

Funkcionala podjela grada oslanja se na dosadašnji razvoj i dosegnute funkcije grada. Osnovna prostorna podjela prema njegovom fizičkom izgledu, dijeli grad na *kopneni dio* i *morski akvatorij*. Prema namjeni, prostor se dijeli na:

- A. Površine za razvoj i uređenje naselja,
- B. Površine izvan naselja za izdvojene namjene,
- C. Poljoprivredne i šumske površine,
- D. Vodne površine.

A. Površine za razvoj i uređenje naselja određene su *građevinskim područjem naselja*, a površine izvan naselja za izdvojene namjene *građevinskim područjem izvan naselja za izdvojenu namjene*.

Površina građevinskog područja naselja namijenjena je rekonstrukciji, gradnji i uređenju:

- stambenih građevina obiteljske, višeobiteljske i višestambene tipologije;
- stambeno-poslovnih i poslovnih građevina;
- građevina javne i društvene namjene državnog, županijskog i gradskog značenja;
- građevina gospodarske namjene, s izuzetkom proizvodne-pretežito industrijske;
- građevina športa i rekreacije županijskog i gradskog značenja;
- javnih i zelenih površina;
- prometnih građevina;
- građevina pošta i telekomunikacija;
- građevina infrastrukturnih sustava i mreža u funkciji naselja te građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju,
- drugih, ovdje nespomenutih, sadržaja koji su u funkciji građevinskog područja naselja.

Detaljni prikaz građevinskih područja, s oznakama, radnim nazivima i površinom, dan je u točki 3.2.1.1. ovoga Plana.

B. Građevinska područja za izdvojenu namjenu ovim su Planom razgraničena na:

- Gospodarsku namjenu:
  - proizvodnu-pretežito industrijsku (I1),
  - ~~proizvodnu-pretežito zanatsku (I2),~~
  - proizvodnu – brodogradilište (I3),
  - proizvodna namjena – tehnološko-poslovna namjena (I4),
  - poslovnu – pretežito uslužna namjena (K1),
  - poslovna – pretežito trgovačka namjena (K2),
  - poslovna – komunalno-servisna (K3),
  - ugostiteljsko-turistička namjena – hotel (T1),
  - luka nautičkog turizma (LN),
- Športsko-rekreacijska namjena:
  - šport (R1),
  - rekreacija (R2),
  - sportska luka (LS),
- Površina infrastrukturnih sustava (IS), za dio linijskih i površinske građevine državnog i županijskog značaja,
- Površine groblja.

Detaljni prikaz građevinskih područja, s oznakama, radnim nazivima i površinom, dan je u točki 3.2.1.-*Gradenje i korištenje površina građevinskih područja* ovoga Plana.

C. Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene i šuma isključivo osnovne namjene, ovim su Planom razgraničene na:

- vrijedno obradivo tlo (P2),
- gospodarska šuma (Š1),
- zaštitna šuma (Š2),
- 

D. Ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (PŠ),

E. Vodne površine ovim su Planom razgraničene na:

- more,
- Rječina (V),
- bujični vodotoci (Vb)
- retencije (Vr),
- akumulacija hidroelektrane (AH),

Unutar građevinskog područja naselja, građevinskog područja izvan naselja za izdvojene namjene, te poljoprivrednih i šumskih površina, moguće je vođenje infrastrukturnih uređaja i građevina za koje su ovim Planom određeni infrastrukturni koridori.

Osim ove podjele, koja se temelji na Prostornom planu primorsko-goranske županije, prostor Grada Rijeka je, radi analitičke i planerske potrebe, ovim Planom podijeljen u 11 prostornih cjelina koje se, pojedinačno, mogu dalje dijeliti na prostorne zone kao prepoznatljive jedinice građevinskog područja naselja, koje se ovim Planom nazivaju gradskim područjima. Planiranje prostora gradskih područja imanentno je razini Generalnog urbanističkog plana i drugih planova užih područja. Građevinska područja naselja, kao i građevinska područja izvan naselja za izdvojenu namjenu, čiji je prikaz dan u tablicama, prikazana su tako da je vidljiv njihov smještaj unutar pojedinačnih prostornih cjelina odnosno gradskih područja.

### 3.1.2. Okosnice razvoja - funkcije naselja

- 3.1.2.1. Stanovanje
- 3.1.2.2. Gradski centri i središnje funkcije
- 3.1.2.3. Izlaz grada na morsku obalu
- 3.1.2.4. Sveučilište
- 3.1.2.5. Bolničko zdravstvo
- 3.1.2.6. Sportska i rekreacijska područja i sportske građevine
- 3.1.2.7. Parkovne, šumske i zelene površine
- 3.1.2.8. Proizvodna gospodarska namjena - Industrija ~~i zanatstvo~~
- 3.1.2.9. Luka
- 3.1.2.10. Prenamjena zona posebne namjene

Grad Rijeka je makroregionalno središte Hrvatske i središte Primorsko - goranske županije. Po svom položaju, broju stanovnika, i djelatnostima koje se odvijaju na prostoru grada, Rijeka je najprivlačnije žarište prostora Županije i njezino središnje mjesto po broju funkcija, po sadržajima i aktivnostima, po broju stanovnika i gustoći stanovanja, po gustoći javnih i društvenih sadržaja, te po svojoj kulturnoj atraktivnosti. Privlačnost grada kakav je Rijeka ne treba se planski destimulirati. Gradovi ove kategorije šire svoj utjecaj duboko u prostor i izvan njegovih regionalnih i makroregionalnih prostornih dosega. Oni su fokusi urbanotvornosti i prostori unutar kojih se planskim postupcima treba osiguravati kvaliteta življenja i stimuliraju procesi jačanja onih djelatnosti koje će odgovoriti zahtjevima ispunjavanja urbanističko-prostornog, demografskog i socijalnog, te kulturnog značaja i omogućiti sinergiju utjecaja kompleksnih sastavnica koje život u gradu čine zdravim, ugodnim i održivim.

Za očekivati je da će istaknuta važnost položaja Rijeke te stabilizacija tranzicijskih procesa ponovno Rijeku svrstati u gradove ekonomske snage i prosperiteta. Ovaj Prostorni plan predviđa takvu budućnost iako prostorne pokazatelje temelji na broju od 160.000 do 180.000 stanovnika.

Ovim planom Rijeka definira prostorne i razvojne komponente oslonjene na daljnju ulogu Grada kao županijskog i makroregionalnog središta. Razvoj će shodno toj ulozi nastaviti okupljati centralne funkcije zadovoljavanja potreba šireg prostora, ali će zbog prostorne ograničenosti svojeg teritorija razvijati one funkcije koje su neophodne, tradicionalne i urbanotvorne. Odabirom i ravnomjernijom distribucijom sadržaja unutar Riječkog prstena rasteretit će se pritisak na uže gradsko područje. Regionalne silnice urbanog utjecaja već su i do sada transformirale okruženje i suprostavljale se depopulaciji dijela županije. Taj proces treba i dalje planski podržati.

#### 3.1.2.1. Stanovanje

Rijeka ne očekuje značajniji porast stanovništva, a uzimajući u obzir ukupno stanovništvo Hrvatske i ulogu Rijeke u sustavu gradova Hrvatske, to se može smatrati povoljnom okolnošću. Demografsku perspektivu s obzirom na pad broja stanovnika u zadnjem desetljeću bilo je teško iskazati.

Izuzmu li se iz razmatranja perspektive prethodnih planova koji su računali sa 220.000 stanovnika, a planirani broj stanovnika 2015. g. iskazan u Prostornom planu Primorsko-goranske županije od 170.500 stavi u omjer s današnjim brojem od (približno) 145.000 stanovnika, proizlazi potreba rasta broja stanovnika po stopi od 1.1% godišnje, odnosno čak 11 % tijekom desetljeća, što nije realno očekivati. Čak i optimistične prognoze ne mogu računati s rastom većim od 3-5% tijekom desetljeća, što izaziva porast od 6.500-10.900 stanovnika tijekom planskog razdoblja. S ovako postavljenom projekcijom, broj stanovnika porastao bi do 2015. na 152.000-156.000, što je još uvijek ispod broja stanovnika iz 1991. godine. Naravno, moguće je postaviti i varijantu daljnjeg pada broja stanovnika, što izaziva ne samo prostorno-planerske nego i svekolike druge razvojne posljedice.

Demografski razvoj pokazuje u zadnjem desetljeću zaostajanje i smanjenje broja stanovnika prema nekadašnjim prognozama. Nekoliko je glavnih razloga koji su do toga doveli: rat, procesi tranzicije, zaostajanje gospodarskog razvoja. No, broj stanovnika i na njemu temeljen prostorni plan ne može se vezivati jedino na takve demografske pokazatelje. Atraktivnosti i razvojni potencijali samog prostora mogu u budućnosti ponovno potaknuti veći priliv stanovništva i njihovo prestrukturiranje. U povijesti je bilo nekoliko takvih gospodarskih i demografskih kriza, iza kojih su slijedile godine gospodarskog pa i demografskog oporavka.

Očito je iz svega navedenog da će u razdoblju provedbe Prostornog plana, ali ne samo radi njegove provedbe, jedan od zadataka biti neophodno pratiti i izučavati demografske promjene i utjecaje koje one izazivaju, ne samo na području grada Rijeke nego i daleko šire.

Analiza procesa socio-kulturnog raslojavanja suvremenog društva, afirmacija privatnog vlasništva i dominacije fizičkih osoba u investicijama u stanogradnji, te aktualnog stanja i potreba (broj osoba na gradskim listama za dodjelu stana, program društveno poticane stanogradnje i sl.) pokazuje da potreba za stambenim prostorom ipak postoji. Ta je potreba vidljiva ne samo praćenjem tržišta stanova nego i iz neprimjerene sociološke generacijske sprege unutra brojnih obitelji koje zajednički koriste raspoloživ stambeni prostor. Zato se predviđa i proširenje površine stanovanja za izgradnju oko 3.000 stanova što odgovara populaciji od oko 7.000-9.000 stanovnika. To bi odgovaralo površini od oko 100 novih hektara uz prosječnu bruto gustoću od oko 80 st/ha. Tome su dakako pridodane i lokalne prometnice kao i prateći sadržaji stanovanja: centri gradskih područja, škole, zelene površine gradskih područja i sl. Iako će odabir tipologije i morfologije biti dominantan zadatak Generalnog urbanističkog plana, na razini ovog Plana moguće je napomenuti da će nove površine građevinskog područja naselja dominantno biti usmjerene na obiteljsku i višeobiteljsku izgradnju. Višestambena izgradnja bit će prisutna u onoj mjeri u kojoj će predstavljati nastavak na započete morfološke obrasce ili u funkciji naglašavanja centraliteta pojedinih dijelova, negdje moguće u svrhu upotpunjavanja osnovne poslovne ili slične funkcije. Za očekivati je da će ova tipologija dominirati područjima smještenim sjeverno od zaobilaznice u kontekstu podržavanja novog sekundarnog gradskog centra i stvaranja sjeverne urbane fronte gradske auto-ceste.

### 3.1.2.2. *Gradski centri i središnje funkcije*

B.1. Gradsko područje od Mlake do Piramide Planom se potvrđuje kao gradsko središte s prepoznatljivim i već profiliranim ili prostorima u procesu profilacije. Osnovna osobina gradskog središta leži u mogućnosti znatnog podizanja razine njegove fizionomske, funkcijske i urbane kvalitete uopće. Te se mogućnosti očituju:

- u prostorima koje je potrebno rekonstruirati (ne uvijek nužno i izgraditi) i/ili prenamijeniti: Stari grad, kompleks ex „Benčić”, Vodovodna i Ružićeva ulica i dr.;
- u širenju površina koje se tretiraju kao pješačke zone;
- u izboru namjena unutar kojih bi trebalo zadržati funkciju stanovanja (ne potencirati prenamjenu stambenog u poslovni prostor) i afirmirati i sadržaje javne i društvene namjene.

Posebnu pažnju zaslužuje dio površina unutar gradskog središta: Putnička luka, luka Baroš, Delta koje mu se ovim Planom i stvarno žele vratiti, a iste se obrađuju u okviru teme izlaza grada na morsku obalu.

B.2. Prostor Rujevice ovim se Planom određuje kao područje *sekundarnog gradskog središta*. Ovo je neophodno stoga jer je tradicionalno gradsko središte ujedno područje izraženih prometnih, ekoloških i prostornih ograničenja (i poddimenzioniranih rješenja), te se novi programi razvoja ne mogu uspješno implementirati.

Područje Rujevice predstavlja površinu svega oko 3 km udaljenu od gradskog središta, smješteno je uz gradsku auto-cestu (na kojoj je planiran i pristupni čvor) i gotovo centralno u odnosu na gradsku os istok-zapad. Oblik nepravilnog trokuta čiji sjeverni vrh seže oko 1 km u dubinu prostora do Hosti te veličina neizgrađene površine od nekoliko desetaka hektara, s već navedenim stvara jedinstvene lokacijske pogodnosti unutar grada Rijeke koje opravdavaju ovakav tretman područja.

Ovim se Planom područje Rujevice namjenjuje izgradnji poslovnih građevina visokog prostornog, (trgovački centri i sl.) i tehničko-tehnološkog standarda (poslovne građevine, sajamske građevine i sl.) s istovremeno izraženim zahtjevom izrazite prometne pristupačnosti.

U ovom kontekstu opravdano je u nastavku istog područja locirati sportsko područje s centralnim stadionom i sportskom dvoranom, budući da prostorno-prometna organizacija šireg područja stvara izrazito pogodne lokacijske uvjete za sportske sadržaje.

B.3. Treća razina lociranja centralnih sadržaja odnosi se na razvoj takvih sadržaja unutar pojedinih gradskih područja koja brojem svojih stanovnika i prostornom organizacijom ispunjavaju uvjete za planiranjem takvih centara. Generalnim urbanističkim planom potrebno je ovu razinu detaljnije planirati.

Ovim Planom, u točki 3.2.1.1.1. navode se smjernice prostorne distribucije centralnih područja unutar prostornih cjelina te smjernice za dimenzioniranje centralnih sadržaja unutar centralnih područja.

### 3.1.2.3. Izlaz grada na morsku obalu

Planiranje dijelova grada koji predstavljaju njegov izlaz na more, predstavlja ujedno otvaranje postupnih, složenih i dugotrajnih procesa sadržajne i prostorne transformacije tih područja.

Područje Delte ovim Planom namjenjuje se slobodnom gradskom javnom prostoru. Ne samo da je to izlaz na more središta grada, nego je i važan element identiteta grada obilježen njegovim topografskim smještajem. S obje strane formirane su fasade grada. Fasada grada nije samo pogled s mora, grad ima i unutarnje fasade. Deltu ne treba planirati kao prostor guste gradnje, već kao prostor javnih gradskih sadržaja s puno parkova, obalnih šetnica i odmorišta.

Prostor ex “Torpeda” drugi je veći mogući izlaz grada na more. To je realno, budući da tvornica “Torpedo” ne postoji i njen prostor treba izuzeti od drugih industrija i luke. Otvorene su opcije stvaranja višefunkcionalnog centra, primjerice mogućnosti smještaja sajamskih manifestacija vezanih za more, koncipiranje ribarske luke, centra za istraživanje i razvoj visokih tehnologija, proizvodnog i poslovnog centra i kompatibilnih trgovačkih i uslužnih sadržaja i sl. Ovim se Planom ukazuje na potrebu valorizacije, izradom plana užeg područja i vođenjem procesa sadržajne i prostorne transformacije, te prostorne manifestacije kulturno-povijesne komponente kompleksa temeljene na torpedu, kao specifičnom riječkom izumu kojemu se (tijekom povijesnog razvoja) podredila djelomično i prostorna organizacija.

### 3.1.2.4. Sveučilište

Sveučilišna je funkcija među najvažnijim gradskim funkcijama. Jačanje sektora tercijarnih djelatnosti u Rijeci koje je nužno obzirom na njenu makroregionalnu ulogu i gravitacijske funkcije ne može se zamisliti bez jake sveučilišne funkcije. Međutim, kako gospodarstvo, bazirano isključivo na tercijaru, ne može egzistirati bez adekvatnog sekundarnog sektora, postavlja se pitanje o njegovom karakteru. Poželjan karakter sekundarnog sektora jest onaj koji nije sirovinški, koji je ekološki prihvatljiv, koji u ekonomskom smislu unosi velik dio finalnog rada u proizvodnju i koji sukladno tome ima potrebu za istraživačkim radom. Svako moderno sveučilište istovremeno je i znanstveno-istraživačko, tj. usmjereno na primjenu znanstvene spoznaje u usavršavanju postojećih ili uspostavu sasvim novih tehnoloških procesa i/ili rješenja. Prema tome, bez jake sveučilišne funkcije ne može biti ni tehnološkog industrijskog napretka koji jedino može unijeti kvalitetu u gospodarstvo grada, Županije ali i šire.

Osim toga, Sveučilište učvršćuje makroregionalnu ulogu Rijeke, poboljšavajući strukturu kulturnih i znanstvenih institucija i naobrazbe čime unaprjeđuje strukturu potrošnje, stimulira razvitak novih razvojnih tendencija u djelatnostima i svekoliko gradu podiže urbanitet.

Iz svega navednog jasno je da uloga sveučilišta mora biti osnažena odgovarajućim prostornim smještajem. Osnovna kvaliteta planiranog razvoja leži u formiranju kampusa i to na površini današnje vojarne Trsat. Bitne komparativne vrijednosti ove lokacije leže u njezinoj površini, koja svojom veličinom i izuzetno malom izgrađenošću omogućuje slobodu prostorne organizacije i arhitektonske interpretacije (zadanog) programa izgradnje, prometnom vezanošću na sustav auto-cesta te kulturno-povijesnom i vjerskom slojevitošću i simbolikom koju područje Trsata posjeduje u širem gradskom prostoru i izvan njega. Dodatna komparativna prednost leži u različitim stupnjevima integracije znanstveno-obrazovne funkcije s funkcijama Kliničkog bolničkog centra kao referentnog sadržaja i prostora u procesu edukacije.

Daljnijim istraživanjima i prostornom razradom potrebno je odrediti program izgradnje i profil sadržaja u kampusu te odnos prema površinama na kojima Sveučilište djeluje danas. Opseg novih zahvata bitno će utjecati na mjerilo prostora, ambijenta, sociološke i druge učinke u ukupnom prostoru Grada i njegovom širem gravitacijskom prostoru. Stoga je potrebno područje kampusa sagledavati i kao priliku za postizanje visokih dometa u prostornoj organizaciji i arhitektonskoj artikulaciji kompleksa.

Razvoj Sveučilišta u Rijeci kroz izgradnju sveučilišnog kampusa ne mora rezultirati prostornom koncentracijom visokoškolskog sadržaja na jednom lokalitetu. Razvoj i profiliranje sveučilišnih i stručnih

studijskih programa pokazat će u kojoj je mjeri i u kojim obrazovnim segmentima je oportuno zadržavanje dijela aktivnosti i programa i izvan kampusa.

#### 3.1.2.5. *Bolničko zdravstvo*

Klinički bolnički centar ovim se Planom tretira kao bolnički sustav koji se razvija na dvije lokacije: lokalitet Rijeka i lokalitet Sušak.

*Lokalitet Rijeka*, svojim smještajem u blizini planiranog integriranog putničkog terminala, te planiranog čvora Potok, u kojem se povezuju cestovne prometnice 3. koridora s gradskom auto-cestom (preko čvora Škurinje), lako je dostupan pješački i svakim oblikom prijevoza iz svakog dijela grada, riječkog metropolskog područja i šire. Centralni položaj lokaliteta daje mu bitne komparativne prednosti za razvoj segmenta primarne zdravstvene zaštite, posebno u svijetlu redefiniranja odnosa bolničkih programa na ovom i lokalitetu Sušak.

*Lokalitet Sušak* ovim se Planom funkcijski i prostorno nadovezuje na Sveučilišni kampus s kojim dijeli dio komparativnih prednosti, posebno u svijetlu njegove uloge nastavne baze Medicinskog fakulteta, ali i drugih znanstvenih programa. Prometna povezanost na gradsku auto-cestu omogućuje dostupnost iz svakog dijela grada i riječkog metropolskog područja, a planiranom dionicom ceste D-404 vrlo brzu vezu s gradskim središtem.

Povećanje opsega bolničkog kapaciteta na lokalitetu Sušak iziskuje podizanje prostornog standarda, stoga se ovim Planom predviđa znatno površinsko proširenje na zapad (duž Dukićeve ulice i na dio površine današnje vojarne). Konačna rješenja potrebno je uspostaviti daljnjim studiranjem ukupnog razvoja bolničkog sustava i dimenzioniranjem njegovih prostornih potreba te izradom prostornih planova užeg područja.

#### 3.1.2.6. *Sportska i rekreacijska područja i sportske građevine*

Pristup prostornom razmještaju i organizaciji sportskih područja te sportskih građevina u njima, kao i sportskih građevina i sadržaja unutar građevinskog područja, kakav je dan ovim Planom, uvažava potrebu i značenje koje sportski sadržaji imaju na razini Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije.

Temeljna sportska područja jesu:

##### A. Sportsko područje Rujevica

Idealno za smještaj glavnog gradskog stadiona (kapaciteta 25-30.000 gledatelja), pomoćnog igrališta i centralne sportske dvorane (kapaciteta 5.000 gledatelja) s mogućnošću uređenja dovoljnog broja parkirališnih mjesta. Lokacija je lako dostupna s gradske auto-ceste, preko planiranog čvora „Rujevica”, ali i iz drugih gradskih područja lokalnom mrežom prometnica. Zahvaljujući visinskim i prostornim osobinama, lokacija vrhuni unutar urbanog pejzaža grada, te posjeduje vrijedne vidike na Kvarner.

Izuzetno je važno naglasiti povezanost sportskog područja s područjem *sekundarnog gradskog središta*, također lociranog na prostoru Rujevice. Ovakva povezanost svakako će pridonijeti profilaciji sadržaja i programa koji se mogu odvijati u građevinama sportskog područja i izvan termina namijenjenih samim sportskim programima.

##### B. Sportsko područje Kantrida

Ovo sportsko područje obuhvaća sportske građevine: sportski centar „3.maj”, stadion Kantrida, bazenski sklop te ukupni obalni pojas namijenjen sportu i rekreaciji.

Unutar ovog područja potrebno je naglasiti planiranu izgradnju novog zatvorenog bazena koji će s postojećim činiti bazenski sklop dimenzionalno prilagođen odvijanju natjecanja međunarodnog značenja. U tom smislu, bazenski kompleks ima i županijski značaj.

Stadion na Kantridi potrebno je prilagoditi suvremenim standardima održavanja međunarodnih sportskih natjecanja, ~~rekonstruirati kao atletski stadion, budući se glavni nogometni planira na Rujevici~~, te ovu namjenu podržati i drugim srodnim sadržajem sportskim građevinama i disciplinama: dvoranski sportovi, veslanje i sl.



U prostornoj organizaciji područja posebnu brigu treba voditi o racionalnoj potrošnji prostora, a u kontekstu izgradnje uz obalni pojas, koji mora ne samo zadržati svoj javni karakter i značenje, nego površine istog treba sačuvati i prostorno artikulirati kao javne površine u ulozi rekreacije, šetnje, zabave i sl.

#### C. Sportsko područje Marčeljeva draga

Ovo sportsko područje ovim se Planom profilira kao područje namijenjeno izgradnji teniskog centra uključujući i glavni teniski stadion.

#### D. Sportski sadržaji Sveučilišnog kampusa

Sagledavajući planirani kapacitet studentskog smještaja unutar Sveučilišnog kampusa (oko 2.500), kao i broj studenata koji će u Kampusu pohađati nastavu (5-7.000), unutar kampusa potrebno je planirati značajne sportske sadržaje poput: zatvorene sportske dvorane, atletsko-nogometnog igrališta, bazena i drugih sportskih građevina i sadržaja. Sportski sadržaj unutar kampusa bitno će pokriti potrebe za sportskim građevinama i sadržajima prostorne cjeline Sušaka.

Unutar koncipiranja sportskih sadržaja, osim navedenih, ovim se Planom zadržavaju postojeće športske građevine i naglašava potreba izgradnje sportskih sadržaja uz građevine škola te u sklopu centralnih područja prostornih cjelina.

#### E. Rekreacijska područja

Najvažnija rekraecijska područja jesu područja obalnog pojasa koje je ovim Planom namijenjeno uređenju kupališnih zona unutar kojih se može vršiti i korekcija obalnog ruba radi uspostavljanja kompaktnih i dimenzionalno prikladnijih površina za rekreaciju, sezonskih obalnih vezova i sl.

Osim obalnih, ovim su Planom određena rekreacijska područja u „zaleđu” građevinskih područja naselja, a ista su namijenjena rekreaciji stanovništva u neposrednom kontaktu ili okruženju s prirodnim ambijentom. Građevine za rekreaciju moraju izgledom i položajem zadržati u najvećoj mogućoj mjeri prirodni karakter površine, a izborom sportske aktivnosti u najvećoj mjeri udovoljiti rekreativnim potrebama (trčanje, biciklizam, boćanje i sl.). Oblikovanje prirodnog ambijenta pošumljavanjem i drugom hortikulturnom obradom autohtonim biljnim materijalom svakako je poželjno.

#### 3.1.2.7. Parkovne površine unutar građevinskog područja te šume i šumsko zemljište

U svrhu poboljšanja ekoloških uvjeta na području grada, Prostorni plan pridaje veliku pažnju planiranju parkovnih površina unutar građevinskog područja, te očuvanju šuma i šumskog zemljišta izvan građevinskog područja, stvarajući zeleni sustav koji prožima ukupno područje grada.

Taj se sustav ostvaruje:

- obnovom i uređenjem postojećih parkovnih površina;
- podizanjem i oblikovanjem novih parkovnih površina;
- nastavljanjem oblikovanja grada potezima drvoreda i aleja;
- mrežom pješačkih glavnih puteva i šetališta, te poprečnim vezama među dijelovima grada;
- očuvanjem pejzažnih vrijednosti velikog prirodnog prizorišta koje kao amfiteatar okružuje grad;
- čuvanjem prostora glavica nekadašnjeg lanca gradina, zatim riječnih i potočnih zelenih ili stjenovitih udolina koje su se na više mjesta spustile do središta grada;
- uklapanjem vidikovaca i dalekih vizura u sliku grada.

Prostornim planom stvara se ne postavlja se samo sustav parkovnog i prirodnog zelenila, površina važnih za stvaranje ili očuvanje krajobraza i zaštitnih zelenih ili drugih slobodnih površina već i sustav prikladan za boravak na otvorenom te sustav različite karakterizacije za različite načine korištenja.

Unutar građevinskog područja naselja bitno je prostornim planovima užeg područja, posebno Generalnim urbanističkim planom, planirati nove površine javnih parkova. Ovim se Planom sugerira

planiranje novog gradskog parka između sekundarnog gradskog središta Rujevice i gradskog područja Rujevica (površina između Pehlinke ceste i ulice Minakovo). Ovaj park ističemo radi njegove važnosti u položaju, oblikovanju i stvaranju novog gradskog lica i novih pejzažnih doživljaja grada naročito s mora.

Posebno treba nastojati da se tijekom daljnje izrade prostornih planova užeg područja, zelene površine ne izoliraju kao površine u zaleđu zona izgradnje, već da se zelene površine provedu građevinskim područjem naselja (ali i građevinskim područjem izvan naselja za izdvojene namjene), do glavnih gradskih ulica, kako bi postale pristupačne i kako bi se stvorio sustav međusobnog prožimanja izgradnje i različite tipologije zelenih površina.

Posebnu vrijednost u fizionomiji grada posjeduju drvoređi. Osim zaštite postojećih, potrebno ih je podizati unutar postojećih i novih prometnica, šetnica, uspona i sl., jer je znatna njihova uloga u ublažavanju buke, onečišćenja, stvaranju boljih osobina gradske mikroklimе, sjena i drugih pozitivnih učinaka. Potrebno je naglasiti važnost očuvanja specifičnih urbanih pejzažnih vrijednosti kao što su Mlaka i Školjić. Amfiteatar Mlake otvara jedini mogući pogled iz zapadnog dijela središta grada prema brdu.

Vrhunci i istaknute morfološke glavice koje su okvir riječkom prostornom planu, valoriziraju se i čuvaju u izvornom prirodnom obliku od izgradnje. Nekadašnje gradine kao Veli vrh, Katarina, Trsat i Sveti Križ upućuju na povijesno naseljavanje a ti su vrhunci i danas vrijedni usponi, vidikovci, razgledne točke cijelog Kvarnera i treba ih povezati ne samo vizurno već i pješačkim putevima. Neke će se prostore obogatiti novim parkovnim sadržajima kako bi bili bolje korišteni i trajno očuvani, primjerice botanički vrt na Katarini, a na brdu Sveti Križ gradski park unutar kojeg se idealno uklapa postojeća zvjezdarnica.

Kanjon Rječine, koji je Prostornim planom županije tretiran kao zaštićeni krajolik, ovim se Planom dopunjuje šumskim površinama na potezu Sveta Katarina-Veli vrh, kao vrijednim dijelom prirode od značenja za grad Rijeku, čime se postiže prirodno i funkcionalno jedinstvo ukupnog prirodnog ambijenta. U očuvanju prirodnog ambijenta značajnu ulogu ima gradska park-šuma na području Kostabela-Turanj, kojom se stvara i značajna prostorna cezura između grada Rijeke i urbaniziranih područja Općine Matulji i Grada Opatije.

### 3.1.2.8. *Proizvodna gospodarska namjena - Industrija-~~i zanatstvo~~*

Industrijski potencijal grada Rijeke, pa time i površine koje se za njegov daljnji razvoj određuju, ovim se Planom sagledavaju u svijetlu ukupnog industrijskog razvoja riječkog metropolskog područja i ukupnog županijskog prostora.

Stoga je ovim Planom prostorna organizacija i distribucija površina za razvoj industrije konceptijski postavljena kako slijedi:

- *Područje za razvoj industrije* koja je funkcionalno, lokacijski vezana (uz more), kao što su brodogradilište i sl. Riječ je o površinama koje se poimaju tradicionalnom riječkom industrijskom zonom, dio koje (brodogradilište “3. maj”) je Prostornim planom Primorsko-goranske županije označen područjem od državnog značaja. Iako lokacijski vezana industrija uz morsku obalu, ovakva industrija ne treba nužno biti locirana unutar gradskog i lučkog područja. Brodogradilište “3. maj” je veoma usko vezano za obalni rub i trenutno se ne nazire mogućnost njegova premještanja, a osim toga ono i nije u koliziji sa slikom jednog mediteranskog grada, čak joj i doprinosi.

Unutar vremenske i razvojne projekcije ovoga Plana prestao je s radom dio rafinerijskog kompleksa INE smješten na Mlaci, čime se otvara mogućnost pokretanja višesmjernih transformacijskih procesa usmjerenih na kreiranje novog funkcijskog profila, te integracije područja u urbani prostor. S obzirom na blizinu područja gradskom središtu, stambenim područjima i lučkoprometnom kompleksu, a uzimajući u obzir razvojne perspektive grada i regije u kontekstu europskih integracija, transformaciju proizvodne funkcije treba usmjeravati prema kreiranju znanstvenotehnološkog područja s pratećim sadržajima.

- *Područja za razvoj “gradske” industrijske proizvodnje*, posebno u segmentu prehrane: proizvodnja kruha i krušnih proizvoda, mlijeka i mliječnih prerađevina, pića i napitaka i sl. Ovakva industrijska proizvodnja lokacijski je optimalna u zoni gravitacije tržišta koje opskrbljuje, iako je izrazito dislocirana u odnosu na područje iz kojeg uzima sirovine.

- Nova područja za industrijsku ~~i zanatsku proizvodnju~~ imaju posebno značenje u privlačenju novih proizvodnih programa čiji razvoj traži površine i građevine prikladne novim tehničko-tehnološkim potrebama.
- Konačno, iako prostorno nije u obuhvatu ovoga Plana, u kontekstu prethodno iznesenih stavova, potrebno je naglasiti značenje tkzv. Radne zone Kukuljanovo. Izgradnjom gradske auto-ceste D-8, već dionicom do Sv. Kuzma, postiže se njezina dostupnost i integracija u prostorno-prometni sustav grada, te tako utječe i na njezinu daljnju proizvodnu profilaciju i značenje koje će imati i za razvoj Grada.

### 3.1.2.9. Luka

Prometna funkcija predstavlja također faktor modeliranja prostornog razvoja grada. Na području grada izrazito je izražena integracija prometa. Cestovni promet od velikog je značaja za grad, međutim, željeznički i pomorski promet treba sagledati kao podsustave čije će unaprijeđenje omogućiti homogenije funkcioniranje prometnog sustava grada kao cjeline, a uvjeti koji su za to potrebni su: redefiniranje željezničkog čvorišta usklađeno sa razvojem luke kojim se predviđa udvostručenje kolosjeka postojeće pruge i “zaobilaženje” grada na nižim kotama, preseljenje teretne luke na zapad, te uspostavljanje zemaljsko-pomorskog putničkog terminala.

Površine za lučku djelatnost, smještene na području grada Rijeke, ovaj Plan tretira kao dio *lučkog sustava od Bršice do Omišlja*. Pretovar generalnog tereta i kontejnera, kao visokovrijednih tereta u svakoj luci, te razvoj Rijeke kao putničke luke, osnovne su razvojne perspektive na kojima se može i treba planirati razvoj riječkog segmenta lučkog sustava i postavljati odgovarajuća prostorna rješenja.

Ovim Planom područje luke dijeli se na:

- A. Teretnu luku i
- B. Putničku luku.

#### A. Teretna luka

Radi svog smještaja u gradu, teretna luka treba biti namijenjena dominantno pretovaru generalnog tereta. Prihvatljivo rješenje stvaranja novih lučkih površina, koje je ugrađeno u ovaj Plan, predstavlja sistematizacija Zagrebačkog pristaništa i njegovo namjensko razvijanje u specijalizirani terminal, podržan cestom (D-403) i željezničkom prugom po njegovom sjevernom rubu. Ovakvo rješenje ima višestruke učinke ne samo po funkcioniranje lučkog sustava, nego i svih ostalih aktivnosti, posebno u proizvodnom području uz Ulicu M. Barača. Njime se, u odnosu na zatečeno stanje, potencira ulazak u zone izravno s mreže auto-cesta (nacionalne odnosno gradske kategorije), potom daleko zapadnije, gotovo u njihovom težištu, što za posljedicu ima smanjenje longitudinalnih putovanja i mogućnost reformiranja prometnih pristupa (posebno teških teretnih vozila) i prometnog režima od Mlake do, uključivo, brodogradilišta “3. maj”.

Kontejnerski terminal je lociran na Južnoj Brajdici, tj. površini od planirane ceste D-404 do mora. Dobro je dostupan željeznicom, a cestom optimalnog prometnog i tehničkog standarda kada bude izgrađena spojna cesta D-404 i dionica gradske auto-ceste draškom dolinom.

Aktivnosti usmjerene na prenamjenu površina Delte, uzrokovat će funkcioniranje terminala kao izdvojene tehničke, radne ali i prostorne cjeline u odnosu na ostatak lučkog sustava. Izgradnjom ceste D-404, cjelokupna željeznička infrastruktura Brajdice prostorno će biti situirana na površini Južne Brajdice, te tako ostati u izrazitoj funkciji kontejnerskog terminala. U ovom kontekstu moguće je očekivati ubrzani gubitak značenja ostatka željezničkih postrojenja i skladišta (nadstrešnica) za drvo, smještenih na području Sjeverne Brajdice (tj. površini između Cindrićeve ulice i planirane ceste D-404) za cjelinu lučkog sustava, te potrebu njihove prenamjene, zajedno s drugim građevinama. Stoga se ovim Planom područje Sjeverne Brajdice određuje kao građevinske područje naselja.

Realno je očekivati da će, možda i prije dosizanja radnog kapaciteta, a u svjetlu izgradnje terminala Zagrebačko pristanište, biti otvoreno pitanje uspostavljanja jedne lokacije kontejnerskog terminala. Prestankom lučke funkcije na Južnoj Brajdici, ovim se Planom određuje da taj prostor treba razvijati za atraktivnije, gradske sadržaje za kojima se uskoro može ukazati potreba, tj. kao građevinsko područje naselja.

U svrhu omogućavanja tehnološkog razvoja Luke moguća je korekcija obalnog pravca na području Praškog pristaništa između Visinovog gata i Bratislavskog pristaništa.

## B. Putnička luka

Planom se predviđa formiranje putničke luke na površini obala i akvatorija od Rive boduli do uključivo de Franceschijevog gata, i od ulice Riva do uključivo Riječkog lukobrana. Takvim prostornim obuhvatom putničke luke, unutar koje će se razviti prostorno težište samog pomorskog putničkog terminala, omogućuje se njeno prostorno i funkcionalno povezivanje sa željezničkim kolodvorom i planiranim autobusnim terminalom, te stvaranje integriranog zemaljsko-pomorskog putničkog terminala koji objedinjuje sve vidove putničkog prometa. Ovako formirana putnička luka bit će prikladna za prihvat plovila dužobalnih linija, koja u pravilu prevoze i automobile, ali i za prihvat tkzv. kruzera, tj. brodova za kružna putovanja. Dimenzije i kapaciteti obaju tipova brodova stalno rastu, te je stoga važna prostorno-prometna fleksibilnost pomorskog terminala.

Putnička luka još je jedna prilika za izlazak grada na more. Na taj će se način također povezati putnička luka s lukom Baroš. Ona je namijenjena gradskoj i turističkoj luci, zbog dragocjene dubine mora i sagrađenih obala, te može preuzeti i bliži obalni i priobalni promet kao i prihvat velikih jahti.

### 3.1.2.10. Prenamjena zona posebne namjene

Unutar područja grada Rijeke nalaze se *zone posebne namjene* tj. vojarne koje zauzimaju značajne površine, posebno u kontekstu promatranja njihovog smještaja u odnosu na građevinsko područje naselja.

Ovim se Planom mijenja temeljni planerski tretman ovih zona. One se ovim Planom iz zona posebne namjene najvećim dijelom prevode u građevinsko područje naselja sa sljedećom koncepcijom razvoja.

Vojsna Trsat predviđena je za prenamjenu u Sveučilišni kampus i, malim dijelom, za proširenje lokaliteta Sušak Kliničkog bolničkog centra. Ovom prenamjenom ne zadire se u vlasničke odnose, budući je vojsna gotovo u cijelosti u državnom vlasništvu.

Vojsna Katarina predviđa se za prenamjenu u više pojedinačnih namjena. Površine prema Brašćinama namjenjuju se stanovanju. Dio vojnih površina moguće je prenamijeniti za potrebe tehnološkog parka odnosno njemu sličnih sadržaja, a dio vojarne, uza sam rub kanjona Rječine, zajedno s okolnim zelenim površinama moguće je hortikultuno urediti tako da predstavlja jedinstvenu prostornu cjelinu sa zaštićenim prirodnim područjem.

Vojsna Pulac se prenamjenjuje za potrebe realizacije novih socijalnih i upravnih programa (primjerice, preseljenje zatvora iz gradskog središta).

Vojsna Draga prenamjenjuje se u građevinsko područje za izdvojenu namjenu, komunalno-servisno područje. Ovakvoj namjeni pogoduje blizina Prostorne cjeline Sušačko područje, kao i blizina gradske auto-ceste.

Od pojedinačnih građevina, ovim se Planom zadržava zgrada Zapovjedništva u Supilovoj ulici 16. Također, ovim se Planom omogućuje gradnja, rekonstrukcija ili prenamjena i drugih pojedinačnih građevina za potrebe oružanih snaga, a poštujući i druge uvjete navedene u ovom Planu (pristup, parkiranje i dr.), kao i specifične uvjete gradnje i funkcioniranja vojnih građevina.

## 3.1.3. Okosnice gospodarskog razvoja

### 3.1.3.1. Primarni sektor

### 3.1.3.2. Sekundarni sektor

### 3.1.3.3. Tercijarni sektor

### 3.1.3.4. Kvarterni sektor

Koncepcija razvoja ograničava se samo na najvažnije gospodarske djelatnosti koje imaju povoljne uvjete za razvoj i koje će vući ukupni razvoj grada Rijeke naprijed. Pri tome se ističe da svaka od tih djelatnosti pa i njihovih grana ima svoje posebne standardne zahtjeve za svoj prostorni smještaj (dovoljan prostor, komunalnu opremu, prometnu povezanost, vodu, kvalificiranu radnu snagu, pristup tržištu i dr.).

U kontekstu uloge i značenja koje grad ima kao županijsko i makroregionalno središte, funkcija koje centar takvog značenja mora razvijati te prostornih mogućnosti grada, ovim se Planom daljnji gospodarski

razvoj promatra kroz razvoj dominantno *tercijarnog i kvartarnog sektora*, te potom sekundarnog i primarnog sektora.

### 3.1.3.1. *Primarni sektor*

Primarni sektor u gradu Rijeci izgubio je svoju prijašnju važnost zbog razvoja drugih djelatnosti. Mogućnosti za razvoj poljoprivrede vrlo su skromne i to u samim rubnim dijelovima grada, tj. na granici Grada prema susjednim općinama. Šumarstvo je više razvijeno u prigradskim općinama i gradovima. Manji dio površine se pošumljuje, a u budućem razvoju ograničavat će se komercijalno iskorištavanje šuma, a povećavati njihove općekorisne i rekreativne funkcije te njihova zaštita.

U ribarstvu postoje manje mogućnosti povećanja ulova. Više se može razviti marikultura, ali i ona isključivo u priobalnim općinama riječkog prstena. U ovom kontekstu važno je odrediti lokaciju ribarske luke sa svim potrebnim sadržajima, unutar koje se može smjestiti i veletržnica za promet ribe. Budući da grad Rijeka predstavlja dominantno tržište, prihvatljivo je rješenje smještaja ribarske luke i veletržnice unutar luke ex “Torpedo”, kako je omogućeno ovim Planom.

### 3.1.3.2. *Sekundarni sektor*

Unutar sekundarnog sektora prerađivačka industrija će zadržati svoj karakter propulzivnog nositelja razvoja, ali će se njen novi razvojni zamah moći ostvariti napuštanjem tradicionalnih grana i orijentacijom na znanstveno-tehnološki intenzivne moderne grane koje će imati osiguranu prođu svojih proizvoda i na domaćem i na svjetskom tržištu. Tradicionalna riječka industrija postala je tehnički zaostalom, izgubila je prijašnje tržište, bilježi gubitke i većinom je otišla pod stečaj. Drugi dio industrije bori se s velikim teškoćama (brodogradnja, INA, RIO, MGK Pack i dr.).

Napuštanjem nekih industrija otvara se mogućnost osnivanja novih industrija, odnosno uvođenje novih proizvodnih programa. Takve izgledne grane su: strojogradnja raznih specijalizacija, elektronika, kemijska i farmaceutska industrija, ekološka industrija, zatim industrije temeljene na uvozu sirovina iz zemalja u razvoju (prerada kave i riže, proizvodnja čokolade, konopa, ulja, stočne hrane od soje, proizvodnja voćnih sokova od tropskih plodova, proizvodnja namještaja uporabom domaćeg i egzotičnog drva i sl.).

Konačno, treba održati industrije važne za opskrbu domaćeg tržišta (prehrambena, tekstilna, grafička, neki proizvodi drvne i metalne industrije), te brodogradnju i razne dorađivačke, oplemenjivačke i skladišne djelatnosti u luci odnosno u slobodnim zonama za izvoz.

Malo i srednje poduzetništvo može odigrati bitnu ulogu u transformaciji sekundarnog sektora, posebno u onim djelatnostima koje se, s obzirom na prostorne uvjete i ograničenja, mogu situirati unutar samog grada (tekstilna, grafička, neki proizvodi drvne i metalne industrije i sl.). Međutim, razvoj poduzetništva treba sagledavati i u širem prostornom obuhvatu, tj. unutar metropolskog područja grada Rijeke i još šire, pri čemu dio njegove proizvodnje stoji u funkcijskoj vezi s industrijskim, lučkim i trgovačkim kompleksom grada Rijeke.

Ukratko, prijašnji industrijski kapaciteti u Rijeci, usmjereni na reproduksijske materijale i opremu za šire tržište i dijelom za izvoz, neće se više moći revitalizirati na prijašnjim proizvodnim programima i zastarjelim tehnologijama, nego će se morati prebaciti na pretežno nove programe i proizvode visokih tehnologija sposobne za međunarodnu konkurenciju.

Zbog pomanjkanja domaćeg kapitala to će se moći postići samo privlačenjem stranih korporacija koje će biti zainteresirane ulagati u nove industrije i uključiti ih u svoj globalni sistem, osiguravajući im visoke tehnologije, efikasni menadžment i prodajno tržište na svjetskoj razini. Industrije namijenjene pretežno domaćem tržištu mogle bi dio proizvoda plasirati na strano tržište uz državnu podršku stimuliranjem izvoza.

*U budućem razvoju energetike* potrebno je povećati energetske efikasnost, štednju energije i zaštitu okoliša, modernizirati energetske opreme, izgraditi akumulaciju Zoretići i HE “Valići”, više malih i mini centrala, nove prijenosne trafostanice i dalekovode i zamijeniti distribucijsku mrežu (od 10 na 20 KV napona), a po mogućnosti izgraditi i novu plinsku energanu. U opskrbi plinom predviđa se plinifikacija grada Rijeke i njegova prstena dovodom prirodnog plina iz Jadranskog mora plinovodom od Pule do sjevernog dijela Rijeke uz mogućnost širenja na prigradska područja. U opskrbi vodom treba zamijeniti

dotrajalu vodoopskrbnu mrežu radi smanjenja gubitaka, povećati korištenje izvorskih voda te uključiti u vodoopskrbni sustav prigradske općine i gradove.

*Budući razvoj građevinarstva* zavisi o oživljavanju ulaganja u nove gospodarske objekte i izgradnju stanova i objekata gospodarske i komunalne infrastrukture. Povećanje potražnje omogućit će povećanje kapaciteta graditeljskih tvrtki i broja zaposlenih, uvođenje industrijske i montažne gradnje, nabavu moderne opreme i primjenu novih materijala, poboljšanje organizacije gradilišta, usavršavanje i specijalizaciju kadrova, kooperaciju više graditelja pri preuzimanju većih građevinskih radova i po mogućnosti i prodor na inozemna tržišta. Očekuje se znatno povećanje broja manjih privatnih graditelja – obrtnika i zadržavanje nekoliko većih i srednjih graditeljskih poduzeća specijaliziranih za pojedine vrste radova.

### 3.1.3.3. Tercijarni sektor

U posljednjih 10-ak godina tercijarni sektor preuzeo je dominantno mjesto u gospodarskoj strukturi grada Rijeke ne samo zbog smanjenja udjela sekundarnog sektora nego i zbog povećanja udjela trgovine, financijskog posredovanja, prometa nekretninama i raznih poslovnih i osobnih usluga. No taj će se sektor u budućem razdoblju razvijati sporijim tempom, jer njegov razvoj pretežno zavisi o tempu rasta stanovništva i ukupnog obujma proizvodnje dobara, a mnogo manje o svojoj izvornoj dinamici.

U *djelatnosti prometa riječkog područja* 1998. godine robni promet glavnih prometnih grana smanjio se na razinu ispod 50 % u odnosu na promet iz 1990. godine i to zbog ratnih prilika, teškoća tranzicije, konkurencije luka Koper i Trst te gotovo općeg raspada riječkog prometnog sustava. Znatno se pogoršalo financijsko stanje navedenih grana, smanjio se broj zaposlenih, nestao je najveći hrvatski brodar “Croatialine”, a većina drugih grana zapala je u velike poslovne teškoće. Putnički promet također se znatno smanjio, ali manje od teretnog.

U *budućem razvoju prometa* trebat će uložiti velike napore, sredstva i vrijeme da se riječki prometni sustav revitalizira i uskladi s rastućim domaćim i međunarodnim potrebama. Najvažnije investicije koje treba ostvariti u pojedinim prometnim granama jesu ove:

- u riječkoj luci treba provesti dugoročni program investicija do 2008. kojim se predviđa modernizacija lučke infrastrukture i suprastrukture, povećanje broja lučkih vezova i terminala, poboljšanje ulaza i izlaza iz luke do glavnih prometnica, uvođenje terminala za međunarodni putnički promet i poboljšanje lučkih uslužnih djelatnosti, uz modernizaciju prometnica prema gravitacijskom zaleđu i uz jačanje suradnje s lukama Kopar i Trst;
- ubrzati zapostavljenu izgradnju riječkog prometnog čvora koji bi omogućio bolju prometnu povezanost jadranskog i panonskog (nacionalnog i međunarodnog) prostora, brži tranzit tereta iz srednjeeuropskih zemalja u riječku luku, brži protok turističkog prometa iz zapadne i srednje Europe prema jadranskom jugu te veće uključivanje Hrvatske u međunarodnu razmjenu;
- u željezničkom prometu treba u prvoj fazi do 2015. modernizirati prugu Rijeka-Zagreb i Rijeka-Ljubljana i poslije toga započeti gradnju nove dvokolosječne dolinske pruge Rijeka-Zagreb i brze jadranske željeznice Trst-Rijeka-Split-Dubrovnik i dalje prema Bliskom Istoku;
- u cestovnom prometu dovršiti započetu (polu)autocestu Rijeka-Zagreb, izgraditi gradsku auto-cestu, autocestu od Jušića do Rupe i jadransku autocestu do Križišća sa spojevima do luke Bakar, slobodne zone Kukuljanovo i naftnog terminala u Omišlju te pripremiti i započeti gradnju jadransko-jonske auto-ceste kao značajne europske prometnice, a na lokalnoj mreži modernizirati veći dio županijskih i lokalnih cesta na riječkom području;
- u morskom brodarstvu i dalje razvijati kontejnersku feeder-liniju i mediteranske linije (koje zasad obavlja samo “Lošinjska plovidba”), prijevoz naftnih derivata (koje unutar obalnog pojasa trenutno obavlja “Jadranski pomorski servis” Rijeka) te nacionalni pomorski putnički prijevoz modernizacijom flote “Jadrolinije Rijeka” i poboljšanjem njihove organizacije, uz poticanje privatnih brodara za putnički prijevoz duž obale i prema otocima;
- u cjevovodnom prometu modernizirati Jadranski naftovod (JANAF) i povećati njegovo korištenje, uključiti ga u program prihvata ruske i azijske nafte, te pristupiti izgradnji plinovoda iz Pule preko sjeverne strane Rijeke do Karlovca i odvojaka za veća prigradska naselja radi plinifikacije Rijeke i riječkog prstena.

Veći dio navedenih prometnica ima državni i međunarodni karakter, ali je Rijeka dužna sudjelovati u njihovom trasiranju, usklađivanju i u povezivanju s odvojcima za potrebe luke i prigradskog prstena radi izgradnje konzistentnog prometnog sustava na svom području.

*Trgovina* ima posebnu važnost u obavljanju posredničkih funkcija grada Rijeke pri zadovoljavanju potreba stanovništva, gospodarstva, tranzita, turizma i međunarodne razmjene. U Rijeci je koncentriran manji broj veletrgovinskih i veći broj malotrgovinskih poduzeća s velikim brojem prodavaonica u gradu i prigradskom području, a djeluje i veći broj zastupstava stranih tvrtki, agencija, špeditera, poslovnica i drugih trgovinsko-uslužnih tvrtki. Najveći dio tvrtki (više od 2/3 njih) nastao je nakon osamostaljenja Hrvatske. Njihova profilacija i predmet poslovnog interesa varira u rasponu od malih trgovina živežnih namirnica, preko djelovanja unutar trgovačkih lanaca specijaliziranih proizvoda (napr. distribucija i servis motornih vozila), do funkcioniranja trgovačkih lanaca domaće i međunarodne provenijencije, koji su tijekom zadnje dvije-tri godine izgradili i više trgovačkih centara u rasponu od super i hipermarketa do manjih trgovačkih centara (mall) dominantno u dijelovima grada koji su gotovo izravno povezani s gradskom auto-cestom.

*U daljnjem razvoju trgovine* treba provesti racionalizaciju trgovinske mreže, uz istovremenu specijalizaciju, modernizaciju opreme i proširenje asortimana.

Može se očekivati daljnji pritisak za izgradnjom trgovačkih centara, no poželjni su samo oni specijaliziranog tipa (odjeća, tekstil, namještaj, audio-video tehnika i sl.). Budući da lokacijski, prostorni i tehničko-tehnološki standard trgovačkih centara nameće lokacije izvan gradskog središta, a radi svoje organizacije i drugih faktora postiže vrlo konkurentne cijene, nameće se potreba neophodne profilacije trgovačkih prostora u gradskom središtu. Ono ostaje atraktivno radi velike koncentracije niza drugih sadržaja i samih ambijenata (pješačke zone, povijesne građevine, visok broj korisnika), pa upravo stoga treba iskoristiti te lokacijske prednosti za plasman robe koje neće biti u trgovačkim centrima, odnosno prodaju robe provjerenih marki, odnosno formiranje trgovina koje će nuditi specijaliziran ali širok asortiman proizvoda. Ovakav pristup može nametati i djelomično okrupnjavanje trgovačkih kapaciteta, no ne na način oponašanja trgovačkih centara izvan gradskog središta. Skladišne površine iz gradskog središta nužno je dislocirati na rubne dijelove grada i na područja susjednih općina. Specijalizacija i modernizacija nameće potrebu obrazovanja prodavačkog, skladišnog i menadžerskog kadra, razvijanja tržišnih ustanova (sajmovi, izložbe, tržnice, robni terminali), osnivanje robne i novčane burze.

*Turizam i ugostiteljstvo* u Rijeci znatno su zapostavljeni. Postoje samo tri komercijalna hotela (s oko 600 ležaja) i nekoliko domova za smještaj, ugostiteljska mreža tehnički je znatno zaostala, nedostaju restorani specifične ponude, mali pansioni, tradicionalne kavane i sportsko-rekreativni objekti. Oživiljen je riječki karneval, a kulturna i vjerska baština Rijeke nije dovoljno valorizirana u turističkoj ponudi.

*Budući razvoj turizma* treba osmisлити kompleksnim programom raznovrsnih kulturnih, sportskih, zabavno-rekreativnih i drugih događanja te privlačnih gradskih manifestacija (festivala, kongresa, međunarodnih sportskih natjecanja, izložbi, zabavnih priredbi, izleta i sl.), osigurati izvore i sustav financiranja te potrebnu infrastrukturu i logistiku, više uključiti privatno poduzetništvo i glavne subjekte turističke ponude te postupno izgraditi specifičan turistički imidž Rijeke kao turističke destinacije.

Osim postojećih građevina hotelskog smještaja, ovim se Planom predviđaju zasebna građevinska područja namijenjena ugostiteljsko-turističkoj djelatnosti i to: područje Preluk, namijenjeno kompleksnim sadržajima hotelskog (dakle smještajnog karaktera), ali i zabavnog, sportskog i rekreativnog karaktera. Druga karakteristična zona odnosi se na područje današnje Dječje bolnice, pretpostavljajući prenamjenu i rekonstrukciju kompleksa na Kantridi u cilju stvaranja jedinstvene sportsko-rekreativno-turističke zone, komplementarnih i međusobno podrživih sadržaja (na pr. sportski objekti-priprema sportaša-hotelski smještaj).

Osim navedenih, ovim Planom određuju se i zone luka nautičkog turizma, koje, smještene u zoni Preluka, Kantride (Podkoludricu), Baroš, Brajdica podržavaju zone ugostiteljsko-turističke djelatnosti, odnosno centralne gradske sadržaje.

Razvojem opisanih područja, odnosno sadržaja u njima, većom valorizacijom kulturne i vjerske baštine te intenziviranjem raznih priredbi i manifestacija može se znatno povećati ukupni turistički promet, prosječni boravak turista i otvaranje novih radnih mjesta. Razvoj turizma u gradu bitno će se temeljiti i na drugim prirodnim, kulturnim i drugim resursima šireg prostora Županije i susjednih županija.

U djelatnosti *financijskog posredovanja* očekuje se daljnje širenje mreže banaka, osiguravajućih društava, financijskih fondova i agencija te podružnica stranih banaka.

U djelatnosti *poslovanja nekretninama, iznajmljivanja strojeva i opreme i raznih poslovnih usluga* povećat će se broj malih tvrtki i stručnjaka slobodnih profesija, a proširit će se i paleta novih vrsta usluga.

#### 3.1.3.4. Kvarterni sektor

Kvarterne djelatnosti potrebno je razvijati stvaranjem prostornih i kadrovskih uvjeta te trajnim opremanjem obrazovnih, zdravstvenih, znanstvenih, informatičkih i drugih ustanova, kako bi iste mogle ispuniti ne samo svoju ulogu nego i podršku tehničko-tehnološkom razvoju Grada, Županije i šire. Ulaganje u razvoj ovog sektora, poticano u vertikali od državne razine do kruga izravno zainteresiranih tvrtki, potrebno je trajno povećavati broj istraživača unutar znanstvenoistraživačkog kadra i broj njihovih projekata i inovacija. Današnji omjer od približno 25 istraživača/10.000 stanovnika, kakav je u Rijeci, veći je od državnog prosjeka, no bitno manji od europskog (40 istr./10.000 stanovnika), te bi ga do 2015. trebalo dostići. (Izvor: Dugoročni gospodarski razvitak grada Rijeke, Ekonomski fakultet Rijeke, Rijeka, 1997.) U segmentu znanstvenoistraživačkog rada izuzetno je mjesto biotehnologije, kao jedne od sedam "megatehnologija" od kojih se očekuje radikalni doprinos budućem tehničko-tehnološkom razvoju.

#### 3.1.4. Razina uređenja građevinskih područja

U razvoju grada Rijeke potrebno je provoditi sustavnu pripremu i opremanje građevinskog područja naselja radi trajnog uspostavljanja standarda infrastrukturne i prometne mreže u cilju osiguranja kvalitete života građana i korisnika planiranih sadržaja.

U tom smjeru, a polazeći i od ~~odredbe članka 66. i~~ [Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije](#), ovim se Planom određuju sljedeće kategorije uređenosti građevinskog zemljišta:

- I kategorija - podrazumijeva neophodno uređeno građevinsko zemljište koje obuhvaća pripremu zemljišta za gradnju, pristupni put, vodoopskrbu i električnu energiju;
- II kategorija - podrazumijeva optimalno uređeno građevinsko zemljište koje obuhvaća dovršenu pripremu zemljišta za izgradnju, pristupni put, vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda i električnu energiju;
- III kategorija - podrazumijeva visoko uređeno građevinsko zemljište koje obuhvaća dovršenu pripremu zemljišta za izgradnju, cjelovitu infrastrukturu i centralne sadržaje unutar naselja.

Predloženu kategorizaciju potrebno je Generalnim urbanističkim planom razraditi unutar područja prostornih cjelina i zona, a detaljnija područja utvrđivati posebnim aktima Grada Rijeke i programima komunalnog opremanja, u skladu sa zakonskim propisima.

#### 3.1.5. Građevinska područja

##### 3.1.5.1. Građevinsko područje naselja

##### 3.1.5.2. Građevinsko područje izvan naselja za izdvojene namjene

Temeljem zatečenih prostornih odnosa, te primjenom kriterija za utvrđivanje građevinskih područja, ~~određenih člancima 61. - 64.~~ [temeljem Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije](#), ovim se Planom određuju površine građevinskog područja naselja i građevinskog područja izvan naselja za izdvojene namjene.



### 3.1.5.1. Građevinsko područje naselja

Građevinsko područje naselja grada Rijeke zauzima površinu od približno 2091 ha, što čini oko 48% ukupne površine Grada. U odnosu na površinu izgrađenog građevnog područja, kakva je zatečena u razdoblju izrade ovoga Plana, ovim Planom površina građevinskog područja povećana je za oko 20%. Iako je navedeno povećanje građevinskog područja relativno malo, s obzirom na predviđenu rekonstrukciju dijelova grada te prenamjenu građevinskih područja, smatramo da će ono zadovoljiti dio potreba za proširenjem izgradnje. Dio potreba za proširenjem građevinskih područja, prihvaćajući smjernice Prostornog plana Primorsko-goranske županije, riješit će se preraspodjelom namjena unutar Županije stimuliranjem razvoja nenapućenih dijelova, te će se i stanovanje i djelatnosti smještavati na manje saturirane dijelove prostora Županije.

Bitna osobina građevinskog područja: razdvojenost u više cjelina međosbno razdvojenih infrastrukturnim koridorima, tektonskim preprekama ili povijesnom uvjetovanošću razvoja, zadržana je ovim Planom. Iako se nastojalo stvoriti što kompaktnije građevinsko područje, ostala su izdvojena građevna područja Pavlovca, Turnja, Gornje Drenove, Grohova, Pašca, Svilna, Drage, jer bi njihovo nekritičko povezivanje premašilo ne samo postavljene okvire dopuštene površine prema Prostornom planu Primorsko-goranske županije, nego i izazvalo distorziju prostorne organizacije grada. Gdje god je bilo moguće, građevinsko područje naselja odvojeno je od građevinskog područja za izdvojenu namjenu posebno gospodarsku, pojasom šumskog ili drugog zelenila.

Zauzetost ukupnog građevinskog područja izgrađenim dijelovima iznosi oko 80%.

Detaljnija razrada *građevinskog područja naselja* prikazana je u poglavlju 3.2.1.1.

### 3.1.5.2. Građevinsko područje izvan naselja za izdvojene namjene

Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene, isključujući površine infrastrukturnih sustava, prostiru se na oko 400 ha ili oko 9% ukupne površine Grada. Ona su locirana ponajprije uz glavne planirane razvojne pravce i otvaraju grad u dubinu prema njegovom metropolskom području.

Građevinska područja izvana naselja za izdvojene namjene, ovim su Planom određena za sljedeće namjene:

- gospodarska: proizvodna, poslovna, ugostiteljsko-turistička i luka nautičkog turizma;
  - proizvodna i poslovna;
  - ugostiteljsko-turistička namjena: hotel, luka nautičkog turizma;
- sportsko-rekreacijska namjena: sport i rekreacija;
- površine infrastrukturnih sustava;
- površine groblja.

Radi specifičnosti područja Grada Rijeke, u skladu s mogućnostima koje pružaju odredbe članka 22. Pravilnika, sportsko-rekreacijska namjena prikazana je u dvije odvojene skupine: sport i rekreacija.

Osim u tablici 21, u kojoj su podaci o površinama sistematizirani na način određen *Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova*, u tablici 22. dan je iskaz površina prema namjeni (osim infrastrukturnih površina), po prostornim cjelinama.

Detaljnija razrada *građevinskog područja izvan naselja za izdvojene namjene* prikazana je u poglavlju 3.2.2.2 ovoga Plana.

Unutar područja ZOP-a u izdvojenom dijelu građevinskog područja naselja i neizgrađenom dijelu izdvojenog građevinskog područja izvan naselja u pojasu najmanje 100 m od obalne crte ne može se planirati građenje građevina, osim građevina komunalne infrastrukture koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali i podzemne infrastrukture, pratećih sadržaja ugostiteljsko-turističke namjene, građevina koje po svojoj prirodi zahtijevaju smještaj na obali (brodogradilišta, luke i sl.) te uređenje javnih površina u građevinskom području izvan naselja za izdvojenu namjenu nije moguće planirati gradnju pojedinačne ili više građevina namijenjenih:

- proizvodnji i trgovini u pojasu najmanje 70 m od obalne crte;
- uslugama ugostiteljskog smještaja u pojasu najmanje 70 m od obalne crte;
- stalnom i povremenom stanovanju (apartmanske građevine za tržište);

[odmoru i rekreaciji \(vikend kuće i kuće za odmor\).](#)

### 3.1.6. Ostale površine

Pod ostalim površinama podrazumijevaju se šume i šumsko zemljište, poljoprivredno zemljište i vodne površine. Poljoprivredno zemljište na području Grada ne predstavlja njegov razvojni resurs, ali je značajno u mjeri u kojoj se kroz održavanje ove aktivnosti čak i u elementarnom obliku ujedno održava i razina uređenosti krajobraza pa tako i očuvanje ukupnog eko-sustava.

Šume i šumsko zemljište posjeduju bitno značenje u harmoniziranju ukupnih mikro-klimatskih i ekoloških odnosa na području Grada i šire, posebno u svijetlu nedostatka dovoljne površine i sustava javnih parkova unutar građevinskog područja. U razvojnom smislu, šume i šumsko zemljište posjeduju posebno značenje unutar područja predloženih za zaštitu (zaštićeni krajolici, park-šume i sl.), a unutar kojih se mogu razviti različiti oblici rekreativnog i edukativnog korištenja tih površina. Sljedećim koracima u planiranju, tj. izradom prostornih planova užeg područja, potrebno je težiti povezivanju ovih površina s površinama javnog zelenila unutar građevinskog područja osiguranjem zelenih prodora i pojasa zelenila gdje god je takvo povezivanje prostorno moguće.

Razvojne mogućnosti ostalih površina unutar području Grada, najveće su u korištenju vodnih površina, tj. mora i Rječine. Podizanjem kvalitete obalnog mora, te intenziviranjem novih sadržaja na obalnom pojasu, moguće je znatno razviti njegovo korištenje u rekreativne svrhe. Vode Rječine dvojako su zanimljive: unutar urbaniziranog područja kroz uređenje i korištenje obala vodotoka kao javnih površina grada, a izvan urbaniziranog područja kroz korištenje samog vodotoka kao rekreativnog, edukativnog i područja očuvanog eko-sustava.

Nije nevažno napomenuti da se dijelovi ovih površina koriste kao površine infrastrukturnih koridora, posebno onih od državnog i županijskog značaja.

### 3.1.7. Način planiranja prostora unutar zaštićenog obalnog područja

Temeljem ~~Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (NN-128/04)~~ [Zakona o prostornom uređenju \(NN 153/13\)](#), pojas kopna u širini 1000 m od obalne crte, te pojas mora u širini 300 m od obalne crte, utvrđuje se kao [prostor ograničenja](#) Zaštićenog obalnog područja (u daljnjem tekstu: ZOP), unutar kojega se primjenjuju sljedeće planerske mjere:

- unutar ZOP-a nije moguće planirati gradnju građevina namijenjenih za:
  - [istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina](#)
  - [iskorištavanje snage vjetra za električnu energiju](#)
  - [obradu otpada](#)
  - [uzgoj plave ribe](#)
  - [vlastite gospodarske potrebe \(spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu i sl.\)](#)
  - [privezište i luke nautičkog turizma te nasipavanje obale i/ili mora izvan građevinskog područja.](#)
  - ~~istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina osim morske soli;~~
  - ~~iskorištavanje snage vjetra za električnu energiju;~~
  - ~~skladištenje, obradu i odlaganje otpada osim ako to zahtijevaju prirodni uvjeti i konfiguracija terena;~~
  - ~~vlastite gospodarske potrebe (spremišta alata, strojeva, poljoprivredne opreme i sl.) izvan građevinskog područja naselja, s izuzetkom prijavljenog obiteljskog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u domaćinstvu većem od 3 ha (kao prizemne građevine ukupne površine do 200 m<sup>2</sup> i udaljene najmanje 300 m od obalne crte);~~
  - ~~privez izvan građevinskog područja;~~
  - ~~sidrenje, osim ako isto nije regulirano oficijelnim pomorskim glasilima;~~
  - ~~uzgoj plave ribe.~~
- unutar područja ZOP-a građevina se može graditi samo na uređenoj građevnoj čestici (osiguran cestovni pristup, odvodnja otpadnih voda i propisan broj parkirnih mjesta) ili čije je uređenje započeto temeljem Programa izgradnje objekta i uređaja komunalne infrastrukture prema posebnom propisu; odvodnja otpadnih voda mora se riješiti zatvorenim kanalizacijskim sustavom s pročišćavanjem;

- plaže se unutar područja ZOP-a određuju kao uređene i prirodne morske plaže:
  - uređena morska plaža nadzirana je i pristupačna svima pod jednakim uvjetima s kopnene i morske strane uključivo i osobama s poteškoćama u kretanju, većim dijelom uređenog i izmijenjenog prirodnog obilježja, te infrastrukturno i sadržajno (tuševi, kabine i sanitarni uređaji) uređen kopneni prostor neposredno povezan s morem, označen i zaštićen s morske strane;
  - prirodna morska plaža unutar ili izvan naselja je nadzirana i pristupačna s kopnene i/ili/ morske strane infrastrukturno neopremljena i potpuno očuvanog zatečenog prirodnog obilježja.

Razvrstaj plaža kao i planiranje istih u skladu s vrstom, potrebno je provesti prostornim planom užeg područja.

### 3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina

#### 3.2.1. Građenje i korištenje površina građevinskih područja

3.2.1.1. Građevinska područja naselja

3.2.1.2. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene

#### 3.2.2. Građenje i korištenje površina izvan građevinskog područja

#### 3.2.3. Namjena i korištenje ostalih površina

#### 3.2.1. Građenje i korištenje površina građevinskih područja

Građevinska područja označena su na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena površina, u mjerilu 1:25 000 te posebno na kartografskom prikazu broj 4. Građevinska područja naselja na podlozi u mjerilu 1: 5 000.

Tablica 21. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

| Red broj | GRAD RIJEKA                               | Oznaka | Površina ( ha ) |                    | Struktura (%)  | stan. / ha<br>ha / stan. * |
|----------|-------------------------------------------|--------|-----------------|--------------------|----------------|----------------------------|
|          |                                           |        | Jedinično       | Ukupno             |                |                            |
| 1.1.     | Građevinsko područje naselja              | GP     |                 | 2090,81<br>2125,79 | 48,00<br>49,10 | 76,53<br>0,013             |
|          | Izgrađeni dio                             | GP     |                 | 1657,21<br>1692,19 | 38,05<br>39,08 | 96,55                      |
| 2.       | Građevinsko područje za izdvojene namjene |        |                 | 679,77 640,28      | 15,60<br>14,77 | 237,00/<br>0,0042          |
| 2.1.     | Proizvodna namjena                        | I      |                 | 71,4553,80         | 1,42 1,24      | 2557,54/<br>0,00039        |
|          | • Pretežito industrijska                  | I 1    | 36,7911,71      |                    |                |                            |
|          | • Pretežito zanatska                      | I 2    | 3,71            |                    |                |                            |
|          | • Brodogradilište                         | I 3    | 30,95           |                    |                |                            |
|          | • Tehnološko-poslovna                     | I 4    | 11,70 11,14     |                    |                |                            |
| 2.2.     | Poslovna namjena                          | K      |                 | 137,94136,31       | 3,59 3,14      | 1159,93/<br>0,00086        |
|          | • Pretežito uslužna                       | K 1    | 16,32           |                    |                |                            |
|          | • Pretežito trgovačka                     | K 2    | 94,1591,03      |                    |                |                            |
|          | • Komunalno-servisna                      | K 3    | 27,4728,96      |                    |                |                            |
| 2.3.     | Ugostiteljsko-turistička namjena          | T      |                 | 40,10 35,90        | 1,42 0,83      | 5284,02/0.00019            |
|          | • Hotel                                   | T 1    | 16,1511,78      |                    |                |                            |
|          | • Luke nautičkog turizma                  | LN**   | 23,5924,12      |                    |                |                            |
| 2.4.     | Športsko-rekreacijska namjena             | R      |                 | 132,91100,95       | 3,04 2,33      | 1221,37/<br>0.00082        |
|          | • Šport                                   | R 1    | 37,8621,31      |                    |                |                            |
|          | • Rekreacija                              | R 2    | 85,9374,64      |                    |                |                            |

|      |                                                                 |      |                      |                                  |                              |                   |
|------|-----------------------------------------------------------------|------|----------------------|----------------------------------|------------------------------|-------------------|
|      | •Športska luka                                                  | LS** | <u>9,125,00</u>      |                                  |                              |                   |
| 2.5. | Površina infrastrukturnih sustava                               | IS   |                      | <u>269,42248,64</u>              | <u>6,17 5,74</u>             | 610,52/<br>0,0016 |
|      | •Linijске i površinske građevine državnog i županijskog značaja | IS   | <u>194,79174,01</u>  |                                  |                              |                   |
|      | •Luka za javni promet od osobitog značaja                       | IS-9 | 74,63                |                                  |                              |                   |
| 2.6. | Groblja                                                         | G    |                      | 64,68                            | 1,49                         | 2433,8            |
| 3.   | Vodne površine                                                  |      |                      |                                  |                              | 0,0001            |
|      | Rječina                                                         | V    | 15,40                |                                  |                              |                   |
|      | Retencija                                                       | Vr   | 0,93                 |                                  |                              |                   |
|      | Akumulacija hidroelektrane                                      | AH   | 4,14                 |                                  |                              |                   |
| 4.   | Ostale površine                                                 |      |                      | <u>1505,74</u><br><u>1566,55</u> | <u>36,18</u>                 |                   |
| 4.1. | Poljoprivredne površine                                         | P    |                      | 60,81                            | 1,40                         | 0,0038            |
|      | •Vrijedno obradivo tlo                                          | P2   | 60,81                |                                  |                              |                   |
| 4.2. | Šumske površine                                                 | Š    |                      | <u>1459,41</u><br><u>1559,71</u> | <u>33,11</u><br><u>36,02</u> | 110.73/<br>0,0090 |
|      | •Gospodarske šume                                               | Š1   | <u>438,47 443,20</u> |                                  |                              |                   |
|      | •Zaštitne šume                                                  | Š2   | <u>404,34 423,11</u> |                                  |                              |                   |
|      | •Ostale poljoprivredne i šumske površine                        | PŠ   | <u>602,12 693,40</u> |                                  |                              |                   |
|      | RIJEKA UKUPNO                                                   |      |                      | 4329,41                          | 100                          | 0,0272 *          |

(\*) Osnovu za obračun iskaza predstavljala je projekcija od 160 000 stanovnika.

(\*\*) U iskaz površine luka nautičkog turizma (LN) i sportskih luka (~~SL~~LS) uključena je i površina akvatorija.

### 3.2.1.1. Građevinska područja naselja

- 3.2.1.1.1. Središta prostornih cjelina
- 3.2.1.1.2. Stambene građevine
- 3.2.1.1.3. Građevine javne i društvene namjene
- 3.2.1.1.4. Građevine gospodarske namjene
- 3.2.1.1.5. Javne zelene površine – parkovi
- 3.2.1.1.6. Dječja igrališta

A. Ukupna površina građevinskog područja naselja iznosi približno 2.0942.126 ha, odnosno oko 4849% ukupne površine Grada Rijeke.

Površina građevinskog područja naselja namijenjena je rekonstrukciji, gradnji i uređenju:

- stambenih građevina obiteljske, višeobiteljske i višestambene tipologije;
- stambeno-poslovnih i poslovnih građevina;
- građevina javne i društvene namjene državnog, županijskog i gradskog značenja;
- građevina gospodarske namjene, s izuzetkom proizvodne-pretežito industrijske;
- građevina športa i rekreacije županijskog i gradskog značenja;
- javnih i zelenih površina;
- prometnih građevina;
- građevina pošta i telekomunikacija;
- građevina infrastrukturnih sustava i mreža u funkciji naselja te građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju,
- ostalih ovdje nespecificiranih sadržaja i građevina u funkciji odvijanja života i rada unutar građevinskog područja.

Ukupna površina građevinskog područja naselja rapoređena je na 24 pojedinačna građevinska područja. Ovakva raspodjela proizašla je iz razvojnih (na pr. odijeljena gradska područja Draga, Grohovo, Pašac i dr.), tektonskih (na pr. Donja Drenova, Gornja Drenova i dr.), tipoloških i morfoloških (na pr. Turanj-Kostabela, Marčeljeva draga –Kantrida –Zamet –Krnjevo –Turnić -Podmurvice), infrastrukturnih obrazaca dosadašnjeg i planiranog razvitka. Osim navedenih, u određivanju površine obuhvata i granice pojedinih građevinskih područja korišten je i kriterij mogućnosti određivanja preciznijih (i različitih odnosno pojedinom gradskom području prikladnijih) urbanih pravila tijekom daljnje izrade prostornih planova užeg područja, posebno Generalnog urbanističkog plana po pojedinim građevinskim odnosno gradskim područjima.

Pregled građevinskih područja s pripadajućom oznakom, radnim nazivom i površinom, dan je u tablici broj 22.

Tablica 22. Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja naselja

| Prostorna cjelina (PC) | Oznaka građevinskog područja naselja | Radni naziv građevinskog područja naselja                 | Površina GP (ha)                 |
|------------------------|--------------------------------------|-----------------------------------------------------------|----------------------------------|
| PC-2                   | GP-1                                 | Pavlovac                                                  | 7,54                             |
|                        | GP-2                                 | Turanj-Kostabela                                          | <u>65,9665,03</u>                |
|                        | GP-3                                 | Marčeljeva draga-Kantrida-Zamet-Krnjevo-Turnić-Podmurvice | <u>347,79365,00</u>              |
| PC-1                   | GP-4                                 | Mlaka-Plase-Belveder-Kozala-Centar                        | <u>202,08208,58</u>              |
|                        | GP-5                                 | Delta                                                     | 17,36                            |
|                        | GP-6                                 | Školjić                                                   | 7,52                             |
|                        | GP-7                                 | Brajdica                                                  | <u>17,2618,68</u>                |
| PC-3                   | GP-8                                 | Pećine                                                    | <u>28,8729,83</u>                |
|                        | GP-9                                 | Bulevard-Trsat-Strmica-Krmeja-Podvežica-Gornja Vežica     | <u>292,6296,72</u>               |
| PC-5                   | GP-10                                | Martinkovac-Srdoči-Grpci-Pilepići-Gornji Zamet            | <u>324,78325,75</u>              |
| PC-6                   | GP-11                                | Rujevica-Pehlin                                           | 189,02                           |
| PC-7                   | GP-12                                | Škurinje-Tibljaši                                         | 66,15                            |
|                        | GP-13                                | Rastočine                                                 | <u>28,3829,05</u>                |
|                        | GP-14                                | Bodulovo                                                  | 1,13                             |
| PC-8                   | GP-15                                | Donja Drenova                                             | 91,34                            |
|                        | GP-16                                | Gornja Drenova                                            | 126,24                           |
| PC-4                   | GP-17                                | Lukovići-Braščine-Pulac                                   | <u>135,77134,09</u>              |
| PC-11                  | GP-18                                | Draga                                                     | 59,95                            |
|                        | GP-19                                | Sveti Kuzam                                               | 5,86                             |
|                        | GP-20                                | Sveti Kuzam                                               | 4,26                             |
| PC-9                   | GP-21                                | Grohovo                                                   | 8,42                             |
| PC-10                  | GP-22                                | Pašac                                                     | 15,09                            |
|                        | GP-23                                | Orehovica                                                 | 16,10                            |
|                        | GP-24                                | Svilno                                                    | 37,08                            |
|                        |                                      | U K U P N O                                               | <u>2096,55</u><br><u>2125,79</u> |

Građevinsko područje naselja sastoji se iz izgrađenog i neizgrađenog dijela, kako je razvidno iz kartografskih prikaza br. 1. *Korištenje i namjena prostora*, i 4. *Građevinska područja naselja*. Izgrađenim dijelom građevinskog područja naselja smatra se područje na kojem su u pretežitom dijelu izgrađene građevinske čestice planiranim sadržajima, provedeno prometno i infrastrukturno opremanje područja te uređenje javne površine. Neizgrađeni dio građevinskog područja, površina kojeg je utvrđena primjenom odredbi Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije, namijenjen je daljnoj gradnji i opremanju građevinskog područja planiranim sadržajima.

~~Sukladno Uredbi o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora (NN 128/04), u zaštićenom obalnom području izgrađenim dijelom građevinskog područja smatraju se izgrađene građevne čestice i druge površine privedene različitoj namjeni, a neizgrađeni dio građevinskog područja je jedna ili više neposredno~~

povezanih neuređenih i neizgrađenih građevinskih čestica ukupne površine veće od 5000 m<sup>2</sup> kao i sve rubne neizgrađene čestice.

Generalnim urbanističkim planom, unutar građevinskog područja naselja potrebno je odrediti detaljniju razdiobu površina za *stambenu namjenu, mješovitu namjenu, javnu i društvenu namjenu, gospodarsku namjenu, sportsko-rekreacijsku namjenu, javne zelene površine, te prometnice i infrastrukturu.*

Površina izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja prikazana je u tablici 23.

B. Raspodjela površina građevinskog područja po prostornim cjelinama, te planirana gustoća stanovanja prikazani su u sljedećoj tablici:

Tablica 23. Površina građevinskog područja i planirane gustoće stanovanja

| PC     | Površina PC (ha) | Površina građevinskog područja (GP) (ha) |                                 |                 | Dozvoljena gustoća (st/ha) |           | Planirana pretežita tipologija (*) |
|--------|------------------|------------------------------------------|---------------------------------|-----------------|----------------------------|-----------|------------------------------------|
|        |                  | planirana                                | izgrađeni dio                   | neizgrađeni dio | Postojeća                  | planirana |                                    |
| PC - 1 | 393,60           | <del>244,22</del><br>252,14              | <del>244,03</del><br>252,14     | 0               | 136,4                      |           |                                    |
| PC - 2 | 665,60           | <del>421,29</del><br>437,57              | <del>353,61</del><br>374,11     | 63,46           | 118,4                      |           |                                    |
| PC - 3 | 471,60           | <del>321,47</del><br>326,55              | <del>277,92</del><br>283,00     | 43,55           | 110,2                      | (**) 120  | OB, VOB                            |
| PC - 4 | 250,30           | <del>135,77</del><br>134,09              | <del>65,23</del> 63,55          | 70,54           | 18,0                       | 44        | VOB, VST                           |
| PC - 5 | 413,00           | <del>324,78</del><br>325,75              | <del>250,44</del><br>254,26     | 71,49           | 41,7                       | 63        | OB, VOB                            |
| PC - 6 | 296,60           | 189,02                                   | <del>119,62</del><br>120,74     | 68,28           | 36,5                       | 76        | VST                                |
| PC - 7 | 309,70           | <del>95,66</del><br>96,33                | <del>51,38</del> 52,05          | 44,28           | 138,7                      | 140       | VST                                |
| PC - 8 | 376,00           | 217,58                                   | 148,91                          | 68,67           | 38,9                       | 60        | OB, VOB                            |
| PC - 9 | 349,60           | 8,42                                     | 4,29                            | 4,12            | 10,0                       | 18        | OB                                 |
| PC -10 | 459,20           | 68,27                                    | 53,67                           | 14,69           | 29,8                       | 38        | OB, VOB                            |
| PC -11 | 365,50           | 70,07                                    | 68,36                           | 1,71            | 28,2                       | 33        | OB, VOB                            |
| Ukupno | 4.350,70         | <del>2.096,55</del><br>2.125,79          | <del>1.637,46</del><br>1.675,08 | 450,79          | 64,3                       | 77        |                                    |

Napomena:

(\*) OB, obiteljska građevina, VOB, višeobiteljska građevina, VST- višestambena građevina;

(\*\*) U iskaz gustoće stanovanja nije uključen studentski smještaj unutar PC-3. Naime, riječ je o specifičnom obliku stanovanja koji se ne može uzeti u obzir s obzirom na vremensko trajanje njegova korištenja, dok u stvarnosti njegovi korisnici realno podižu gustoću stanovanja ukupnog područja.

Ovim Planom, u odnosu na granice građevinskog područja utvrđene prethodnim Prostornim planom Općine Rijeka, granice građevinskog područja znatnije su korigirane unutar:

- PC-2 (Podmurvice-Preluk): uključenjem u građevinsko područje GP-1 rubnog dijela Pavlovca, južnih rubova Kostabele uz Opatijsku cestu i dijelova površine duž cijele dužine gradske auto-ceste u građevinsko područje GP-2, te izuzimanjem iz građevinskog područja GP-2 dijela površine na predjelu Turnja;
- PC-3 (Sušačko područje), uključenjem u građevinsko područje GP-9 vojarne Trsat s namjenom Sveučilišnog kampusa;
- PC-6 (Pehlin), izdavanjem iz građevinskog područja naselja GP-11 dijela građevinskog područja namijenjenog ovim Planom razvoju sekundarnog gradskog središta;
- PC-8 (Drenova), povećanje građevinskog područja GP-16 na Gornjoj Drenovi.

C. Ovim Planom planirano je povećanje gustoće stanovnika unutar građevinskog područja za oko 20 %, tj. s 64 na 77 st/ha.

Planirana gustoća u skladu je s vrijednošću minimalne gustoće prikazanom u tablici 9. *Projekcija stanovništva i gustoća građevinskih područja naselja*, danom u članku 62. *Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije*.

Budući se ovim Planom daju planirane gustoće na razini *prostorne cjeline*, iskazane dozvoljene gustoće potrebno je detaljnije razraditi Generalnim urbanističkim planom po prostornim zonama. Na razini prostorne cjeline dozvoljava se odstupanje od navedenih vrijednosti gustoće za približno  $\pm 5\%$ .

Planiranje gustoće vezano je uz planiranu tipologiju izgradnje. Višestambena izgradnja, kao pretežita tipologija gradnje, ovim se Planom vezuje uz prostore novog gradskog središta na Rujevici (PC-6), te pojedinačne površine PC-4 i PC-7, tj. na onim površinama gdje se ista već razvila kao pretežita ili je ista pogodna u organizaciji centralnih prostora tih cjelina. U ostalim prostornim cjelinama kao pretežita, planira se tipologija obiteljske i višeobiteljske izgradnje.

Tipologiju gradnje potrebno je detaljnije razraditi Generalnim urbanističkim planom po prostornim zonama.

D. Ovim Planom, odnosno njegovim tekstualnim dijelom i odredbama za provođenje dani su uvjeti:

- temeljem kojih je omogućena neposredna provedba Plana za zahvate gradnje i uređenja obiteljskih i višeobiteljskih građevina, ali na ograničenom broju i površini građevinskih područja sukladno kartografskom prikazu broj 3.4 *Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite*,
- uvjeti rekonstrukcije obiteljskih i višeobiteljskih građevina na području obuhvata ovoga Plana;
- rekonstrukcije građevina javne i društvene namjene na području obuhvata ovoga Plana,
- rekonstrukcije gospodarskih građevina na području obuhvata ovoga Plana,
- neposredne provedbe gradnje i rekonstrukcije građevina državnog i županijskog značaja,
- uvjeti smještaja građevine i uređenja površine te smjernice gradnje građevina koji se imaju primijeniti prilikom izrade prostornog plana užeg područja, kao uvjeta gradnje i uređenja ostalih građevina unutar građevinskog područja naselja odnosno unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu,
- uvjeti gradnje i rekonstrukcije ostalih građevina (prometnice, infrastrukturne građevine i sl.) unutar građevinskog područja naselja (do donošenja prostornog plana užeg područja).

Generalnim urbanističkim planom potrebno je detaljnije odrediti područja izgradnje pojedinih tipologija stambenih, poslovnih i poslovno-stambenih građevina, lokacije/zone javne i društvene namjene, zone centraliteta pojedinih gradskih područja, mrežu cesta i td., a temeljem prostorne i razvojne koncepcije te pojedinačnih kriterija određenih ovim Planom, detaljnije uvjete gradnje i uređenja građevina i površina.

#### 3.2.1.1.1. Središta prostornih cjelina

##### 3.2.1.1.1.1. Centralni sadržaji

Centralne sadržaje potrebno je planirati unutar pojedinih gradskih područja koja brojem svojih stanovnika i prostornom organizacijom ispunjavaju potrebu i uvjete za njihovim planiranjem. Ovim Planom daju se sljedeća okvirna prostorna i dimenzionalna rješenja, a centralne sadržaje potrebno je detaljnije planirati Generalnim urbanističkim planom.

Centralne sadržaje unutar prostorne cjeline potrebno je razvijati u obliku prostorno homogenog centra ili više centara, kojim se pokrivaju potrebe jedne prostorne zone tj. gradskog područja ili više njih.

Centar okuplja poslovne i maloprodajne sadržaje (uključujući i površinu lokalne zelene tržnice) pretežito dnevne opskrbe, obrtništvo, osobne, upravne, financijske i ugostiteljske usluge, te kulturne sadržaje.

Kao sastavne i urbanotvorne dijelove centra potrebno je uklapati i građevine odgoja i obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, športa i vjerske građevine. U urbanističko rješenje centra potrebno je uklopiti javnu površinu (trg ili ulicu), a u njemu ili neposrednoj blizini i javnu zelenu površinu (javni park).

Centralno područje mora posjedovati jasnu koncepciju organizacije, u pravilu na razini pješačke zone, prepoznatljiv fizionomski karakter površine (trgovi, ulice) i koncepciju uređenja istih kao javnih površina, što podrazumijeva parternu obradu, prikladne elemente urbane opreme i sl.

Temeljem provedenih istraživanja, u tablici broj 24., kao smjernice, daju se sljedeće vrijednosti za planiranje gradskih centara.



Tablica 24. Smjernice za planiranje gradskih centara

| Namjena                          | Indeks opremljenosti<br>(m <sup>2</sup> /st.) |      | Indeks gustoće<br>(sadržaja/m <sup>2</sup> ) | Javne površine                                                             |
|----------------------------------|-----------------------------------------------|------|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|                                  | (1)                                           | (2)  |                                              | (3)                                                                        |
| Komercijalna, ukupno a-d         | 0,44                                          | 1,30 | 0,02                                         | 0,24 m <sup>2</sup> /st, od čega najmanje<br>0,14 m <sup>2</sup> /st. trga |
| a. Trgovina na malo              | 0,19                                          | 0,40 | 0,02                                         |                                                                            |
| b. Obrtništvo i osobne usluge    | 0,09                                          | 0,20 | 0,03                                         |                                                                            |
| c. Ugostiteljstvo                | 0,07                                          | 0,30 | 0,02                                         |                                                                            |
| d. Financijske i poslovne usluge | 0,10                                          | 0,40 | 0,02                                         |                                                                            |
| Kulturna (3)                     | 0,06                                          | 0,10 | 0,03                                         |                                                                            |
| Privremeni objekti               | 0,01                                          | 0,01 | 0,01                                         |                                                                            |

Izvor: Mreža centara gradskih naselja Rijeke, Urbanistička studija, Arhitektonsko-građevinski atelje, d.o.o., Rijeka, 1996.

*Napomena:*

- (1) Vrijednosti dane za centre prostornih cjelina PC-2, PC-5, PC-6, PC-7 odnosno prostornih zona/gradskih područja unutar njih.
- (2) Vrijednosti dane za centre prostornih cjelina PC-3, PC-4, PC-8, PC-10 i PC-11, odnosno prostornih zona/gradskih područja unutar njih.
- (1,2) Budući je kao normativ navedena srednja vrijednost, isti u razradi može varirati  $\pm 25\%$ .
- (3) Normativ izveden prema prof. dr. Mirko Maretić, Gradski centri, Školska knjiga, Zagreb, 1996., str. 86.

### 3.2.1.1.1.2. Prostorna distribucija centara

Osim gradskog područja od Mlake do Piramide, koje se ovim Planom potvrđuje kao gradsko središte, te sekundarnog gradskog središta Rujevica, ovim se Planom prepoznaju sljedeća centralna područja:

- Unutar prostorne cjeline PC-2 (područje od Preluke do Mlake i gradske auto-ceste) opravdano je planirati centralna područja i sadržaje na Zametu, Krnjevu i Turnju. Generalnim planom posvetiti posebnu pažnju centru područja Kantride;
- Unutar prostorne cjeline PC-3 (Sušačko područje) opravdano je planirati centralna područja i sadržaje na Podvežici i Vežici, u kontekstu podizanja već postojeće funkcijske i fizionomske razine centralnih dijelova.

Unutar prostorne cjeline PC-3 potrebno je na različitim razinama stimulirati daljnju profilaciju povijesne jezgre Trsat kao prostora specifičnog spoja povijesnog ambijenta lokalnog značenja i vjerskog sadržaja koji nadilazi okvire lokalnog. Izgradnjom Sveučilišnog kampusa stvorit će se još jedno žarište centraliteta visokog školstva koje će podrazumijevati niz dodatnih sadržaja i aktivnosti (društvenih, kulturnih, športskih) studentske i uopće sveučilišne populacije, a koji će značajno utjecati na ukupnu karakterizaciju ovog dijela grada.

U tom smislu, a sagledavajući i razvojnu ulogu s Kampusom povezane nove Sveučilišne bolnice kao i razvoj javnog prijevoza uvođenjem brze gradske željeznice, bitnu sadržajnu i urbanu transformaciju moguće je očekivati na području dosadašnjeg proizvodno i trgovačkog kompleksa ("Istravino"-TC Brodokomerc) i to u smjeru kreiranja kompleksnog gradskog centra u kojem je optimalno locirati neke nedostajuće sadržaje poput hotelskog smještaja, doma za starije osobe, poslovnih prostora ali i stambenih sadržaja s pratećim javnim i društvenim sadržajima i u funkciji potreba šireg gravitacijskog područja.

Na cjelinu sadržaja utjecat će bitno realizacija sadržaja poslovno-trgovačkog centra (WTC-a) na Pećinama kao visokostrukturiranog trgovačko-uslužno-zabavnog centra. Sagledan u relacijama udaljenosti i prometne povezanosti, ovaj se centar može promatrati i kao nadopuna ponude samog gradskog središta, a u daljnjoj fazi razvoja može inicirati transformacijske procese radne zone na Plumbumu.

- Unutar prostorne cjeline PC-4 (područje Lukovići-Braščine-Pulac), opravdano je napustiti spontano započeti razvoj centra na Pulcu, a u korist područja centralnih sadržaja unutar prostorne zone Lukovići, a u kontekstu budućeg prometnog čvora i već djelomično prisutnih sadržaja;
- Unutar prostorne cjeline PC-5 (područje Srdoča, Martinkovca, Gornjeg Zameta i Grpci-Pilepići) opravdano je planirati područje centralnih sadržaja na Srdočima;



- Unutar prostorne cjeline PC-6 planom užeg područja potrebno je analizirati prostorne mogućnosti stvaranja novog koncentriranog središta za gradsko područje Pehlin kojim bi se supstituiralo današnje linearno položene sadržaje uz prometnicu;
  - Unutar prostorne cjeline PC-7 potrebna je fizionomska strukturacija centra područja Rastočine i Škurinje, a u cilju prostorno-ambijentalne transformacije I integracije već prisutnih sadržaja;
  - Unutar prostorne cjeline PC-8 potrebna je fizionomska strukturacija centra područja Donje Drenove, a planom užeg područja potrebno je analizirati prostorne mogućnosti stvaranja novog koncentriranog središta za gradsko područje Gornje Drenove;
  - Unutar prostorne cjeline PC-10 potrebna je fizionomska strukturacija centra područja Svilno i Orehovica, te sadržajne korekcije centra Pašac. Budući da ovo potonje gradsko područje posjeduje i zanimljivu jezgu spomeničkog karaktra, neki od centralnih sadržaja bili bi vrlo poželjni upravo u njoj. Centralni prostor gradskog područja Orehovica potrebno je prostorno restrukturirati na površine istočno od područne škole i vezati za pripadajuću stambenu cestu.
  - Unutar prostorne cjeline PC-11 potrebna je fizionomska strukturacija centra područja Sveti Kuzam koja posjeduje i spomenički karakter, uz redukciju prometne veze ili barem njezino svođenje na lokalne potrebe.
- Strukturiranje centra Drage veoma je otežano radi prostornih uvjeta, te se istom mora daljnjom analizom prostornih mogućnosti organizacije cjeline gradskog područja posvetiti posebna pažnja.

### 3.2.1.1.2. Stambene građevine

Stambene građevine planiraju se kao:

- A. *Obiteljske,*
- B. *Višeobiteljske,*
- C. *Višestambene građevine.*

A. *Obiteljska građevina* je građevina s najviše 2 stana, čija najveća bruto razvijena površina iznosi 400 m<sup>2</sup>, uključujući i površinu pomoćnih građevina, a najveći dozvoljeni broj etaža iznosi podrum ili suteran, plus još dvije (2) etaže.

B. *Višeobiteljska građevina*, u smislu ovog Plana, jest građevina čiji najveći dozvoljeni broj stanova iznosi 8 stanova, a najveći dozvoljeni broj etaža iznosi podrum ili suteran, plus još tri (3) etaže.

Do donošenja Generalnog urbanističkog plana neposrednom provedbom ovoga Plana omogućava se izgradnja višeobiteljske građevine s najviše 4 stana, ukupne bruto razvijene površine građevine do 600 m<sup>2</sup> i uz uvjet poštovanja ostalih odredbi ovoga Plana. Najmanja površina stambene građevine iznosi 60 m<sup>2</sup>.

Generalnim urbanističkim planom potrebno je podrobnije odrediti i normirati primjenu ove tipologije u kontekstu njezine pojavnosti unutar određenog gradskog područja, uzimajući u obzir volumensko-morfološke učinke i učinke prostorne dispozicije ovakve tipologije.

Obiteljske i višeobiteljske građevine mogu se graditi kao samostojeće, dvojne i građevine u nizu (skupne građevine).

C. *Višestambena građevina* jest građevina kojoj se broj stanova i najveći dozvoljeni broj etaža ne određuje ovim Planom, u svrhu njegove neposredne provedbe, već isključivo Generalnim urbanističkim planom i planovima užeg područja.

*Višestambena građevina* može se graditi *isključivo temeljem urbanističkog ili detaljnog plana uređenja prostornog plana užeg područja*. Načelno, višestambena građevina se gradi na jednoj ili više (građevnih) čestica, ne može imati pomoćnih građevina unutar iste građevne čestice, a parkirališna mjesta određuju se sukladno odredbama ovoga Plana.

Ovim Planom određuju se načelne smjernice za planiranje višestambene građevine u prostornom planu užeg područja, a iste su dane u tablici 25. *Smjernice za planiranje višestambene građevine.*

Tipologiju gradnje kao i uvjete gradnje višestambenih građevina, moguće je detaljnije razraditi Generalnim urbanističkim planom po prostornim zonama.

Ovim se Planom dozvoljava prizemlje višestambene građevine urediti kao poslovni prostor, prostor za javnu i društvenu namjenu, kao prostor za infrastrukturne instalacije ako iste ne ometaju stambenu namjenu, pješački prolaz i slično.

Tablica 25. Smjernice za planiranje višestambene građevine

| Vrsta građevine                                                                                            | Višestambena građevina                                                                                                                                                              | Stambeni toranj                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Najveća dozvoljena visina                                                                                  | do 18 m                                                                                                                                                                             | do 30 m                                                              |
| Najveća dozvoljena katnost                                                                                 | (S)+P+5                                                                                                                                                                             | (S)+P+9                                                              |
| Gustoća izgrađenosti Gig                                                                                   | Na razini obuhvata prostornog plana užeg područja, a respektirajući i stanje unutar prostorne cjeline i prostorne zone, ne bi trebala prelaziti vrijednost 0,35.                    |                                                                      |
| Gustoća stanovništva, Gnst                                                                                 | Na razini obuhvata prostornog plana užeg područja, a respektirajući i stanje unutar prostorne cjeline i prostorne zone, ne bi trebala prelaziti vrijednosti dane u tablici broj 22. |                                                                      |
| Prometnice, parkiranje, javne zelene površine, dječja igrališta, građevine javne i društvene namjene i dr. | U suglasju s odredbama ovoga plana                                                                                                                                                  |                                                                      |
| Napomena                                                                                                   | Građevine planirati <a href="#">urbanističkim ili detaljnim planom uređenja prostornim planom užeg područja</a>                                                                     | Prostornim planom užeg područja planirati samo kao prostorne akcente |

D. *Pomoćna građevina*, u smislu ovoga Plana, jest garaža, kotlovnica, spremište i slično. Pomoćnu građevinu potrebno je graditi unutar gradivog dijela građevne čestice. Izuzetno, izvan gradivog dijela građevne čestice dozvoljena je gradnja pomoćne građevine garaže, ako je razlika između nivelacijske kote građevine i nivelacijske kote pristupne ceste veća od 12% mjereno od mjesta priključenja građevne čestice na pristupnu cestu do građevnog pravca. U istom slučaju gradnja pomoćne građevine garaže izvodi se u razini pristupne ceste na udaljenosti od 3,0 m od regulacijskog pravca, a najveća dozvoljena visina garaže iznosi 3,0 m.

Unutar građevinskog područja naselja, ovim Planom ne dozvoljava se gradnja pomoćne ili druge građevine za držanje domaćih životinja.

E. Detaljni uvjeti gradnje stambenih građevina na način neposredne provedbe Plana, dani su u poglavlju 3.4.2.1. *Detaljni uvjeti gradnje unutar neposredne provedbe Plana*

Dijelovi građevinskog područja te detaljniji uvjeti gradnje u dijelovima obuhvata izuzetim iz neposredne provedbe ovog Plana utvrdit će se Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke.

### 3.2.1.1.3. Građevine javne i društvene namjene

A. Građevine javne i društvene namjene ovim su Planom predviđene unutar građevinskog područja naselja, a za građevine športa i rekreacije i unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu.

Načelni prostorni razmještaj unutar građevinskog područja naselja te broj građevina javne i društvene namjene iskazani su u tablici broj 33. *Načelni prostorni razmještaj i broj građevina javne i društvene namjene prema građevinskim područjima grada Rijeke*, poglavlja 3.3.2. ovoga Plana.

Generalnim urbanističkim planom potrebno je detaljnije odrediti mrežu građevina i njihovih lokacija te uvjete smještaja, gradnje građevina i uređenja površina, kao i one uvjete koji su ovim Planom dani na razini smjernica.

B. Prilikom izrade prostornog plana užeg područja, potrebno je poštovati sljedeća *polazišta prostornog smještaja* građevina javne i društvene namjene:

- Ovim se Planom određuje nužnost preseljenja Općinskog zatvora iz povijesne jezgre Stari grad na rubno područje Grada (Pulac), odnosno unutar područja PC- Rijeka-prsten;
- građevine dječjeg vrtića i osnovnih škola planirati i graditi prema *teritorijalnom* principu, tj. u svakom gradskom području koje brojem stanovnika i gravitacijom opravdava njihovo postojanje;
- Građevine osnovnih škola, prema njihovu sadržaju, posebno zatvorenim i otvorenim sportskim površinama, planirati i projektirati kao sastavni dio centralnih sadržaja naselja, mjesto okupljanja oko različitih programa izvannastavnih aktivnosti učenika ali i stanovnika gradskog područja.
- građevine srednjih škola ne planirati prema teritorijalnom principu, nego iste planirati u kontekstu buduće mreže tako da se ojača srednjoškolska funkcija unutar stambenih područja grada, te da se

srednjoškolski sadržaj promatra kao urbanotvorni sadržaj gradskih područja. U tom smislu koncentrirati dio srednjih škola na zapadnom rubu gradskog središta, što je bolje u odnosu na prostorni razmještaj stanovništva, te planirati stvaranje polova gimnazijskih centara (sušački-riječki na Krnjevu);

- gradnja građevina visokog školstva ovim se Planom promatra dominantno u okviru Sveučilišnog kampusa na području (vojarne) Trsat;
- u segmentu primarne zdravstvene zaštite, ovim se Planom preporučuje postupno preseljenje zdravstvenog sadržaja s pojedinih neprikladnih lokacija i građevina, a tamo gdje je moguće, okrupnjavanje kapaciteta unutar jedinstvene građevine, kako bi se ista u cijelosti mogla graditi ili rekonstruirati prema zahtjevima medicinske struke;
- U segmentu bolničkog zdravstva, ovim se Planom za ovu namjenu zadržava lokalitet Rijeka KBC-a i lokalitet Sušak koji se prostorno povećava na zapadni dio vojarne Trsat.
- Građevine kulture potrebno je poimati kao bitan urbanotvorni čimbenik u stvaranju novih urbanih struktura, te stoga planirati podizanje prostornog standarda i lokacijskih kvaliteta postojećih građevina, a optimalni prostorni i lokacijski standard novih.
- Sportske građevine planirati ili u obliku samostalne građevine ili kao sastavni dio građevine školske namjene. U dimenzioniranju istih voditi računa o zadovoljenju rekreativnih potreba građana;
- Vjerske građevine planirati i graditi u sklopu (novih) središta gradskog područja.

C. Prilikom planiranja građevine javne i društvene namjene u planu užeg područja, ističu se sljedeće *preporuke prostornog smještaja*:

- da se građevinska čestica nalazi uz koridor postojeće ili planirane javne ceste ili drugu javnu prometnu površinu čije dimenzije udovoljavaju (ili rekonstrukcijom mogu udovoljiti) odredbama ovoga Plana;
- da se na građevnoj čestici osigurava prostor za parkiranje;
- da je udaljenost predškolske ustanove i škole od ruba čestice stambene i druge građevine najmanje 10 m, a od gospodarske građevine najmanje 50 m;
- da je udaljenost građevine javne i društvene namjene od ruba čestice gospodarske građevine unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu najmanje 75 m.

D. Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija građevina javne i društvene namjene u svrhu održavanja građevine, poboljšanja tehničko-tehnološke opremljenosti, gradnje nedostajućih instalacija i uređaja, uređenja građevne čestice za smještaj vozila, prometnih i manipulativnih površina, hortikulturno uređenje i slično.

Pod rekonstrukcijom se, u smislu ovoga Plana, podrazumijeva i povećanje bruto razvijene površine do 15%, pod uvjetom da je to u suglasju s ostalim odredbama ove Odluke.

E. Detaljni kriteriji, uvjeti i smjernice smještaja, građenja i korištenja građevina društvenih djelatnosti, te način provedbe, opisani su u točki 3.3.2. *Društvene djelatnosti* ovog Plana.

#### 3.2.1.1.4. Građevine gospodarske namjene

A. Unutar građevinskog područja naselja mogu biti smještene sve gospodarske djelatnosti, osim proizvodne - pretežito industrijske namjene.

B. Gospodarske djelatnosti mogu se obavljati u namjenski građenim i rekonstruiranim građevinama, unutar stambenih građevina, a unutar građevina ostalih namjena mogu se obavljati samo gospodarske djelatnosti sukladne osnovnoj namjeni građevina.

C. Gradnja samostojeće građevine moguća je temeljem prostornog plana užeg područja, a prilikom njegove izrade potrebno je poštovati uvjete gradnje i uređenja gospodarskih građevina kada se iste grade unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu.

D. U prostornoj cjelini oznake PC-1 dozvoljeno je obavljanje gospodarske djelatnosti u prizemlju i drugoj nadzemnoj etaži stambene građevine. U prizemlju građevine dozvoljeno je obavljanje svih vrsta gospodarskih djelatnosti, a u drugoj nadzemnoj etaži dozvoljeno je obavljanje isključivo poslovnih djelatnosti osim komunalno-servisne.

E. Unutar ostalih područja grada dozvoljeno je obavljanje gospodarske djelatnosti u suglasju s odredbama ovoga Plana.

F. Generalnim urbanističkim planom potrebno je propisati detaljnije uvjete smještaja, gradnje i uređenja građevine gospodarske namjene, a ovisno o konkretnim prostornim uvjetima i karakterom gradskog područja

G. Unutar građevinskog područja naselja smještenog u zaštićenom obalnom području, smještajna građevina ugostiteljsko-turističke namjene s pripadajućim zemljištem planira se izvan postojećih javnih površina uz obalu.

H. Detaljni kriteriji, uvjeti i smjernice smještaja, građenja i korištenja građevina gospodarskih djelatnosti, ~~koji se utvrđuju ovim Planom, osim građevina ugostiteljsko-turističke namjene za koje se isti utvrđuju i temeljem Uredbe o uređenju i zaštiti zaštićenog obalnog područja mora~~, te način provedbe, opisani su u točki 3.2.1. *Gospodarske djelatnosti* ovoga Plana.

#### 3.2.1.1.5. Javne zelene površine – parkovi

Prostornim planom unutar građevinskog područja zadržavaju se površine postojećih parkova kao urbana i kao hortikultura vrijednost, budući je dio javnih parkova (park Mlaka, Park Nikole Hosta i Park heroja) *Odlukom o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije* predloženo za zaštitu kao spomenik parkovne arhitekture.

Postojeće parkovne površine ne smiju se prenamjenjivati, a nove parkovne površine oblikuju se prema prirodnim osobitostima prostora te opremaju prema potrebama građana gradskog područja.

Prilikom izrade prostornog plana užeg područja potrebno je planirati najmanje 3 m<sup>2</sup> po stanovniku, uz analizu broja stanovnika na razini Prostorne cjeline (PC), odnosno prostorne zone.

Generalnim urbanističkim planom odredit će se potreban broj parkova unutar prostorne cjeline odnosno građevinskog područja naselja, pri čemu najmanja dozvoljena površina parka iznosi 0,3 ha. Parkove je potrebno planirati kao kompaktne cjeline, a unutar prostorne zone potrebno je planirati i podignuti barem jedan javni park. U svrhu oplemenjivanja dijelova grada zelenilom moguće su i intervencije u manjem obimu i po fleksibilnijem kriteriju, ukoliko nije moguće uskladiti ih s datim normativima.

U parkovima se mogu planirati i manje javne građevine, paviljoni, sanitarni čvorovi, fontane, dječja igrališta, mogu se uređivati staze, odmorišta i slično i uz obaveznu suglasnost nadležne službe zaštite, ako se zahvati provode u zaštićenim parkovima.

#### 3.2.1.1.6. Dječja igrališta

Dječja igrališta potrebno je planirati unutar građevinskog područja naselja, za područje prostorne cjeline odnosno prostorne zone, a prema sljedećim smjernicama za dimenzioniranje:

Tablica 26. Smjernice za dimenzioniranje dječjih igrališta

| KORISNICI                    | do 3 god.                        | od 3 do 7 god.                   | od 7 do 15 god.               |
|------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|-------------------------------|
| Ukupna površina              | 0,15 m <sup>2</sup> / stanovniku | 0,45 m <sup>2</sup> / stanovniku | 25 m <sup>2</sup> / korisniku |
| Površina igrališta           | približno 50 m <sup>2</sup>      | približno 500 m <sup>2</sup>     | približno 500 m <sup>2</sup>  |
| Ukupan broj igrališta        | Ukupna površina / 50             | Ukupna površina / 500            | Ukupna površina / 500         |
| Poželjan radijus gravitacije | 100 m                            | 150 - 200 m                      | 500 - 600 m                   |

#### 3.2.1.2. Građevinska područja izvan naselja za izdvojene namjene

##### 3.2.1.2.1. Proizvodna namjena

##### 3.2.1.2.2. Poslovna namjena

##### 3.2.1.2.3. Ugostiteljsko-turistička namjena,

##### 3.2.1.2.4. Sportsko-rekreacijska namjena

## 3.2.1.2.5. Površine infrastrukturnih sustava

## 3.2.1.2.6. Groblja

Građevinska područja za izdvojene namjene, ovim su Planom određena za sljedeće namjene:

A. *Gospodarska namjena:*

- proizvodna: pretežito industrijska namjena (I1), ~~pretežito zanatska namjena (I2)~~, brodogradilište (I3), tehnološko-poslovna namjena (I4),
- poslovna: pretežito uslužna namjena (K1), pretežito trgovačka namjena (K2), komunalno-servisna namjena (K3)
- ugostiteljsko-turistička: *hotel (T1)*, luka nautičkog turizma (LN).

Napomena: Terminološke odrednice korištene u Pravilniku ne mogu se u cijelosti dovesti u vezu s terminologijom korištenom u Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti. Stoga se u ovom Planu, navođenjem formulacija pojedinih potpodručja, odjeljaka, skupina, razreda pa čak i podrazreda djelatnosti, nastojalo što više savladati uočene razlike.

B. *Sportsko-rekreacijska namjena:*

- sport (R1),
- rekreacija (R2),
- sportska luka (LS)

C. *Površine infrastrukturnih sustava:*

- linearne, namijenjene smještaju i gradnji infrastrukturnih građevina infrastrukturnih sustava izrazitog dužinskog pružanja (cesta, pruga i sl.)
- površinske, namijenjene smještaju i gradnji infrastrukturnih građevina izražene prostorne koncentracije (luka, terminal, infrastrukturne građevine i sl.).

kako je objašnjeno u točkama 3.2.1.2.1. do 3.2.1.2.6.

3.2.1.2.1. Proizvodna namjena - pretežito industrijska namjena (I1), ~~pretežito zanatska namjena (I2)~~, brodogradilište (I3) i tehnološko-poslovna namjena (I4).

A. Na području namjene "Proizvodna namjena - pretežito industrijska namjena" dozvoljava se gradnja i uređenje građevine za smještaj prerađivačke industrije i to:

- proizvodnja hrane i pića,
- proizvodnja tekstila i proizvodnja odjeće,
- prerada drva i izrada drvenih proizvoda,
- proizvodnja proizvoda od papira i kartona,
- izdavačka i tiskarska djelatnost,
- proizvodnja farmaceutskih proizvoda, kemijskih i biljnih proizvoda za medicinske svrhe,
- proizvodnja sapuna i deterdženata,
- proizvodnja ostalih kemijskih proizvoda osim eksplozivnih sredstava,
- proizvodnja proizvoda od plastičnih masa,
- proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda,
- proizvodnja proizvoda od metala,
- proizvodnja strojeva i uređaja, električne i optičke opreme,
- proizvodnja prometnih sredstava i
- ostala prerađivačka industrija.

Osim proizvodnje, unutar građevinskog područja dozvoljena je trgovina na veliko, posredovanje u trgovini i trgovina na malo te skladištenje robe isključivo u funkciji osnovne namjene.

B. Temeljem odredbe članka ~~34-19~~, Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije, unutar područja obuhvata ovoga Plana, određene su slijedeće proizvodne građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku:

- Brodogradilište u Rijeci; unutar Proizvodne zone Rijeka.
- ~~Tvornica papira u Rijeci.~~

C. Unutar područja namjene "Proizvodna namjena - pretežito industrijska namjena" dozvoljena je gradnja i uređenje građevine za obrtničku proizvodnju.

~~Na građevinskom području koje obuhvaća ex Tvornicu papira dozvoljava se, osim industrijske namjene, gradnja i uređenje građevina za trgovačku, kulturnu (unutar građevina industrijskog graditeljskog nasljeđa) i uslužnu djelatnost te industrijsku djelatnost specijalizirane proizvodnje malih serija.~~

~~D. Na području namjene "Proizvodna namjena - pretežito zanatska namjena" dozvoljava se gradnja i uređenje građevine za obavljanje djelatnosti koje se u suglasju s pozitivnim propisima smatraju obrtom. Unutar ovog područja dozvoljena je i trgovina na veliko, posredovanje u trgovini i trgovina na malo te skladištenje robe isključivo u funkciji osnovne namjene.~~

~~E.D.~~ Na području namjene "Proizvodna namjena - tehnološko-poslovna namjena" dozvoljava se rekonstrukcija, gradnja i uređenje građevine za obavljanje djelatnosti vezanih za znanstveno-tehnička i tehnološka istraživanja postojećih i novih materijala, proizvoda i proizvodnih procesa, uključujući i samu proizvodnju, kao i građevine pratećih sadržaja u funkciji samog područja i njemu gravitirajućih korisnika.

~~FE.~~ Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija građevina za gospodarsku djelatnost u svrhu održavanja građevine, poboljšanja tehničko-tehnološkog procesa rada, gradnje instalacija i uređaja za provođenje mjera zaštite okoliša, uređenja građevne čestice za smještaj vozila, prometnih i manipulativnih površina, hortikulturno uređenje i slično.

Pod rekonstrukcijom se, u smislu ovoga Plana, podrazumijeva i povećanje bruto razvijene površine do 15%, pod uvjetom da je to u suglasju s ostalim odredbama ove Odluke.

~~G.F.~~ Neposrednom provedbom ovoga Plana a u skladu s posebnim propisima, dozvoljena je gradnja građevina i uređenje površina građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku i Županiju.

Prilikom izrade stručne podloge za područje ili dio područja Brodogradilišta u Rijeci potrebno je u organizaciji površine građevinskog područja, prostornom razmještanju proizvodnih građevina, njihovog volumena i površina voditi računa o litoralnom karakteru proizvodne građevine i smještanju unutar područja pomorskog dobra.

U postavljanju prostorne organizacije potrebno je posebnu pažnju posvetiti namjeni rubnih površina, posebno onih koje graniče s građevinskim područjem naselja (čiji su rubni dijelovi pretežito izgrađeni stambenim građevinama), te građevinskog područja Brodogradilišta uz Liburnijsku ulicu. Ove potonje površine potrebno je planirati za gradnju i uređenje poslovnih građevina, prvenstveno u funkciji brodogradilišta.

~~Prilikom izrade stručne podloge područja, ili dijela područja, Tvornice papira u Rijeci potrebno je u organizaciji površine građevinskog područja odrediti pojas vodno-gospodarskog dobra i odnos prema njemu, voditi računa o blizini izvorišta pitke vode, organizaciji prometa i prometnih tokova te o smještanju ove zone kao nastavka visokourbaniziranog građevinskog područja grada i u neposrednoj blizini zaštićene ejeline kanjona Rječine kao potencijalnog rekreacijskog prostora grada.~~

~~H.G.~~ Prostorni razmještaj, oznake i veličina građevinskih područja te radni nazivi pojedinih građevinskih područja, prikladni za korištenje prilikom izrade prostornog plana užeg područja, prikazani su u tablici broj 30. *Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za izdvojene namjene, 11, 12 i 13, točke 3.3.1. Gospodarske djelatnosti.*

Uvjeti i smjernice gradnje građevina dani su u točki 3.3.1. *Gospodarske građevine.*

3.2.1.2.2. Poslovna namjena - pretežito uslužna namjena (K1), pretežito trgovačka namjena (K2) i komunalno-servisna namjena (K3)

A. Na području namjene "Poslovna namjena - pretežito uslužna namjena" dozvoljava se gradnja i uređenje građevine za uslužnu djelatnost, tj. za "osobne" usluge, poslovne usluge odnosno djelatnosti, skladištenje robe, prateće djelatnosti u prometu i niz drugih srodnih a nespomenutih poslovnih aktivnosti.



Unutar ovog područja dozvoljena je gradnja i uređenje građevine za proizvodnu - zanatsku, trgovačku i drugu prateću odnosno podržavajuću djelatnost.

B. Na području namjene "Poslovna namjena - pretežito trgovačka namjena" dozvoljena je gradnja i uređenje građevine za trgovačku djelatnost trgovine na veliko i trgovine na malo. Unutar građevinskog područja dozvoljena je ugostiteljska djelatnost, uslužna djelatnost, skladištenje robe te gradnja i uređenje građevine i površine za smještaj vozila. Uz trgovinu motornim vozilima dozvoljava se gradnja i uređenje servisa u službi trgovine.

Izuzetno od prethodno navedenog, na građevinskom području oznake K2-7 (Trgovačko područje „Torpedo“) nije dozvoljena gradnja i uređenje servisa motornih vozila te skladištenje robe kao osnovne djelatnosti, nego isključivo gradnja i uređenje građevina u funkciji razvoja obalnog karaktera ove zone.

Također izuzetno, unutar građevinskog područja oznake K2-1 i K2-2, koje je određeno kao građevinsko područje sekundarnog gradskog središta, odnosno kao područje centralnih sadržaja u skladu s ovim Planom, dozvoljena je gradnja i uređenje višestambenih građevina, te njima pratećih i podržavajućih sadržaja.

C. Na području namjene "Poslovna namjena – komunalno-servisna namjena" dozvoljena je gradnja i uređenje površina i građevine komunalne garaže, reciklažnog dvorišta, garaže za smještaj, održavanje i popravak vozila javnog gradskog prijevoza i druge slične namjene: skladišna, zanatska, uslužna i sl.. Unutar ovog područja dozvoljava se gradnja i uređenje uredskih i ostalih građevina u funkciji navedenih namjena.

D. Gradnji građevina i uređenju površina pristupa se [neposredno ili](#) temeljem prostornog plana užeg područja, [prema kartografskom prikazu br. 3.4.](#)

E. Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija građevina za poslovnu djelatnost u svrhu održavanja građevine, poboljšanja tehničko-tehnološkog procesa rada, gradnje instalacija i uređaja za provođenje mjera zaštite okoliša, uređenja građevne čestice za smještaj vozila, prometnih i manipulativnih površina, hortikulturno uređenje i slično.

Pod rekonstrukcijom se, u smislu ovoga Plana, podrazumijeva i povećanje bruto razvijene površine do 15%, pod uvjetom da je to u suglasju s ostalim odredbama ove Odluke.

F. Prostorni razmještaj, oznake, veličina građevinskih područja te radni nazivi pojedinih građevinskih područja, prikladni za korištenje prilikom izrade prostornog plana užeg područja, prikazani su u tablici broj 31. *Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za izdvojene namjene, K1, K2 i K3, točke 3.3.1. Gospodarske djelatnosti.*

Uvjeti i smjernice gradnje građevina dani su u točki 3.3.1. *Gospodarske djelatnosti.*

#### 3.2.1.2.3. Ugostiteljsko-turistička namjena, hotel (T1), luka nautičkog turizma (LN)

A. Na području namjene "Ugostiteljsko-turistička namjena-hotel" dozvoljava se gradnja i uređenje hotela te građevine za zabavu, šport, rekreaciju, kulturu i ostale građevine u funkciji turizma.

Prostorni razmještaj, oznake, veličina građevinskih područja te radni nazivi pojedinih građevinskih područja, prikladni za korištenje prilikom izrade prostornog plana užeg područja, prikazani su u tablici broj 32. *Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za izdvojenu namjenu T1, točke 3.3.1. Gospodarske djelatnosti.*

Uvjeti i smjernice gradnje građevina dani su u točki 3.3.1. *Gospodarske građevine.*

B. Na području namjene „luka nautičkog turizma (LN)“, dozvoljava se gradnja i uređenje pomorske građevine koja u poslovnom, prostornom, građevinskom i funkcionalnom pogledu čini cjelinu ili koja u okviru šire cjeline ima izdvojeni dio i udovoljava uvjetima za potrebe nautičkog turizma i turista-nautičara, a u skladu s pozitivnim zakonskim propisima.

C. Ovim Planom utvrđena su građevinska područja za izdvojenu namjenu luke nautičkog turizma-marina, te ostalih luka nautičkog turizma, a njihovi nazivi, površine i kapaciteti prikazani su u tablicama broj 27 i 27.a.

D. ~~Luke nautičkog turizma, u U~~ skladu s odredbama ~~članka 35. članaka 19. i 20. Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije, luke nautičkog turizma Baroš i Brajdica~~ tretiraju se kao pomorske građevine od interesa za ~~Županiju~~ Republiku Hrvatsku, dok se luke nautičkog turizma Kantrida i Škver/Akademija smatraju pomorskim građevinama od važnosti za Primorsko-goransku županiju.

E. Površine građevinskog područja za izdvojenu namjenu luka nautičkog turizma u dijelu površine na moru, orijentacione su i mogu se prostornim planom užeg područja mijenjati u apsolutnoj površini, obliku i posljedično tome i kapacitetu, a sve u skladu s pokazateljima dobivenim izradom Procjene utjecaja na okoliš, odnosno drugom stručnom podlogom.

Izgradnja novih luka "Škver" i "Brajdica" kao i proširenje postojeće luke "Kantrida", zahtjevat će velika nasipavanja u podmorju i izgradnju lukobrana kao zaštite od valova iz SW-SE smjerova.

Tablica 27. Prikaz izdvojenih površina luke nautičkog turizma - marina

| Luka nautičkog turizma-marina |             |                            |           |                                                                    |
|-------------------------------|-------------|----------------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------|
| Oznaka                        | Radni naziv | Površina (m <sup>2</sup> ) | Kapacitet | Napomena                                                           |
| LN-4                          | Baroš       | 92.896                     | Oko 350   | u granicama bazena Baroš lučkog područja, prijem i vez većih jahti |
| 1                             | U K U P N O | 92.896                     | 350       |                                                                    |

Tablica 27a. Prikaz izdvojenih površina ostalih luka nautičkog turizma

| Luka nautičkog turizma - ostale luke |                 |                               |                      |                                                         |
|--------------------------------------|-----------------|-------------------------------|----------------------|---------------------------------------------------------|
| Oznaka                               | Radni naziv     | Površina (m <sup>2</sup> )    | Kapacitet            | Napomena                                                |
| LN-1                                 | Škver/Akademija | 52.500                        | do <del>80</del> 150 | komercijalni vezovi                                     |
| LN-2                                 | Kantrida        | <del>31.100</del><br>29.500   | Oko 100              | komercijalni vezovi                                     |
| LN-3                                 | Brajdica        | 63.000                        | Oko 250              | približno 170 komercijalnih i 80 nekomercijalnih vezova |
| 3                                    | U K U P N O     | <del>146.600</del><br>145.000 | 550                  |                                                         |

### 3.2.1.2.4. Sportsko-rekreacijska namjena – sportska (R1), rekreacijska (R2), sportska luka (LS)

A. Područja za izdvojene namjene predviđena su kao građevinska područja za gradnju građevina športa (R1), građevinska područja za gradnju odnosno uređenje građevina i površina za rekreaciju (R2), te građevinska područja sportskih luka (LS).

B. Prostorni razmještaj, oznake i veličina građevinskih područja te radni nazivi pojedinih građevinskih područja, prikladni za korištenje prilikom izrade prostornog plana užeg područja, prikazani su u tablici broj 28.

Planska oznaka sastoji se iz dva dijela. Prvi dio čini slovačni dio simbola koji označava namjenu pojedinačno tj. R1, R2, LS, izveden iz Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova, a drugi dio čini broječna oznaka pripadajućeg građevinskog područja (1,2,3 i td.).

C. Unutar građevinskog područja športa mogu se planirati grupe građevina iste vrste sportskih sadržaja ili grupe sportskih građevina za različitu vrstu sporta.

#### C.1. Sportsko područje Marčeljeva draga

- \* ~~namijenjeno izgradnji teniskog centra uključujući i glavni teniski stadion;~~
- \* ~~građevine dimenzionirati za međunarodna natjecanja;~~



- ~~postojeće sportske građevine uklopiti u ukupni profil područja.~~

#### *C.2. Sportsko područje Podkoludricu*

- ~~namijenjeno izgradnji bazenskog sklopa,~~
- ~~građevine dimenzionirati za međunarodna natjecanja,~~
- ~~postojeću građevinu bazena uklopiti u ukupni profil područja.~~

#### *C.3. Sportsko područje Kantrida*

- ~~namijenjeno rekonstrukciji stadiona na Kantridi u atletski stadion,~~
- ~~građevine dimenzionirati za međunarodna natjecanja,~~
- ~~postojeće sportske građevine uklopiti u ukupni profil područja.~~

#### *C.4.1. Sportsko područje Krimeja, Sportsko područje Streljana*

- namijenjeno zadržavanju postojećih sportskih sadržaja s mogućnošću rekonstrukcije građevina.

#### *C.5.2. Sportsko područje Rujevica*

- namijenjeno gradnji glavnog gradskog stadiona (kapaciteta 20-30.000 gledatelja) s pomoćnim igralištem;
- namijenjeno gradnji centralne sportske dvorane (kapaciteta 5-6.000 gledatelja),
- građevine dimenzionirati za međunarodna natjecanja.

Prema odredbi članka ~~35.19.~~ *Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije*, ovim se Planom *Sportsko područje Rujevica* određuje kao lokacija *športskog kompleksa u Rijeci za kopnene športove* od interesa za ~~Primorsko-goransku Županiju~~ Republiku Hrvatsku.

Tablica 28.a. Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za šport i rekreaciju

|                 | Planska oznaka   | Površina<br>(m <sup>2</sup> )   | Od površine PC<br>(%) | Radni naziv                                   |
|-----------------|------------------|---------------------------------|-----------------------|-----------------------------------------------|
| PC-2            | <del>R1-1</del>  | <del>44.237</del>               | 2,19                  | <del>Sportsko područje Marčeljeva draga</del> |
|                 | <del>R1-2</del>  | <del>38.478</del>               |                       | <del>Sportsko područje Podkoludrieu</del>     |
|                 | <del>R1-3</del>  | <del>63.223</del>               |                       | <del>Sportsko područje Kantrida</del>         |
|                 | R2-1             | 21.867                          | 2,42 1,44             | Rekreacijsko područje Preluk                  |
|                 | R2-2             | 15.513                          |                       | Rekreacijsko područje Kostabela               |
|                 | R2-3             | <del>63.800</del> 73.000        |                       | Rekreacijsko područje Kantrida                |
|                 | <del>R2-4</del>  | <del>40.358</del>               |                       | <del>Rekreacijsko područje Bivio</del>        |
|                 | <del>R2-5</del>  | <del>43.124</del>               |                       | <del>Rekreacijsko područje Matići</del>       |
|                 | R2-6             | 3.497                           |                       | Rekreacijsko područje Ploče                   |
|                 | R2-9             | <del>43.186</del> 13.339        |                       | Rekreacijsko područje Brgudi-Vela sten        |
| PC-3            | <del>R1-6</del>  | <del>49.731</del>               | 0,42                  | <del>Sportsko područje Krimeja</del>          |
|                 | R2-18            | 20.735                          | 1,09                  | Rekreacijsko područje Pećine                  |
|                 | R2-15            | 30.697                          |                       | Rekreacijsko područje Dolac                   |
| PC-4            | R2-14            | 18.384                          | 0,73                  | Rekreacijsko područje Lukovići                |
| PC-5            | R2-7             | 59.497                          | 1,44                  | Rekreacijsko područje Grbci                   |
| PC-6            | R1-4             | <del>193.000</del>              | <del>6,50</del>       | <del>Sportsko područje Rujevica</del>         |
|                 | R2-11            | 50.478                          | 1,70                  | Rekreacijsko područje Pehlin                  |
| <del>PC-7</del> | <del>R2-10</del> | <del>40.124</del>               | <del>1,30</del>       | <del>Rekreacijsko područje Lipa</del>         |
| PC-8            | R1-5             | 19.924                          | 0,53                  | Sportsko područje Streljana                   |
|                 | R2-12            | 104.249                         | 2,77                  | Rekreacijsko područje Skudarovo               |
| PC-9            | R2-13            | 28.919                          | 0,83                  | Rekreacijsko područje Na šternah              |
| PC-10           | <del>R2-8</del>  | <del>33.914</del>               | 7,52 6,78             | <del>Rekreacijsko područje Tutnovo</del>      |
|                 | R2-16            | <del>18.400</del>               |                       | Rekreacijsko područje Svilno                  |
|                 | R2-17            | 292.895                         |                       | Rekreacijsko područje Draga                   |
| Ukupno          | <del>24</del> 16 | <del>1.237.872</del><br>964.364 | <del>2,85</del> 2,22  | 7,74 6,02 m2/st.                              |

## D. Građevinsko područje rekreacije (R2)

D.1. Namijenjeno je gradnji i uređenju rekreativnih površina poglavito za potrebe građana jednog i/ili više gradskih područja: otvorenog igrališta za odbojku, košarku, rukomet, tenis, stolni-tenis, boćanje i slično, trim staza, biciklističke staze, karting staze i slično. Ove građevine nije dozvoljeno natkrivati, osim primjenom laganih i privremenih gotovih konstrukcija.

D.2. Područje rekreacije koje obuhvaća morsku obalu, namijenjeno je gradnji građevina i uređenju površina za potrebe rekreacije na moru: plaže, utvrđice za privez, sunčališta, šetnice, trim staze, igrališta za sportove loptom, smještaju objekata za pružanje ugostiteljske usluge, plažnih rekvizita, akvagana i drugih naprava za rekreaciju i drugih sadržaja.

D.3. Kao površina za rekreaciju na moru, namijenjena kupanju i športovima na moru, određuje se pojas u širini od 300 m od obalnog ruba.

E. Gradnji građevina i uređenju površina sportskog područja pristupa se temeljem prostornog plana užeg područja.

Uvjeti i smjernice gradnje građevina i uređenja površina dani su u točki 3.3.2. *Društvene djelatnosti.*

Detaljniji uvjeti uređenja i korištenja građevina, kao i odstupanja od navedenih vrijednosti, mogu se utvrditi Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke za svako građevinsko područje zasebno.

F. Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija građevina sporta i rekreacije u svrhu održavanja građevine, poboljšanja tehničko-tehnološkog procesa rada, gradnje instalacija i uređaja za provođenje mjera zaštite okoliša, uređenja građevne čestice za smještaj vozila, prometnih i manipulativnih površina, hortikulturno uređenje i slično.

Pod rekonstrukcijom se, u smislu ovoga Plana, podrazumijeva i povećanje bruto razvijene površine do 15%, pod uvjetom da je to u suglasju s ostalim odredbama ove Odluke.

#### G. Sportske luke (LS)

G.1. Na području namjene „sportska luka (LS)”, dozvoljava se gradnja i uređenje pomorske građevine koja u prostornom, građevinskom i funkcionalnom pogledu čini cjelinu ili koja u okviru šire cjeline ima izdvojeni dio i udovoljava uvjetima za potrebe smještaja plovila domicilnog stanovništva.

Sportska luka mora udovoljiti uvjetima sigurnosti plovila, te imati opremu i uređaje za održavanje sigurnosti, zaštite od požara, zaštitu okoliša, sanitarne prostorije te prostorije za odlaganje opreme i održavanje luke.

G.2. Površina građevinskog područja sportske luke u dijelu površine na moru, orijentacione su i mogu se prostornim planom užeg područja mijenjati u apsolutnoj površini (do 50%), obliku i posljedično tome i kapacitetu, a sve u skladu s pokazateljima dobivenim izradom Procjene utjecaja na okoliš, odnosno drugom stručnom podlogom.

G.3. Gradnji građevina i uređenju površina pristupa se temeljem prostornog plana užeg područja te studije procjene utjecaja na okoliš.

Tablica 28.b. Prikaz izdvojenih površina sportske luke

| Sportska luka |             |                            |           |                                                                |
|---------------|-------------|----------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------|
| Oznaka        | Radni naziv | Površina (m <sup>2</sup> ) | Kapacitet | Napomena                                                       |
| LS-1          | Brgudi      | 16.900                     | Postojeći |                                                                |
| LS-2          | Mrtvi kanal | 41.400                     | Postojeći | Površina građevinskog područja identična površini vodotoka V-3 |
| LS-3          | Pećine      | 2.665                      | Postojeći |                                                                |
| LS-4          | Grčevo      | 16.390                     | Postojeći |                                                                |
| LS-5          | Kantrida    | <del>13.800</del> 14.500   | Postojeći |                                                                |
| 4             | U K U P N O | <del>91.155</del> 91.855   |           |                                                                |

#### 3.2.1.2.5. Površine infrastrukturnih sustava (IS)

A. Ovim Planom površine infrastrukturnih sustava određene su kao izdvojene, a u odnosu na osobine urbanog prostora tj. stupanj izgrađenosti i iskorištenosti prostora, za sve sustave i građevine državnog i županijskog značenja, sukladno odredbama članka ~~34. i 35.~~ 19. i 20. Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

B. Površine infrastrukturnih sustava i građevina, koji su ovim Planom tretirani kao izdvojena građevinska područja, navedeni su u tablici broj 29. Prikaz izdvojenih površina infrastrukturnih sustava.

Ceste državnog i županijskog značaja, koje nisu navedene u tablici 29, ovim su Planom određene širinom koridora koji se ima primjenjivati prilikom provedbe Plana.

Tablica 29. Prikaz izdvojenih površina infrastrukturnih sustava

| Oznaka | Vrsta infrastrukturnog sustava | Prikazano kao površina IS |
|--------|--------------------------------|---------------------------|
|        | Autoceste                      |                           |

|                                                                                                                    |                                                                                                                               |                                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| <a href="#">IS-16, IS-17</a>                                                                                       | <a href="#">A6 - Čvorište Bosiljevo 2 (A1) – Delnice – Rijeka (čvorište Orehovica (A7))</a>                                   | <a href="#">U cijelosti</a>                               |
| <a href="#">IS-1, IS-2, IS-3, IS-4, IS-8, IS-11, IS-12, IS-13, IS-28, IS-14, IS-17, IS-18, IS-19, IS-20, IS-21</a> | <a href="#">A7 - G.P. Rupa (granica Republike Slovenije) – Matulji – Orehovica – Sv. Kuzam – Hreljin – Šmrika (D8)</a>        | <a href="#">U cijelosti</a>                               |
|                                                                                                                    | <a href="#">Državne ceste</a>                                                                                                 |                                                           |
| <a href="#">D 3</a>                                                                                                | <a href="#">D 3 - Goričan – Zagreb – Rijeka</a>                                                                               | <a href="#">Dionica do čvora s D-8</a>                    |
| <a href="#">D 8</a>                                                                                                | <a href="#">Rupa – Rijeka- Zadar – Split, I etapa</a>                                                                         | <a href="#">U cijelosti</a>                               |
| <a href="#">D 403</a>                                                                                              | <a href="#">(od nove ceste: Čvor Škurinje – Luka Rijeka zapad) - Škurinje – Čvor Potok (tunelska obilaznica centra grada)</a> | <a href="#">površina uz terminal na Zagrebačkoj obali</a> |
| <a href="#">IS-22</a>                                                                                              | <a href="#">D404 - Čvor Draga – Brajdica – Delta</a>                                                                          | <a href="#">Površina čvorišta na Vežici</a>               |
| <a href="#">IS-21</a>                                                                                              | <a href="#">D 40 - Čavle-Škrlevo-Sv. Kuzam - JTC</a>                                                                          | <a href="#">Površina čvorišta</a>                         |
| <a href="#">IS-4, IS-5, IS-6, IS- 27, IS-4</a>                                                                     | <a href="#">D 427 – Čvorište Marčelji (nova A7) – Viškovo – čvorište Rujevica (A7)</a>                                        | <a href="#">U cijelosti</a>                               |
|                                                                                                                    | <a href="#">Željeznica</a>                                                                                                    |                                                           |
| <a href="#">IS-9</a>                                                                                               | <a href="#">Magistralna pruga Rijeka-Zagreb</a>                                                                               | <a href="#">putnički i teretni kolodvor</a>               |
|                                                                                                                    | <a href="#">Luka za javni promet od osobitog međunarodnog gospodarskog značaja</a>                                            |                                                           |
| <a href="#">IS-9</a><br><a href="#">IS-23</a>                                                                      | <a href="#">1. Bazen Rijeka sa željezničkim kolosijecima i postrojenjima, 2.Terminal Brajdica</a>                             | <a href="#">U cijelosti</a>                               |
|                                                                                                                    | <a href="#">Luka otvorena za javni promet</a>                                                                                 |                                                           |
| <a href="#">IS-9</a>                                                                                               | <a href="#">Luka Rijeka - pomorski putnički terminal</a>                                                                      | <a href="#">U cijelosti</a>                               |
|                                                                                                                    | <a href="#">Vodoopskrba</a>                                                                                                   |                                                           |
| <a href="#">IS-15</a>                                                                                              | <a href="#">Vodoopskrbni sustav "Rijeka"</a>                                                                                  | <a href="#">Vodocrpilište "Zvir"</a>                      |
|                                                                                                                    | <a href="#">Elektroopskrba</a>                                                                                                |                                                           |
| <a href="#">IS-7</a>                                                                                               |                                                                                                                               | <a href="#">TS "Pehlin"</a>                               |
| <a href="#">IS-26</a>                                                                                              |                                                                                                                               | <a href="#">TS "Rijeka"</a>                               |
| <a href="#">IS-15</a>                                                                                              |                                                                                                                               | <a href="#">HE "Rijeka"</a>                               |

| <i>Oznaka</i>                                                                | <i>Vrsta infrastrukturnog sustava</i>                                                                                               | <i>Prikazano kao površina IS</i>                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                              | <i>Državne ceste</i>                                                                                                                |                                                                                                                                                                                     |
| <del>D-3</del>                                                               | <del>Goričan – Zagreb – Rijeka –</del>                                                                                              | <del>Dionica do čvora s D-8</del>                                                                                                                                                   |
| <del>D-8</del>                                                               | <del>Rupa – Rijeka- Zadar – Split, I etapa</del>                                                                                    | <del>U cijelosti</del>                                                                                                                                                              |
| <del>D-403</del>                                                             | <del>(od nove ceste: Čvor Škurinje – Luka Rijeka zapad) – Škurinje – Čvor Potok (tunelska obilaznica centra grada) –</del>          | <del>površina uz terminal na Zagrebačkoj obali</del>                                                                                                                                |
| <del>D-404</del>                                                             | <del>Čvor Draga – Brajdica – Delta</del>                                                                                            | <del>Površina čvorišta na Vežici</del>                                                                                                                                              |
| <del>D-40</del>                                                              | <del>Čavle-Škrlevo-Sv. Kuzam - JTC</del>                                                                                            | <del>Površina čvorišta</del>                                                                                                                                                        |
|                                                                              | <i>Županijske ceste</i>                                                                                                             |                                                                                                                                                                                     |
| <del>IS-5</del><br><del>IS-27</del><br><del>IS-24,</del><br><del>IS-25</del> | <del>(granica grada) – Pehlin – Čvor Hosti – Čvor Rujevica – Vukovarska ulica – Čvor Potok</del><br><del>uz Ljubljansku cestu</del> | <del>dionica (granica grada) – Pehlin – čvor Hosti</del><br><del>dionica čvor Hosti – Vukovarska ulica</del><br><del>površina za smještaj pratećih objekata uz prometnicu (*)</del> |

|                    |                                                                                                  |                                        |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
|                    | <i>Željeznica</i>                                                                                |                                        |
|                    | <del>Magistralna pruga Rijeka-Zagreb</del>                                                       | <del>putnički i teretni kolodvor</del> |
|                    | <del>Luka za javni promet od osobitog međunarodnog gospodarskog značaja</del>                    |                                        |
| IS-9, dio<br>IS-23 | <del>1. Bazen Rijeka sa željezničkim kolosijecima i postrojenjima;<br/>o Terminal Brajdica</del> | <del>U cijelosti</del>                 |
| IS-9, dio          | <del>_____pomorski putnički terminal</del>                                                       | <del>U cijelosti</del>                 |
|                    | <i>Vodoopskrba</i>                                                                               |                                        |
| IS-15              | <del>Vodoopskrbni sustav "Rijeka"</del>                                                          | <del>Vodocrpilište "Zvir"</del>        |
|                    | <i>Elektroopskrba</i>                                                                            |                                        |
| IS-7               |                                                                                                  | <del>TS "Pehlin"</del>                 |
| IS-26              |                                                                                                  | <del>TS "Rijeka"</del>                 |
| IS-15              |                                                                                                  | <del>HE "Rijeka"</del>                 |

(\*) Iako smještene uz prometnicu državnog odnosno županijskog značaja, same lokacije za smještaj pratećih sadržaja nemaju to značenje.

C. Neposrednom provedbom ovoga Plana, a u skladu s posebnim propisima, dozvoljena je gradnja građevina i uređenje površina građevina od interesa za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju. Za građevine izgradnjom kojih se nasipava more, mijenja izgled obale, odnosno na drugi način utječe na prirodne sustave, potrebno je, također u skladu s posebnim propisom [i člankom 36. Odluke o Prostornom planu Primorsko-goranske županije](#), izraditi procjena utjecaja na okoliš.

D. Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija građevina unutar površine infrastrukturnog sustava, gradnja instalacija i uređaja za provođenje mjera zaštite okoliša, uređenja građevne čestice za smještaj vozila, prometnih i manipulativnih površina, hortikulturno uređenje i slično.

E. Neposrednom provedbom ovoga Plana, na području oznake IS-24, osim gradnje benzinske crpke, dozvoljena je gradnja građevina i uređenje površina namijenjenih pružanju specijaliziranih usluga sudionicima u prometu (tehnički pregled vozila, vozački poligon, građevine i površine za edukaciju i sl.), te građevina drugih pratećih sadržaja vezanih uz cestovni promet (primjerice prodajni salon vozila, autodijelova, ugostiteljstvo i sl.). Prilikom planiranja ovoga područja, primjenjuju se uvjeti smještaja građevina i uređenja površina, te smjernice za gradnju građevina navedene u točki 3.3.1.2. ovoga Plana.

F. Površina infrastrukturnog sustava može biti obuhvaćena i izradom prostornog plana užeg područja te njime određeni uvjeti, veličina i izgled građevne čestice i drugi uvjeti od značenja za gradnju i uređenje infrastrukturne građevine u kontekstu urbanističkog planiranja područja obuhvaćenog izradom prostornog plana užeg područja.

#### 3.2.1.2.6. Groblja

A. Površina groblja namjenjuje se ukopu pokojnika te gradnji građevina i uređenju površina u toj funkciji: mrtvačnica, sakralnog prostora, krematorija, uprave groblja te službe za održavanje i gradnju groblja.

B. Ovim Planom potvrđena su sva dosadašnja gradska groblja, tj. Centralno gradsko groblje Drenova, Kozala, Trsat, Zamet, Drenova, Gornja Drenova, Draga i Sveti Kuzam, te je za ista određeno područje groblja (G).

C. Prilikom zahvata uređenja novih grobljanskih površina, potrebno je površinu groblja (grobna polja, grobnice i niše) odijeliti od površine izvan groblja unutar građevinskog područja naselja zaštitnom zelenom površinom, najmanje širine 5 m, sastavljenom od crnogoričnih stablašica, parkovnom površinom unutar građevinskog područja naselja i sl.

D. Površine groblja uređuju se neposrednom provedbom ovog Plana kao i temeljem važećih prostornih planova užeg područja. Za područje centralnog gradskog groblja na Drenovi potrebno je izraditi prostornu studiju ili provesti javni urbanističko-arhitektonski natječaj uređenja groblja, a koji će predstavljati dokumentacijsku osnovu za provedbu daljnjih zahvata uređenja. Površina namijenjena za proširenje groblja Draga prema istoku, može se koristiti za izgradnju odnosno izvedbu ukopnih mjesta samo ukoliko se elaboratom mikrozoniranja dokaže da ovakva namjena neće imati štetno djelovanje na izvorišta pitke vode, budući je ovo groblje smješteno u II zaštitnoj zoni izvorišta pitke vode.

### **3.2.2. Građenje i korištenje površina izvan građevinskog područja**

#### *3.2.2.1. Poljoprivredno-gospodarske građevine*

#### *3.2.2.2. Građevine u funkciji gospodarenja šumom*

#### *3.2.2.3. Skloništa i slične građevine za sklanjanje rekreativaca i planinara*

#### *3.2.2.4. Manje vjerske građevine*

#### *3.2.2.5. Zahvati uređenja prostora*

#### *3.2.2.6. Vođenje infrastrukture*

#### *3.2.2.6.3.2.2.7. Sportsko-rekreacijske površine na površinama namjene „Zaštitna šuma” (Š2)*

U cilju neposrednog provođenja, ovim se Planom određuju detaljni uvjeti građenja i korištenja površina izvan građevinskog područja.

#### *3.2.2.1. Poljoprivredno-gospodarske građevine*

Poljoprivredno-gospodarske građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti mogu se graditi na posjedu primjerene veličine.

Spremišta za alat u funkciji voćarstva, povrtlarstva i cvjećarstva mogu imati do 20 m<sup>2</sup> površine na česticama ne manjim od 1000 m<sup>2</sup>.

Građevine za azil i odgoj kućnih ljubimaca i malih životinja, te zološki vrt smještaju se prema uvjetima nadležnog tijela za poljoprivredu i tijela zaduženog za poslove veterinarstva.

Dozvoljena visina navedenih građevina iznosi jednu etažu. Građevine je potrebno izvesti od lakog građevinskog materijala, prikladnog za namjenu i održavanje, a oblikovanjem usklađene s okolišem.

Pčelinjaci moraju biti najmanje 30 m udaljeni od javno-prometne površine.

Staklenici i platenici za uzgoj cvijeća, voća i povrća smiju se postavljati na poljoprivrednim površinama ako to nije suprotno lokalnim uvjetima i propisima zaštite okoliša.

Postojeće stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe, odnosno u funkciji obavljanja poljoprivredne, šumarske, vodnogospodarske i pomorske djelatnosti dozvoljeno je rekonstruirati u postojećim gabaritima isključivo radi nužnog održavanja građevine.

#### *3.2.2.2. Građevine u funkciji gospodarenja šumom*

U šumi ili na šumskom zemljištu dozvoljava se gradnja lugarnice i slične građevine za potrebe gospodarenja šumom. Građevine se izvode u pravilu kao jednoetažne, najveće površine do 60 m<sup>2</sup>, sve u skladu s posebnim uvjetima utvrđenim od strane nadležnog tijela za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, uz prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva, a u zaštićenim dijelovima prirode i tijela nadležnih za zaštitu prirode.

Posebne uvjete za gradnju građevina u pojasu do 50 m od ruba šumskog područja utvrđuje nadležno tijelo za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem.

Zatečene šumske površine ne smiju se prenamjenjivati i sjeći, treba ih negovati i uređivati sukladno šumsko-gospodarskim osnovama i programima za gospodarenje šumom.

#### *3.2.2.3. Skloništa i slične građevine za sklanjanje rekreativaca i planinara*

U šumama i zaštićenim dijelovima prirode dozvoljava se postavljanje skloništa, zaklona i sličnih građevina za sklanjanje rekreativaca i planinara. Ove građevine moguće je izvesti uz označene staze za šetanje, rekreaciju i planinarenje. Građevine je moguće izgraditi isključivo iz prirodnih materijala, sukladno ambijentu u koji se postavljaju. Najveća dozvoljena površina ovih građevina iznosi 30 m<sup>2</sup>, a visina jedne etaže.

Građevine se ne mogu koristiti za stalno i povremeno stanovanje.

Na karakterističnim krajobraznim prostorima ne predviđa se izmjena parcelacije i strukture kultura, te prenamjena površine. Osim postojećih krajobraznih prostora poželjno je oblikovati i nove zaštitne zelene površine u svrhu izdvajanja prostora različite namjene. U takvom zelenilu moguće je planirati rekreativne sadržaje, putove, staze, paviljone, nadstrešnice tako da njihova ukupna površina ne prelazi 1% zaštitnog zelenila i uz obaveznu suglasnost nadležne službe zaštite.

#### 3.2.2.4. *Manje vjerske građevine*

Na području obuhvata Plana moguće je na prostorima primjerenim za tu namjenu, planirati manje vjerske građevine poput križeva, kapelica, raspela i sl. koje ne zauzimaju prostor veći od 20 m<sup>2</sup>.

#### 3.2.2.5. *Zahvati uređenja prostora*

U prostoru se dozvoljavaju zahvati uređenja šumskih putova, šetnica, staza za trčanje, bicikle i sl., zajedno s opremom koja takve sadržaje prati te uvažavajući sve druge odredbe ovoga Plana.

Unutar područja pomorskog dobra dozvoljena je gradnja i uređenje pješačkih staza, kupališta, ljetnog veza, športskih lučica i luka nautičkog turizma, a u svrhu uređenja i gradnje tih građevina dozvoljeno je nasipavanje mora.

Unutar zaštićenog prirodnog područja, dozvoljavaju se zahvati u opsegu i vrsti kako su navedeni u odredbama ovoga Plana.

#### 3.2.2.6. *Vođenje infrastrukture*

Izvan građevinskog područja naselja dozvoljeno je vođenje infrastrukturnih vodova (vodovod, odvodnja, podzemne građevine poput tunela u prometnoj, vodoopskrbnoj, elektroenergetskoj i sl. funkciji, dalekovodi i sl.) isključivo u svrhu uspostavljanja tehničko-tehnološke cjelovitosti infrastrukturnog sustava.

Izuzetno, vođenje infrastrukturnih vodova nije dozvoljeno unutar zaštićene prirodne baštine (spomenik prirode, spomenik parkovne arhitekture, zaštićeni krajolik, park-šuma, krajobrazna vrijednost i prirodni krajobraz), osim za potrebe opskrbe građevina čija je gradnja dozvoljena ovim Planom unutar navedenih područja. Gdje god tehnički, prostorni i drugi uvjeti omogućuju, potrebno je izbjegavati gradnju nadzemnih dalekovoda, a elektroenergetske instalacije voditi i postavljati podzemno.

Vođenje infrastrukture treba planirati tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, tako da se izbjegnu šume, vrijedno poljoprorivredno zemljište, razaranje cjelovitosti prirodnih i stvorenih struktura, uz provedbu načela i smjernica zaštite krajolika. Stupove i tehničke komponente srednjeneponskih vodova treba izvoditi na način da se zaštiti ptice od strujenog udara.

#### 3.2.2.7. *Sportsko-rekreacijske površine na površinama namjene „Zaštitna šuma” (Š2)*

Na površinama namjene zaštitna šuma (Š2) dozvoljeno je uređenje sportsko-rekreacijskih površina u svrhu odvijanja rekreacijskih djelatnosti koje su funkcionalno vezane za specifična prirodna područja (golf vježbalište, trim staze, površine za izletišta i ostale slične površine namijenjene rekreaciji i zabavi).

U sklopu sportsko-rekreacijskih površina mogu se graditi ili postavljati samo prizemne građevine za prehranu i piće, sanitarije i spremišta za sportske rekvizite, skloništa i slično, koje su u funkciji dnevnog izletničkog turizma i održavanja manifestacija. Bruto razvijena površina takvih građevina ne smije biti veća od 0,5% rekreacijske površine, a ne više od 60 m<sup>2</sup>. Građevina može imati i natkrivenu terasu čija površina ne smije prelaziti izgrađenu površinu. Građevine moraju biti primjereno oblikovane i uklopljene



u prostor u kojem se grade odnosno postavljaju te izgrađene od autohtonog materijala. U slučaju da ne postoji mogućnost priključenja građevine na vodove infrastrukture, građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu, odvodnju i elektroopskrbu.

### **3.2.3. Namjena i korištenje ostalih površina**

#### *3.2.1.2. Šume i šumsko zemljište*

#### *3.2.1.3. Poljoprivredno zemljište*

#### *3.2.1.4. Vodne površine*

#### *3.2.3.1. Šume i šumsko zemljište*

Položaj, oblik i veličine površina šumskog zemljišta i razgraničenje njegovih namjena određeni su temeljem stručnog separata “Šume i šumsko zemljište unutar grada Rijeke”, Hrvatske šume, Uprava za šume Delnice, Šumarija Rijeka, 2002. te kriterija opisanih u nastavku.

*Šumsko zemljište* je zemljište na kojem se uzgaja šuma ili zemljište koje je zbog svojih prirodnih osobina i uvjeta gospodarenja predviđeno kao najpovoljnije za uzgajanje šuma. U naravi može biti *obraslo* drvećem, *neobraslo proizvodno* (čistine, kamenjari i sl.); *neobraslo neproizvodno* (prosjeci, svijetle pruge uz prometnice šire od 3 m, stovarišta, planinske rudine i sl.) ili *neprodno* (šumske prometnice šire od 3 m, vodotoci, kanali, močvare, ljuti krš, površine pod građevnim objektima, šljunčare, kamenolomi i sl.).

*Šuma* je šumsko zemljište obraslo šumskim drvećem u obliku sastojine na površini većoj od 1000 m<sup>2</sup>. Šumom se ne smatraju odvojene skupine šumskog drveća na površini do 1000 m<sup>2</sup>, šumski rasadnici, vjetrobrani pojasevi, drvoredi, ni parkovi u naseljenim mjestima.

*Osnovna namjena šuma* je gospodarska, zaštitna ili posebna.

*Gospodarske šume* koriste se prvenstveno za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda.

*Zaštitne šume* služe prvenstveno kao zaštita zemljišta, vodnih tokova, erozionih područja, naselja, gospodarskih i drugih objekata i druge imovine.

*Šume posebne namjene* jesu šume i dijelovi šuma registrirani kao objekti za proizvodnju šumskog sjemena, šume koje predstavljaju posebne rijetkosti ili ljepote ili su od posebnog znanstvenog ili povijesnog značenja (nacionalni parkovi, rezervati i sl.), šume namijenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi, vojnim potrebama i drugim potrebama obrane te potrebama utvrđenim posebnim propisima te šume namijenjene za odmor i rekreaciju.

Vrednovanjem njihovih gospodarskih i općekorisnih vrijednosti, za *isključivo osnovnu namjenu* predviđaju se *šume gospodarske namjene* (Š1), dominantno pod upravom Hrvatskih šuma, te *zaštitne šume* (Š2) koje se koriste kao slobodni prostori grada.

#### *3.2.3.2. Poljoprivredno zemljište*

*Poljoprivredna zemljišta* su površine pod slijedećim *katastarskim kulturama*: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji. Do privođenja namjeni to je i svako zemljište u građevinskom području i izvan njega koje je ovim Planom predviđeno za gradnju.

*Zemljišta koja se mogu privesti poljoprivrednoj proizvodnji* su poljoprivredna zemljišta površine veće od 200 m<sup>2</sup> čija tla se melioracijskim i agrotehničkim mjerama mogu poboljšati do bonitetne klase obradivog tla.

Kako na području plana nema osobito vrijednog obradivog tla (P1), za *isključivo osnovnu namjenu* najbolje su površine vrijednog obradivog tla (P2) (tlo IV. i djelomično V. bonitetnog razreda).

Položaj, oblik i veličine površina *poljoprivrednog zemljišta za isključivo osnovnu namjenu* (P) i njihovo daljnje razgraničenje prema pogodnosti za osnovnu namjenu određeni su temeljem stručnog separata “Pedoeколоška studija dijela područja SO Rijeka”, Fakultet Poljoprivrednih znanosti Zagreb, Agrozavod Rijeka, 1989. te kriterija kao u nastavku.

Za poljoprivrednu namjenu treba čuvati poljoprivredno zemljište u okviru okućnica koje je privedeno ili se može privesti tradicionalnoj poljoprivredi kao i ekološkoj proizvodnji, s obzirom na male površine, na područjima zaštićenih krajobraznih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina

Slijedom navedenog na području Plana *za isključivo osnovnu namjenu* predviđaju se površine vrijednog obradivog tla (P2) unutar gradskog područja Škurinje – Tibljaši (u zoni sliva Škurinjskog potoka) te područja terasa – vinograda unutar gradskog naselja Srdoči, u granicama koje su prikazane u kartografskom prikazu Korištenje i namjena površina.

### 3.2.3.3. *Vodne površine*

Na kartografskom prikazu broj 1. *Korištenje i namjena površina* dan je prikaz namjene i korištenja vodnih površina na području Grada Rijeke.

Morski pojas u širini od 300 m od obalnog ruba namijenjen je rekreaciji građana, osim u zoni teretne luke i luka nautičkog turizma. Za ove potonje određena je istovrsna namjena mora u identičnoj širini od 300 m.

Unutar morskog područja grada Rijeke, određene su dvije zone sidrišta namijenjene teretnim brodovima. Dio istočnog sidrišta zadire dijelom i u akvatorij općine Kostrena.

Plovni put međunarodnog značenja određen je na površini akvatorija između zona sidrišta, s mogućnošću neposrednog pristupa u lučki akvatorij zaštićen riječkim lukobranom, a ovim se Planom preuzima iz Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Plovni putovi obalne plovidbe određuju se u skladu s pomorskim propisima, uzancama i kompetencijama Lučke kapetanije.

Karakteristični vodotoci grada Rijeke jesu: Rječina i Mrtvi kanal. Ovim Planom dio vodotoka Rječine štiti se kao integralni dio prirodnog ambijenta koji se stavljaju pod zaštitu, te se pod istim uvjetima zaštite, odnosno u skladu s posebnim uvjetima J.P. „Hrvatske vode”, mogu i koristiti.

U dijelu vodotoka Rječine unutar građevinskog područja naselja, te Mrtvog kanala u cijelosti, vodotok i pripadajuće obale ovim se Planom tretiraju kao integralni dijelovi urbanog ambijenta, te se kao takvi trebaju obrađivati prostornim planom užeg područja.

Vodnogospodarsko dobro ne određuje se ovim Planom nego se isto ima odrediti temeljem posebnih propisa.

Jezero akumulacije HE „Valići” ovim se Planom određuje kao jezero u funkciji proizvodnje električne energije i u postojećoj veličini. U skladu s posebnim uvjetima nadležnog tijela, na jezeru se mogu odvijati i rekreativne aktivnosti.

## 3.3. **Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti**

### 3.3.1. **Gospodarske djelatnosti**

### 3.3.2. **Društvene djelatnosti**

U ovom se poglavlju detaljnije određuju područja za pojedine vrste gospodarskih djelatnosti, a unutar njih uvjeti smještaja i smjernice gradnje gospodarskih građevina. Za građevine društvenih djelatnosti, također su dani uvjeti smještaja i smjernice gradnje, ali će se mreža građevina utvrditi prostornim planom užeg područja, poglavito Generalnim urbanističkim planom, budući se građevine javne i društvene namjene u najvećem broju smještaju unutar građevinskog područja naselja.

### 3.3.1. **Gospodarske djelatnosti**

#### 3.3.1.1. *Uvjeti smještaja i gradnje te način korištenja građevina proizvode namjene unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu*

##### 3.3.1.1.1. Prostorni razmještaj, oznake i veličina građevinskih područja

Prostorni razmještaj, oznake i veličina građevinskih područja te radni nazivi pojedinih građevinskih područja, prikladni za korištenje prilikom izrade prostornog plana užeg područja, prikazani su u tablici broj 30. *Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za izdvojene namjene, I1, I2, I3 i I4.*

Tablica 30. *Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za izdvojene namjene, I1, I2, I3 i I4.*

|                 | Planska oznaka  | Površina (m <sup>2</sup> )    | Od površine PC (%)   | Radni naziv                            |
|-----------------|-----------------|-------------------------------|----------------------|----------------------------------------|
| PC-1            | I1- 4           | <del>117.005</del><br>111.407 | <del>3,85</del> 3,66 | Industrijsko područje Mlaka            |
|                 | I1- 8           | 34.397                        |                      | Industrijsko područje Školjić          |
| PC-2            |                 |                               | 4,65                 |                                        |
|                 | I3- 1           | 309.494                       |                      | Brodogradilište "3. maj"               |
| PC-3            | I1- 1           | 15.200                        | 0,32                 | Industrijsko područje Podvezica        |
|                 |                 |                               |                      |                                        |
| <del>PC-5</del> | <del>I2-4</del> | <del>37.106</del>             | <del>0,90</del>      | <del>Zanatsko područje Srdoči</del>    |
| PC-7            |                 |                               | <del>0,65</del> 0,41 |                                        |
|                 | I1- 5           | <del>49.999</del> 12.723      |                      | Industrijsko područje Škurinjska draga |
| PC-10           | I1- 6           | 14.642                        | 2,01                 | Industrijsko područje Prezina          |
|                 | I1- 7           | 54.873                        |                      | Industrijsko područje Svilno           |
|                 | I1-10           | 3.131                         |                      | Industrijsko područje Orehovica        |
| Ukupno          | 98              | <del>625.574</del><br>575.594 | <del>1,44</del> 1,32 |                                        |

Planska oznaka sastoji se iz dva dijela. Prvi dio čini slovačani dio simbola iz Pravilnika, koji označava proizvodnu namjenu pojedinačno tj. I1, I2 i I3 (ova oznaka predstavlja izvedenicu iz Pravilnika), a drugi dio čini brojčana oznaka pripadajućeg građevinskog područja (1,2,3 i td.).

### 3.3.1.1.2. Uvjeti smještaja građevina i uređenja površina

Prilikom izrade prostornog plana užeg područja za građevinsko područje za izdvojenu namjenu, potrebno je poštovati slijedeće uvjete smještaja i gradnje građevina i uređenja površina:

- *Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice*, kada se ista gradi kao samostojeća, iznosi ½ njezine visine, ali ne manje od 4,0 m.
- *Najmanja udaljenost građevnog pravca do regulacijskog pravca* iznosi 10 m.
- Najmanje 30% površine čestice potrebno je urediti kao pejzažno ili zaštitno zelenilo, a na česticama koje graniče s građevinskim područjem naselja, nužno je osigurati tampon visokog zaštitnog zelenila najmanje širine 10 m.  
Zelenu površinu potrebno je urediti kao jedinstvenu cjelinu u funkciji zaštitnog zelenila kojim se odjeljuje građevna čestica, odnosno građevinsko područje gospodarske namjene, od građevinskog područja naselja.  
Otvorene parkirne površine potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način sadnje 1 stabla/4PM.
- Do građevne čestice za gradnju gospodarske građevine mora biti osigurana prometnica dimenzionirana prema odredbama ovoga Plana. Na čestici je potrebno osigurati broj parkirnih mjesta za korisnike i zaposlene prema normativima ovoga Plana, manevarske površine za vozila uključena u tehničko-tehnološki proces, vozila opskrbe i komunalnog servisa te druge površine od značenja za djelatnost.
- Udaljenost građevine gospodarske namjene smještene na građevinskom području za izdvojenu namjenu od građevine stambene namjene smještene unutar građevinskog područja naselja iznosi najmanje 50 m, te javne i društvene namjene smještene unutar građevinskog područja naselja najmanje 75 m.

Detaljniji uvjeti smještaja građevina i uređenja građevinskog područja gospodarske namjene utvrdit će se Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke.

### 3.3.1.1.3. Smjernice gradnje građevina

Prilikom izrade prostornog plana užeg područja za građevinsko područje za izdvojenu namjenu, potrebno je uvažiti sljedeće smjernice gradnje građevina:

- A. *Površina građevne čestice* za gradnju gospodarske građevine ne može biti manja od 1000 m<sup>2</sup>;
- B. *Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti* građevne čestice do 5.000 m<sup>2</sup> iznosi:
  - o 0,40, kada se proizvodna građevina planira kao samostojeća,
  - o 0,50, kada se proizvodna građevina planira u nizu.
- C. *Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti* građevne čestice površine preko 5000 m<sup>2</sup> iznosi:
  - o 0,35, kada se proizvodna građevina planira kao samostojeća,
  - o 0,40, kada se proizvodna građevina planira u nizu, te unutar područja oznake I1-1, I1-6 i I1-7 bez obzira na tipologiju izgradnje."
- D. *Najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti* građevne čestice do 5.000 m<sup>2</sup> iznosi:
  - o 1,2, kada se proizvodna građevina planira kao samostojeća,
  - o 1,5, kada se proizvodna građevina planira u nizu.
- E. *Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti* građevne čestice površine preko 5000 m<sup>2</sup> iznosi:
  - o 1,0, kada se proizvodna građevina planira kao samostojeća,
  - o 1,2, kada se proizvodna građevina planira u nizu te unutar područja oznake I1-1, I1-6 i I1-7 bez obzira na tipologiju izgradnje.
- F. *Najveći dozvoljeni koeficijent mase* građevine na građevnoj čestici do 5.000 m<sup>2</sup> iznosi:
  - o 3,6, kada se proizvodna građevina planira kao samostojeća,
  - o 4,5, kada se proizvodna građevina planira u nizu.
- G. *Najveći dozvoljeni koeficijent mase* građevine na građevnoj čestici preko 5.000 m<sup>2</sup> iznosi:
  - o 3,2, kada se proizvodna građevina planira kao samostojeća,
  - o 3,6, kada se proizvodna građevina planira u nizu, te unutar područja oznake I1-1, I1-6 i I1-7 bez obzira na tipologiju izgradnje.
- H. Visina gospodarske građevine od kote zaravnatog terena do vijenca krova usklađuje se s namjenom i funkcijom građevine, tehnologijom proizvodnog procesa i lokanim uvjetima, ali ne bi trebala prelaziti 12 metara, odnosno mora se dovesti u odnos prema koeficijentu mase građevine.  
 Izuzetno, na području sekundarnog gradskog centra Rujevica, mogu se dozvoliti i veće visine građevina, budući je u toj zoni glavni cilj ostvariti gradski ambijent, a ne ambijent trgovačke zone temeljen isključivo na tipologiji trgovačkog centra, kao i na području oznake I1-7 (Industrijsko područje Svilno) unutar kojeg se, radi smještaja duž međunarodnog auto-cestovnog koridora, ovim Planom dozvoljava visina poslovnog tornja unutar kompleksa od 35,0 m.
- I. U građevinskom području unutar kojeg je evidentirano i zaštićeno kulturno dobro, a izgrađenost odstupa od koeficijenta određenog ovim Planom, potrebno je prilikom daljnjeg planiranja poštovati koeficijent mase građevine, uz najveće dozvoljeno odstupanje od 10%.

Generalnim urbanističkim planom potrebno je navedene smjernice razraditi do razine uvjeta koji se imaju poštovati prilikom izrade prostornog plana užeg područja, a moguće je odrediti i druge smjernice.

### 3.3.1.2. Uvjeti smještaja i gradnje te način korištenja građevina poslovne namjene unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu

#### 3.3.1.2.1. Prostorni razmještaj, oznake i veličina građevinskih područja

Prostorni razmještaj, oznake i veličina građevinskih područja te radni nazivi pojedinih građevinskih područja, prikladni za korištenje prilikom izrade prostornog plana užeg područja, prikazani su u tablici broj 31. *Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za izdvojene namjene, K1, K2 i K3*

Planska oznaka sastoji se iz dva dijela. Prvi dio čini slovačani dio simbola namjene iz Pravilnika, tj. K1, K2 i K3, a drugi dio čini brojčana oznaka pripadajućeg građevinskog područja (1,2,3 i td.)

### 3.3.1.2.2. Uvjeti smještaja građevina i uređenja površina

Prilikom izrade prostornog plana građevinskog područja za izdvojenu namjenu, potrebno je poštovati slijedeće uvjete smještaja građevina i uređenja površina:

- *Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice* iznosi  $\frac{1}{2}$  njezine visine, ali ne manje od 4,0 m.
- *Najmanja udaljenost građevinskog pravca od regulacijskog pravca* iznosi 10 m.
- *Najmanje 25% površine građevne čestice, odnosno građevinskog područja, potrebno je urediti kao parkovnu, pejzažnu ili zaštitnu zelenu površinu.*  
Zelenu površinu potrebno je urediti kao jedinstvenu cjelinu u funkciji zaštitnog zelenila kojim se odjeljuje građevna čestica, odnosno građevinsko područje poslovne namjene, od građevinskog područja naselja.

Otvorene parkirne površine potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način sadnje najmanje 1 stabla/4PM.

- *Udaljenost građevine poslovne namjene smještene na građevinskom području za izdvojenu namjenu od građevine stambene namjene smještene unutar građevinskog područja naselja mora iznositi najmanje 50 m, te javne i društvene namjene smještene unutar građevinskog područja naselja najmanje 75 m. Izuzetno, na gradskom području Rujevica udaljenosti građevine poslovne namjene od građevine stambene namjene moguće je prostornim planom užeg područja odrediti i drugačije.*
- *Unutar građevne čestice gospodarske namjene potrebno je osigurati parkirališna mjesta za korisnike i zaposlene sukladno ovom Planu, manipulativne površine za vozila opskrbe i komunalnog servisa te druge površine ovisno o karakteru namjene.*

Izuzetno, unutar sekundarnog gradskog središta Rujevica moguće je planirati i javna parkirališta i garaže i izvan građevne čestice gospodarske namjene.

Detaljniji uvjeti smještaja građevine i uređenja površine poslovne namjene utvrdit će se Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke.

Tablica 31. *Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za izdvojene namjene, K1, K2 i K3*

|                 | Planska oznaka       | Površina (m <sup>2</sup> ) | Od površine PC (%) | Radni naziv                                                 |
|-----------------|----------------------|----------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------|
| PC-1            | K1-2                 | 28.000                     | 1,59               | Uslužno područje Školjić                                    |
|                 | K1-9                 | 34.600                     |                    | Trgovačko područje Hartera                                  |
| PC-2            | <del>K2-6</del> K3-9 | <del>27.291</del> 43.146   | 2,20 1,55          | <del>Trgovačko-Komunalno-servisno</del> područje Pod Jelšun |
|                 | K2-7                 | <del>90.000</del> 111.952  |                    | Trgovačko područje "Torpedo"                                |
|                 | K2-8                 | <del>29.489</del> 34.946   |                    | Trgovačko područje Zvonimirova                              |
|                 |                      |                            |                    |                                                             |
| PC-3            | K2-14                | 21.730                     | 3,78               | Trgovačko područje Sušak                                    |
|                 | K2-3                 | 53.656                     |                    | Trgovačko područje Plumbum                                  |
|                 | K2-9                 | 28.680                     |                    | Trgovačko područje Pećine                                   |
|                 | K3-2                 | 37.400                     |                    | Komunalno-servisno područje Draga                           |
|                 | K1-8                 | 37.000                     |                    | Uslužno područje Sušak                                      |
|                 |                      |                            |                    |                                                             |
| <del>PC-5</del> | <del>K3-4</del>      | <del>78.209</del>          | <del>1,9</del>     | <del>Komunalno-servisno područje Srdoči</del>               |
| PC-6            | K2-1                 | 170.000                    | 14,03              | Sekundarno gradsko središte Rujevica                        |
|                 | K2-2                 | 246.000                    |                    |                                                             |
| PC-7            | K1-1                 | 63.639                     | 10,92 9,62         | Uslužno područje Bodulovo                                   |
|                 | K2-4                 | 27.643                     |                    | Trgovačko područje Rastočine                                |
|                 | K2-5                 | 60.197                     |                    | Trgovačko područje Škurinjska draga                         |
|                 | K2-10                | 24.063                     |                    | Trgovačko područje Gornje Škurinje                          |

|        |                  |                              |                      |                                                                 |
|--------|------------------|------------------------------|----------------------|-----------------------------------------------------------------|
|        | K2-11            | 91.506                       |                      | Trgovačko područje Škurinjsko plase                             |
|        | K2-12            | 30.953                       |                      | Trgovačko područje Škurinje                                     |
|        | <del>K2-13</del> | <del>40.247</del>            |                      | <del>Trgovačko područje Mihačeva draga</del>                    |
|        | K3-8             | <del>77.100</del><br>122.204 |                      | <del>Trgovačko-Komunalno-servisno</del> područje Mihačeva draga |
| PC-11  | K3-3             | <del>82.000</del> 81.817     | 2,24                 | Komunalno-servisno područje Pod ohrušvom                        |
| Ukupno | 22 20            | <del>137,94</del> 134,91     | <del>3,17</del> 3,10 |                                                                 |

### 3.3.1.2.3. Smjernice gradnje građevina

Smjernice gradnje građevina i uređenja površina koje je prilikom izrade prostornog plana građevinskog područja za izdvojenu namjenu potrebno uvažiti, jesu sljedeće:

- A. Površina građevne čestice za gradnju poslovne građevine ne može biti manja od 1000 m<sup>2</sup>;
- B. Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice unutar područja poslovne namjene iznosi:
  - o 0,40 za područje uslužne i komunalno-servisne namjene, osim za uslužno područje Bodulovo te komunalno-servisno područje Draga, Pod Ohrušvom i Mihačeva draga za koje iznosi 0,50;
  - o 0,35 za područje trgovačke namjene, osim za trgovačko područje Pećine, za koje iznosi 0.50.
- C. Najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti građevne čestice iznosi
  - o 1,2 za područje uslužne i komunalno-servisne namjene,
  - o 1,4 za područje trgovačke namjene.
  - o 1,5 za komunalno-servisno područje Draga, Pod Ohrušvom i Mihačeva draga.
- D. Najveći dozvoljeni koeficijent mase građevine iznosi:
  - o 5, za područje uslužne i komunalno-servisne namjene,
  - o 4, za područje trgovačke namjene, 5 za trgovačko područje Zvonimirova, i komunalno-servisno područje Draga, Pod Ohrušvom i Mihačeva draga te 6 za trgovačko područje Pećine i sekundarno gradsko središte Rujevica.
- E. Vrijednost iskazanih koeficijenata može odstupati do +20%.
- C. Građevine uslužne i komunalno-servisne namjene mogu se graditi kao samostojeće ili kao građevine u nizu.

Generalnim urbanističkim planom potrebno je navedene smjernice razraditi do razine uvjeta koji se imaju poštovati prilikom izrade prostornog plana užeg područja.

### 3.3.1.3. Uvjeti smještaja i gradnje te način korištenja građevina ugostiteljsko-turističke namjene unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu

#### 3.3.1.3.1. Prostorni razmještaj, oznake i veličina građevinskih područja

Prostorni razmještaj, oznake i veličina građevinskih područja te radni nazivi pojedinih građevinskih područja, prikladni za korištenje prilikom izrade prostornog plana užeg područja, prikazani su u tablici broj 32. *Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za izdvojenu namjenu T1.*

Planska oznaka sastoji se iz dva dijela. Prvi dio čini slovačani dio simbola namjene iz Pravilnika, tj. T1, a drugi dio čini broječana oznaka pripadajućeg građevinskog područja.

Tablica 32. *Pregled oznaka, površina i radnih naziva građevinskih područja za izdvojenu namjenu T1*

|                 | Planska oznaka  | Površina (m <sup>2</sup> )           | Od površine PC (%)             | Radni naziv                                           | Kapacitet (ležajeva) |
|-----------------|-----------------|--------------------------------------|--------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------|
| PC-2            | T1-1            | 62.912                               | <u>2,25</u><br><u>1,76</u>     | Ugostiteljsko-turističko područje Preluk              | 400                  |
|                 | T1-2            | 54.800                               |                                | Ugostiteljsko-turističko područje Kuk                 | 200                  |
|                 | <del>T1-3</del> | <del>32.366</del>                    |                                | <del>Ugostiteljsko-turističko područje Kantrida</del> | <del>200</del>       |
| <del>PC-3</del> | <del>T1-4</del> | <del>11.458</del>                    | <del>0,24</del>                | <del>Ugostiteljsko-turističko područje Plumbum</del>  | <del>100</del>       |
| Ukupno          | <u>42</u>       | <del>161.536</del><br><u>117.712</u> | <del>0,37</del><br><u>0,26</u> |                                                       |                      |

### 3.3.1.3.2. Uvjeti smještaja građevina i uređenja površina

- Unutar neizgrađenih dijelova građevinskog područja za izdvojenu namjenu, novu gradnju je potrebno planirati samo kao kvalitativnu i kvantitativnu dopunu postojeće turističke ponude, s višom kategorijom smještajnih građevina i pratećih sadržaja, uz osobito iskazane planske mjere unaprjeđenja infrastrukture i zaštite okoliša,
- Unutar izgrađenih dijelova građevinskog područja za izdvojenu namjenu moguće je planirati rekonstrukciju postojećih građevina kao i novu gradnju, s višom kategorijom smještajnih građevina i pratećih sadržaja, ukoliko se istom stvara kvalitativna dopuna turističke ponude grada u cjelini uz osobito iskazane planske mjere unaprjeđenja infrastrukture, zaštite graditeljskog nasljeđa, evidentiranog kulturnog dobra i zaštite okoliša
- Nove smještajne građevine potrebno je planirati na područjima manje krajobrazne i prirodne vrijednosti;
- Planirane građevine potrebno je primjerenom tipologijom i dimenzijama uklopiti u mjerilo prirodnog okoliša;
- Unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu T1, smještajna građevina planira se izvan pojasa od najmanje 100 m od obalne crte, osim ako je riječ o temeljitoj funkcionalnoj rekonstrukciji postojeće građevine odnosno građevinskog područja;
- ~~\* ————— gustoća korištenja za nova građevinska područja za izdvojenu namjenu T1 može biti 120 kreveta/ha;~~
- ~~\* ————— najmanja iskorištenost zemljišta za bilo koju vrstu turističkog smještaja (izuzev sanacije postojećih građevina) iznosi 60 m<sup>2</sup> po osobi dok minimalan broj soba po hektaru iznosi 70-100;~~
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice odnosno građevinskog područja iznosi 0,3,
- Najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti građevne čestice iznosi 0.8;
- Najveći dozvoljeni koeficijent mase građevine iznosi 6.
- Vrijednost iskazanih koeficijenata može odstupati do +20%.
- Najmanje 40 % površine građevne čestice, odnosno građevinskog područja, potrebno je urediti kao parkovni nasad i prirodno zelenilo i to kao jedinstvenu cjelinu u funkciji zaštitnog zelenila kojim se odjeljuje građevna čestica, odnosno građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene od građevinskog područja naselja.
- Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice iznosi ½ njezine visine, ali ne manje od 6,0 m.
- Najmanja udaljenost građevinskog pravca od regulacijskog pravca iznosi 10 m.
- Unutar građevne čestice potrebno je osigurati parkirališna mjesta za korisnike i zaposlene sukladno ovom Planu, manipulativne površine za vozila opskrbe i komunalnog servisa te druge površine ovisno o karakteru namjene.

Detaljniji uvjeti smještaja građevine i uređenja površine turističke namjene mogu se utvrditi Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke.

### 3.3.1.4. Smještaj i način korištenja građevina gospodarskih djelatnosti unutar građevinskog područja naselja

A. Unutar građevinskog područja naselja ovim Planom dozvoljava se formiranje gospodarskog sadržaja u obliku:

- Poslovno-stambene građevine, pretežito poslovnog sadržaja,
- poslovne građevine, pretežito uslužne, pretežito trgovačke i komunalno- servisne namjene;



- manje proizvodne, pretežno zanatske građevine, građevine s prostorom i opremom za prikupljanje, sortiranje i preradu korisnog otpada;
- ugostiteljsko-turističke građevine.

B. Gradnja novih građevina ne može se provesti neposrednom provedbom ovoga Plana, nego isključivo temeljem prostornog plana užeg područja.

Izuzetno, neposrednom provedbom ovoga Plana moguće je graditi građevine s prostorom i opremom za prikupljanje, sortiranje i preradu korisnog otpada

Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija građevina gospodarskih djelatnosti u svrhu održavanja građevine, poboljšanja tehničko-tehnološke opremljenosti, gradnje nedostajućih instalacija i uređaja, uređenja građevne čestice za smještaj vozila, prometnih i manipulativnih površina, hortikulturno uređenje i slično.

Pod rekonstrukcijom se, u smislu ovoga Plana, podrazumijeva i povećanje bruto razvijene površine do 15 % u odnosu na zatečenu površinu, ali pod uvjetom da je to u suglasju s ostalim odredbama ovoga Plana.

Prilikom rekonstrukcije građevine u svrhu povećanja bruto razvijene površine, kada je ista smještena uz cestovne prometnice, na udaljenosti manjoj od 6 m od regulacijskog pravca, potrebno je izvršiti i prostorno usklađenje udaljenosti.

C. Prilikom izrade prostornog plana užeg područja potrebno je poštovati sljedeće smjernice:

- Veličina građevne čestice za gradnju poslovne odnosno gospodarske građevine, ne smije biti manja od 2000 m<sup>2</sup> ni veća od 4.000 m<sup>2</sup>,
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi 0.35, a koeficijent iskoristivosti 1.05,
- U obračun koeficijenta ne ulazi prostor ispod nivelacione kote, ukoliko je isti u cijelosti ukopan (s izuzetkom pristupne rampe).
- Najmanja dozvoljena udaljenost od građevinskog pravca do ~~rub~~ čestice i regulacijske linije iznosi 10 m. Najmanja dozvoljena udaljenost građevine od ruba građevne čestice iznosi 10,0 m, a najmanja udaljenost podzemnog dijela građevine od ruba građevne čestice iznosi 4,0 m,
- Najmanja dozvoljena udaljenost poslovne odnosno gospodarske građevine do stambene građevine iznosi 15 m, a do građevine javne i društvene namjene 25 m.
- Za gradnju i uređenje hotela te za prenamjenu stambene građevine u hotel vrijede odredbe Plana koje se odnose na gradnju stambenih građevina.
- Na građevnoj čestici potrebno je osigurati broj parkirališnih mjesta za zaposlenike i korisnike, sukladno ovom Planu, pristup vozilima za opskrbu, manipulativne površine za vozila opskrbe i komunalnog servisa te druge površine ovisno o karakteru namjene.
- Otvorene parkirne površine potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način sadnje najmanje 1 stabla/4PM.

Izuzetno, ukoliko se poslovno-stambena i poslovna građevina planira unutar zaštićenog područja povijesno-graditeljske cjeline, tada je moguće prostornim planom užeg područja uvjete gradnje prilagoditi morfologiji te cjeline, a u skladu s uvjetima zaštite.

Detaljniji (a ovisno o lokacijskim uvjetima i drugačiji) uvjeti uređenja i korištenja građevina i površina gospodarske namjene po pojedinim prostornim cjelinama i zonama mogu se odrediti Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke

### 3.3.2. Društvene djelatnosti

Pod građevinama društvenih djelatnosti, podrazumijevaju se građevine javne i društvene namjene kako slijedi:

- 3.3.2.1. *Upravne građevine,*
- 3.3.2.2. *Socijalne građevine,*
- 3.3.2.3. *Zdravstvene građevine,*
- 3.3.2.4. *Predškolske građevine,*
- 3.3.2.5. *Osnovnoškolske građevine,*

- 3.3.2.6. *Srednjoškolske građevine,*  
 3.3.2.7. *Visokoučilišne građevine,*  
 3.3.2.8. *Kulturne građevine,*  
 3.3.2.9. *Vjerske građevine,*  
 3.3.2.10. *Sportske i rekreacijske građevine,*  
 3.3.2.11. *Građevine medija.*

A. Građevine javne i društvene namjene planiraju se i grade unutar građevinskog područja naselja. Izuzetak čine sportske i rekreativne građevine koje se, osim unutar građevinskog područja naselja, mogu graditi i unutar građevinskog područja za izdvojene namjene.

B. Građevina javne i društvene namjene može se planirati i graditi za potrebe smještaja pojedine ustanove kao pravnog subjekta (na pr. škola), pri čemu sve istovrsne ustanove tvore mrežu (na pr. osnovnih škola) ili kao dio mreže građevina iste namjene (na pr. vrtić), okupljenih unutar jedinstvene ustanove koja pruža određenu uslugu. Bez obzira na način organizacije i pravni subjektivitet (u koji ovaj Plan ne zadire), mreža ustanova odnosno građevina pojavljuju se u prostoru svojim lokacijama, a njih je potrebno korektno i optimalno dimenzionirati odnosno planirati. Projekcije prostornih potreba određivane su, stoga temeljem uvjeta koje je potrebno ostvariti za pojedinu vrstu djelatnosti i broj njezinih korisnika.

C. U građevinama javne i društvene namjene mogu se planirati i graditi i prostori za sadržaje koji upotpunjuju i služe osnovnoj djelatnosti koja se obavlja u tim građevinama.

D. Građevina javne i društvene namjene gradi se temeljem prostornog plana užeg područja. Ovim Prostornim planom dani su:

- načelni prostorni razmještaj građevina javne i društvene namjene (s izuzetkom upravnih, socijalnih i građevina medija) po pojedinim građevinskim područjima,
- broj građevina odnosno lokacija odnosno sadržaja po građevinskim područjima
- kriteriji smještaja unutar građevinskog područja, uvjeti kojima građevine javne i društvene namjene moraju udovoljiti, te uvjeti na razini preporuka koji će se detaljno razraditi Generalnim urbanističkim planom, odnosno drugim prostornim planom.

E. Mreža pojedinih društvenih djelatnosti u konačnici se određuje Generalnim urbanističkim planom dok se ovim Planom daju samo osnove za njen izračun i prostornu dispoziciju. Načelni prostorni razmještaj i broj građevina javne i društvene namjene, osim upravnih, socijalnih i građevina medija, iskazani su u tablici broj 33. Broj lokacija odnosno građevina može se, koristeći se uvjetima i smjernicama iz ovoga Plana, povećavati razradom kroz prostorni plan užeg područja, a eventualno smanjenje broja lokacija moguće je samo Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke.

F. Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija građevina javne i društvene namjene u svrhu održavanja građevine, poboljšanja uvjeta, gradnje instalacija i uređaja za provođenje mjera zaštite okoliša, uređenja građevne čestice za smještaj vozila, prometnih i manipulativnih površina, gradnja prometnog priključka, hortikulturno uređenje i slično.

G. Pod rekonstrukcijom se, u smislu ovoga Plana, podrazumijeva i povećanje bruto razvijene površine do 15%, pod uvjetom da je to u suglasju s ostalim odredbama ove Odluke.

*Tablica 33. Načelni prostorni razmještaj i broj građevina javne i društvene namjene prema građevinskim područjima grada Rijeke*

|                   |                         | Javna i društvena namjena |                    |                    |             |                   |               |              |              |         |                        |
|-------------------|-------------------------|---------------------------|--------------------|--------------------|-------------|-------------------|---------------|--------------|--------------|---------|------------------------|
|                   |                         | zdravstvene građevine     |                    |                    |             | školske građevine |               |              |              |         |                        |
| Prostorna cjelina | Građevinsko područje GP | primarne zaštite (1)      | sekundarne zaštite | tercijarne zaštite | predškolska | osnovne škole     | srednje škole | visoke škole | kulturna (2) | vjerske | sport i rekreacija (3) |

| oznaka | oznaka | D 3-1 | D 3-2 | D 3-3 | D 4  | D 5-1 | D 5-2 | D 6 | D 7 | D 8 | R-1 |
|--------|--------|-------|-------|-------|------|-------|-------|-----|-----|-----|-----|
| PC-1   | GP-4   | 5     | 1     | 1     | 9    | 8     | 12    | 3   | 9   | 10  | 6   |
|        | GP-5   | -     | -     | -     | -    | -     | -     | -   | 1   | -   | 1   |
|        | GP-6   | -     | -     | -     | -    | -     | -     | -   | 1   | -   | -   |
|        | GP-7   | 1     | -     | -     | -    | -     | 2     | -   | -   | -   | -   |
| PC-2   | GP-1   | -     | -     | -     | -    | -     | -     | -   | -   | -   | -   |
|        | GP-2   | 1     | -     | -     | 1    | 1     | -     | -   | -   | 1   | 1   |
|        | GP-3   | 7     | 1     | -     | 11   | 7     | 4     | -   | -   | 8   | 3   |
| PC-3   | GP-8   | 1     | -     | -     | 1    | 1     | 1     | -   | -   | 1   | 1   |
|        | GP-9   | 7     | -     | 1     | 8    | 4     | 1     | 10  | 2   | 8   | 3   |
| PC-4   | GP-17  | 1     | -     | -     | 3    | 2     | -     | -   | -   | 1   | 1   |
| PC-5   | GP-10  | 2     | -     | -     | 54   | 21    | -     | -   | -   | 3   | 1   |
| PC-6   | GP-11  | 1     | -     | -     | 3    | 2     | -     | 1   | 1   | 1   | 1   |
| PC-7   | GP-12  | 1     | -     | -     | 2    | 1     | -     | -   | -   | 1   | 2   |
|        | GP-13  | 1     | -     | -     | 1    | 1     | -     | -   | -   | -   | -   |
|        | GP-14  | -     | -     | -     | -    | -     | -     | -   | -   | -   | -   |
| PC-8   | GP-15  | 1     | -     | -     | 2    | 1     | -     | -   | -   | 1   | -   |
|        | GP-16  | 1     | -     | -     | 1    | 1     | -     | -   | -   | 2   | 1   |
| PC-9   | GP-21  | -     | -     | -     | -    | -     | -     | -   | -   | -   | -   |
| PC-10  | GP-22  | -     | -     | -     | -    | 4     | -     | -   | -   | -   | -   |
|        | GP-23  | 1     | -     | -     | -    | 1     | -     | -   | -   | 1   | 1   |
|        | GP-24  | 1     | -     | -     | 1    | -     | -     | -   | -   | -   | 1   |
| PC-11  | GP-18  | 1     | -     | -     | 1    | 1     | -     | -   | -   | 2   | 1   |
|        | GP-19  | 1     | -     | -     | -    | -     | -     | -   | -   | 1   | 1   |
|        | GP-20  | -     | -     | -     | 1    | -     | -     | -   | -   | -   | -   |
| UKUPNO |        | 34    | 2     | 2     | 5049 | 3432  | 20    | 14  | 14  | 41  | 25  |

Napomene:

- (1) Iskazani broj potrebnih lokacija na podrazumijeva da zdravstveni sadržaj mora biti realiziran kao samostojeća građevina.
- (2) Iskazan broj uključuje lokacijske potrebe temljnih kulturnih ustanova (čiji su osnivači Grad Rijeka, Republika Hrvatska, Sveučilište u Rijeci i sl.) na području Grada Rijeke i ne uključuje sve lokacije koje se mogu koristiti kao lokacije za odvijanje programa kulture (primjerice: ogranci knjižnice, kina, različite sale, prostori unutar mjesnih odbora, vjerskih ustanova i sl.)
- (3) Iskazan broj ne uključuje građevine sporta i rekreacije pri školama i drugim ustanovama kao ni one prostore koji se za potrebe sporta koriste unutar građevina mješovite namjene.

### 3.3.2.1. Upravne i građevine pravosuđa

Građevine uprave i pravosuđa namjenjuju se za smještaj tijela državne i županijske uprave, institucije sudstva, te lokalne samouprave.

Ovim Planom određuje se nužnost preseljenja Općinskog zatvora iz povijesne jezgre Stari grad u prostornu cjelinu PC-4 (Kozala-Pulac), unutar građevinskog područja oznake GP-17, (ex zona posebne namjene), odnosno unutar područja PC- Rijeka-prsten.

U cilju učinkovitijeg rada, predlaže se dislokacija dijela prostora MUP-a iz užeg gradskog središta (tj. lokacija u Vukovarskoj i Gundulićevoj ulici) na nove lokacije unutar unutar prostorne cjeline PC-2 (Podmurvice –Preluk), odnosno građevinskog područja naselja GP-3, te prostorne cjeline PC-3 (Sušačko područje), odnosno građevinskog područja GP-9, te dislokacija županijske uprave sa sadašnje lokacije (u Adamićevoj ulici) radi neprimjerenih uvjeta kolnog i pješačkog pristupa i nemogućnosti razvoja na postojećoj lokaciji na drugu lokaciju unutar šireg gradskog središta, a koja posjeduje odgovarajuće prostorno-prometne i lokacijske kvalitete za rad uprave i pristupačnost građanima.

U cilju učinkovitijeg rada i razvoja, predlaže se dislokacija Profesionalne vatrogasne jedinice s lokacije u Krešimirovoj ulici na lokaciju unutar prostorne cjeline PC-2, odnosno građevinskog područja naselja GP-3, a na području u zoni gravitacije Vukovarske ulice i gradske auto-cesta.

Nove lokacije potrebno je utvrditi Generalnim planom uređenja.

### 3.3.2.2. Socijalne građevine

Pod socijalnim građevinama podrazumijevaju se domovi umirovljenika, domovi za brigu o osobama s poteškoćama u razvoju, dječji i domovi za adolescente, odnosno građevine ustanova u navedenim oblastima.

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti smještaja, građenja i korištenja socijalnih građevina:

- Mreža umirovljeničkih domova ostaje u postavljenom opsegu i lokacijama.
- Ovim se Planom ne određuju nove lokacije/zone za izgradnju domova. Građevine za smještaj osoba treće dobi moguće je planirati i graditi unutar građevnog područja naselja, a pod uvjetima koji se odnose na gradnju stambene građevine.
- Ovim se planom određuje nužnost smještaja Doma za maloljetnike na novu lokaciju i to unutar prostorne cjeline PC-4 (Kozala-Pulac) odnosno građevinskog područja naselja GP-17, a radi neprimjerenih lokacijskih uvjeta i uvjeta koje pružaju postojeće smještajne jedinice.
- Uvjete gradnje i uređenja građevina potrebno je utvrditi prostornim planom užeg područja i u skladu s normativima koji se primjenjuju za ovu vrstu građevina.

### 3.3.2.3. Zdravstvene građevine

Zdravstvene građevine obuhvaćaju građevine primarne zdravstvene zaštite, bolničkog zdravstva te hitne medicinske pomoći.

#### 3.3.2.3.1. Uvjeti smještaja građevine i uređenja površine

Ovim Planom određuju se sljedeći uvjeti smještaja, građenja i korištenja zdravstvenih građevina:

- A. Ovim se Planom uvažava mreža primarne zdravstvene zaštite te lokacija hitne medicinske pomoći na svim lokacijama na kojima su građevine izgrađene kao samostalne građevne i programske cjeline.
- B. Plan ocjenjuje neprimjerenim smještaj ambulantni opće medicine u sklopu poslovno-stambenih građevina, posebno u gradskom središtu, kako radi općih uvjeta funkcioniranja zdravstvenog sadržaja u sklopu s poslovnim i stambenim, tako i glede dostupnosti (zgrade često bez liftova), troškova poslovanja i održavanja građevina, raspršenosti i rascjepkanosti mreže.
- C. Za lociranje građevina, ovim se Planom daju sljedeći principi koje je, u suradnji s nositeljem primarne zdravstvene zaštite, potrebno poštovati prilikom izrade planova užih područja:
  - Slijediti osnovni princip gradnje i uređenja kapaciteta primarne zdravstvene zaštite unutar gradskih područja, kao sastavnog dijela njihovih centralnih sadržaja. Ovaj princip posebno je važno poštovati u onim područjima u kojima je planiran opsežniji program izgradnje novih stambenih jedinica u odnosu na postojeće stanje, koje po broju stanovnika trebaju jedinicu primarne zdravstvene zaštite, u kojima su danas sadržaji smješteni u neadekvatnim prostorima, nacionaliziranim objektima i sl.;
  - U sklopu planiranja Sveučilišnog kampusa na Trsatu, planirati lokaciju/građevinu za potrebe primarne zdravstvene zaštite;
  - Osim navedenih, moguća su i druga prostorna rješenja, međutim uvijek je potrebno nastojati poštovati princip nemiješanja zdravstvene s drugim funkcijama unutar iste građevine, a ako to nije moguće, tada barem omogućiti autonomnost pristupa zdravstvenom sadržaju od pristupa drugim sadržajima na lokaciji, osigurati nesmetan kolni pristup i parkirne površine unutar čestice, odnosno građevine.
- D. Ovim Planom zadržava se lokalitet Rijeka Kliničkog bolničkog centra u njegovoj sadašnjoj površini tj. između Vukovarske i Krešimirove ulice, te Cambierijeve i ulice Pod Jelšun.
- E. Ovim Planom predviđeno je proširenje lokaliteta Sušak sa sadašnjih 4,9 ha na oko 8,1 ha, u svrhu stvaranja prostornog standarda KBC-a, te integracije sa sadržajima Sveučilišnog kampusa.

- F. Dječja bolnica na Kantridi ~~ovim se Planom prenamjenjuje u područje ugostiteljsko-turističke namjene. Do privođenja namjeni određenoj ovim Planom, ovaj se lokalitet,~~ kao i drugi bolnički lokaliteti, može se koristiti za obavljanje zdravstvene djelatnosti a moguće je i poduzimati zahvate održavanja i rekonstrukcije u skladu s odredbama ovog Plana, ~~do konačne odluke nadležnog ministarstva.~~
- G. Ukoliko se između navedenih, pretpostavi samo jedan lokalitet za jezgru razvoja, tada je potrebno drugi lokalitet i dalje zadržati u zdravstvenoj namjeni, ali s usmjerenjem na primarnu zdravstvenu zaštitu odnosno specijalističke i druge vidove zdravstvene zaštite.
- H. Gradnju i uređenje građevina kliničke bolnice provoditi temeljem Generalnog urbanističkog plana odnosno detaljnog plana uređenja prostornog plana užeg područja.
- I. Unutar čestice riješiti parkirne i druge prometne potrebe prema odredbama ovoga Plana.

#### 3.3.2.3.2. Smjernice gradnje građevine

- A. Ovim Planom pretpostavlja se bolnički kapacitet od približno 1200 bolničkih kreveta, odnosno kapacitet u skladu s Mrežom zdravstvene djelatnosti, kako je propisuje Ministarstvo zdravstva.
- B. Ovim Planom predlaže se postizanje minimalnog normativa od 70 m<sup>2</sup>/bolničkom ležaju. Normativ kojem treba težiti, uzimajući u obzir rang kliničke bolnice, iznosi 80-100 m<sup>2</sup>/bolničkom ležaju.
- C. Za potrebe KBC-a, temeljem navedenog neophodno je osigurati površinu od najmanje 8,4 ha (70 m<sup>2</sup>/bolničkom ležaju), odnosno od 9,6 ha (80 m<sup>2</sup>/bolničkom ležaju) do 12 ha (100 m<sup>2</sup>/bolničkom ležaju).
- D. Ovim se Planom daju sljedeće smjernice gradnje bolničkih građevina odnosno lokaliteta:
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,35;
  - Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti 1,75;
  - Najveći dozvoljeni koeficijent mase iznosi 6,
  - Najmanje 40% površine urediti kao parkovno zelenilo.
- E. Generalnim urbanističkim planom potrebno je navedene smjernice razraditi do razine uvjeta koji se imaju poštovati prilikom izrade prostornog plana užeg područja.
- F. Na području bolničke namjene, prilikom izrade prostornog plana užeg područja za cjelinu lokaliteta, može se odstupiti od preporučene vrijednosti najvećih dozvoljenih koeficijenata za pojedinačnu građevinu, ali je potrebno ostati u okvirima smjernicama preporučenih vrijednosti na razini ukupnog područja lokaliteta.

#### 3.3.2.4. Predškolske građevine

##### 3.3.2.4.1. Uvjeti smještaja građevine i uređenja površine

- A. Mrežu građevina temeljiti na pretpostavljenom udjelu populacije od 1-6 godina od oko 4%, te na očekivanju da će u predškolskim ustanovama biti smješteno 75 % djece.
- B. Građevinu planirati uvažavajući teritorijalni princip smještaja, tj. za jedno ili više gradskih područja koja brojem djece u populaciji unutar gravitacijskog područja opravdava planiranje i gradnju dječjeg vrtića.
- C. Građevinu graditi kao samostojeću i namijenjenu isključivu smještaju djece.
- D. Gradnja novih građevina moguća je temeljem prostornog plana užeg područja.

- E. Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice iznosi 6.0 m, a do ruba javne prometne površine 10 m.
- F. Unutar čestice riješiti parkirne i druge prometne potrebe prema odredbama ovoga Plana.

#### 3.3.2.4.2. Smjernice gradnje građevine

- A. Do donošenja državnog prostorno-pedagoškog standarda, lokaciju i građevinu dječjeg vrtića planirati primjenom sljedećih normativa: 3 m<sup>2</sup> zatvorenog prostora (dnevni boravak, svlačionice i sanitarije), te 15 m<sup>2</sup> otvorenog prostora (igrališta, zelene površine) po djetetu.
- B. Ovim se Planom daju sljedeće smjernice gradnje predškolske građevine:
  - Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,30,
  - Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti iznosi 0,60,
  - Dozvoljena katnost: 2 etaže.
- C. Odstupanja od vrijednosti koeficijenata moguća su do 25%, u gusto naseljenim gradskim područjima odnosno u već formiranim gradskim područjima gdje nije moguće zadovoljiti tražene normative.
- D. Generalnim urbanističkim planom potrebno je navedene smjernice razraditi do razine uvjeta koji se imaju poštovati prilikom izrade prostornog plana užeg područja.

#### 3.3.2.5. *Građevine osnovnih škola*

##### 3.3.2.5.1. Uvjeti smještaja građevine i uređenja površine

- A. Mrežu građevina temeljiti na pretpostavljenom udjelu populacije od 7-14 godina u iznosu od oko 8% od ukupne populacije.
- B. Građevinu planirati uvažavajući teritorijalni princip smještaja, tj. za jedno ili više gradskih područja koja brojem djece u populaciji unutar gravitacijskog područja opravdava planiranje i gradnju osnovne škole.
- C. Građevinu graditi kao samostojeću i namijenjenu isključivu obrazovanju.
- D. Gradnja novih građevina moguća je temeljem prostornog plana užeg područja.
- E. Na građevnoj čestici, osim površine za školsku građevinu, potrebno je urediti vanjske športske terene, površine za odmor i rekreaciju, zelene površine, parkiralište i dr.
- F. Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice iznosi 6,0 m, a do ruba javne prometne površine iznosi 10,0 m.
- G. Unutar čestice riješiti parkirne i druge prometne potrebe prema odredbama ovoga Plana.

##### 3.3.2.5.2. Smjernice gradnje građevine

- A. Do donošenja državnog prostorno-pedagoškog standarda, lokaciju i građevinu osnovne škole planirati primjenom sljedećih normativa:
  - 30 učenika u učionu (poželjno 20-25),
  - 30-50 m<sup>2</sup> površine građevne čestice po učeniku,
  - odvijanje nastave u jednoj (izuzetno u dvije) smjene.
- B. Ovim se Planom daju sljedeće smjernice gradnje građevine osnovne škole:
  - Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti iznosi 0.3,

- Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti iznosi 0.9,
- Najveći dozvoljeni koeficijent mase iznosi 3.

C. Generalnim urbanističkim planom potrebno je navedene smjernice razraditi do razine uvjeta koji se imaju poštovati prilikom izrade prostornog plana užeg područja.

#### 3.3.2.6. Srednjoškolske građevine

- A. Prema odredbi članka 35. *Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije, srednje škole* predstavljaju građevine od interesa za Primorsko-goransku Županiju.
- B. Mreža lokacija i građevina srednjih škola ne temelji se na teritorijalnom principu smještaja.
- C. Vrsta i broj srednjoškolskih ustanova utvrdit će se „Planom mreže srednjih škola” koji donosi Vlada RH. Do donošenja narečenog Plana, ovim Planom i utvrđuje će se osnovna koncepcija prostornog razmještaja srednjih škola, a Generalnim urbanističkim planom potrebno je detaljnije utvrditi lokacije i druge uvjete iz točke 3.3.2.6.1.

##### 3.3.2.6.1. Uvjeti smještaja građevine i uređenja površine

- A. Prostorni razmještaj građevina temelji se na sljedećim osnovama:
- zadržavanju postojećih lokacija i građevina koje udovoljavaju ili mogu udovoljiti potrebama,
  - planiranjem odgovarajućih prostornih uvjeta na dijelu postojećih lokacija i planiranjem novih lokacija s ciljem:
    - stvaranja politezničkog centra za obrazovanje kadrova tehničkog profila unutar prostorne cjeline PC-2 (Podmurvice-Preluk), odnosno građevinskog područja GP-3, rekonstrukcijom postojećih i gradnjom novih građevina na lokaciji postojeće Kemijsko-grafičke škole i Tehničke škole za strojarstvo i brodogradnju te perspektivno Tehničkog fakulteta
    - stvaranja centra za obrazovanje kadrova industrijskog i obrtničkog profila, rekonstrukcijom postojećih i gradnjom novih građevina na lokaciji postojeće škole za industrijska i obrtnička zanimanja, unutar građevinskog područja GP-3 odnosno gradskog područja Torpedo u prostornoj cjelini PC-2 (Podmurvice-Preluk),
    - gimnazijskog centra na zapadnom dijelu grada, u gradskom području Krnjevo unutar prostorne cjeline PC-2 (Podmurvice-Preluk), odnosno građevinskog područja GP-3,
  - Rasterećenju dijela postojećih lokacija na način reorganizacije smještaja dijela škola koje dijele isti prostor i lokaciju.,
  - Izgradnji novih i rekonstrukciji postojećih građevina srednjih škola u skladu s potrebama utvrđenim „Planom mreže srednjih škola” .
- B. Građevinu graditi kao samostojeću i namijenjenu isključivu obrazovanju.
- C. Na građevnoj čestici, osim površine za školsku građevinu, potrebno je urediti vanjske športske terene, površine za odmor i rekreaciju, zelene površine, parkiralište i dr.
- D. Gradnja novih građevina moguća je temeljem prostornog plana užeg područja, odnosno neposrednom provedbom ovoga Plana.
- E. Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice i regulacijskog pravca (javne prometne površine) iznosi 10,0 m.
- F. Unutar čestice riješiti parkirne i druge prometne potrebe prema odredbama ovoga Plana.

##### 3.3.2.6.2. Smjernice gradnje građevine



- A. Do donošenja državnog prostorno-pedagoškog standarda, lokaciju i građevinu škole planirati primjenom sljedećih normativa:
- 20-25 m<sup>2</sup> površine građevne čestice po učeniku za postojeće lokacije,
  - 30-50 m<sup>2</sup> površine građevne čestice po učeniku za nove lokacije;
  - Bruto površina građevine po jednom učeniku iznosi najmanje 6 m<sup>2</sup>;
  - Odvijanje nastave u jednoj smjeni (izuzetno u dvije).
- B. Ovim se Planom daju sljedeće smjernice gradnje građevine srednje škole:
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi 0.3,
  - Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti iznosi 0.9,
  - Najveći dozvoljeni koeficijent mase iznosi 3.
  - Najmanje 40% čestice urediti kao parkovno zelenilo.
- C. Izgradnjom novih kapaciteta u sklopu kampusa, moguće je postojeće Studentsko naselje sadržajno prenamijeniti u smjeru objedinjavanja učeničkog smještaja na jednoj (Podmurvice) ili dvije lokacije (Podmurvice+ druga lokacija jednog od učeničkih domova).
- D. Generalnim urbanističkim planom potrebno je navedene smjernice razraditi do razine uvjeta koji se imaju poštovati prilikom izrade prostornog plana užeg područja.

### 3.3.2.7. Visokoškolske građevine

#### 3.3.2.7.1. Uvjeti smještaja građevine i uređenja površine

- A. Prostorni razmještaj građevina temelji se na sljedećim osnovama:
- Zadržavanje dijela sadašnjih lokacija,
  - Izgradnja Sveučilišnog kampusa koji čine sljedeći sadržaji: Sveučilišna knjižnica, studentsko naselje s pratećim kulturnim i sportskim sadržajima, fakultetske građevine, građevine za smještaj dijela sveučilišnog nastavnog osoblja, zgrade istraživačkih centara, instituta i sl.
  - Postupnom napuštanju dijela sadašnjih lokacija, te njihovom prepuštanju drugim korisnicima, primarno u segmentu srednjeg školstva.
- B. Gradnja novih građevina moguća je temeljem prostornog plana užeg područja.
- C. Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice i ruba javne prometne površine 10,0 m.
- D. Unutar čestice građevine, odnosno područja kampusa, riješiti parkirne i druge prometne potrebe prema odredbama ovoga Plana.

#### 3.3.2.7.2. Smjernice gradnje građevine

- A. Lokacije i građevine visokog školstva planirati primjenom sljedećih kriterija:
- Najmanje 6 m<sup>2</sup>/studentu za potrebe odvijanja društveno-humanističkog studija,
  - Najmanje 15 m<sup>2</sup>/studentu za potrebe odvijanja tehničkog studija,
  - Najmanje 2.5 m<sup>2</sup>/studentu za sportske sadržaje.
- B. Ovim se Planom daju sljedeće smjernice gradnje visokoškolske građevine:
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi 0.35,
  - Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti iznosi 1.75,
  - Najveći dozvoljeni koeficijent mase iznosi 7.
  - Najmanje 30% čestice/područja urediti kao parkovno zelenilo.
- C. Navedene smjernice mogu se detaljnije razraditi i normativno postaviti Generalnim urbanističkim planom pojedinačno za svaku tipologiju gradnje (studij, stanovanje, sport i dr.).

- D. Prilikom izrade prostornog plana užeg područja za cjelinu Sveučilišnog kampusa, može se odstupiti od preporučene vrijednosti najvećih dozvoljenih koeficijenata za pojedinačnu građevinu odnosno njoj pripadajuću česticu, ali je potrebno ostati u okvirima preporučenih vrijednosti na razini ukupnog promatranog područja Sveučilišnog kampusa.

### 3.3.2.8. *Građevine za kulturu*

#### 3.3.2.8.1. Uvjeti smještaja građevine i uređenja površine

- A. Ovim Planom određuju se lokaliteti na kojima je potrebno smjestiti nove građevine namijenjene sljedećim kulturnim sadržajima, odnosno ustanovama :
- Koncertna dvorana - Delta (GP-5),
  - Prirodoslovni muzej s akvarijem (na istoj lokaciji ili odijeljeni) - Delta (GP-5), odnosno šire gradsko središte (GP-4),
  - Gradska knjižnica Rijeka – GP-4, unutar područja užeg ili šireg gradskog središta,
  - Sveučilišna knjižnica – GP-9, Sveučilišni kampus na Trsatu .
- B. Generalnim urbanističkim planom odrediti lokacije i za druge ustanove kulture čiji je postojeći smještaj ocijenjen ograničavajućim za daljnji razvoj:
- Muzej grada Rijeke,
  - Državni arhiv Rijeka,
- te druge koje Generalni urbanistički plan takvima ocijeni.
- C. Prostorni razmještaj građevina kulture, kao i uvjete gradnje, potrebno je detaljnije utvrditi Generalnim urbanističkim planom.
- D. Gradnja novih građevina moguća je temeljem prostornog plana užeg područja.
- E. Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice i ruba javne prometne površine 10,0 m.
- F. Prigodom planiranja ovih građevina, osigurati potreban broj parkirališnih mjesta unutar čestice i/ili građevine. Izuzetno, parkirna mjesta mogu se planirati i na javnom parkiralištu/garaži, ukoliko isto nije udaljeno više od 50 m od građevne čestice, a pod uvjetom da se tim brojem ne umanjuje potreban kapacitet javnog parkirališta/garaže. Smještaj vozila opskrbe, servisa i sl. mora se riješiti unutar čestice.
- G. Lokacije i građevine kulture planirati primjenom dimenzionalnih kriterija koji su propisani za svaku pojedinačnu vrstu odnosno namjenu.

#### 3.3.2.8.2. Smjernice gradnje građevine

- A. Ovim se Planom daju sljedeće smjernice gradnje građevine za kulturu:
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi 0.6,
  - Najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti iznosi 2.4,
  - Najveći dozvoljeni koeficijent mase iznosi 10.
- B. Navedene smjernice mogu se detaljnije razraditi i normativno postaviti Generalnim urbanističkim planom pojedinačno za svaku tipologiju gradnje (muzejska, glazbeno-scenska i sl.).

### 3.3.2.9. *Vjerske građevine*

#### 3.3.2.9.1. Uvjeti smještaja građevine i uređenja površine

- A. Ovim Planom mreža vjerskih građevina potvrđuje se u današnjem opsegu.
- B. Prostorni razmještaj vjerskih građevina, kao i detaljnije uvjete gradnje, potrebno je detaljnije utvrditi Generalnim urbanističkim planom.
- C. Gradnja novih građevina moguća je temeljem prostornog plana užeg područja.
- D. Prilikom izrade prostornog plana užeg područja, vjersku građevinu promatrati kao dio centralnih sadržaja gradskog područja, odnosno njegovog centralnog područja.
- E. Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice iznosi 10.0 m, a do ruba javne prometne površine 10 m.
- F. Unutar čestice građevine riješiti parkirne i druge prometne potrebe prema odredbama ovoga Plana. Iznimno, ukoliko se vjerska građevina nalazi unutar središta gradskog područja, tada se izvan građevne čestice, u okviru javnog parkirališta, ukoliko isto nije udaljeno više od 50 m od građevne čestice sakralne građevine, mogu riješiti parkirne potrebe vanjskih korisnika vjerske građevine (vjernici, posjetitelji i dr.)

### 3.3.2.9.2. Smjernice gradnje građevine

- A. Ovim se Planom daju sljedeće smjernice gradnje vjerske građevine:
  - Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi 0.30,
  - najveći dozvoljeni koeficijent iskorištenosti iznosi 0.9,
  - najveći dozvoljeni koeficijent mase iznosi 3.
- B. Unutar građevne čestice nužno je osigurati javni prostor za okupljanje vjernika najmanje veličine 50% u odnosu na izgrađeni sakralni dio. Preostali dio građevinske čestice mora se hortikulturno urediti uz osiguranje parkirnih potreba.
- C. Prilikom izrade prostornog plana užeg područja, ukoliko se vjerska građevina nalazi unutar središta gradskog područja, može se odstupiti od preporučene vrijednosti najvećih dozvoljenih koeficijenata za pojedinačnu građevinu odnosno njoj pripadajuću česticu, ali je potrebno ostati u okvirima preporučenih vrijednosti na razini koeficijenta mase i ukupnog promatranog područja središta.
- D. Navedene smjernice mogu se detaljnije razraditi i normativno postaviti Generalnim urbanističkim planom.

### 3.3.2.10. Športske i rekreacijske građevine

#### 3.3.2.10.1. Kapacitiranje grada sportskim građevinama

U svrhu iskaza broja sportskih građevina prema vrsti i njihovog prostornog razmještaja unutar građevinskog područja naselja i izdvojenih građevinskih područja, ovim Planom izvršen je izračun broja potrebnih jedinica u odnosu na potrebe stanovništva prostornih cjelina. Broj potrebnih jedinica prikazan je u tablici broj 34, a u skladu s člankom 62. Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije.

Tablica 34. Kapacitiranje grada sportskim građevinama (u jedinicama korištenja)

| Jedinica korištenja | PC-1  | PC-2  | PC-3  | PC-4 | PC-5 | PC-6 | PC-7 | PC-8  | PC-10 | PC-11 | UKUPNO |
|---------------------|-------|-------|-------|------|------|------|------|-------|-------|-------|--------|
| Dvorana             | 16,82 | 25,00 | 15,46 | 0,80 | 8,44 | 3,99 | 7,92 | 19,86 | 1,12  | 0,97  | 100,38 |

|                                         |       |       |       |      |       |       |       |       |      |      |        |
|-----------------------------------------|-------|-------|-------|------|-------|-------|-------|-------|------|------|--------|
| Zatvoreni bazen                         | 0,81  | 1,21  | 0,75  | 0,03 | 0,39  | 0,18  | 0,37  | 0,65  | 0,02 | 0,01 | 4,42   |
| Otvoreni bazen                          | 1,59  | 2,32  | 1,40  | 0,09 | 0,77  | 0,35  | 0,73  | 1,58  | 0,08 | 0,05 | 8,96   |
| Zračna streljana                        | 15,60 | 24,06 | 15,89 | 0,40 | 7,40  | 3,49  | 7,12  | 9,92  | 1,06 | 0,92 | 85,86  |
| Streljane ostale                        | 5,47  | 8,44  | 5,59  | 0,12 | 2,70  | 1,28  | 2,55  | 4,16  | 0,38 | 0,33 | 31,02  |
| Kuglana                                 | 17,87 | 28,30 | 19,39 | 0,19 | 8,23  | 3,93  | 7,96  | 5,87  | 1,24 | 1,07 | 94,05  |
| Klizalište                              | 0,27  | 0,40  | 0,22  | 0    | 0,12  | 0,05  | 0,12  | 0,29  | 0    | 0    | 1,47   |
| Ostali zatvoreni                        | 2,80  | 4,06  | 2,65  | 0,05 | 1,32  | 0,62  | 1,24  | 1,40  | 0,19 | 0,14 | 14,47  |
| Atletika                                | 0,38  | 0,60  | 0,35  | 0,02 | 0,19  | 0,08  | 0,20  | 0,65  | 0,01 | 0,01 | 2,49   |
| Nogomet                                 | 6,23  | 9,33  | 6,07  | 0,18 | 3,19  | 1,70  | 2,89  | 4,59  | 0,44 | 0,34 | 34,96  |
| Rukomet, odbojka, košarka, mali nogomet | 65,82 | 98,82 | 58,24 | 3,81 | 33,60 | 15,77 | 31,51 | 71,10 | 4,33 | 3,58 | 365,58 |
| Tenis                                   | 17,07 | 26,78 | 18,47 | 0,27 | 7,54  | 3,61  | 7,55  | 7,53  | 1,12 | 1,00 | 90,94  |
| Boćanje                                 | 9,98  | 15,83 | 11,39 | 0,10 | 4,04  | 1,96  | 4,24  | 2,56  | 0,63 | 0,41 | 51,14  |
| Ostali otvoreni                         | 9,20  | 13,74 | 8,61  | 0,43 | 4,54  | 2,15  | 4,39  | 9,87  | 0,61 | 0,54 | 54,08  |
| Alpsko skijanje                         | 1,73  | 2,60  | 1,83  | 0,06 | 0,87  | 0,43  | 0,81  | 1,43  | 0,11 | 0,09 | 9,96   |

Izvor: Proračun temeljem odredbe članka 62. Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije (N.N. 14/2000.)

Dobiveni rezultati nešto su veći (u rasponu od 5-25%) u odnosu na broj jedinica dan u elaboratu "Prostorni plan Primorsko-goranske županije-dopuna prijedloga" (knjiga 2., str. 50., Županijski Zavod za razvoj, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, Rijeka, 1999.). Razlike nastaju radi aproksimacije broja korisnika po dobnim skupinama koje predstavljaju osnovu izračuna.

### 3.3.2.10.2. Dogradnja sustava sportskih građevina u svjetlu njihove prostorne distribucije

A. Koristeći se prethodnim izračunima, kao i rezultatima studije "Sustav sportskih objekata grada Rijeke" (Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 1994.), distribucija nedostajućih sportskih građevina, *prema vrsti*, može se izvršiti kako je iskazano u tablici broj 35.

Tablica 35. Dogradnja sustava sportskih građevina prema vrsti

| Jedinica korištenja (*)     | Osnovne škole | Srednje škole | Sveučilišni kampus | Grad. područje | Sportski centri (**) |
|-----------------------------|---------------|---------------|--------------------|----------------|----------------------|
| Dvorana                     | 25            | 34            | 5,5                | 9              | 9                    |
| Mala igrališta              | 26            | 47            | (***) 180          | 8              | 14                   |
| Zatvorena plivališta        | 1-1,5         |               | 1                  | 0              | 4-4,5                |
| Otvorena plivališta         | 0             | 0             | 0                  | 4-4,5          |                      |
| Zračne streljane            | 0             | 0             | 0                  | 5              | 12                   |
| Klizalište                  | 0             | 0             | 1                  | Alter. 1       | Alter. 1             |
| Kuglana                     | 0             | 0             | 0                  | 13             | 8                    |
| Nogomet                     | 0             | 0             | 2                  | 0              | 2                    |
| Tenis                       | 0             | 0             | 6                  | 71             | 9                    |
| Boćanje                     | 0             | 0             | 4                  | 87             | 11                   |
| Ostali objekti na otvorenom | 0             | 0             | 5                  | 7              | 5                    |
| Ostali objekti u zatvorenom | 0             | 0             | 0                  | 4,5            | 1                    |

Napomena:

(\*) Broj potrebnih jedinica zaokružen je na cijeli broj, odnosno polovicu njegove vrijednosti;

(\*\*) Pojam *sportski centri* označava skupinu sportskih građevina unutar građevinskog područja naselja odnosno unutar izdvojenog građevinskog područja sporta ili rekreacije;

(\*\*) Mala igrališta, osim za kampus, mogu biti vezana i za druge lokacije visokoškolskih građevina.

B. Ovim Planom, radi realizacije novih potrebnih sportskih građevina, u opsegu izračunatom u prethodnoj tablici, određuju se sljedeća prostorna rješenja:

- **Povećanje broja dvoranskih jedinica** (za dvostruko u odnosu na postojeći broj), potrebno je dovesti u vezu s izgradnjom novih školskih građevina, kao i rekonstrukcijom postojećih, uključujući u zahvat dimenzionalnu rekonstrukciju postojećih, odnosno gradnju novih sportskih sadržaja.
- **Povećanje broja jedinica atletike** također je, potrebno dovesti u vezu s izgradnjom novih školskih građevina, odnosno prostornim proširenjem postojećih lokacija gdje god je to moguće, izgradnjom namjenskog atletskog stadiona, ~~odnosno rekonstrukcijom postojećeg stadiona Kantrida,~~ te gradnjom sportskog centra Sveučilišnog kampusa.
- **Jedinice igrališta rukometa, odbojke, košarke i malog nogometa**, u odnosu na postojeće stanje, potrebno je gotovo utrostručiti. Rješenje je sagledivo na način rekonstrukcije postojećih, odnosno gradnje novih jedinica u sklopu razvoja mreže škola, te uređenje, odnosno gradnjom igrališta unutar površina koje su ovim Planom određene kao područja za rekreaciju.
- **Jedinice tenis igrališta** potrebno je gotovo upeterostručiti. Rješenje je sagledivo na način gradnje novih jedinica u sklopu građevinskih područja koja su ovim Planom namijenjena športu, odnosno rekreaciji. U lociranju tenis igrališta potrebno je voditi računa o njihovom broju, budući da punu učinkovitost postižu samo veće grupe tenis igrališta (5 i više).
- **Povećanje broja zatvorenih i otvorenih bazenskih jedinica** moguće je primarno izgradnjom unutar građevinskog područja sporta, gradnjom bazenskog kompleksa Kantrida i sportskog centra Sveučilišnog kampusa, te uz ostale školske/visokoškolske sadržaje.
- **Otvorena plivališta** moguće je razvijati u sklopu rekreacijskih područja obalnog pojasa, te sportskih centara.
- **Nove dvoranske jedinice**, te jedinica nogometa, atletike, i sl. potrebno je riješiti izgradnjom novih sportskih građevina unutar građevinskih područja sporta.
- **Alpsko skijanje** mora se riješiti razvojem sportsko-rekreacijskih područja županijskog značenja (Platak);
- **Tema klizališta** svakako je otvorena, ali s prethodnom procjenom o isplativosti ulaganja u razvoj takvog sadržaja kao sportskog, odnosno rekreacijskog. Stoga se ovim Planom jednakovrijednim ocjenjuju lokacije unutar Sveučilišnog kampusa odnosno građevinskog područja naselja ili unutar jednog od izdvojenih građevinskih područja za sport.
- **Streljane** se, osim na području Grada, mogu razvijati i izvan Grada Rijeke, primjerice na Grobničkom polju, čime se otvaraju mogućnosti daljnjeg razvoja različitih streljačkih disciplina (leteće mete, pokretne mete i dr.).

### 3.3.2.10.3. Uvjeti smještaja građevine i uređenja površine

- A. Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke, u svrhu izrade prostornih planova užeg područja, potrebno je broj potrebnih jedinica, iskazanih u t. 3.3.2.10.1. *Kapacitiranje grada sportskim građevinama*. Kapacitiranje grada sportskim građevinama, detaljnije utvrditi i locirati pojedinačno po prostornim zonama.
- B. Generalnim urbanističkim planom potrebno je izvršiti detaljniju prostornu distribuciju građevina u svijetlu njihovog vezivanja na obrazovni sustav, sustav stanovanja, odnosno druge sustave i/ili sadržaje.
- C. Unutar građevinskog područja naselja gradnja i uređenje pojedinačne športske građevine, poput športske dvorane, bazena, stadiona, igrališta, trim kabineta i slično, planirano je ili u obliku samostalne građevine ili kao sastavni dio građevine školske namjene. Iste građevine, odnosno sadržaji mogu se planirati odnosno koristiti za rekreativne potrebe građana.
- D. Sportske građevine koje se grade unutar građevinskog područja sporta dimenzionirati tako da udovoljavaju normama za održavanje međunarodnih sportskih natjecanja.
- E. Prigodom planiranja građevine potrebno je osigurati prometni pristup, parkirna mjesta i druge sadržaje potrebne za korektno odvijanje sportskog sadržaja u građevini kako za natjecatelje tako i za publiku.
- F. Potreban broj parkirališnih mjesta osigurati unutar čestice i/ili građevine. Izuzetno, parkirna mjesta mogu se planirati i na javnom parkiralištu/garaži, ukoliko isto nije udaljeno više od ~~50-600~~ m od

građevne čestice, a pod uvjetom da se tim brojem ne umanjuje potreban kapacitet parkirališta/garaže za javne potrebe.

- G. Smještaj vozila opskrbe, servisa i sl. potrebno je riješiti unutar čestice.
- H. Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljava se rekonstrukcija postojećih građevina.
- I. Gradnja nove sportske građevine moguća je temeljem prostornog plana užeg područja.
- J. Detaljniji uvjeti uređenja i korištenja građevina, kao i odstupanja od navedenih vrijednosti, mogu se utvrditi Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke za svaku prostornu cjelinu ili gradsko područje zasebno.

#### 3.3.2.10.4. Smjernice gradnje građevine

Ovim se Planom daju sljedeće preporuke gradnje sportske građevine i uređenja čestice, koje se mogu detaljnije razraditi i normativno postaviti Generalnim urbanističkim planom.

##### A. Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice iznosi kako slijedi:

- o Kada se sportska građevina gradi u sklopu čestice školske građevine (osnove, srednje, visoke škole), u skladu s dozvoljenim koeficijentom za školsku namjenu;
- o kada se građevina gradi kao samostojeća građevina unutar građevinskog područja naselja (tj. nevezana na školsku ili drugu sličnu namjenu) i unutar izdvojenog građevinskog područja sporta, 0,40.
- o Izuzetno, kada se građevina gradi kao sastavni dio morfologije centra gradskog područja, najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,80 uz poštovanje svih drugih uvjeta funkcioniranja građevine (pristup, parkiranje, sigurnosni uvjeti i sl.)
- o Izuzetno, kada se građevina gradi unutar građevinskog područja naselja izdvojenog građevinskog područja sporta, dozvoljava se dvostruko povećanje prekoračenje koeficijenta izgrađenosti pojedinačne čestice sportske građevine, ali u tom slučaju, izgrađenost ukupnog građevinskog područja sportske namjene ne smije prelaziti postavljenu vrijednost 0,40 0,70.

##### B. Najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti građevne čestice iznosi kako slijedi:

- o Kada se sportska građevina gradi u sklopu čestice školske građevine (osnove, srednje, visoke škole), u skladu s dozvoljenim koeficijentom za školsku namjenu;
- o kada se građevina gradi kao samostalna namjena unutar građevinskog područja naselja i unutar izdvojenog građevinskog područja sporta, 1,2,
- o Izuzetno, kada se građevina gradi kao sastavni dio morfologije centra gradskog područja, moguće je odstupiti od naznačenog koeficijenta i do 50%, poštujući sve druge uvjete funkcioniranja građevine (pristup, parkiranje, odmak od susjednih građevina, sigurnosni uvjeti i sl.)
- o Izuzetno, unutar građevinskog područja naselja izdvojenog građevinskog područja sporta, dozvoljava se dvostruko povećanje prekoračenje koeficijenta izgrađenosti pojedinačne čestice sportske građevine, ali u tom slučaju, izgrađenost ukupnog građevinskog područja ne smije prelaziti postavljenu vrijednost 1,2.

##### C. Najveći dozvoljeni koeficijent mase iznosi kako slijedi:

- o Kada se sportska građevina gradi u sklopu čestice školske građevine (osnove, srednje, visoke škole), u skladu s dozvoljenim koeficijentom za školsku namjenu;
- o kada se građevina gradi kao samostalna namjena unutar građevinskog područja naselja i unutar izdvojenog građevinskog područja sporta, 4,0.
- o Izuzetno, kada se građevina gradi kao sastavni dio morfologije centra gradskog područja, moguće je odstupiti od naznačenog koeficijenta i do 50%, poštujući sve druge uvjete funkcioniranja građevine.

D. *Najmanja udaljenost građevine do ruba građevne čestice* iznosi kako slijedi:

- o Kada se sportska građevina gradi u sklopu čestice školske građevine u skladu s uvjetima za školsku namjenu;
  - o kada se građevina gradi kao samostalna namjena unutar građevinskog područja naselja i unutar izdvojenog građevinskog područja sporta udaljenost do granice čestice prema javnoj prometnoj površini iznosi najmanje 10 m, a do ruba čestica 6,0 m.
  - o Izuzetno, kada se građevina gradi kao sastavni dio morfologije centra gradskog područja, moguće je odstupiti od udaljenosti do ruba čestice (ne i prema javnoj prometnoj površini), poštujući sve druge uvjete funkcioniranja građevine,
  - o izuzetno, prilikom gradnje zamjenske građevine moguće je zadržati zatečenu udaljenost građevine prema javnoj prometnoj površini i do ruba građevne čestice ako je ista manja od ovdje propisane,
  - o kada se unutar područja sportske namjene pristupa izgradnji složene sportske građevine tada se pojedinačne građevine mogu planirati i na rubu pripadajuće građevne čestice, osim prema području druge namjene.
- E. Na području namijenjenom rekreaciji, dozvoljena je gradnja i uređenje manje ugostiteljske građevine, kao prateće rekreacijskom sadržaju, čija najveća dozvoljena bruto razvijena površina iznosi 100 m<sup>2</sup> na 5.000 m<sup>2</sup> rekreacijske površine.
- F. Navedene smjernice mogu se detaljnije razraditi i normativno postaviti Generalnim urbanističkim planom pojedinačno za svaku tipologiju gradnje.

### 3.3.2.11. *Građevine medija*

Ovaj Plan ne može potvrditi postojeću lokaciju građevine elektroničkih medija. Daljnji razvoj potrebno je provoditi na novim, prostorno istaknutim i urbanotvornim lokacijama, na kojima će nove građevine zadovoljiti funkcionalnim potrebama te biti kvalitetno estetski oblikovane.

Kao posebno povoljne, Prostorni plan predlaže lokacije unutar novog gradskog središta na Rujevici ili drugog centralnog područja, ukoliko su prometno pristupačne, tj. naslonjene na mrežu primarnih i magistralnih gradskih prometnica.

Gradnju građevina provoditi temeljem prostornog plana užeg područja. Generalnim urbanističkim planom potrebno je odrediti detaljnije uvjete lociranja i gradnje ovakvih građevina.

## 3.4. **Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora**

### 3.4.1. **Razgraničenje površina prema uvjetima korištenja**

#### 3.4.2. **Uvjeti korištenja prostora**

#### 3.4.3. **Uvjeti uređenja prostora**

#### 3.4.4. **Uvjeti zaštite prostora**

### 3.4.1. **Razgraničenje površina prema uvjetima korištenja**

Prema uvjetima korištenja, prostor na području Plana dijeli se na:

- 3.4.1.1. *Površine prirodnih izvora za osnovnu namjenu,*
- 3.4.1.2. *Površine posebnih uvjeta korištenja prostora,*
- 3.4.1.3. *Površine posebnih ograničenja u korištenju*

#### 3.4.1.1. *Površine prirodnih izvora za osnovnu namjenu*

Razgraničenje površina provodi se utvrđivanjem granica poljoprivrednog zemljišta, šuma i šumskog zemljišta, površina za iskorištavanje mineralnih sirovina i vodnih površina koji se štite za osnovnu namjenu.

#### 3.4.1.1.1. Poljoprivredno zemljište

Razgraničenje poljoprivrednog zemljišta prema uvjetima korištenja, provedeno je određivanjem kategorije zaštite od prenamjene u nepoljoprivredne svrhe:

- poljoprivredno zemljište I. kategorije zaštite –vrijedno obradivo tlo kojeg čine zemljišne čestice pedoloških kartografskih jedinica broj 11, čija površina u okviru okućnica je veća od 100 m<sup>2</sup> a izvan njih veća od 200 m<sup>2</sup> te poljoprivredno zemljište na područjima zaštićenih krajobraza i kulturno-povijesnih cjelina, u okviru manjih gospodarstava i okućnica, koje je privedeno ili se može privesti tradicionalnoj poljoprivredi,
- poljoprivredno zemljište II. kategorije zaštite – zemljišne čestice vrijednog obradivog tla čija površina je manja od navedenih za I. kategoriju zaštite te obradivo tlo kojeg čine zemljišne čestice pedoloških kartografskih jedinica broj 9 i 10 ,
- poljoprivredno zemljište III. kategorije zaštite –obradivo tlo kojeg čine zemljišne čestice pedoloških kartografskih jedinica broj 4, 5 ,6, 8, 12 i blaži tereni jedinice broj 3,
- poljoprivredno zemljište IV. kategorije zaštite –ostalo poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište kojeg čine zemljišne čestice pedoloških kartografskih jedinica broj 1,2 i 7 i dijelovi jedinice broj 3 s nagibom većim od 30%.

Na području Plana prva kategorija zaštite predviđa se za površine vrijednog obradivog tla (P2) unutar gradskog područja Škurinje – Tibljaši (u zoni sliva Škurinjskog potoka) u granicama koje su (šematski) prikazane na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena površina.

Ovim se Planom također naglašava vrijednost područja terasa – vinograda (terase-zidovi-poljoprivredna kultura-binitet tla odnosno vrijednost zemljišta) unutar gradskog naselja Srdoči, odnosno građevinskog područja naselja GP-10, koje se ne može izdvojiti iz granica građevinskog područja, ali koje bi trebalo prostornim planom užeg područja očuvati za ovu namjenu.

#### 3.4.1.1.2. Šume i šumsko zemljište

Razgraničenje se provodi temeljem kriterija zaštite od prenamjene šumskog zemljišta u poljoprivredno i građevinsko.

Zaštita od prenamjene predviđa se za šumska zemljišta obrasla šumom gospodarske namjene (Š1) i šumom zaštitne namjene (Š2), u granicama koje su (šematski) prikazane na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena površina.

#### 3.4.1.1.3. Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina

Za iskorištavanja mineralnih sirovina predviđa se čuvanje područja povremeno aktivnog kamenoloma tehničkog-građevnog kamena "Orehovica". Granice eksploatacijskog polja utvrđuju se aktom kojim se odobrava eksploatacija mineralne sirovine.

#### 3.4.1.1.4. Vodne površine

Vodnu površinu u smislu ovog Plana čine vodno tijelo, dno i podzemlje ispod i zračni prostor iznad vodnog tijela. Dije se na vodne površine mora, vodotoka, jezera, akumulacija, retencija i ribnjaka.

Na području ovog Plana za gospodarsko/energetsko korištenje predviđaju se vodne površine mora, vode izvora Rječine, vode akumulacije Valići i vode bujičnog vodotoka Rječine uzvodno od brane Valići (za planiranu akumulaciju Kukuljani). Granice vodnih površina za gospodarsko korištenje određene su granicama gospodarskih namjena prostora iz ovog Plana.

#### 3.4.1.2. Površine posebnih uvjeta korištenja prostora



Osnovno razgraničenje provodi se utvrđivanjem granica područja

3.4.1.2.1. Zaštićene prirodne baštine i

3.4.1.2.2. Područja zaštićene kulturne baštine.

3.4.1.2.1. Razgraničenje područja prirodne baštine

Razgraničenje područja prirodne baštine provodi se određivanjem granica područja zaštićenih dijelova prirode odnosno dijelova prirode koji su od interesa za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju, pa imaju njezinu osobitu zaštitu. Mjerodavne su granice ucrtane na kartama koje su sastavni dio zakona i drugih akata o proglašenju zaštićenih dijelova prirode.

Na području Grada Rijeke zaštićena su, odnosno predložena za zaštitu, sljedeća područja prirodne baštine:

- park-šuma,
- zaštićeni krajolik (krajobraz),
- spomenik prirode,
- spomenik parkovne arhitekture,

kako je prikazano u tablici broj 36. *Pregled površine zaštićenih cjelina.*

Razlikovna obilježja ovih područja utvrđena su Zakonom o zaštiti prirode. Postupak proglašenja zaštićenih dijelova prirode utvrđen je Zakonom a okončan je upisom u Upisnik zaštićenih dijelova prirode.

Ovim Planom predviđa se zaštita vrijednih dijelova prirodnog ambijenta grada Rijeke koji su već upisani u Upisnik zaštićenih dijelova prirode kao i onih koji su predloženi za zaštitu pa su kao takvi izvršeni u Prostorni plan Primorsko-goranske županije.

Ovim Planom predložene su i druge površine prirodne baštine koje imaju gradsko značenje. Predlaganjem za zaštitu ovim Planom zadržava se vrijednost dijela tih površina, prepoznata i prijašnjim prostornim planovima, i izravno utječe na stabilnost grada kao eko-sustava.

3.4.1.2.2. Razgraničenje područja kulturne baštine

A. Uzimajući u obzir karakter kulturno-povijesnog nasljeđa grada Rijeke, temeljem Pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova, moguće je prikazati sljedeće slojeve kulturno-povijesnog nasljeđa:

- arheološko područje,
- povijesnu graditeljsku cjelinu,
- povijesni sklop i građevinu,
- memorijalnu baštinu te
- etnološku baštinu.

B. Postupak utvrđivanja kulturno-povijesnog nasljeđa kao kulturnog dobra, određen je *Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara* ("Narodne novine" 69/99, [151/03](#), [157/03](#), [100/04](#), [87/09](#), [88/10](#), [61/11](#), [25/12](#), [136/12](#), [157/13](#), [152/14](#), [98/15](#).). Svojstvo kulturnog dobra, temeljem stručnog vrednovanja utvrđuje Ministarstvo kulture rješenjem. Rješenjem se određuju prostorne granice zaštite kao i sustav mjera zaštite kulturnog dobra, a temeljem istog obavlja se i upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

C. Uspoređujući opisana zakonska rješenja, mogu se uspostaviti sljedeći odnosi:

- povijesna graditeljska cjelina odgovara kulturnom dobru označenom kao urbanistička cjelina,
- povijesni sklop i građevina odgovara svakoj pojedinačnoj građevini sa statusom kulturnog dobra, te se u tom smislu daje pregled uvjeta zaštite.

Tablica 36. *Pregled površine zaštićenih cjelina*

| Red | Zaštićene cjeline | Oznaka | Površina ( ha ) | Od površine | ha / stan. |
|-----|-------------------|--------|-----------------|-------------|------------|
|-----|-------------------|--------|-----------------|-------------|------------|

| broj |                                 |    | Jedinično | Ukupno  | grada ( % ) | m <sup>2</sup> /stan. |
|------|---------------------------------|----|-----------|---------|-------------|-----------------------|
| 2.1. | Zaštićena prirodna baština      |    |           | 872,09  | 20,02       | 0,0055/<br>54,5       |
|      | ▪ Zaštićeni krajolik            | ZK | 779,89    |         |             |                       |
|      | ▪ Park šuma                     | PŠ | 78,55     |         |             |                       |
|      | ▪ Spomenik parkovne arhitekture | PA | 13,65     |         |             |                       |
| 2.2. | Zaštićena graditeljska baština  |    |           | 399,15  | 9,17        | 0,0025/<br>24,95      |
|      | Povijesna graditeljska cjelina  |    | 399,15    |         |             |                       |
|      | U K U P N O:                    |    |           | 1275,08 | 29,31       | 0,008                 |

#### 3.4.1.3. Površine posebnih ograničenja u korištenju - razgraničenje

Razgraničenje se provodi određivanjem granica područja osjetljivog krajobraza, inženjersko-geološki osjetljivih područja, vodonosnih i vodozaštitnih područja podzemnih voda, vodnih površina visoke kakvoće voda i područja zaštićenog podmorja, područja ugroženih poplavom, zaštićenih obalnih područja, područja gospodarskog korištenja i posebne upotrebe pomorskog dobra (lučka i sigurnosna područja).

##### 3.4.1.3.1. Krajobraz

Temeljem kriterija osjetljivosti prostora za planiranu namjenu razgraničenje se provodi određivanjem površina:

- osobito vrijednih predjela prirodnog krajobraza,
- osobito vrijednih predjela kultiviranog krajobraza,
- vrijednih dijelova naselja tj. točaka i poteza kompozicijskih, panoramskih i vizurnih vrijednosti.

##### 3.4.1.3.2. Inženjersko-geološka osjetljivost područja

A. Glede uvjeta građenja, inženjersko-geološki osjetljiva područja su:

- područja intenziteta potresa većeg od 7 stupnjeva MCS ljestvice,
- seizmotektonski aktivna područja,
- područja aktivnih ili mogućih klizišta i odrona,
- područja pojačane erozije,
- inženjersko-geološki pretežito nestabilna područja,
- područja napuštenih istražnih prostora i eksploatacijskih polja mineralnih sirovina.

B. Razgraničenje geološki osjetljivih područja provedeno je temeljem posebnih istraživanja, a obilježeno na kartografskim prikazima:

- Inženjersko geološka karta područja grada Rijeke – Institut za geološka istraživanja, Zavod za hidrogeologiju i inženjersku geologiju, Zagreb, 2001.
- Karta seizmičkog mikrozoniranja područja grada Rijeke – Institut za geološka istraživanja, Zavod za hidrogeologiju i inženjersku geologiju, Zagreb, 2001.

C. Prema geomehaničkim svojstvima provedeno je razgraničenje stijenskog pokrivača (tla) na područja rahlog tla, lako do srednje gnječivog tla i srednje gnječivog i polučvrstog tla. Stijenska podloga razgraničena je na područja slabe stijenske mase, povoljne stijenske mase, dobre stijenske mase i vrlo dobre stijenske mase.

D. Utvrđene su granice područja intenziteta potresa većeg od 7 stupnjeva MCS ljestvice (od 7- do 8+) a provedeno je i razgraničenje tla prema posebnom propisu za proptupotresno građenje (temeljem stupnja i koeficijenta seizmičnosti - Kc) na područja dobrog tla, područja srednjeg i područja slabog tla.

Utvrđena su područja nestabilnih padina, aktivnih klizišta, aktivnih odrona, erozijsko-diskordantnih granica te položaj i vrste rasjeda.

U slučaju dvojbi oko granica, kada je to bitno za korištenje i zaštitu prostora, treba provesti dodatna istraživanja.

#### 3.4.1.3.3. Vodonosna i vodozaštitna područja

A. Granice vodonosnih i vodozaštitnih područja i njihovo unutarnje razgraničenje utvrđuju se Odlukom o zaštiti izvorišta koja mora biti sukladna odredbama Pravilnika o utvrđivanju zone sanitarne zaštite izvorišta (NN 55/02). Važeća je Odluka o sanitarnoj zaštiti izvora vode za piće na riječkom području (SN PGŽ 6/94, 12/94 i 12/95).

B. Područje zaštite izvorišta dijeli se na:

- vodonosno područje (vodoopskrbni rezervat Rječina - Podkilavac);
- vodozaštitno područje izvorišta I. reda;
- vodozaštitno područje izvorišta II. reda.

C. Vodonosna područja, glede zaštite, su jedinstvena zona zaštite unutar koje se određuje prva zona zaštite za zahvat vode. Prva zona zaštite određena je za izvor Rječine koji se nalazi izvan područja plana.

Izvorišta I. reda jesu: Zvir 1, Zvir 2, Martinšćica i Marganovo.

D. Vodozaštitna područja izvorišta I. reda dijele se na četiri zone zaštite:

- I. zona                      zona strogog režima,
  - o I.A. zona              zona zahvata,
  - o I.B. zona              zona neposrednog uplivnog područja,
- II. zona                    zona strogog ograničenja,
- III. zona                  zona ograničenja,
- IV. zona                  zona šire zaštite.

E. Izvorišta II. reda su 24 stalna i povremena obalna izvora koja se nalaze na području od Preluka do Vodovodne ulice.

F. Vodozaštitna područja izvorišta II. reda dijele se na dvije zone zaštite:

- zona zahvata
- zona djelomičnog ograničenja

G. Iskaz površina i granice vodonosnih i vodozaštitnih zona određene su temeljem Hidrogeološke karte područja grada Rijeke - Institut za geološka istraživanja, Zavod za hidrogeologiju i inženjersku geologiju, Zagreb, 2001.

H. Za provedbu mjera zaštite izvorišta vode za piće na području Plana mjerodavne su granice koje su ucrtane na kartama koje su sastavni dio važeće Odluke o sanitarnoj zaštiti izvora vode za piće i to:

- granice I. zone zaštite i zone zahvata vode unutar vodonosnog područja ucrtane na topografskoj karti mjerila M 1:1.000;
- granice II. zone zaštite ucrtane na topografskoj karti mjerila M 1:5.000;
- granice vodonosnih područja, druge, treće i četvrte zone zaštite i zone djelomičnog ograničenja ucrtane na topografskoj karti mjerila M 1:25.000.

U slučaju dvojbi oko granica zone zaštite provode se dodatna hidrogeološka istraživanja.

Kakvoća podzemnih voda prati se na izvorima Cerovica, Mlaka, Zvir I, te bunarima Marganovo i Martinšćica.

#### 3.4.1.3.4. Vode i more visoke kakvoće i područja zaštićenog podmorja

A. Razgraničenje se provodi utvrđivanjem vodnih površina I. i II. klase kakvoće vode.

Razgraničenje se provodi uspoređivanjem vrijednosti pokazatelja kakvoće (vrste) vode utvrđenih ispitivanjem s graničnim vrijednostima pokazatelja utvrđenih posebnim propisom, a sukladno Uredbi o klasifikaciji voda ("Narodne novine" 77/98).

B. U svrhu razgraničenja voda mora, razmatraju se vode mora koje se nalaze u zoni utjecaja onečišćenja s kopna.

Granicom voda mora, koje se nalaze u zoni utjecaja onečišćenja s kopna, treba smatrati:

- zamišljenu crtu na moru koja na udaljenosti od 300 m prati crtu obale,
- ravne crte koje zatvaraju ulaze u luke ili zaljeve ili crtu najizbočenijih stalnih lučkih građevina koje su sastavni dijelovi lučkog sustava (npr. lukobrana),
- područja mora 300 m oko ispusta otpadnih voda te,
- područja mora u polumjeru od 1nM od ušća vodotoka ili kanala u more.

Prema *Sporazumu o utvrđivanju crte razgraničenja kopnenih voda i voda mora* ("Narodne novine" 104/2000.), crta razgraničenja kopnenih voda i voda mora na Rječini je južna strana željezničkog mosta najbližeg moru. Mjerodavna je crta razgraničenja koja je ucrtana na kartama mjerila M 1:5.000 i 1: 25.000 koje su sastavni dio Sporazuma.

C. Na području Plana, kakvoća površinskih kopnenih voda ispituje se na profilu ušća Rječine. Kakvoća voda mora ispituje se u okviru praćenja onečišćenja koja dolaze s kopna (LBS – Land Based Sources and Activities Program), na profilu ušća Rječine i na mjernim postajama za otpadne vode na ispustima sustava javne odvodnje i industrije. Izvješće o rezultatima svih programa ispitivanja kakvoće voda i mora na području RH objavljuje se jednom godišnje, a svakih 5 godina objavljuje se i ocjena promjene kakvoće voda.

#### 3.4.1.3.5. Područja ugrožena poplavom

Na području Plana osim opasnosti od poplavlivanja velikim bujičnim vodama Rječine postoji i opasnost od poplavlivanja i rušenja navalnim vodama iz akumulacije Valići, u slučaju njenog popuštanja, a treba uzeti u obzir i mogućnost poplavlivanja radi porasta razine mora.

Granice zemljišta ugroženih poplavom 100-godišnjim i 1000-godišnjim vodama Rječine utvrđene su *Matematičkim modelom poplavlivanja donjeg toka Rječine*, (Tehnički fakultet Rijeka, 2000.) Utvrđeno je da se sadašnjim mjerama zaštite poplava ne bi mogla spriječiti. Predviđa se da će 1000-godišnjim vodama poplaviti područje Ružičeve ulici, Školjić, Delta, kazališna četvrt i svi niži dijelovi Starog grada sa značajnim dijelom Korza, i to vodama visine do 1 m i brzinama bujice do 3 m/s.

Granice poplavlivanja i rušenja navalnim vodama akumulacije Valići trebaju se utvrditi.

Porast razine mora uslijed klimatskih promjena predviđa se u visini od 20 do 86 cm.

Ocjenjuje se da porast razine mora od 20 cm u pravilu neće imati značajan utjecaj na obalno područje. Određeni negativni utjecaj imat će na obalne ispuste gradskih otpadnih voda. Za očekivati je da povećanje razine mora neće izazvati eroziju obale niti će značajno utjecati na postojeće plaže.

Kod porasta razine mora od 86 cm predviđa se značajan utjecaj na kanalizacijske sustave i sve marine, pristane za čamce i pristaništa za veće brodove, kao i na opće uvjete korištenja građevina i površina radi istovremenog podizanja razine podzemnih voda, razine plime i utjecaja valova.

#### 3.4.1.3.6. Zaštićeno obalno područje kopnenih voda

*Zaštićenom obalom kopnenih voda*, u smislu ovoga Plana, smatra se obala kako je definirana Zakonom o vodama, tj. dio zemljišta uz korito vode koji služi pristupu vodi i redovnom održavanju korita voda čije su granice određene granicama uređenog i neuređenog inundacijskog pojasa, koji je ugrožen erozijom, dio zemljišta koji je ugrožen poplavom te prostor koji se štiti kao vrijedni dio prirode.

Granice inundacijskog pojasa na državnim vodama određuje Državna uprava za vode, a na lokalnim vodama županijska skupština, na prijedlog Hrvatskih voda.

#### 3.4.1.3.7. Zaštićeno obalno područje mora

Obala mora je dio morskog okoliša koji ujedno predstavlja fizičko, ekološko i upravno područje mora i priobalja. Obala mora i voda dragocjen je prirodni resurs i osnova za razvoj širokog spektra djelatnosti pa je to područje na koje djeluju razvojni pritisci i s time moguće povezani negativni utjecaji s mogućim neželjenim posljedicama na ekološke sustave.

U cilju zaštite vrijednosti prostora morske obale, te njenog svrhovitog, održivog i gospodarski učinkovitog korištenja, primarno za pomorske djelatnosti, određuje se *zaštićeno obalno područje mora*. [Prestornim planom](#)

~~Primorsko-goranske županije~~ Zakonom o prostornom uređenju u tom smislu zaštićen je pojas kopna širine ~~400~~ 1000 m od obalne crte.

U smislu ovoga Plana, zaštićenom obalnom području pripada *pojas mora* koji određen je granicama unutrašnjih morskih voda pod utjecajem onečišćenja s kopna (ispusta otpadnih voda) određenim sukladno ~~Pomorskom zakoniku~~ Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama i Zakonu o vodama, uključivo vode ušća kopnenih vodotoka i kanala do granice kopnenih voda, područja mora na kojem nije dopuštena plovidba brodova koji obavljaju javni promet te pojas mora na kojem je zabranjeno glisiranje. Dakako, promatranom pojasu mora pripadaju i područja, ovim Planom, zaštićenih dijelova prirode. Približno, to je pojas mora širine 300 m mjereno od obalne crte.

U smislu ovoga Plana, obalnom području pripada *pojas kopna* određen najmanje granicama morske obale, određenim sukladno ~~Pomorskom zakoniku~~ Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama i granicama zaštićenih područja prirode i krajolika.

#### 3.4.1.3.8. Lučka i sigurnosna područja

Lučko područje je područje morske luke koje obuhvaća jedan ili više vodenih i kopnenih prostora (lučkih bazena), koje služi za obavljanje lučkih djelatnosti, a kojim upravlja lučka uprava ili drugo nadležno tijelo. Na području grada nalazi se dio lučkog područja luke Rijeka (bazen Rijeka i bazen Sušak). Važeće su granice lučkog područja nad kojim se proteže nadležnost Lučke uprave Rijeka, koje se objavljene u Odluci o osnivanju Lučke uprave Rijeka ("Narodne novine" 42/96, 26/02 i 54/02). Međutim, u cilju provedbe prostornih rješenja iz ovog Prostornog plana, u skladu s pozitivnim zakonskim propisima, preporučuje se da Lučka uprava predloži Vladi Republike Hrvatske promjenu granica lučkog područja.

### 3.4.2. Uvjeti korištenja prostora

- 3.4.2.1. *Uvjeti korištenja građevinskog područja*
- 3.4.2.2. *Uvjeti korištenja prostora izvan građevinskog područja*
- 3.4.2.3. *Ostali kriteriji korištenja prostora*

#### 3.4.2.1. Uvjeti korištenja građevinskog područja

A. Pod građevinskim područjem podrazumijevaju se *građevinsko područje naselja* i *građevinsko područje izvan naselja za izdvojene namjene*.

Određivanje namjene površina na način određivanja površine građevinskog područja naselja, građevinskog područja izvan naselja za izdvojenu namjenu te namjene površina izvan građevinskog područja, izvršeno je uvažavanjem kontinuiteta planiranja, uvažavanjem postavki planova šireg područja i postavljanjem ciljeva budućeg razvoja grada.

Građevinska područja prikazana su kartografskim prikazom broj 1. *Namjena i korištenje površina* u mjerilu 1:25.000 te kartografskim prikazom broj 4. *Građevinska područja naselja* u mjerilu M 1: 5.000, a iskaz površina prema namjeni prikazan je u točki 3.2.1. *Građenje i korištenje površina građevinskih područja* obrazloženja Tekstualnog dijela Plana.

Granice građevinskog područja naselja i građevinskih područja za izdvojene namjene, određene su temeljem važećih katastarskih planova Državne geodetske uprave, topografije i konfiguracije terena te zatečenog stupnja izgrađenosti građevinskog područja.

Prilikom izrade prostornog plana užeg područja, ~~posebno urbanističkog i detaljnog plana uređenja~~, u slučaju neusklađenosti katastarske i gruntovne čestice, a do izrade zemljišno-knjižnog ispravka, dozvoljava se nužna korekcija granica na način prihvatanja oblika gruntovne čestice, ukoliko to ne remeti prostornu organizaciju, namjenu površina i uvjete korištenja određene ovim Planom.

B. Građevinsko područje naselja, osim stanovanja, uključuje sve sadržaje u funkciji stanovanja i to građevine i površine za: javnu i društvenu namjenu, gospodarsku namjenu (proizvodnu, poslovnu, ugostiteljsko-turističku, turističku – luku posebne namjene), športsko-rekreacijsku namjenu, javne zelene površine, cestovni, željeznički i pomorski promet, poštu i telekomunikacije, infrastrukturne sustave i mreže, posebnu namjenu i drugo.

Generalnim urbanističkim planom potrebno je odrediti detaljniju namjenu površina unutar građevinskog područja naselja, poglavito za:

- mješovitu namjenu,
- mrežu građevina javne i društvene namjene,
- gospodarsku – poslovnu namjenu,
- javne zelene površine.

Unutar građevinskog područja naselja nije dozvoljen smještaj pomoćnih građevina kao što su: staje, svinjci, kokošinjci, kuničnjaci, pčelinjaci i slično.

Unutar građevinskog područja naselja nije dozvoljena gradnja i uređenje građevina za “Proizvodnu-pretežito industrijsku namjenu”, a postojeće sadržaje te namjene potrebno je smjestiti u građevinsko područje za izdvojenu namjenu.

Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke potrebno je:

- razraditi i normativno utvrditi odredbe koje su ovim Planom određene na razini smjernica,
- utvrditi detaljnije uvjete gradnje građevina i uređenja površina za područja pojedinačne namjene određene unutar građevinskog područja naselja i područja izvan naselja za izdvojenu namjenu,
- druge mjere od značenja za uređenje prostora.

C. Unutar građevinskog područja naselja i građevinskog područja izvan naselja za izdvojenu namjenu koje graniči s morem ili vodotokom, područje pomorskog dobra odnosno vodnogospodarskog dobra nije određeno ovim Planom, nego se isto utvrđuje temeljem posebnih propisa.

D. U svrhu uređenja morske obale, te dobivanja površine građevinskog područja naselja i građevinskog područja izvan naselja za izdvojenu namjenu, u obliku i površini određenoj ovim Planom (građevinska područja luka posebne namjene i sportskih luka, građevinska područja športa i rekreacije, građevinska područja naselja-Delta, građevinska područja površine infrastrukturnog sustava), dozvoljava se korekcija obalnog ruba nasipavanjem mora i drugim vrstama tehničkih zahvata. Opseg i način nasipavanja odnosno druge vrste tehničkog zahvata, oblikovanje novog obalnog ruba i uređenje površine potrebno je utvrditi prostornim planom užeg područja, a učinke analizirati temeljem procjene utjecaja na okoliš.

Površine građevinskog područja na kojima se dozvoljava korekcija obalnog ruba moguće je općim aktom Grada Rijeke odrediti kao površine za odlaganje materijala iskopa i drugog inertnog materijala čijim se odlaganjem ne izazivaju negativni učinci po okoliš, te za iste odrediti način, vrijeme i druge uvejte odlaganja.

E. Na gradskim područjima za koja je ovim Planom određena obveza izrade prostornog plana užeg područja, do donošenja plana, dozvoljena je isključivo rekonstrukcija građevina, cesta/ulica i građevina infrastrukturnog sustava, građevina javne i društvene namjene i ostalih javnih površina.

Prije gradnje i uređenja neizgrađenog dijela građevinskog područja naselja, naselje mora biti pripremljeno za gradnju te uređeno na način određen ovim Planom.

Generalnim urbanističkim planom uređenja grada Rijeke mogu se odrediti i drugačije kategorije uredenosti građevinskog zemljišta za pojedina područja od one određene ovim Planom.

Općim aktom Grada Rijeke mogu se detaljnije razraditi područja prema kategoriji uredenosti građevinskog zemljišta, a Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture i drugim općim aktima potrebno je odrediti vrstu i opseg zahvata na gradnji objekata komunalne infrastrukture i uređenju površina.

F. U svrhu usmjeravanja razvoja i uspostave održivog razvoja, uvjeti korištenja građevinskog područja pretpostavljaju uspostavu sustava praćenja nepovoljnog utjecaja na kakvoću zraka, uspostavu sustava za praćenje stanja vanjske buke kod svakog pojedinačnog zahvata u prostoru, odražavanje sustava praćenja kakvoće mora i voda te, posljedično rezultatima sustava, utvrđivanje i primjenu mjera za unapređenje stanja čovjekova okoliša.

G. U prostornim planovima užeg područja, korištenje prostora iskazuje se brojčanim prostornim pokazateljima za gustoću stanovanja od kojih izdvajamo:

- Gust (ukupno neto) - odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih čestica za stambene građevine i prateće stambene funkcije (ulice, parkirališta, zelene površine i dječja igrališta),

- $G_{bst}$  (bruto) – odnos broja stanovnika i zbroja površina građevinskih čestica  $G_{ust}$  i šire stambene funkcije (sabrane ulice, parkovi, osnovna škola, površine za rekreaciju), i gustoću stanovništva  $G_{nst}$ :
- $G_{nst}$  – odnos broja stanovnika i površine obuhvata prostornog plana.

U svrhu provedbe ovoga Plana, a u cilju postizanja ili održavanja planirane gustoće, gustoću stanovanja i gustoću stanovništva potrebno je analizirati na cjelini građevinskog područja naselja unutar površine *prostorne cjeline* (čiji je prikaz dat u kartografskom prikazu 1.1. *Korištenje i namjena građevinskog područja naselja-Društvene djelatnosti*), u granicama određenim ovim Planom, a prema pokazateljima iz tablice 23. *Površina građevinskog područja i planirane gustoće stanovanja*. U cilju kvalitetne prostorne distribucije stanovanja (i njemu pratećih sadržaja) i dobivanja ukupne receptivne moći građevinskog područja naselja, Generalnim urbanističkim planom moguće je utvrditi gustoće i unutar pojedinačne *prostorne zone* tj. gradskog područja.

Gustoća stanovanja i gustoća stanovništva unutar područja obuhvata prostornog plana užeg područja mora se prilagoditi gustoći stanovanja i gustoći stanovništva *prostorne cjeline*, odnosno *prostorne zone*.

H. U prostornim planovima užeg područja, korištenje i uređenje površina iskazuju se brojčanim prostornim pokazateljima i to:

- koeficijent izgrađenosti  $k_{ig}$ , tj. odnos izgrađene površine zemljišta pod građevinom i ukupne površine građevne čestice,
- koeficijent iskorištenosti  $k_{is}$ , tj. odnos ukupne bruto izgrađene površine građevine i površine građevne čestice,
- koeficijent iskorištenosti  $K_{is}$ , tj. odnos zbroja pojedinačnih  $k_{is}$  i zbroja građevnih čestica, i
- gustoća izgrađenosti  $G_{ig}$ , tj. zbroja pojedinačnih  $k_{ig}$  i zbroja građevnih čestica.

U svrhu provedbe ovoga Plana, a u cilju postizanja ili održavanja planirane izgrađenosti, koeficijente izgrađenosti i iskorištenosti potrebno je analizirati na cjelini površine *prostorne cjeline*, u granicama određenim ovim Planom, odnosno *prostorne zone* u granicama koje je potrebno odrediti Generalnim urbanističkim planom.

Unutar građevinskog područja naselja, ukupna gustoća izgrađenosti ne bi trebala prelaziti vrijednost 0.35, a u građevinskom području za izdvojenu namjenu 0.45. Iznimno, prilikom izrade prostornog plana užeg područja za pretežito izgrađene i ambijentalno već formirane dijelove građevinskog područja naselja, a u svrhu noveliranja prostornih rješenja, rekonstrukcije i interpolacije, dozvoljava se prihvaćanje uspostavljene parcelacije unutar koje su pojedinačni koeficijenti izgrađenosti i iskorištenosti građevne čestice veći od onih predloženih ovim Planom, te posljedično tome rezultiraju većom gustoćom izgrađenosti koja na razini promatrane cjeline (ili područja obuhvata) ne bi trebala prelaziti vrijednost 0.40. Izuzetak od navedenog može se primijeniti na zaštićena područja.

Detaljnije koeficijente potrebno je utvrditi Generalnim urbanističkim planom.

I. U svrhu provedbe ovoga Plana, a u cilju uspostave sustava javnih i javnih zelenih površina, potrebno je predloženi normativ (3 m<sup>2</sup> zelenila/stanovniku, pojedinačna cjelina najmanje površine 0.3 ha) dovesti u vezu s prostornim mogućnostima cjeline površine unutar *prostorne cjeline*, odnosno *prostorne zone*, te posljedično tome, površine planirati kroz izradu prostornog plana užeg područja ili izravno uređivati kao dio programa uređenja građevinskog područja naselja.

U svrhu oplemenjivanja djelova grada zelenilom moguće su i intervencije u manjem obimu i po fleksibilnijem kriteriju, ukoliko nije moguće uskladiti ih s ovdje datim ciljevima.

#### 3.4.2.2. Uvjeti korištenja prostora izvan građevinskog područja

##### 3.4.2.2.1. Uvjeti korištenja poljoprivrednog zemljišta za osnovnu namjenu

Poljoprivredno zemljište je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i uživa osobitu zaštitu. Temeljni uvjeti korištenja poljoprivrednog zemljišta određeni su Zakonom o poljoprivrednom zemljištu i propisima donesenim temeljem njega.

Promjena namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe moguća je ako je u skladu s odredbama ovog Plana. Predviđaju se uvjeti zaštite i korištenja poljoprivrednog zemljišta od prenamjene kako slijedi:

Na području Plana, zabrana prenamjene u nepoljoprivredne svrhe predviđa se za vrijedno obradivo tlo (P2) unutar gradskog područja Škurinje - Tibljaši te područja terasa – vinograda unutar gradskog naselja Srdoči.

Predviđaju se uvjeti korištenja (obrađivanja) poljoprivrednog zemljišta kako slijedi:

- obradivo poljoprivredno zemljište obrađivati sukladno agrotehničkim uvjetima/mjerama (sprečavanje erozije, sprečavanje zakorovljenosti, čišćenje kanala, zabrana, odnosno obveza uzgoja pojedinih vrsta bilja na određenom području, suzbijanje biljnih bolesti i štetnika, korištenje i uništavanje biljnih otpadaka i dr),
- poticati ekološku proizvodnju hrane unutar okućnica, radi zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta, nesmetanog korištenja i zaštite prirode i okoliša,
- obvezno je uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina, a osobito: održavanje živica i međa, održavanje puteva, uređivanje i održavanje kanala, sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica te sadnja i održavanje vjetrobranih pojasa,
- sprječavati oštećivanja ekološke i proizvodne funkcije tla poljoprivrednog zemljišta.

Posebnu pažnju treba posvetiti obradi zemljišta uz i na vodonosnim i vodozaštitnim područjima. Korištenje ovih zemljišta treba se temeljiti na uvjetima zaštite izvorišta.

Racionalnim korištenjem poljoprivrednog zemljišta na području Plana smatrat će se njegovo korištenje za vrtlarsku, cvjećarsku, voćarsku i vinogradarsku (stolno grožđe) proizvodnju u svrhu održanja i revitalizacije tradicionalne poljoprivrede, očuvanja okućnice i očuvanja tradicionalnih krajobrazova. Predviđa se oživljavanje urbane poljoprivrede (proizvodnje u okućnicama i na malim zemljišnim česticama) na načelima ekološke poljoprivrede.

#### 3.4.2.2.2. Uvjeti korištenja šuma i šumskog zemljišta za osnovnu namjenu

Šume i šumska zemljišta su dobra od interesa za Republiku Hrvatsku i imaju njezinu osobitu zaštitu. Temeljni uvjeti zaštite i korištenja šuma i šumskog zemljišta utvrđeni su Zakonom o [zaštiti šuma šumama](#), propisima donesenim temeljem njega i uvjetima gospodarenja utvrđenim šumskogospodarskom osnovom. Ostali zakoni koji značajnije utječu na uvjete korištenja šuma su Zakon o [lovstvu](#), Zakon o zaštiti prirode i zakoni koji se odnose na sjeme i reproduktivni materijal te protupožarnu zaštitu.

Predviđaju se slijedeći uvjeti zaštite i korištenja šuma i drugog obraslog šumskog zemljišta koji se ovim Planom štite za osnovnu namjenu:

- osobe koje gospodare šumama i vlasnici šuma dužni su poduzimati mjere radi zaštite šuma od požara i drugih elementarnih nepogoda, biljnih bolesti i štetočina;
- zabranjeno je pustošiti šume, oštećivati stabla te sjeći rijetke vrste drveća;
- osobe koje gospodare šumama i vlasnici šuma dužni su pošumiti paljevine, površine na kojima nije uspjelo pomlađivanje i površine na kojima je izvršeno pustošenje, bespravna čista sječa i bespravna sječa rijetkih vrsta šumskog drveća;
- skupljanje šumskih plodova i drugih sporednih šumskih proizvoda, iskorištavanje humusa, pijeska, šljunka, kamena i smolarenje, dopušteno je uz uvjete koje svojim općim aktom utvrđuju Hrvatske šume odnosno druge pravne osobe koja gospodare šumom;
- u šumama na području Grada ne dozvoljava se držanje stoke;
- u šumi je dopušteno uzgajati samo one vrste i broj divljači koji ne smeta pravilnom gospodarenju šumom;
- u šumama na kojima postoji pravo vlasništva, doznaka i sječa stabla i grana dopuštena je na osnovi dozvole za sječu koju, na zahtjev vlasnika šume, izdaju Hrvatske šume, u skladu s godišnjim planom gospodarenja (planom sječe);
- u šumi, na šumskom zemljištu kao i na zemljištu u neposrednoj blizini šume može se ložiti otvorena vatra i paliti drveni ugljen samo na posebno određenim mjestima i uz poduzimanje odgovarajućih mjera opreznosti;
- u šumi i na udaljenosti do 200 metara od ruba šume nije dozvoljeno podizati vapnare i druge objekte s otvorenim ognjištem, odlagaje otpada, i sl.;
- za izgradnju objekata za gospodarenje šumom, kao i drugih objekata čija je izgradnja u šumi i na šumskom zemljištu dopuštena te izgradnju objekata u pojasu do 50 m od ruba šume, potrebno je



ishoditi šumarske uvjete koje utvrđuje pravna osoba koja gospodari odnosnom šumom ili šumskim zemljištem.

Šume na području Plana štite se primarno u svrhu stvaranja i očuvanja zelene gradske oaze za odmor i rekreaciju stanovništva pa se, radi očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti ekološkog sustava šuma, predviđaju sljedeći uvjeti zaštite i korištenja:

- korištenje i gospodarenje šumama treba provoditi na načelima održivog razvitka (potrajnog gospodarenja), održavanja prirodnoga sastava vrsta i njihove prirodne obnove, sukladno uvjetima zaštite prirode iz šumsko-gospodarskih osnova;
- pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, treba obavljati autohtonim vrstama drveća, u sastavu koji odražava prirodni sastav vrsta i koristeći prirodni bliske metode;
- pošumljavanje nešumskih površina treba obavljati tamo gdje je to opravdano, uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
- treba primjenjivati mjere sprječavanja oštećivanja ekološke i proizvodne funkcije tla šumskog zemljišta;
- nisu dopušteni radovi izrade drvnih sortimenata osim u svrhu uzgajanja šuma tj. unapređenja vegetacije, a od uzgojnih radova dopušteni su samo oni koji su utvrđeni važećim šumsko-gospodarskim osnovama.

Očekuje se da će se ubuduće šumski prostori na području Plana sve više koristiti za planinarenje i izletnički turizam (postoje mnoge markirane planinarske staze) i razvoj brdskog biciklizma. Sve šumske površine koje su vezane, dakle veće komplekse, treba koristiti u rekreacijsko - izletničke svrhe.

U svrhu zaštite ostalog šumskog zemljišta, kada je to radi potrebe proširenja naselja, izgradnje gospodarskih i drugih objekata neizbježno, ovim Planom predviđa se sljedeći obvezni redoslijed njegovog zauzimanja/prenamjene:

1. neobrasla šumska zemljišta i kamenjari,
2. djelomično obrasla šumska zemljišta loše kakvoće,
3. šikare i penjače loše kakvoće.

#### 3.4.2.2.3. Uvjeti korištenja voda za osnovnu namjenu

##### 3.4.2.2.3.1. Opći uveći korištenja kopnenih voda

Vode predstavljaju opće dobro i uživaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske, a za grad Rijeku imaju veliku biološku i krajobraznu vrijednost grada te ih treba očuvati u prirodnom ili doprirodnom stanju, gdje god je to moguće i prikladno.

Voda se mora koristiti racionalno i ekonomično. Svaki korisnik vode dužan je koristiti vodu na način i u opsegu kojima se voda čuva od rasipanja i štetnih promjena njezinih svojstava (kakvoće) i ne onemogućuje zakonsko pravo korištenja voda drugim osobama.

Korištenje voda za opskrbu stanovništva vodom za piće, sanitarne potrebe, protupožarnu zaštitu i potrebe obrane ima prvenstvo u odnosu na korištenje voda za ostale namjene. Za svako korištenje voda koje prelazi opseg opće uporabe potrebna je vodopravna dozvola, osim kada je Zakonom ili drugim propisom određeno da se voda može koristiti bez vodopravne dozvole. Vodoistražni radovi su obvezni za korištenje voda iz izvora i podzemnih voda a obuhvaćaju istraživanja u svrhu utvrđivanja postojanja, rasprostranjenosti, količine, kakvoće i pokretljivosti podzemnih voda na određenom području.

Korištenje voda za namjene utvrđene ovim Planom uvjetuje se osiguranjem odgovarajuće kakvoće voda.

Radi zaštite ekoloških sustava voda i vlažnih staništa treba primarno osigurati provođenje mjera zaštite voda od onečišćavanja. Od drugih mjera koje treba u tom smislu osigurati to su :

- pri gradnji vodnogospodarskih i hidroenergetskih objekata te izvođenju vodnogospodarskih radova prednost treba dati metodama i rješenjima koja su prihvatljiva za očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti;
- za iskorištavanje mineralnih sirovina u tijeku izvođenja vodnogospodarskih radova, uređivanje obala vodotokova, izvođenje vodnogospodarskih radova na staništima uz vodotokove ili druge vodene površine i sl., treba ishoditi uvjete zaštite prirode;
- u prirodnim i doprirodnim vlažnim staništima treba sprječavati zahvaćanje vodnih zaliha (pregrađivanje vodotokova, isušivanje, zatrpavanje izvora, bara i dr.) ako su one potrebne za opstanak prirodnih vrijednosti i očuvanje biološke raznolikosti;

- vodnogospodarski planovi i projekti trebaju sadržavati uvjete zaštite prirode.

#### 3.4.2.2.3.2. Kategorizacija kopnenih voda

Prema graničnim pokazateljima iz Uredbe o klasifikaciji voda (NN 77/98) vode se svrstavaju u pet vrsta (klasa kakvoće), pri čemu najbolju kakvoću imaju vode I. vrste.

Za utvrđivanje vrste vode prema uvjetima za korištenje voda za određene namjene treba koristiti slijedeća mjerila:

- Vrsta I.: podzemne i površinske vode koje se u svom prirodnom stanju ili nakon dezinfekcije mogu koristiti za piće ili u prehrambenoj industriji i površinske vode koje se mogu koristiti i za uzgoj plemenitih vrsta riba,
- Vrsta II.: vode koje se u prirodnom stanju mogu koristiti za kupanje i rekreaciju, za sportove na vodi, za uzgoj drugih vrsta riba (ciprida) ili koje se nakon odgovarajućeg pročišćavanja mogu koristiti za piće i druge namjene u industriji i sl.,
- Vrsta III.: vode koje se mogu koristiti u industrijama koje nemaju posebne zahtjeve za kakvoćom vode, te u poljoprivredi; to su vode koje se pročišćavaju da bi se koristile za određene namjene,
- Vrsta IV.: vode koje se mogu koristiti isključivo uz pročišćavanje, na područjima gdje je veliko pomanjkanje vode,
- Vrsta V.: vode koje se gotovo ne mogu koristiti ni za kakve namjene, jer ne zadovoljavaju propisane kriterije za namjene.

Planirana kakvoća državnih voda utvrđuje se posebnim propisom. Važeći je Državni plan zaštite voda (NN 8/99). Državnim kopnenim vodama na području Plana pripadaju podzemne vode koje se koriste za piće bez dodatne obrade, koje ne smiju biti lošije od I. kategorije.

Planirana kakvoća lokalnih voda utvrđuje se Županijskim planom za zaštitu voda.

Radi provođenja mjera zaštite voda i osiguranja uvjeta za njeno korištenje u namjene utvrđene ovim Planom, predviđa se kategorizacija lokalnih voda na području Plana kako slijedi:

- vode potoka na istočnom dijelu grada čije vode mogu utjecati na kakvoću vode za piće koja se kaptira na bunarima u uvali Martinšćica I. kategorija
- voda akumulacije Valići II. kategorija
- vode Rječine II. kategorija
- vode ostalih potoka II. kategorija

U slučaju razlike, za provedbu mjera zaštite mjerodavna će biti kategorizacija lokalnih voda.

#### 3.4.2.2.3.3. Opći uvjeti korištenja voda mora

Kao najznačajniji cjelovit ekosustav i obnovljivi prirodni resurs Republike Hrvatske, more je opće dobro od interesa za Republiku Hrvatsku, traži sustavnu skrb u planiranju korištenja i gospodarenja, pri čemu zaštita mora ima strateško značenje za održivi razvoj gospodarstva.

Sve aktivnosti na području mora moraju biti usklađene međusobno i sa stvarnim mogućnostima prirodnog potencijala mora te stanjem razvijenosti tehničke (stanjem tehnike) i društvene infrastrukture i u skladu sa zakonskim propisima. ([Pomorski zakonik](#), [Zakon o morskim lukama](#), [Zakon o morskom ribolovu i dr.](#))

#### 3.4.2.2.3.4. Kategorizacija voda mora u području utjecaja onečišćenja s kopna

Korištenje (namjena) mora uvjetovano je osiguranjem odgovarajuće kategorije kakvoće voda.

Mjerila za utvrđivanje kakvoće vode mora istovjetna su onima za kopnene vode i utvrđena su istim propisom.

Sukladno Državnom planu za zaštitu voda, vode mora u području utjecaja onečišćenja s kopna ne smiju biti lošije od II. kategorije.

Radi zaštite ekološkog sustava mora treba primarno provoditi mjere zaštite voda mora od onečišćavanja, kontrolirati iskorištavanje dijelova žive i nežive prirode mora i podmorja te izbjegavati gradnju objekata i obavljanja gospodarskih djelatnosti na obalnom području.

#### 3.4.2.2.3.5. Uvjeti korištenja voda mora za plovidbu

Plovidba morem na području Plana dopuštena je na plovnim putovima i lukama, uz uvjete sigurnosti plovidbe utvrđenih ~~Pomorskim zakonikom~~ Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama i propisima donesenim temeljem njega. Plovni putom u unutrašnjim morskim vodama i u teritorijalnom moru treba smatrati morski pojas čije granice su objavljene u pomorskoj karti "Jadransko more".

Propisane uvjete sigurnosti plovidbe moraju poštivati brodovi i brodice, tehnički plovni objekti i plutajući objekti, tijekom plovidbe i tijekom plutanja. Brodovi koji plove morem na području ovog Plana moraju biti sposobni za plovidbu a plutajući objekti moraju biti sposobni za upotrebu i smješteni na odobrenoj lokaciji.

Plovni putovi mogu biti obilježeni objektima sigurnosti plovidbe kao što su: svjetionici, obalna svjetla, plutače i druge oznake, signalne postaje i radio-postaje, optički, zvučni, električni, elektronski, radarski i drugi uređaji za sigurnu plovidbu. Moraju se uređivati, održavati njihova plovnost, a postavljenim objektima sigurnosti plovidbe mora se osiguravati ispravno funkcioniranje. Sve promjene na plovnim putovima i objektima sigurnosti plovidbe bitne za sigurnost plovidbe moraju se na propisani način objavljivati u "Oglasima za pomorce".

Plovni objekti smiju prazniti spremišta otpadnih ulja, odlagati talog i druge otpatke samo na mjestima u luci ili izvan nje gdje postoje uređaji za prihvati ovih tvari.

#### 3.4.2.2.3.6. Uvjeti korištenja voda mora za ribolov

Na području Plana dopušteno je korištenje voda mora za gospodarski ribolov, mali ribolov i rekreacijsko-sportski ribolov, pod uvjetima utvrđenim Zakonom o morskom ribarstvu ("Narodne novine" 81/13, 14/14 i 152/14)~~46/97 – pročišćeni tekst~~ i propisima donesenim temeljem njega te uz poštivanje pripadajućih uvjeta utvrđenih Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama ~~Pomorskim zakonikom~~ i propisima donesenim temeljem njega.

Gospodarski ribolov dopušten je na području ribolovnog mora. Ribolovnim morem ne smatraju se zaštićeni dijelovi prirode prema odredbi važećeg Zakona o zaštiti prirode.

More na području plana pripada ribolovnoj zoni E (Unutrašnji sjeverni Jadran), koja se nalazi u području unutrašnjeg ribolovnog mora, a obuhvaća akvatorij omeđen granicom između područja vanjskog i unutrašnjeg ribolovnog mora od rta Marlera (istočna obala poluotoka Istra) do crte rt Borji (Dugi otok) - sjeverni rt otoka Tun Veli - rt Vrulja (otok Vir). Granica ribolovnog mora na Rječini je morsko ušće. Za točno određivanje granica odnosno polaznih crta ribolovnog mora mjerodavne su karte koje su sastavni dio posebnog propisa donesenog temeljem Zakona o morskom ribarstvu (~~"Narodne novine" 46/97. – pročišćeni tekst~~). ~~Važeći je Pravilnik o granicama u ribolovnom moru RH ("Narodne novine" 46/96. i 10/97.)~~

U ribolovno more, rijeke koje utječu u to more ili jezera povezana s tim morem, zabranjeno je puštati ili bacati tekuće ili krute otpatke proizvodnje ili prerade ili bilo kakve druge tvari ili materijale koji uništavaju ribe ili druge morske organizme, koje ograničavaju njihov životni prostor i koje štetno utječu na biološke uvjete za njihov opstanak i razvoj.

#### 3.4.2.2.3.7. Uvjeti korištenja voda mora za kupanje

Uvjeti korištenja voda mora za kupanje određuju se za područja koja su ovim Planom određena za morske plaže.

Na području Plana podobnim za kupanje treba smatrati more za kupanje I. i II. vrste.

Treba smatrati da more za kupanje pripada određenoj vrsti ako bakteriološke vrijednosti (ukupni koliformi, fekalni koliformi, fekalni streptokoki) ne prekoračuju slijedeće granične vrijednosti:

Tablica 37. Granične bakteriološke vrijednosti mora

|                                        | GRANIČNE VRIJEDNOSTI     |                           |                            |
|----------------------------------------|--------------------------|---------------------------|----------------------------|
|                                        | Ukupni koliformi /100 ml | Fekalni koliformi /100 ml | Fekalni streptokoki/100 ml |
| more visoke kakvoće<br>(more I. vrste) | 100                      | 10                        | 10                         |

|                                          |                                         |                                         |                                         |
|------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|
| more podobno za kupanje (more II. vrste) | 500 u 80% uzoraka<br>1000 u 20% uzoraka | 100 u 80% uzoraka<br>200 u 20% uzoraka  | 100 u 80% uzoraka<br>200 u 20% uzoraka  |
| umjereno zagađeno more (more III. vrste) |                                         | 100 u 50% uzoraka<br>1000 u 90% uzoraka | 100 u 50% uzoraka<br>1000 u 90% uzoraka |
| jače zagađeno more (more IV. vrste)      | vrijednosti više od gornjih             |                                         |                                         |

Kriteriji za svrstavanje mora za kupanje u I. vrstu su interni. Vrlo strogi kriteriji za (ne)dopušteno bakteriološko onečišćenje uvedeni su kako bi se istakla visoka kakvoća mora na plažama, a ne samo pogodnost za kupanje.

Kriteriji za svrstavanje mora za kupanje u II. vrstu sukladni su standardu za ocjenu pogodnosti kakvoće mora za kupanje utvrđenom Uredbom o standardima kakvoće mora na morskim plažama ("Narodne novine" 33/96.).

Kriteriji za svrstavanje mora za kupanje u III. i IV. vrstu sukladni su kriterijima WHO/UNEP jer su blaži od kriterija utvrđenih Uredbom o standardima kakvoće mora na morskim plažama. Prema kriterijima WHO/UNEP umjereno zagađeno more još uvijek je pogodno za kupanje.

#### 3.4.2.2.3.8. Uvjeti korištenja prirodnih voda za prihvrat otpadnih voda

Uvjeti korištenja površinskih voda i voda mora za prihvrat otpadnih voda predviđaju se kako slijedi :

- otpadne vode, bez obzira na stupanj čišćenja i izgrađenost sustava javne odvodnje, zabranjeno je ispuštati u "vrlo osjetljiva područja" (površinske vode I. vrste, podzemne vode, posebno štitićna područja: izvori vode za piće, posebno vrijedna područja i sl.)
- u "osjetljiva područja" (vode II. i III. vrste) dopušteno je ispuštati otpadne vode tek nakon III. stupnja čišćenja
- u "manje osjetljiva područja" (vode III. IV. i V. vrste) dopušteno je ispuštati otpadne vode nakon odgovarajućeg stupnja čišćenja

Koncentracije opasnih i drugih tvari u tehnološkim otpadnim vodama i otpadnim vodama koje se nakon pročišćavanja ispuštaju u prirodne vode ne smiju prelaziti granične vrijednosti utvrđene posebnim propisom. Važeći je Pravilnik o graničnim vrijednostima pokazatelja, opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama ("Narodne novine" 40/99, 6/2001.- izmjene i dopune i 14/2001. – ispravak).

#### 3.4.2.3. Ostali kriteriji korištenja prostora –Gradski projekti

Pod pojmom '*Gradskog projekta*', u kontekstu značenja i koncepcije ovoga Plana, podrazumijeva se specifični zahvat u dijelu gradskog prostora, čiji razvoj ima posebno *značenje za razvoj grada u cjelini*, odnosno realizacija onog gradskog sadržaja čija je realizacija od posebnog interesa za razvoj Grada.

U skladu s razvojnim značenjem, gradski projekt sadrži i jednakovrijedne urbanističke i funkcionalne akcente te se u skladu s njim tijekom realizacije moraju doseći najkvalitetnija urbanistička i arhitektonska rješenja.

Vodenje realizacije *gradskog projekta* predstavlja kvalitetan proceduralni iskorak s aspekta zadavanja programskog zadatka i s aspekta odabira *najkvalitetnijih arhitektonsko-planerskih rješenja*. U svrhu ukupne transparentnosti raspolaganja prostorom i u cilju dodatne valorizacije preostalih prostornih resursa Rijeke i prepoznavanja istih kao zamašnjaka očekivane urbane ekspanzije, želi se animirati svekolioka javnost. Nositelj ukupnih aktivnosti trebao bi biti Grad u koordinaciji sa strukovnim i građanskim udrugama te mjesnim odborima.

Kao *gradski projekti* u ovoj fazi izrade prostorno-planske dokumentacije nedvojbeno su prepoznata područja:

- 3.4.2.3.1. Delta, lice grada prema moru (tkzv. gradski waterfront),
- 3.4.2.3.2. Sekundarni gradski centar Rujevica,
- 3.4.2.3.3. Sportsko područje Rujevica,
- 3.4.2.3.4. Rekonstrukcija riječke luke, novi 'Waterfront' grada,
- 3.4.2.3.5. Sveučilišni kampus na Trsatu,

### 3.4.2.3.6. Ugostiteljsko-turističko područje Preluk.

Ovim se Planom određuju samo *opći uvjeti korištenja* navedenih lokacija u smislu osiguravanja efikasne *procedure raspolaganja* najeklatantnijim gradskim prostornim resursima, prije svega *prostornim studijama i arhitektonsko-urbanističkim natječajima*. Razrada istih očekuje se unutar odredbi planova užeg područja, prije svih Generalnim urbanističkim planom. Vođenjem urbanističke procedure obrade i planiranja prostora „gradskog projekta” kroz izradu: prostorne studije, programa izgradnje, programskog urbanističkog natječaja, arhitektonskog natječaja za pojedinačne građevine i td. nastoji se spriječiti parcijalno „nagrizanje” prostora nauštrb kvalitetnih cjelovitih rješenja u funkciji grada kao uravnoteženog sustava ukupnosti njegovih funkcija i vizije očekivane urbane ekspanzije.

#### 3.4.2.3.1. Delta, lice grada prema moru (tkzv. gradski waterfront)

Prostor Delte predstavlja najvažniji prostorni resurs središta Grada, te jedan od najistaknutijih prostora grada uopće. Kao takav iziskuje dodatnu valorizaciju i zaštitu unutar planskih mjera, osobito u segmentu plana procedure kojim se u osnovi regulira način planiranja lokacije koja je desetljećima bila predmetom različitih studija, analiza i projekata. Većina istih nije polučila odgovarajuće rezultate—što zbog dvojenih planerskih konceptijskih rješenja, što zbog nesprenosti ukupnih društvenih faktora za snažniji programski i tipološki iskorak u prostoru koji je predmet opće pozornosti. Stav ovoga Plana jest da Deltu treba planirati kao većim dijelom rahlo izgrađen prostor, protkan prije svega parkovnim zelenilom, šetalištima i odmorištima. Unutar tako koncipirane cjeline, nazvane zbog navedenog i ‘*slobodni prostor Delte*’, moguće je kao nadgradnju planirati i javne sadržaje u širem spektru i obimu, trgovačko-ugostiteljske i poslovne, maritimne i zabavne sadržaje, sve u svrhu formiranja čitave zone kao novog gradskog izlaza na more.

U tom smislu predlažu se sljedeće smjernice gradnje i uređenja Delte:

- A. Deltu se planerski promatra u dva segmenta:
  - Sjeverna Delta, koja obuhvaća površinu od Titovog trga do planirane ceste D-404, i
  - Južna Delta, koja obuhvaća površinu od planirane ceste D-404 do mora.
- B. Površina Sjeverne Delte u cijelosti se izuzima iz gradnje i predlaže urediti kao javna parkovna površina koja uključuje uređenje šetnica uz obalu Rječine i Mrtvog kanala, ali i očuvanje vizura na ulične poteze Rijeke i Sušaka, čiji je povijesni nastanak uvjetovan vodenim tokovima.
- C. Površinu Južne Delte razviti kao višefunkcionalni prostor i prostor gradnje sljedećih smjernica izradnje:
  - Koeficijent izgrađenosti ne bi trebao prelaziti 0.3,
  - Koeficijent iskorištenosti 0.9, a
  - Koeficijent mase 3.6.
- D. U organizaciji Južne Delte mora se uspostaviti vrijednost javnih prostora i površina tako da se isti planiraju uz obale Mrtvog kanala, Rječine, mora, ali i kao aksijalno postavljene aleje i trгови koji će uspostaviti vizurne i komunikacijske odnose s cjelinom urbaniteta s istočne i, posebno, zapadne strane, te tako ovaj prostor učiniti izrazitim područjem urbane kvalitete.
- E. Generalnim urbanističkim planom i planovima užeg područja potrebno je detaljnije razraditi prostorne, funkcijske, komunikacijske, volumenske i druge odnose.

Isključuje se svaka mogućnost neposredne provedbe bilo koje odredbe Plana; uvjet i prvi korak pretkonceptije svakog projekta je verifikacija izradom prostornih i feasibility studija nakon kojih će uslijediti propozicije za raspis, po mogućnosti međunarodnog, arhitektonsko-urbanističkog natječaja. Ovom prigodom valja naglasiti da se Delta ne smije rješavati parcijalno već jedino kao cjeloviti prostor, u što će se u kasnijoj fazi uključiti i Brajdica. Daljnja razrada problematike prostornog rješavanja prostora Delte rješavat će se GUP-om. Nakon provedbe natječaja treba pristupiti izradi jednog ili više prostornih planova užeg područja.

Lokacija Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda neodvojiva je od tretmana ukupnog urbaniteta Delte. Uvjeti za njegovo dovršenje na Delti uvažavaju činjenicu da je dio uređaja već izveden

temeljem prostorno-planskih rješenja i dokumenata ranijih razvojnih razdoblja grada. No, iako tehnički ispravno smješten pred trideset godina, u razmatranju lokacije očito se nije računalo s promjenom lučke namjene, koja je lokaciju "sakrivala" od grada. Danas u izmijenjenim okolnostima u kojima se lučka funkcija povlači s prostora Delte, Centralni uređaj odjednom postaje gotovo jedinom čvrstom i zadanom strukturom ujedno bitno eksponiranom u prostoru i otežavajućim čimbenikom u njegovoj prostornoj organizaciji, posebno u ostvarenju kontakta s morem. Stoga je njegovu lokaciju potrebno tretirati na drugi tehnološki način koji neće biti u koliziji s gradskom rivom, te se uređaj predviđa rekonstruirati i izgraditi podzemno tj. pod morem. Svakako bolje rješenje predstavlja njegovo djelomično i/ili potpuno kompletiranje na drugom mjestu. Ovim Planom predlažu se galerije/potkopi na Brajdici, u njezinom sjeverozapadnom dijelu (u zoni završetka trase tkzv. Istočnog izlaza). Ova lokacija omogućuje potpunu povezanost na postojeću kanalsku mrežu, a nautralna je prema zonama zaštite podzemne vode.

Detaljnije uvjete uređenja i korištenja građevina CUPOV-a potrebno je utvrditi Generalnim urbanističkim planom grada Rijeke.

#### 3.4.2.3.2. Sekundarni gradski centar Rujevica

Vrlo slična prostorna valorizacija i ocjena (kao uostalom i proceduralna metodologija) može se dati za područje sekundarnog gradskog središta Rujevice s rubnim, istočno položenim površinama Pehlina. Sve prostorne, prometne, urbo-ekonomske i druge analize upućuju na zaključak da je potrebno razvijati novo gradsko središte koje će prostorno:

- moći udovoljiti potrebama smještaja novih sadržaja;
- omogućiti stvaranje novog mjerila prostora;
- osigurati dobru prometnu pristupačnost;
- biti locirano relativno blizu tradicionalnog gradskog središta.

Iz ovih razloga područje Rujevice ima neospornu vrijednost. U daljnoj fazi neophodno je pristupiti izradi prostornih studija i provedbi urbanističkog natječaja kojim će se osmisliti ovo područje. Generalnim urbanističkim planom moguće je dati i drugačije prostorne pokazatelje od onih iskazanih u t. 3.3.1.5. *Uvjeti smještaja i gradnje te način korištenja građevina poslovne namjene unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu* ukoliko prostorne i druge analize potvrđuju.

Iako je trgovački sadržaj neprijeporan u sadržajnom određenju područja, izuzetno je važno u sadržajnom i prostornom rješavanju područja izbjeći njegov daljnji razvoj nizanjem lokacija trgovačkih centara niske visine i katnosti, s razvijenim površinama parkiranja, jer takvo prostorno rješenje ne sadrži i ne podupire onu prostornu koherentnost kakvu lokacija zaslužuje u širem kontekstu. Štoviše, vrlo je važno stvoriti kompaktne prostore urbane organizacije i arhitektonskog izraza koji će uvažiti autoritete prostora poput amfiteatralne ekspozicije prema moru i suncu, vizurne prodore i odnose prema ostalim sadržajima šireg područja (građevine športa, stanovanja, zelene prodore, pješačke površine trgova, stepeništa i sl.), pravilno trasiranje prometnica koje neće težiti pejzažnom ekspresionizmu, nego uklapanju u čvrstu urbanu formu kao njen sastavni dio. Svakako je potrebno ocijeniti potrebu i lociranje "landmarka" u obliku poslovnog (ih) tornj(ev)a, gradiranja katnosti i sličnih načina poticanja urbanog izrazai novog mjerila u izrazito drugačijem okružju grada.

Konačno, veoma je važno planirati i stvoriti ambijente koji će postati privlačnom destinacijom unutar grada uopće te stvoriti tipološku, morfološku i funkcionalnu slojevitost kojom se novi gradski centar neprijeporno mora odlikovati. Također, novoplanirani koncept mora ostvariti visokovrijedno urbano i arhitektonsko rješenje, kako s aspekta mikroprostora tako i s aspekta specifične topografske eksponiranosti kvarnerskim vizurama.

Nastavno na sekundarni gradski centar nalazi se relativno prostrano, a pretežito neizgrađeno gradsko područje Rujevica. Komunikacijski odnosi prema sekundarnom gradskom centru, sportskom području Rujevica i već izgrađenim dijelovima Podmurvica, ali i blizina gradskog središta, potiču vrijednost ove lokacije kao posljednjeg prostora prikladnog za razvoj komparativnih gradskih funkcija. Izuzetna pejzažna izloženost ove lokacije nameće potrebu (us)postavljanja ne samo kvalitetnog urbanističkog rješenja nego i ekspresivne arhitekture kojom će se potcrtati značenje ukupnog opisanog područja unutar grada i šire. Stoga se i za ovo područje provedba (programskog) urbanističkog natječaja čini prikladnim rješenjem u traženju kvalitetnog obrasca prostornog uređenja.

#### 3.4.2.3.3. Sportsko područje Rujevica

Uvjeti za Sportsko područje Rujevica predviđaju izgradnju stadiona, kapaciteta 20-30.000 gledatelja, i centralne sportske dvorane, kapaciteta 5-6.000 gledatelja, s potrebnim terenima i popratnim sadržajima. Izuzetna pejzažna izloženost ove lokacije traži i odgovarajuće oblikovanje, kao i definiranje prostornih i komunikacijskih odnosa s područjem sekundarnog gradskog centra Rujevica, za koji je potrebno provesti arhitektonsko-urbanistički natječaj uz preporuku prethodne izrade prostorne studije.

Prirodni uvjeti lokacije: povišen položaj u odnosu na dominantne urbane strukture, nagib terena, ekspanzija položaja prema Riječkom zaljevu, prisutnost mora i otoka u vizurama, kao i dalekosežnost vizura prema jugu, moraju naći odraz u urbanoj matrici uređenja i arhitektonskom izrazu koji bi opisane vrijednosti lokacije morali uključiti kao dio vlastite ekspresije.

#### 3.4.2.3.4. Rekonstrukcija riječke luke

Uvjeti za rekonstrukciju Riječke luke (putnička, trgovačke te kontejnerske) moraju se usaglasiti s jedne strane s interesima Lučke uprave a s druge gradskim interesima. Potrebno je provesti natječaj, osigurati uvid u ~~detaljne~~ planove, i unaprijediti suodnos grad-luka. Način izlaska Grada na morsku obalu može se testirati u prvoj fazi arhitektonsko urbanističkim workshopima i feasibility studijama, a tek nakon toga provedbom natječaja međunarodnog značaja.

#### 3.4.2.3.5. Sveučilišni kampus na Trsatu

Sveučilišni kampus – područje vojarne Trsat (s površinama koje ju obrubljaju) ovim se Planom iz vojne prenamjenjuje u visokoškolsku namjenu koja je ocijenjena visokourbanom ne samo u svijetlu sadržaja, već i kroz spektar sociološko-urbane transformacije sušačkog dijela Rijeke koju takav sadržaj svojim razvojem unosi.

Budući da kampus pretpostavlja koncentraciju visokoškolskih građevina za odvijanje nastave, znanstveni i istraživački rad, građevina za smještaj studenata i nastavnika, građevine za kulturne, športske i uopće društvene potrebe, Sveučilišnu knjižnicu, prometnu i komunalnu infrastrukturu, te da se takva cjelina postupno razvija, radi uspostavljanja urbane i arhitektonske kvalitete rješenja, potrebno je ta ista rješenja tražiti putem natječaja za cjelinu i svaku značajnu građevinu pojedinačno.

#### ~~3.4.2.3.7.~~ 3.4.3.2.6. Ugostiteljsko-turističko područje Preluk

Uvjeti korištenja područja Preluk, kao značajne turističke površine grada, polaze od potrebe naglašavanja izuzetnosti mikrolokacije – točke vrha Kvarnerskog zaljeva, s morfološkom osobitošću strmina nekadašnjeg kamenoloma i početak zaljeva koji se pruža prema Opatijskoj rivjeri. To je i do sada bio turistički korišten prostor (kamp, surfanje), međutim nije ni izdaleka uređen prema pejzažno urbanističkom značaju ove točke. Oblikovanje prostora će tražiti izuzetno pažljiv odnos prema vizurnoj izloženosti u pejzažu. Bilo bi potrebno provesti studija vizualnih utjecaja na krajolik prilikom izrade ~~detaljnog- prostornog prana užeg područja plana uređenja~~. Radi složenosti programa, prirodnih uvjeta i odnosa, te stoga i potencijalnog rješenja, preporuka je ovoga Plana da se provede arhitektonsko-urbanistički natječaj.

#### 3.4.2.4. Privremeno korištenje prostora

Privremeno korištenje prostora dozvoljeno je u svrhu:

1. postavljanja privremenih objekata poput kioska, montažne građevine i druge građevine koja je Zakonom utvrđena kao privremena,
  2. korištenja prostora do privođenja namjeni predviđenoj Planom,
  3. povremeno i privremeno korištenje uređene površine.
1. Postavljanje privremenih objekata poput kioska, montažne građevine i sličnog privremenog objekta koji je u funkciji pružanja određene usluge unutar građevinskog područja naselja ili građevinskog područja izvan naselja za izdvojenu namjenu, dozvoljava se isključivo na javnim površinama sukladno

općem aktu Grada Rijeke, a na drugim površinama jedino ukoliko je to predviđeno prostornim planom užeg područja.

2. Korištenje prostora do privođenja namjeni određenoj prostornim planom dozvoljeno je na slijedeće načine:

- a. korištenjem neizgrađenog građevinskog zemljišta u svrhu poljoprivredne obrade,
- b. korištenjem površina infrastrukturnog sustava za potrebe rekreacije, te površine djelomično izgrađene, za uređenje parkirališnih mjesta, prometnog poligona i slično.

Poljoprivredno zemljište u građevinskom području, koje je ovim Planom predviđeno za gradnju, ako se ne obrađuje, do privođenja planiranoj namjeni treba se održavati sposobnim za obradu, što znači da se mora sprječavati njegova zakorovljenost i obrastanje višegodišnjim raslinjem. Ovo zemljište privodi se namjeni kao građevno danom konačnosti građevne dozvole ili drugog akta kojim se odobrava gradnja.

3. Poseban oblik korištenja prostora vidljiv je kroz povremeno i privremeno korištenje uređene površine, u pravilu javne (ulice, trga, parka, obale, gata, šetnice i dr.), na kojoj se omogućuje postava:

- A. predmeta čija je svrha isticanje reklamne poruke i oglašavanje na način postave reklamnog uređaja: reklamni/oglasni pano različitih dimenzija i načina postave, city light uređaj, reklamna konstrukcija, oglasni ormarić i slično,
- B. elemenata urbane opreme poput: čekaonice (javnog prometa), telefonske govornice, komunikacijskih naprava (touch-screen, "internet kiosk" i sl.
- C. urbanog mobilijara poput: pokretnih naprava za pružanje, u pravilu, ugostiteljske usluge (prodaja sladoleda, kokica i sl.),
- D. opreme za održavanje javne manifestacije (pozornica, gledalište, uređaji i oprema u svrhu radio i TV prijenosa događanja i sl., odnosno sama javna manifestacija.
- E. drugi ovdje nespomenuti predmeti i oblici povremenog i privremenog korištenja prostora odnosno površine.

Lokacije za povremeno i privremeno korištenje površine u svrhu postavljanja predmeta iz točke A.-E., odnosno za odvijanje manifestacija, dozvoljava se na javnim površinama sukladno općem aktu Grada Rijeke i temeljem stručne podloge (Plan lokacija i sl.), a na drugim površinama jedino ukoliko je to predviđeno prostornim planom užeg područja.

### 3.4.3. Uvjeti uređenja prostora

#### 3.4.3.1. Neposredna provedba Plana

#### 3.4.3.2. Posredna provedba Plana

#### 3.4.3.3. Druge mjere provedbe Plana

#### 3.4.3.1. Neposredna provedba Plana

*Neposredna provedba* planskih odredbi temelji se na sustavno izrađenim, numerički egzaktnim i proceduralno dorečenim *urbanim pravilima* kao uvjetima u sustavu konačnog provođenja dokumenta u izdvojenom segmentu njegove provedbe. Sukladno temeljima koncepcije čitavog Plana, urbana pravila kao sredstvo neposredne provedbe sačinjena su samo za ograničen broj gradskih područja lociranih *pretežito u gradskom prstenu*, koja se primarno nastoje zaštititi od neprimjerenih zahvata i usmjeriti u zone primjerenog stanovanja i u kvalitetnoj interakciji s potrebnim javnim sadržajima. Preostali dijelovi građevinskog područja naselja moraju biti predmetom dvosmjernog sagledavanja urbane problematike grada kao sustava; endemičnosti pojedinih zona ponekad su nesagledive u 'makro' pogledu na grad te djelujući induktivno također mogu uzrokovati pomake u ukupnim rješenjima. Zbog navedenog, ova se razina planskog promišljanja Grada ocjenjuje *primjerenijom sadržajnom i koncepcijskom slogu GUP-a* koji



predstavlja logičnu metodološku i proceduralnu nadgradnju dokumenta ne samo unutar zakonom propisane procedure, već i u okviru svakodnevne prakse i problematike.

Neposredna provedba planskih odredbi tipološki i namjenski je ograničena samo na *obiteljsku i višeobiteljsku stambenu gradnju*.

Također, neposredno je moguće i sukladno važećim propisima-kao i ovdje datim uvjetima i smjernicama, pristupiti planiranju građevina i zona od *državnog i županijskog značenja*. Kod planiranja objekata vodospreme unutar građevinskog područja naselja potrebno je realizaciji pristupiti tek po izradi plana užeg područja. Također, prostorni plan užeg područja predhodit će izradi objekta zdravstva-ako je isti u domeni tercijarne zaštite, te svakom daljnjem prostornom promišljanju CUPOV-a. Realizacija ribarske lučice unutar prostora 'Torpeda' može se temeljiti jednako na prostornoj studiji kao i na prostornom planu užeg područja. Površine groblja moguće je održavati primjenom važećih prostornih planova užeg područja kao i neposrednom provedbom ovog Plana; izuzetak je jedino ekstenzija centralnog gradskog groblja na Drenovi za koji je potrebno izraditi prostornu studiju kao osnovu za izradu plana užeg područja.

Prostor Rujevice, iako kategorizacijom klasificiran objektom od [važnosti za Republiku Hrvatsku županijskog značenja](#), ovdje je prepoznat kao 'Gradski projekt' te proceduralno usmjeren izradi [detaljnog \(jednog ili više\) urbanističkog plana prostornog plana užeg područja](#) što će se također detaljnije razraditi GUP-om.

Normativi i mogućnost gradnje ostalih građevina osim stambenih, uključujući tu prije svih višestambene zgrade kao i građevine javne, društvene, poslovne namjene; *isključuju se iz neposredne provedbe odredbi Prostornog plana* i prepuštaju GUP-u i planovima užeg područja, čiji je koncepcijski slog takve naravi da može i mora odgovarati na pitanja deduktivne prostorne problematike u najširem smislu. Metodologijom neposredne provedbe Plana, sukladno kartografskom prikazu 3.4. *Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite - Plan procedura*, u dijelu za obiteljsku i višeobiteljsku izgradnju u to pretežito obodno u odnosu na gradski centar, zahvaćeno je približno 338 ha, ili samo oko 12 % ukupnog građevinskog područja naselja.

Neposrednom provedbom ovoga Plana, moguća je i *rekonstrukcija* stambenih građevina. Pod rekonstrukcijom dozvoljenom neposrednom provedbom ovoga Plana, smatra se: sanacija, dogradnja, nadogradnja, promjena namjene građevine, promjena oblika krova, zahvat na pročelju osnovne građevine i gradnja pomoćne građevine te svi ostali zahvati radi uspostave primjerenog stanja postojeće građevine.

[U ovoj fazi izrade prostorno planske dokumentacije Neposrednom provedbom ovoga Plana](#) isključuje se mogućnost prostornih intervencija na višestambenih zgradama, prije svega rekonstrukcije i nadogradnje završnih etaža u smislu adaptacije istih u stambene prostore. Takvim zahvatima, koji se često vrše pod opravdanjem nužnosti prikupljanja sredstava za obnovu pročelja, gotovo uvijek se nagrđuje estetska cjelovitost ne samo građevine već često uličnog poteza i cijelog naselja. Narušavaju se statički, hidrozaštitni i termoizolacijski sustavi građevine te vrši dodatni pritisak na ionako nedovoljne parkirališne kapacitete, pa Plan propisuje da se regulativa ovog vrlo kurentnog problema temeljitije razradi GUP-om u segmentu mjera za zaštitu višestambenih zgrada.

Neposrednom provedbom ovoga Plana moguća je gradnja obiteljske i višeobiteljske građevine na građevinskim područjima, odnosno dijelovima građevinskog područja koja odgovaraju gradskim područjima:

- A. Sveti Kuzam, Draga, Orehovica, Svilno, Pašac i Grohovo
- B. Škurinje-Tibljaši, Bodulovo, Donja Drenova i Martinkovac-Srdoči
- C. Marčeljeva Draga-Kantrida,

sukladno kartografskom prikazu broj 3.4. *Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite-Plan procedura*, a na cjelokupnom području obuhvata Plana omogućena je rekonstrukcija obiteljskih i višeobiteljskih građevina.

#### 3.4.3.1.1. Opći i zajednički uvjeti gradnje na područjima neposredne provedbe Plana

Na građevinskom području na kojem se provodi neposredna provedba ovoga Plana, za gradnju odnosno rekonstrukciju građevina, primjenjuju se sljedeći zajednički urbanističko-arhitektonski uvjeti:

Gradovina se može graditi i na građevnoj čestici čija je površina manja od površine određene ovim Planom, ukoliko razlika u površini nije veća od 5%, i uz uvjet poštovanja navedenih vrijednosti koeficijenta izgrađenosti i iskoristivosti građevne čestice.

Najveća visina vijenca mjeri se od najniže kote poravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.

Nagib krova iznosi najviše 23 stupnja.

Podrumom se smatra etaža bez vanjskog pristupa koja je najmanje jednom polovicom volumena ukopana u teren i to sa sve četiri strane.

Vanjsko stepenište koje se projektira i izvodi u funkciji pristupa etaži građevine iznad etaže prizemlja, mora biti smješteno unutar gradivog dijela građevne čestice I obračunava se u bruto razvijenu površinu građevine.

Višeobiteljske građevine ne mogu se graditi kao građevine u nizu.

Na građevinskoj čestici može se planirati i izgradnja pomoćne građevine za smještaj vozila, spremanje ogrijeva i druge sadržaje radi poboljšanja osnovne namjene objekta, visine najviše 1 etaže s tim da je površina pomoćne građevine uključena u ukupno dozvoljenu bruto razvijenu površinu na čestici.

Pomoćnu građevinu potrebno je graditi unutar gradivog dijela građevne čestice.

Izuzetno, pomoćna građevina garaže smije se graditi i izvan gradivog dijela građevne čestice, ako je razlika između nivelacijske kote građevine i nivelacijske kote pristupne ceste veća od 12% mjereno od mjesta priključenja građevne čestice na pristupnu cestu do građevnog pravca. Gradnja pomoćne građevine garaže izvodi se u razini pristupne ceste na najmanjoj udaljenosti od 3 m od regulacijskog pravca, a najveća dozvoljena visina garaže iznosi 3,0 m. Suterenski dio garaže dozvoljeno je urediti i koristiti kao pomoćnu građevinu tipa spremišta i slično.

Pomoćna građevina garaže planira se s najviše 20 m<sup>2</sup> BRP-a za jedno parkirno mjesto, a najveći dozvoljeni broj parkirnih mjesta iznosi 2.

Pomoćna građevina ne smije umanjiti kvalitetu stanovanja u stambenoj građevini na čestici na kojoj se gradi, kao i na susjednoj čestici, osobito u pogledu osunčanja stambene građevine, buke i drugih uvjeta života i rada.

Na pomoćnoj građevini nije moguće planirati otvore prema prema susjednoj čestici.

Neposrednom provedbom ovoga Plana nije dozvoljena prenamjena pomoćne građevine u stambeni i poslovni prostor.

Na oblikovanje pomoćnih građevina primjenjuju se uvjeti oblikovanja osnovne građevine.

Najmanja površina osnovne građevine na građevnoj čestici ne može biti manja od 60 m<sup>2</sup>.

Prilikom rekonstrukcije građevine čija je udaljenost do ruba građevne čestice i regulacijske linije manja od udaljenosti propisane ovim Planom, pomoćnu građevinu potrebno je izvesti u skladu s odredbama ovoga Plana.

Gradvena čestica može imati isključivo jedan kolni prilaz na javnu prometnu površinu.

Na građevnoj čestici potrebno je osigurati broj parkirnih mjesta prema normativima ovoga Plana.

Na građevnoj čestici nije dozvoljeno parkiranje kamiona i građevinskih strojeva.

U stambenoj građevini, isključivo u etaži prizemlja, odnosno etaži koja ima neposredan pristup javnoj prometnoj površini, moguće je do 20% ukupno bruto razvijene površine, ali ne više od 80 m<sup>2</sup>, koristiti kao poslovni prostor trgovine robe svakodnevne potrošnje, obavljanje obrta i pružanje usluga kao i ugostiteljsku djelatnost, uz uvjet da se na čestici osigura manevarski prostor za dostavu i parkirna mjesta prema normativima iz točke 5.1.1.1.3. Parkirališne površine, Odredbi za provođenje ovoga Plana.

Spremnike plinske kotlovnice dozvoljeno je postavljati i izvan gradivog dijela građevne čestice, ukoliko je to neophodno radi zadovoljavanja tehničkih uvjeta postave spremnika.

Ograde s ulične strane mogu se graditi od kamena, opeke, betona, metala, u skladu s lokalnim uvjetima i do najviše 1,8 m visine. Ograde prema susjednim česticama izvode se iz navedenih materijala, ali i kao zelene ograde-živice, u visini do 1,8 metra. Ograda se može izvesti kao puna u visini do najviše 1.0 m.

#### 3.4.3.1.2. Pojedinačni uvjeti gradnje po građevinskim područjima

*A. Unutar građevinskog područja GP-21 (Grohovo), GP-22 (Pašac), GP-24 (Svilno), GP-23 (Orehovica), GP-18 (Draga) i GP-19, GP-20 (Svetog Kuzma), sukladno grafičkom prikazu broj 3.4. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite-Plan procedura, primjenjuju se slijedeći arhitektonsko-urbanistički uvjeti gradnje obiteljske i višeobiteljske građevine i uređenja građevne čestice:*

- Najmanja dozvoljena površina građevne čestice za gradnju samostojeće građevine iznosi 400 m<sup>2</sup>, za gradnju dvojne i završne građevine niza iznosi 300 m<sup>2</sup>, a za gradnju građevine u nizu iznosi 250 m<sup>2</sup>.
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi: za samostojeću građevinu 0,4, za dvojnu i završnu građevinu niza 0,45, a za građevinu u nizu 0,5,
- Najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi: za samostojeću građevinu 0,8, za dvojnu i za građevinu u nizu 1,0.
- Za građevnu česticu za gradnju samostojeće građevine, čija površina prelazi 600 m<sup>2</sup>, za građevnu česticu za gradnju dvojne i završne građevine, čija površina prelazi 450 m<sup>2</sup>, te za građevnu česticu za gradnju građevine u nizu, čija površina prelazi 375 m<sup>2</sup>, primjenjuju se koeficijenti u vrijednosti koja odgovara navedenim površinama.
- Najveća moguća bruto razvijena površina građevine/građevina na građevnoj čestici (BRP) iznosi 400 m<sup>2</sup>.
- Najveća dozvoljena katnost građevine iznosi podrum ili suteran plus dvije etaže, s tim da prigodom gradnje posljednje etaže (ako se planira kao stambeno potkrovlje), visina nadozida ne smije biti veća od 90 cm, s krovstom u nagibu do najviše 23 stupnja.
- Najveća dozvoljena visina građevine, mjerena od niže kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca iznosi za obiteljske građevine 7,0 m, a za višeobiteljske 9 m.
- Najmanja dozvoljena širina građevne čestice duž građevnog pravca iznosi: za samostojeću građevinu 14 m, za dvojnu i završnu građevinu niza 12 m, a za građevinu u nizu 6 m.
- U obiteljskoj građevini mogu se planirati najviše 2 stana, a u višeobiteljskoj građevini 3 stana.
- Najmanja dozvoljena udaljenost gradivog dijela građevne čestice od ruba građevne čestice te udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca iznosi 4,0 m, a najmanja dozvoljena udaljenost regulacijskog pravca od osi pristupne prometnice iznosi 4,6 m. Izuzetno, kod građevine koja je izgrađena prije donošenja ovoga Plana, tolerira se manja udaljenost građevine od ruba građevne čestice, ali ne manje od 3,0 metra.
- Najmanje 30 % čestice potrebno je ozeleniti i hortikulturno urediti.
- Izgradnja u nizu mora biti usklađena s morfologijom područja, tj. prilagođena zatečenoj situaciji na čestici i lokalnim uvjetima promatranog uličnog poteza i naselja.
- Gradnja pomoćne građevine određena je t. 3.4.3.1.1. Opći uvjeti.
- Najmanja širina kolnog pristupnog puta iznosi 4,5 m, a njegova najveća dužina 50 m. Čestica može imati samo jedan kolni pristup.

#### *A.1. Rekonstrukcija, dogradnja, nadogradnja, zamjena i pojedinačna interpolacija*

Prigodom planiranja rekonstrukcije potrebno je uvažiti sve prethodno date normative.

Postojeće građevine koje u bilo kojem segmentu ovdje datih normativa izlaze iz propisanih okvira, rekonstrukcijom se zadržavaju u postojećem stanju, ali se ne smiju povećavati.

Ukoliko zatečena izgrađenost građevinske čestice prelazi propisani koeficijent izgrađenosti (0,4, 0,45 i 0,50) isti se rekonstrukcijom ne može povećavati, a zahvat u prostoru potrebno je uskladiti s koeficijentom iskoristivosti određenim ovim Planom.

Prigodom rekonstrukcije moguće je zadržati zatečenu udaljenost građevine od ruba građevne čestice ako je ista manja od ovdje propisane, osim kada karakter građevine i zahvata na njoj omogućuju povećanje udaljenosti sukladno ovdje propisanim uvjetima.

*B. Unutar dijela građevinskog područja dio GP-12 (Škurinje-Tibljaši), GP-15 (Donja Drenova) i dijela GP-10 (Martinkovac-Srdoči-Grbci-Pilepići-Gornji Zamet), sukladno grafičkom prikazu 3.4. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite-Plan procedura, primjenjuju se slijedeći arhitektonsko-urbanistički uvjeti gradnje obiteljske i višeobiteljske građevine i uređenja građevne čestice:*

- Najmanja dozvoljena površina građevne čestice za gradnju samostojeće građevine iznosi 600 m<sup>2</sup>, za gradnju dvojne i završne građevine niza iznosi 400 m<sup>2</sup>, a za građevinu u nizu iznosi 300 m<sup>2</sup>.
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi: za samostojeću građevinu 0,3, za dvojnu i završnu građevinu niza 0,4, a za građevinu u nizu 0,45.
- Najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi: za samostojeću građevinu 0,8, za dvojnu i za građevinu u nizu 1,0.
- Za građevnu česticu za gradnju samostojeće građevine, čija površina prelazi 800 m<sup>2</sup>, za građevnu česticu za gradnju dvojne i završne građevine, čija površina prelazi 600 m<sup>2</sup>, te za građevnu česticu za

gradnju građevine u nizu, čija površina prelazi 450 m<sup>2</sup>, primjenjuju se koeficijenti u vrijednosti koja odgovara navedenim površinama.

- Najveća moguća bruto razvijena površina građevine/građevina na građevnoj čestici (BRP) iznosi 400 m<sup>2</sup>.
- Najveća dozvoljena katnost građevine iznosi podrum ili suteran plus tri etaže s tim da prigodom gradnje posljednje etaže ( ako se izvodi kao stambeno potkrovlje) visina nadozida ne smije biti veća od 90 cm s krovistom u nagibu do najviše 23 stupnja.
- Najveća dozvoljena visina građevine, mjerena od najniže kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca, iznosi 7,0 m za obiteljske građevine, a 9,0 m za višeobiteljske građevine.
- Najmanja dozvoljena širina građevne čestice duž građevnog pravca iznosi: za samostojeću građevinu 14 m, za dvojnu i završnu građevinu niza 12 m, a za građevinu u nizu 8 m.
- Najveći dozvoljeni broj stanova za obiteljsku građevinu iznosi 2 stana.
- U višeobiteljskoj građevini mogu se planirati najviše 4 stana.
- Najmanja dozvoljena udaljenost gradivog dijela građevne čestice od ruba građevne čestice iznosi 4,0 m, najmanja dozvoljena udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca iznosi 6,0 m, a najmanja dozvoljena udaljenost regulacijskog pravca od osi pristupne prometnice iznosi 4,6 m.
- Najmanje 35 % čestice potrebno je ozeleniti i hortikulturno urediti.
- Izgradnja u nizu mora biti usklađena s morfologijom područja, tj. prilagođeni zatečenoj situaciji na čestici i lokalnim uvjetima promatranog uličnog poteza i naselja.
- Gradnja pomoćne građevine određena je t. 3.4.3.1.1. Opći uvjeti.
- Najmanja širina kolnog pristupnog puta iznosi 4,5 m, a njegova najveća dužina 50 m. Čestica može imati samo jedan kolni pristup.

#### *B.1. Rekonstrukcija, dogradnja, nadogradnja, zamjena i pojedinačna interpolacija*

Prigodom planiranja rekonstrukcije potrebno je uvažiti sve prethodno date normative.

Postojeće građevine koje u bilo kojem segmentu ovdje datih normativa izlaze iz propisanih okvira, rekonstrukcijom se zadržavaju u postojećem stanju ali se ne smiju i povećavati.

Ukoliko zatečena izgrađenost građevinske čestice prelazi propisani koeficijent izgrađenosti (0,3, 0,4 i 0,45) isti se rekonstrukcijom ne može povećavati, a zahvat u prostoru potrebno je uskladiti s koeficijentom iskoristivosti određenim ovim Planom.

Prigodom rekonstrukcije moguće je zadržati zatečenu udaljenost građevine od ruba građevne čestice ako je ista manja od ovdje propisane, osim kada karakter građevine i zahvata na njoj omogućuju povećanje udaljenosti. Ako je zatečena udaljenost građevine od ruba građevne čestice manja od propisane, ista se zadržava ali se rekonstrukcijom ne smije smanjivati.

*C. Unutar dijela građevinskog područja dio GP-3 (Marčeljeva Draga-Kantrida-Zamet-Krnjevo-Turnić-Podmurvice), sukladno grafičkom prikazu 3.4. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite-Plan procedura, neposrednom provedbom ovoga Plana primjenjuju se slijedeći arhitektonsko-urbanistički uvjeti gradnje obiteljske i višeobiteljske građevine i uređenja građevne čestice:*

- Najmanja dozvoljena površina građevne čestice za gradnju samostojeće građevine iznosi 900 m<sup>2</sup>, za dvojnu i završnu građevinu niza iznosi 600 m<sup>2</sup>, a za građevinu u nizu iznosi 400 m<sup>2</sup>.
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi: za samostojeću građevinu 0,25, za dvojnu i završnu građevinu niza 0,3, a za građevinu u nizu 0,4.
- Najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi: za samostojeću građevinu 0,6, za dvojnu građevinu i za građevinu u nizu 0,8.
- Za građevnu česticu za gradnju samostojeće građevine, čija površina prelazi 1000 m<sup>2</sup>, za građevnu česticu za gradnju dvojne i završne građevine, čija površina prelazi 700 m<sup>2</sup>, te za građevnu česticu za gradnju građevine u nizu, čija površina prelazi 500 m<sup>2</sup>, primjenjuju se koeficijenti u vrijednosti koja odgovara navedenim površinama.
- Najveća moguća bruto razvijena površina građevine/građevina na građevnoj čestici (BRP) iznosi 600 m<sup>2</sup>.
- Najveća dozvoljena katnost građevine iznosi podrum ili suteran plus tri etaže s tim da prigodom gradnje posljednje etaže visina nadozida ne smije biti veća od 90 cm s krovistom u nagibu do najviše 23 stupnja.
- Najveća dozvoljena visina građevine mjerena od niže kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca, iznosi 7,0 m za obiteljske građevine, a 9,0 m za višeobiteljske građevine.

- Najmanja dozvoljena širina građevne čestice duž građevnog pravca iznosi: za samostojeću građevinu 18 m, za dvojnu i završnu građevinu niza 14 m, a za građevinu u nizu 12 m.
- Najveći dozvoljeni broj stanova za obiteljsku građevinu iznosi 2 stana.
- U višeobiteljskoj građevini mogu se planirati najviše 4 stana.
- Najmanja dozvoljena udaljenost gradivog dijela građevne čestice do ruba građevne čestice iznosi 5,0 m, najmanja dozvoljena udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca iznosi 6,0 m, a najmanja dozvoljena udaljenost regulacijskog pravca od osi pristupne prometnice iznosi 5,0 m.
- Najmanje 40% građevne čestice potrebno je hortikulturno urediti.
- Pomoćnu građevinu dozvoljeno je graditi isključivo unutar gradivog dijela građevne čestice. Ostali uvjeti gradnje primjenjuju se prema t. 3.4.3.1.1. Opći uvjeti.
- Svi ostali uvjeti gradnje i uređenja kao u prethodnim točkama.

#### C.1. *Rekonstrukcija, dogradnja, nadogradnja, zamjena i pojedinačna interpolacija*

Prigodom planiranja rekonstrukcije potrebno je uvažiti sve prethodno date normative.

Postojeće građevine koje u bilo kojem segmentu ovdje datih normativa izlaze iz propisanih okvira, rekonstrukcijom se zadržavaju u postojećem stanju ali se ne smiju i povećavati;

Ukoliko zatečena izgrađenost građevinske čestice prelazi propisani koeficijent izgrađenosti (0,25, 0,3 i 0,4) isti se rekonstrukcijom ne može povećavati, a zahvat u prostoru potrebno je uskladiti s koeficijentom iskoristivosti određenim ovim Planom.

Prigodom rekonstrukcije moguće je zadržati zatečenu udaljenost građevine od ruba građevne čestice ukoliko je ista manja od ovdje propisane, osim kada karakter građevine i zahvata na njoj omogućuju povećanje udaljenosti sukladno ovdje datim uvjetima. Ako je zatečena udaljenost građevine od ruba građevne čestice manja od propisane, ista se zadržava ali se rekonstrukcijom ne smije smanjivati.

D. *Neposrednom provedbom ovog Plana dozvoljena je rekonstrukcija obiteljske i višeobiteljske građevine u ukupnoj zoni obuhvata Plana* kako slijedi:

1. Unutar područja obuhvata postojećih prostornih planova užeg područja, prema odredbama za provođenje sadržanih u njima;
2. unutar građevinskog područja navedenog u točkama A, B i C, rekonstrukcija se provodi primjenom navedenih arhitektonsko-urbanističkih uvjeta;
3. na drugim građevinskim područjima, do donošenja prostornog plana užeg područja razine Generalnog urbanističkog plana, rekonstrukcija je moguća pod slijedećim uvjetima:

~~3.4.~~ - najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,30,

~~4.5.~~ - najveća katnost je podrum ili suteran plus 3 etaže,

~~5.6.~~ - visina građevine ne prelazi 7 m,

~~6.7.~~ - ukupan broj stanova nije veći od 3,

~~6.3.7.3~~ a svi drugi uvjeti rekonstrukcije osnovne i gradnje pomoćne građevine kao u prethodnim točkama.

Zahvat rekonstrukcije treba uskladiti s propisanim uvjetima i lokalnim uvjetima prometnog uličnog poteza i naselja.

Ukoliko zatečeni normativi građevine koja se rekonstruira izlaze iz okvira primijenjenih za okolne građevine, koeficijente izgrađenosti i iskoristivosti, kao i katnost, rekonstrukcijom se može zadržati ali ne i povećavati.

#### 3.4.3.1.3. Uvjeti rekonstrukcije gospodarskih građevina

Neposrednom provedbom ovoga Plana dozvoljena je rekonstrukcija građevina za gospodarsku djelatnost unutar građevinskog područja za izdvojenju namjenu, u svrhu održavanja građevine, poboljšanja tehničko-tehnološkog procesa rada, gradnje instalacija i uređaja za provođenje mjera zaštite okoliša, uređenja građevne čestice za smještaj vozila, prometnih i manipulativnih površina, hortikulturno uređenje i slično.

Pod rekonstrukcijom se, u smislu ovog plana, podrazumijeva i povećanje bruto razvijene površine do 15%, pod uvjetom da je to u suglasju s ostalim odredbama ovog Plana.

Prilikom rekonstrukcije građevina smještenih uz koridore prometnica od značenja za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju, potrebno je poštovati udaljenost građevnog pravca građevine od regulacijskog pravca određenu ovim Planom.

#### 3.4.3.1.4. Detaljni uvjeti oblikovanja unutar provedbe Plana

Detaljni uvjeti oblikovanja odnose se na oblikovanje stambenih građevina koje se grade odnosno rekonstruiraju na cijelom području obuhvata Plana. Isti se mogu detaljnije dopunjavati i razrađivati Generalnim urbanističkim planom.

*A.* Prilikom projektiranja nove građevine potrebno je uskladiti volumenski odnos i arhitektonski izraz građevine prema njezinoj tipologiji te voditi računa o usklađenju građevina bliske ili jednake tipologije. Istovremeno, prilikom projektiranja, u organizaciji volumena i pročelja građevine koristiti suvremeni arhitektonski izraz.

Izbor materijala i tipologije gradnje ovim Planom se ne ograničava.

U oblikovanju i organizaciji pročelja nije dozvoljeno:

- oblagati pročelje keramičkim i kamenim pločicama, osim oblagati pročelje kamenom najviše do visine suterena odnosno prizemlja građevine;
- izvesti krovni vijenac na način konzolnog prepuštanja krovnog grednika, osim u slučaju rekonstrukcije građevine kulturnog dobra;
- upotrebljavati drvo za oblikovanje konstruktivnih dijelova pročelja te za oblikovanje detalja kao što su zabat, vijenac, lođa, vidljivi podgled i slično;
- oblikovanje pročelja temeljeno na ponavljanju motiva luka kroz više etaža te korištenje motiva lučnog zaobljenja spoja vertikalnih i horizontalnih nosivih dijelova konstrukcije (stup-greda, stup-ploča i sl.);
- korištenje prefabriciranih elemenata poput stilski oblikovanih stupova, kapitela i slično.

Na pročelju višestambene građevine ne dozvoljavaju se pojedinačne intervencije poput promjene veličine otvora, probijanje novih otvora te ostali zahvati kojima se narušava jedinstvo građevine.

Prilikom sanacije ravnog krova na postojećoj višestambenoj građevini dozvoljena je izvedba krovne konstrukcije koja ima oblikovni karakter ravnog krova.

Sanaciju je dozvoljeno izvesti na višestambenoj građevini ili stambenom tornju istaknute dužine koja je svojim arhitektonskim rješenjem prikladna za sanaciju te kada se ista nalazi u okruženju građevina kosog krova.

Na pročelju građevine ne dozvoljava se postavljanje antenske naprave, rashladnog uređaja, ventilacijskog otvora i slično.

Izuzetno, rashladni uređaj može se ugraditi unutar građevne stolarije, izloga, parapeta prozorskog otvora, lođe odnosno balkona pod uvjetom da se takvom ugradnjom ne remeti arhitektonska kompozicija pročelja, ne uklanja ili oštećuje arhitektonska plastika građevine izvedena kamenom ili žbukom i slično te da mjesto ugradnje ne bude izloženo pogledu s javne površine.

Antensku napravu dozvoljeno je postavljati na krov građevine, a kod višestambene građevine potrebno je izvesti objedinjavanje antenskih naprava u jedinstveni kućni sustav ili priključenje na kabelsku mrežu (kabelska TV).

*B.* Prilikom rekonstrukcije građevine ne dozvoljava se uklanjanje arhitektonske plastike pročelja (erte, portali, međukatni i završni vijenci, ukrasi izvedeni u žbuci i slično) koja ima ambijentalnu i/ili stilsku vrijednost, konstruktivnih dijelova građevine poput prizemnih odnosno podrumskih volti, balkona, lođe i slično, konstruktivnih dijelova okućnice poput grla cisterni, nosača portala i slično.

Prilikom rekonstrukcije građevine potrebno je poštovati građevni pravac na kojem se nalazi postojeća građevina, osim u situacijama kada se ovim Planom dozvoljava i drugačije.

Na građevini koja ima status zaštićenog kulturnog dobra kao i na građevinama koje ovaj Plan štiti te određuje oblike zaštite rekonstrukcija građevine je dozvoljena pod uvjetima koje propisuje Uprava za zaštitu kulturnih dobara - Konzervatorski odjel u Rijeci.

Prilikom rekonstrukcije građevine potrebno je poštovati kriterije o osiguravanju parkirališnih mjesta unutar građevne čestice.

U poslovnom prostoru dozvoljena je djelatnost koja ne izaziva udarnu ili trajnu buku veću od dozvoljene za određeno gradsko područje, emisije i imisije neugodnih i štetnih tvari i kojom se ne remeti javni red i mir.

### 3.4.3.2. Posredna provedba Plana

Posredna provedba ovoga Plana temelji se na:

- *Generalnom urbanističkom planu* koji unutar građevinskog područja temeljitije razrađuje sve konceptijske postavke, te se ovim Planom određuje i mogućnost modifikacije pojedinih planerskih parametara,
- važećim urbanističkim i detaljnim planovima uređenja, tj. na svim rješenjima koja su sukladna koncepciji, prostornim i drugim rješenjima sadržanim u ovom Planu,
- izradi urbanističkih i detaljnih planovaprostornih planova užeg područja izdvojenih građevinskih područja izvan naselja i područja "gradskih projekata", kako je predviđeno ovim Planom, sve sukladno kartografskom prikazu broj 3.4. *Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite-Plan procedura*,
- ~~izradi Projeena utjecaja na okoliš, kao posebnoj vrsti dokumenta kojom se valoriziraju učinei namjeravanog zahvata u prostoru.~~

Izrada planova užeg područja predviđa se mahom u nekonsolidiranim i 'podgrađenim' prostorima koji se moraju revalorizirati i temeljito rekonstruirati u svrhu privođenja konačnoj namjeni. Sve ovdje navedene odredbe u tim segmentima rezultat su konceptijskog promišljanja grada u cijelosti i mogu se koristiti kao smjernice za izradu Planova užeg područja, kojima će se ta problematika i regulirati.

Na tako definiranim područjima isključuje se u ovoj fazi mogućnost gradnje parcijalnim i pojedinačnim zahvatima, osim pojedinačne interpolacije u tipološki i morfološki zaokruženim enklavama.

~~Unutar zaštićenog obalnog područja ne može se graditi nova ni rekonstruirati postojeća pojedinačna građevina ili više građevina na građevnoj čestici ili prostornoj cjelini izgrađenog dijela građevinskog područja naselja površine veće od 5 000 m<sup>2</sup> ako nije donesen urbanistički plan uređenja ili generalni urbanistički plan.~~

Prema svim segmentima posredne provedbe, odredbe ovoga Plana postavljene su u obliku: *uvjeta smještaja građevine i uređenja čestice* te u obliku *smjernica gradnje*. Iste se, kako je to već i objašnjeno, smiju prilagoditi pojedinačnom prostorno-planskom zadatku sukladno lokalnim uvjetima i procesima koji će se dešavati tijekom planske projekcije dokumenta u razdoblju od 20 godina. Ovakav pristup drži se ispravnim ne samo zbog korektnog shvaćanja metodologije i provedbe Prostornog plana, već i zbog planerske fleksibilnosti spram pojedinačnih situacija koje mogu biti višestruko opterećene specifičnostima koje nije moguće sagledati u ovoj fazi izrade planske dokumentacije. Potrebu za prilagodljivošću i fleksibilnošću opravdava i promišljanje dugoročnosti Plana koji u osobitom tranzicijskom okružju može i mora biti spreman novelirati se sukladno procesima koje u tako dugom roku i nije moguće u cjelosti predvidjeti.

#### 3.4.3.2.1. Generalni urbanistički plan grada Rijeke

Generalni urbanistički plan grada Rijeke potrebno je donijeti za područje označeno na kartografskom prikazu broj 3.4, *Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite obveza-Plan procedura*, uključivo dio morske površine.

#### ~~3.4.3.2.2.~~ 3.4.3.2.2. Izrada prostornih planova užeg područja izdvojenih građevinskih područja izvan naselja,urbanističkog plana uređenja

~~A. Ovim Planom određuje se, sukladno kartografskom prikazu broj 3.4, *Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite-Plan procedura*, obveza izrade urbanističkog plana uređenja za gradska područja odnosno građevinska područja naselja kako slijedi:~~

~~Za navedena područja može se pristupiti izradi jednog ili više urbanističkih planova uređenja, ako to iziskuju razvojne potrebe i prostorne mogućnosti, a u suglasju s Programom mjera za unaprijeđenje stanja u prostoru.~~

~~B. Ovim Planom, sukladno članku 142. *Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije* i kartografskom prikazu broj 3.4. *Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite - Plan procedura*,~~



~~urbanističke planove uređenja~~ prostorni plan užeg područja potrebno je izraditi za građevinska područja izvan naselja za izdvojenu namjenu, kako slijedi:

~~B.1.~~ gospodarska namjena - proizvodna – tehnološko-poslovna, izrada plana potrebna je za slijedeće područje: I4-1 Mlaka;

~~B.2. gospodarska namjena, proizvodna pretežito zanatska, izrada plana potrebna za zanatsko područje Srdoči, I2-1;~~

2. gospodarska namjena, poslovna-pretežito uslužna namjena, izrada plana potrebna je za slijedeća područja: K1-1, K1-2

~~B.3.~~ gospodarska namjena, poslovna-pretežito trgovačka namjena, izrada plana potrebna je za slijedeća trgovačka područja: ~~K2-6 Pod Jelšun, K2-13 Mihačeva draga~~ K2-7 Torpedo, K2-9 Pećine, K2-11 radna zona R9 na Škurinjama, K2-12 Škurinjsko Plase, K2-14 Sušak;

~~B.4.~~ gospodarska namjena, poslovna-komunalno-servisna, izrada plana potrebna je za slijedeća ~~komunalna~~ područja: ~~K3-1 Srdoči, K3-3 Pod ohrušvom~~ K3-9 Pod Jelšun;

~~B.5.~~ sportsko-rekreacijska namjena-rekreacija, izrada plana potrebna je za slijedeća rekreacijska područja: ~~R2-2 Kostabela, dio R2-3 Kantrida, R2-5 Matići,~~ R2-7 Grbci, R2-9 Kantrida R2-11 Pehlin, ~~R2-12 Skudarevo, R2-14 Lukovići,~~ R2-15 Dolac, R2-17 Draga, R2-18 Pećine.

~~B.6. područje T1-1 Preluk (s mogućim obuhvatom rekreacijskog područja R2-1 i luke nautičkog turizma LN-1 Škver/Akademija) i područje T1-2 Panorama.~~

#### ~~3.4.3.2.3. Izrada detaljnog plana uređenja~~

#### ~~A. 3.4.3.2.3~~ Područja “gradskih projekata”

\* Gradska područja prepoznata i u poglavlju 3.4.2.3. određena kao *Gradski projekti*, predmetom su izrade ~~detaljnog plana uređenja~~ prostornog plana užeg područja. U tom smislu ovim se Planom utvrđuje, sukladno kartografskom prikazu broj 3.4. *Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite - Plan procedura*, izrada ~~detaljnog plana uređenja~~ prostornog plana užeg područja za građevinska područja za izdvojenu namjenu i odgovarajuće dijelove građevinskog područja naselja, kako slijedi:

- Rekonstrukcija riječke luke-‘waterfront’-a, dio površine infrastrukturnog sustava oznake IS-9 (Pomorski putnički terminal),
- Sveučilišni kampus - dio građevinskog područja naselja oznake GP-9,
- Delta, lice grada prema moru - dio građevinskog područja naselja oznake GP-5,
- Ugostiteljsko-turističko područje Preluk (izdvojena građevinska područja oznake T1-1),
- Sekundarni gradski centar Rujevica (izdvojena građevinska područja oznaka K2-1, K2-2),
- Sportsko područje Rujevica (izdvojeno građevinsko područje oznake R1-4).

‘Gradski projekti’ iziskuju osobit proceduralni iskorak. Prije izrade ~~detaljnog prostornog plana užeg područja uređenja~~, područje obuhvata moguće je urbanistički detaljno razraditi prostornim studijama, urbanističko-arhitektonskim radionicama, anketnim ili projektnim arhitektonsko-urbanističkim i arhitektonskim natjecajima. Točan obim obuhvata kao i detaljnije propozicije za raspis detaljnih planova uređenja za područje Delte (zajedno s tzv. ‘gradskim waterfrontom’) i Rujevice utvrdit će se tek Generalnim urbanističkim planom. Do izrade GUP-a na područjima Delte i Rujevice nije moguća gradnja već samo rekonstrukcija postojećih građevina.

Urbanističko-arhitektonski natječaj poželjno je provesti u svrhu gradnje i uređenja građevina javne i društvene namjene te građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku, Primorsko-goransku županiju i Grad Rijeku.

#### ~~B. Građevinska područja za izdvojenu namjenu~~



~~— Za građevinska područja izvan naselja za izdvojenu namjenu, koja nisu od značenja za Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju, čija površina ne prelazi 3 ha, kao i ona građevinska područja površine veće od 3 ha za koja je već izrađen prostorni plan užeg područja razine detaljnog plana uređenja ili je izrada takvog plana započeta, ovim se planom određuje potreba izrade detaljnog plana uređenja, sukladno kartografskom prikazu broj 3.4. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite — Plan procedura, kako slijedi:~~

~~B.1. gospodarska namjena, proizvodna — pretežito industrijska, izrada plana potrebna je za sljedeća industrijska područja: I1-5 Škurinjska draga I1-10 Orehoviec;~~

~~B.2. gospodarska namjena, poslovna — pretežito uslužna, izrada plana potrebna je za uslužna područja K1-1, Bodulovo i K1-2, Školjčić;~~

~~B.3. gospodarska namjena, poslovna — pretežito trgovačka, izrada plana potrebna je za sljedeća trgovačka područja: K2-3 Plumbum, K2-4 Rastočine, K2-7 Torpedo, K2-8 Zvonimirova, K2-9 Pećine, K2-10 Gornje Škurinje, K2-11 Škurinjsko plase, K2-12 Škurinje, K2-14 Sušak;~~

~~B.4. ugostiteljsko-turistička namjena — hotel, izrada plana potrebna je za ugostiteljsko-turističko područje T1-2 Kuk, T1-3 Kantrida i T1-4 Plumbum;~~

~~B.5. ugostiteljsko-turistička namjena — luka nautičkog turizma, izrada plana potrebna je za luku nautičkog turizma LN-1 Škver/Akademija, LN-2 Kantrida i LN-3 Brajdica;~~

~~B.6. sportsko-rekreacijska namjena — sport, izrada plana potrebna je za sportsko područje R1-2 Podkoludricu, R1-3 Kantrida, R1-5 Streljana, i R1-6 Krimeja;~~

~~B.7. sportsko-rekreacijska namjena — rekreacija, izrada plana potrebna je za rekreacijska područja: dio R2-3 Kantrida, R2-6 Ploče, R2-9 Brgudi, R2-13 Na šternah, R2-15 Dolac, R2-16 Svilno i R2-18 Pećine;~~

~~B.8. sportsko-rekreacijska namjena — sportska luka, izrada plana potrebna je za sportske luke LS-1 Brgudi, LS-3 Pećine, LS-4 Grčevci.~~

#### ~~C. — Građevinsko područje naselja~~

~~— Izrada detaljnog plana uređenja za cjelinu ili dio građevinskog područja naselja određuje se Programom mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru i nije predmet ovoga Plana.~~

~~Za područja navedena u točkama A., B. i C., može se pristupiti izradi jednog ili više detaljnih planova uređenja, ako to iziskuju razvojne potrebe i prostorne mogućnosti, a u suglasju s Programom mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru.~~

~~Prilikom izrade detaljnog plana područja za izdvojenu namjenu iz točke B.5., B.6., B.8. i B.9., u površinu obuhvata potrebno je uključiti i pripadajuću površinu mora u najmanjoj širini od 100 m.~~

~~Granice detaljnog plana uređenja moguće je Programom mjera postaviti i odrediti tako da područje izrade Plana obuhvati više područja izdvojene namjene kao i da područje izrade obuhvati građevinsko područje naselja (cjelinu ili dio) i građevinsko područje za izdvojenu namjenu.~~

~~Konačne granice detaljnih planova kao i njihovu moguću ekstenziju moguće je redefinirati i konačno odrediti GUP-om te Programom mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru.~~

#### ~~3.4.3.2.4. 3.4.3.2.4. Smjernice za izradu prostornog plana užeg područja~~

##### ~~A. Smjernice za planiranje stambene gradnje~~

Smjernice koji se daju u nastavku, služe kao osnova za izradu prostornog plana užeg područja. Generalnim urbanističkim planom odredit će se detaljna urbana pravila za pojedinačna gradska područja odnosno više njih, u svrhu daljnje neposredne i posredne provedbe. ~~U tom smislu, bit će definirani uvjeti i smjernice za izradu detaljnih planova uređenja navedenih kao „Gradski pojekti“, te ostalih.~~

Smjernice dane ovim Planom primjenjuju se za izradu ~~planiranih UPU-a~~ prostornih planova užeg područja unutar područja građevinskog područja naselja:

1. Gornja Drenova, GP-16,
2. Lukovići-Braščine-Pulac, GP-17,
3. Turanj-Kostabela, dio GP-2.

~~sukladno grafičkom prikazu broj 3.4. Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite Plan procedura, a moguće ih je primjeniti i za izradu detaljnih planova koji se donose temeljem Programa mjera za unaprijeđenje stanja u prostoru prije donošenja GUP-a Grada Rijeke.~~

#### A.1. Obiteljska i višeobiteljska gradnja

Prilikom planiranja obiteljskih ili višeobiteljskih građevina, unutar navedenih gradskih područja stambene i mješovite gradnje, koristiti sljedeće smjernice:

- planirati pretežito samostojeće, iznimno poluugrađene i ugrađene građevine;
- najmanja površina građevinske čestice:
  - (a) samostojeće građevine iznosi 900 m<sup>2</sup> s minimalnom širinom građevinske čestice 20 metara mjereno duž građevinskog pravca;
  - (b) poluugrađene građevine iznosi 600 m<sup>2</sup> s minimalnom širinom građevinske čestice 16 m mjereno duž građevinskog pravca;
  - (c) ugrađene građevine iznosi 400 m<sup>2</sup> s minimalnom širinom građevinske čestice 14 m mjereno duž građevinskog pravca;
- Dozvoljava se odstupanje površine građevne čestice do 10%;
- regulacijski se pravac propisuje na udaljenosti od najmanje 6 m od osi planirane prometnice, a na udaljenosti od 9 metara, ukoliko se prometnica planira s mogućnošću odvijanja alternativnog načina prometovanja;
- udaljenost građevinskog od regulacijskog pravca iznosi najmanje 6 metara s obavezom planiranja parkovnog predvrta i bez mogućnosti parkiranja u istoj zoni;
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi: za samostojeće građevine 25 %, poluugrađene 30 % i ugrađene 40 %;
- Najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti (kis) iznosi: za samostojeće građevine 0,6 poluugrađene i ugrađene  $K_i=0,8$ ;
- najveća moguća bruto razvijena površina građevine na čestici (BRP) iznosi 600 m<sup>2</sup>;
- najveća dozvoljena katnost iznosi: podrum ili suteran plus tri etaže s tim da prigodom gradnje posljednje etaže ako se izvodi kao etaža stambenog potkrovlja, visina nadozida ne smije biti veća od 90 cm s krovštem u malom nagibu do maks. 23 stupnja;
- najveća visina vijenca mjerena od niže kote poravnatog terena u etaži prizemlja iznosi 9 metara;
- dozvoljava se planirati najviše 2 stana za obiteljske ili 8 stanova za višeobiteljske građevine, osim ako je riječ o rekonstrukciji ili nadogradnji postojećeg objekta kad se ne smije povećavati zatečeni broj stambenih jedinica ako je veći od 4;
- najmanje 40 % građevne čestice potrebno je ozeleniti i hortikulturno urediti;
- parkiranje riješiti unutar građevne čestice prema odredbama ovoga Plana;
- pomoćne objekte za prostore za rad, za garaže, spremišta ogrijeva i druge servisne sadržaje u službi redovnog korištenja objekta planirati u ravnini ili iza građevnog pravca, u skladu s odredbama točke 3.4.3.1.1. *Opći i zajednički uvjeti gradnje na područjima neposredne provedbe Plana*;
- pomoćni objekt može se planirati i kao samostojeći objekt, čija ukupna površina ne smije biti veća od 20 % površine prizemne etaže;
- objekt građen kao pomoćni ne može se naknadno prenamjeniti u stambeni;
- najmanja udaljenost gradivog dijela građevne čestice od ruba građevne čestice iznosi 5 m;
- nije moguće planirati poslovne sadržaje u prizemlju građevina;
- ograde se s ulične strane mogu planirati od kamena, opeke, betona, metala ili drveta-u skladu s lokalnim uvjetima i do najviše 1,8. Ograde prema susjednim česticama izvode se iz navedenih

materijala, ali i kao zelene ograde-živice, u visini do 1,8 metra. Ograda se može izvesti kao puna u visini do najviše 1.0 m.

Rekonstrukcija, dogradnja, nadogradnja, zamjena i pojedinačna interpolacija:

- na česticama manjim od propisanih vrijednosti, moguće je graditi uz poštivanje gore navedenih parametara-osobito koeficijenta iskoristivosti uz prilagodbu zatečenoj situaciji na parceli i lokalnim uvjetima prometnog uličnog poteza i naselja;
- prigodom rekonstrukcije i dogradnje smije se zadržati i postojeća izgrađenost ukoliko nadilazi gore navedene parametre, ali se ne smije povećavati;
- prigodom navedenih intervencija ne smije se smanjivati zatečena udaljenost građevine od međe.

#### A.2. Višestambena gradnja

Prilikom planiranja višestambene građevine, unutar navedenih gradskih područja stambene i mješovite gradnje, koristiti sljedeće smjernice:

- gradnja samostojećih, poluugradene i ugrađene građevine;
- Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,50. U preostalom dijelu površine čestice potrebno je zadovoljiti parkirališne potrebe u skladu s odredbama ovoga Plana;
- Najveći dozvoljeni koeficijent iskoristivosti (kis) 3,5;
- najveća dozvoljena katnost iznosi : podrum, prizemlje i 4 etaže. Detaljnijim se prostornim analizama može prihvatiti i viša katnost;
- organizaciju parkirnih mjesta na čestici provesti tako da su ista odmaknuta od pročelja građevine najmanje u širini od 5,0 m;
- najmanje 30 % čestice potrebno je hortikulturno urediti;
- najviše 10% brutto razvijene površine, isključivo u etaži prizemlja moguće je planirati i prateće sadržaje: trgovine robe dnevne potrošnje, obavljanje obrta, ugostiteljstvo, područna odijeljenja dječjih vrtića i jaslica, djelatnost primarne zdravstvene zaštite, djelatnost političkih, društvenih i kulturnih organizacija, djelatnost banke,pošte i slične, djelatnost sporta i rekreacije u manjim dvoranama.

#### 3.4.3.3. Druge mjere provedbe Plana

##### 3.4.3.3.1. Procjena utjecaja na okoliš

~~Procjena utjecaja na okoliš obvezna je za vrste zahvata određene:~~

- ~~popisom zahvata koji čini sastavni dio Pravilnika o procjeni utjecaja na okoliš ("Narodne novine" 59/2000.);~~
- ~~popisom zahvata iz članka 27. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine" 82/94. i 128/99. izmjena i dopuna);~~
- ~~popisom građevina i zahvata za koje procjena utjecaja na okoliš utvrđena odredbama članka 36. Odluke o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije.~~

~~Osim za nove zahvate, procjena utjecaja na okoliš obvezna je i za rekonstrukciju postojećih zahvata iz prethodnog stavka:~~

- ~~ako procjena utjecaja na okoliš nije bila provedena, a povećava se njihova površina, proizvodni kapacitet ili snaga, mijenja tehnološki postupak, proizvodni program ili pogonski energent~~
- ~~ako je procjena utjecaja na okoliš bila provedena, a za 30% ili više povećava se njihova površina, veličina, kapacitet proizvodnje ili snaga~~

~~Procjena utjecaja na okoliš obvezna je i za uklanjanje ili prestanak rada predmetnih zahvata za koje nije proveden postupak procjene za okoliš za gradnju ili rekonstrukciju.~~

##### 3.4.3.3.2. Stavljanje van snage prostornih planova

~~Donošenjem ovoga Plana, potrebno je staviti van snage sljedeće prostorne planove:~~

1. ~~Provedbeni urbanistički plan dijela gradskog naselja Mario Gennari, ("Službene novine" 7/92, 19/93, 10/99);~~
2. ~~Provedbeni urbanistički plan dijela gradske četvrti Pehlin Rujevica, ("Službene novine" 1/93, 19/93, 10/99);~~
3. ~~PUP centra grada Osnovna koncepcija, ("Službene novine" 16/92, 22/92, 3/93, 19/93, 17/95, 10/99).~~

Razlozi stavljanja van snage su sljedeći:

1. ~~Provedbenim urbanističkim planom dijela gradskog naselja Mario Gennari, na području zapadne Rujevice planirana je gradnja auto-baze javnog prijevoznika, što je sadržaj koji koncepcijski i prostorno kolidira s koncepcijskim i prostornim rješenjima ovoga Plana. Ovim Planom auto-baza je locirana unutar komunalno-servisnog područja Srdoči, a šire područje Rujevice planirano je za razvoj sadržaja sekundarnog gradskog središta. Opisane razlike nameću potrebu stavljanja van snage narečenog plana.~~
2. ~~Provedbenim urbanističkim planom gradske četvrti Pehlin Rujevica obrađen je dio gradskog područja Rujevica, ali bez sagledavanja mogućnosti razvoja cjeline urbane matrice na površini između gradskog područja Pehlin i Ulice B. Markovića, kao uvjetnog južnog ruba gradskog područja. Osim opisanog, bitne su koncepcijske razlike u tretmanu rubnih gradskih područja irazine komunikacija koje je potrebno uspostaviti prema njima. Iz navedenih razloga neophodno je stavljanje van snage narečenog plana.~~
3. ~~Donošenjem ovoga Plana koji je postavio cjelovitu koncepciju uređenja i razvoja nameće se potreba stavljanja van snage PUP-a centra grada Osnovna koncepcija, budući da njegove odredbe i dio prostornih rješenja nisu u suglasju s ovim Planom.~~

Stavljanje van snage drugih prostornih planova, kao i postupci njihova usklađenja s odredbama ovoga Plana, provodit će se temeljem Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru.

#### 3.4.3.3.3.3.4.3.3.1. Provedba urbanističko-arhitektonskih natječaja

U cilju dobivanja što kvalitetnijeg urbanističkog rješenja kao polazišta za izradu prostorno-planske i/ili projektne dokumentacije za izgradnju dijelova građevinskog područja ili područja za izdvojenu namjenu, ovim se Planom utvrđuje potreba provedbe javnih natječaja sljedećih područja:

- Delta s područjem luke nautičkog turizma Baroš,
- Građevinsko područje Brajdica (GP-7) ;
- Uslužnog područja Sušak (K1-8) i trgovačkog područja Sušak (K2-14);
- Tehnološko-poslovno područje Mlaka (H1-4);
- Ugostiteljsko-turističkog područja reluk (T1-1) i Kuk (T1-2).

#### **3.4.4. Uvjeti zaštite prostora**

- 3.4.4.1. *Uvjeti zaštite tla*
- 3.4.4.2. *Uvjeti zaštite podzemnih voda*
- 3.4.4.3. *Uvjeti zaštite kopnenih voda i mora visoke kakvoće*
- 3.4.4.4. *Uvjeti zaštite obalnog područja mora i kopnenih voda*
- 3.4.4.4.1. *Uvjeti zaštite obalnog područja kopnenih voda*
- 3.4.4.4.2. *Uvjeti zaštite obalnog područja mora*
- 3.4.4.5. *Uvjeti zaštite područja ugroženih poplavom*
- 3.4.4.6. *Uvjeti zaštite krajobraza*
- 3.4.4.7. *Uvjeti zaštite prirodne baštine*
- 3.4.4.8. *Uvjeti zaštite kulturno-povijesnog nasljeđa*

##### *3.4.4.1. Uvjeti zaštite tla*

Tlo je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu: Država) i ima njezinu osobitu zaštitu.

Tlo je uvjetno obnovljivo do neobnovljivo dobro. Osnovne funkcije tla su:

- *ekološke funkcije* (životna osnova za ljude, biljke, životinje i organizme u tlu, sastavni dio prirodnog potencijala, osobito sa svojim kružnim tokovima vode i hranjivih tvari, medij transformacije tvari, univerzalni izmjenjivač tvari i energije, pufer, te pročistač, osobito podzemnih voda),
- *arhivske funkcije* (arhiv fosila, arhiv pokazatelja klimatskih promjena, arhiv kulturnotehničkih objekata) i
- *gospodarske funkcije* (sirovinska funkcija (treset, glina, šljunak, pijesak), infrastrukturna funkcija (površine za stanovanje, rad, odmor i rekreaciju, ili nositelj zgrada, prometnica, vodova i dr.), medij / podloga za proizvodnju u poljoprivredi, šumarstvu i drugim djelatnostima).

Tlo na području Plana može se koristiti u planski legitimnu namjenu uz uvjet provođenja mjera zaštite tla koje uključuju mjere i postupke za osiguranje cjelovitog očuvanja kakvoće tla i njegovog održivog korištenja, te ponovnog uspostavljanja ekoloških funkcija tla na područjima na kojima je su oštećene. Korištenjem tla ne smiju se izazivati oštećenja tla odnosno uzrokovati narušavanje ili gubitak njegovih funkcija. Ako postoji rizik oštećenja tla zaštita njegovih ekoloških funkcija ima prednost pred korištenjem tla.

U smislu zaštite, održivo korištenje tla podrazumijeva korištenje tla na način da se:

- odvija u skladu sa značajkama pedosistemske jedinice i značajkama područja
- istovremeno čuva raznolikost funkcija i značajki tla, te uvažava njegova ranjivost
- uvažava odnos između progresijskih i regresijskih procesa u tlu, te čuva plodnost tla
- čuva biološku raznolikost tla i
- odredi najprimjereniji način njegova korištenja.

Ovisno o namjeni prostora odnosno zemljišta, primjenjuju se slijedeći skupovi mjera za sprječavanje oštećenja tla:

- mjere sprječavanja oštećivanja ekološke i proizvodne funkcije tla poljoprivrednog i šumskog zemljišta
- mjere zaštite potrajnosti građevinskog zemljišta
- mjere sprječavanja zagađivanja tla, posebno vrijednog poljoprivrednog zemljišta i tla na vodozaštitnim područjima
- mjere sprječavanja erozije i drugih nedopuštenih oblika premještanja tla, posebno tla na vodozaštitnim područjima, područjima vrijednog poljoprivrednog zemljišta te morskim plažama

*Sanacija* oštećenog tla je, sukladno načelu “onečišćivač plaća”, dužnost osobe koja je prouzročila oštećenje tla. Provođa se temeljem programa sanacije koji se izrađuju sukladno programima/mjerama zaštite tla koji moraju biti sastavni dio planova korištenja zemljišta za osnovnu namjenu (poljoprivreda, šumarstvo, rudarstvo), dokumentacije za građenje, korištenje i prestanak korištenja zahvata odnosno napuštanje lokacije nakon izgradnje i korištenja zahvata, planovima intervencija kod iznenadnog onečišćenja tla u zaštiti okoliša i dr.

#### 3.4.4.2. *Uvjeti zaštite podzemnih voda*

Podzemne vode su vrlo osjetljivi dijelovi prirode i štite se radi osiguranja potrebnih količina i kakvoće vode za piće (bez obrade) i druge potrebe. Glede uvjeta zaštite, podzemne vode na području Plana pripadaju posebno osjetljivim krškim vodonosnicima.

Izvorišta koja se koriste, ili se čuvaju za vodoopskrbu, moraju biti zaštićena od onečišćenja, namjernog ili slučajnog zagađenja te drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili njenu izdašnost.

Unutar definiranih granica zona izvorišta predviđa se provedba mjera pasivne (mjere zabrane građenja i smještaja pojedinih građevina i obavljanja određenih djelatnosti) i aktivne zaštite (redovito praćenje kakvoće vode na priljevnom području izvorišta i poduzimanje mjera za njeno poboljšanje), a osobito : građenje i rekonstrukcija odvodnih i vodoopskrbnih sustava, predtretman otpadnih voda, uvođenje “čiste” proizvodnje, ugradnja spremnika s dodatnom zaštitom i sl.

Ukoliko se na području pojedine zone zaštite nalaze legalno izgrađene građevine ili se obavljaju djelatnosti koje su zabranjene u toj zoni, odredit će se potrebni sanacijski zahvati, uz obvezu stalnog praćenja utjecaja tako sanirane građevine, odnosno djelatnosti na izvorište. Ukoliko se dokaže da sanacija nije moguća predviđa se uklanjanje građevine, odnosno zabrana daljnjeg obavljanja djelatnosti.

Za možebitnu izvedbu zahvata koji nije dopušten u prostoru IV., III i II. zone zaštite, predviđa se izrada projekta u sklopu kojeg će se detaljnim i namjenskim vodoistražnim radovima ispitati uži lokalitet (mikrozona). Na temelju rezultata provedenih istraživanja utvrdit će se pogodnost terena za izvedbu predviđenog zahvata, te na osnovu njegove osjetljivosti odrediti pripadajuće mjere zaštite unutar tog prostora (mikrozone). Rezultati istraživanja trebaju se tumačiti na način koji će najbolje biti u funkciji zaštite kakvoće vode.

Mjere zaštite utvrđuju se vodopravnim uvjetima za izradu tehničke dokumentacije za planirani zahvat. Izvedba ovih zahvata provodi se uz vodni nadzor.

Na području Plana zabranjeno je korištenje površina vodozaštitnih prostora protivno mjerama ograničenja i zaštite utvrđenim Odlukom o zaštiti izvorišta. Važeća je Odluka o sanitarnoj zaštiti izvora vode za piće na riječkom području ("Službene novine" Primorsko-goranske županije 6/94., 12/94. i 12/95.). Propisan je rok u kojem se ova odluka mora uskladiti s odredbama Pravilnika o utvrđivanju zone sanitarne zaštite izvorišta ("Narodne novine" 55/02.).

#### 3.4.4.3. *Uvjeti zaštite kopnenih voda i mora visoke kakvoće*

Radi očuvanja postojeće kakvoće voda predviđaju se slijedeće mjere ograničenja korištenja voda i vodnog okoliša kopnenih voda i mora:

- u vodnom okolišu voda I. kategorije koje se koriste za piće zabraniti korištenje prostora protivno mjerama zaštite propisanim Odlukom o zaštiti izvorišta te sprječavati i žurno uklanjati svako onečišćenje tla tvarima opasnim za zdravstvenu ispravnost vode za piće;
- zabraniti ispuštanje otpadnih voda u vodni okoliš vodotoka i voda mora I. kategorije bez obzira na vrstu, stupanj pročišćavanja ili količine;
- zabraniti ispuštanje u vodotoke i vode mora II. kategorije otpadnih voda koje su lošije vrste od onih koje se postižu nakon III. stupnja čišćenja;
- zabraniti ispuštanje tvari koje su opasne za vodni okoliš i ljude te propisati uvjete za uporabu i ispuštanje tvari za koje je dokazano da imaju nepoželjno djelovanje na vodni okoliš odnosno na okus i miris proizvoda koji služe za ljudsku ishranu. Popisi ovih tvari utvrđuju se posebnim propisom. Važeći je Uredba o opasnim tvarima u vodama ("Narodne novine" 78/98.);
- u vodnom okolišu osjetljivih i manje osjetljivih voda sprječavati i žurno uklanjati svako onečišćenje tla tvarima kojima se ugrožava ekološka funkcija i/ili planirana namjena tih voda;
- provoditi mjere zaštite vodnog područja, područja značajnog za vodni režim, obalnog područja voda i mora, pomorskog dobra i lučkog područja utvrđene posebnim propisima i odredbama ovog plana.

#### 3.4.4.4. *Uvjeti zaštite obalnog područja mora i kopnenih voda*

Glede zaštite prirode, područja uz obale prirodnih i doprirodnih vodotoka i vlažnih područja, uz obale prirodnih ili umjetnih jezera, uz morsku obalu, osobito uz obale morskih uvala, jesu osjetljiva prirodna područja na kojima treba izbjegavati gradnju objekata i obavljanje gospodarskih djelatnosti, osim ako to nije dopušteno posebnim propisima i ako zahvat nije protivan uvjetima zaštite prirode i okoliša.

Zaštita vodnog okoliša zahtijeva integralni pristup.

##### 3.4.4.4.1. *Uvjeti zaštite obalnog područja kopnenih voda*

Na obalama voda neće se dopuštati obavljanje radnji kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda. Radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih te drugih vodnih građevina i sprečavanja pogoršanja vodnog režima, temeljem odredbi Zakona o vodama, predviđaju se slijedeći uvjeti korištenja i zaštite obala voda:

- *na nasipima, regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama*, nije dozvoljeno kopanje i odlaganje zemlje, pijeska, šljunka, prelaženje i vožnja motornim vozilom (osim na mjestu na kojem je to izričito dopušteno), te obavljanje drugih radnji kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina;
- *u uređenom i neuređenom inundacijskom pojasu* nije dozvoljeno odlaganje zemlje, kamena, otpadnih i drugih tvari, sadnja i sječa drveća i grmlja te obavljanje drugih radnji kojima se može utjecati na održavanje i promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode;

- u uređenom inundacijskom pojasu, i na udaljenosti od 20 m od vanjske nožice nasipa, nije dozvoljeno građenje, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, vađenje kamena, gline i ostalih tvari, kopanje i bušenje zdenaca, te druga bušenje tla ako se izvode bez vodopravnih uvjeta.

Područjem ugroženim od erozije, treba smatrati područje na kojem zbog djelovanja površinskih ili podzemnih voda dolazi do ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava uslijed čega može doći do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine te poremećaja u vodnom režimu. Na dijelovima obala ugroženim erozijom provodit će se mjere ograničenja korištenja i zaštite kao što su: zabrana i ograničavanje sječe drveća i grmlja, zabrana i ograničavanje vađenja kamena, zabrana odlaganja otpadnih tvari, posebni uvjeti korištenja pojooprivrednog zemljišta i radovi zaštite od erozije i bujica kao što su: pošumljavanje, uzgoj i uzdržavanje zaštitne vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja, čišćenje korita i drugi slični radovi.

Gradnja na područjima retencije dopuštati će se samo iznimno, ako se može dokazati da ne ugrožava vodni režim i planiranu kakvoću vode, ne povećava stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja voda, ne sprječava pristup vodnom dobru radi njegova održavanja i uz poštivanje posebnih uvjeta za građenje na područjima ugroženim poplavom.

#### 3.4.4.4.2. Uvjeti zaštite obalnog područja mora

Uvjeti zaštite obalnog područja mora utvrđuju se radi osiguranja njegovog korištenja na način da se primarno postigne i održava planirana kakvoća voda mora i osigura nesmetano korištenje u namjene utvrđene ovim Planom.

Uvjeti korištenja i zaštite obalnog područja mora uvelike su uređeni zakonskom regulativom. Na pomorskom dobru primjenjuju se uvjeti korištenja i zaštite određeni ~~Pomorskim zakonom~~, Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama, Zakonom o morskom ribarstvu i propisima donesenim temeljem njih. Posebnim propisom određeni su dodatni uvjeti koji će se primjenjivati na luke nautičkog turizma. Uvjeti ispuštanja otpadnih voda u obalno more propisivati će se vodopravnom dozvolom i Odlukom o koncesiji. Zaštita od utjecaja kopnenih vodotoka provodit će se sukladno odredbama Zakona o vodama i Državnog plana za zaštitu voda, pri čemu će se voditi računa da je crta razgraničenja kopnenih voda i mora na Rječini južna strana željezničkog mosta najbližeg moru. Zaštita od zagađenja s plovila provodit će se mjerama utvrđenim pomorskim zakonodavstvom, te planovima intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora, donesenim temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša. Korištenje područja vodozaštitnih zona ograničavati će se sukladno uvjetima zaštite utvrđenim posebnim propisom (Odluka o sanitarnoj zaštiti izvora vode za piće). Prirodna područja obale, uključivo ekosustav mora, štiti se mjerama zaštite prirode, uključivo krajobraza. Na zahvate na obalnom području koji mogu imati nepovoljni utjecaj na okoliš, primjenjivat će se odredbe posebnog propisa o provedbi postupka procjene utjecaja na okoliš.

Sukladno odredbama članka 45. Zakona o prostornom uređenju, posebnim propisom regulirat će se uređenje i zaštita obalnog područja mora i voda koji su od posebnog interesa za Državu. Na obalnom području mora primjenjivat će se i sve odredbe drugih zakona i propisa koji se odnose na zaštitu okoliša, smanjenje rizika i sanaciju posljedica ekoloških akcidenata.

Zaštita ekološkog sustava mora primarno se provodi mjerama zaštite voda mora od onečišćavanja, kontrolom iskorištavanja dijelova žive i nežive prirode mora i podmorja te izbjegavanjem gradnje objekata i obavljanja gospodarskih djelatnosti na obalnom području. Na nevelikom riječkom obalnom području tradicionalne lučke, brodograđevne i djelatnosti rafinerijske proizvodnje graniče s područjima namijenjenim kupanju, sportu i rekreaciji na moru pa se daju sljedeći uvjeti korištenja i zaštite obalnog područja mora:

- osiguranje preuzimanja i zbrinjavanja otpada s brodova (otpadna ulja i drugi zauljeni otpad, kaljužne, balastne vode i sanitarne otpadne vode, brodski komunalni otpad, ambalaža, otpad od održavanja broda, otpad od čišćenja teretnog prostora, tereti koji mogu postati otpad, konfiscirani tereti namijenjeni uništenju itd.);
- osiguranje reda na pomorskom dobru i lučkim područjima;
- zabrana ispuštanja otpadnih voda u akvatorij zaštićenog mora, mora namijenjenog kupanju, sportu i rekreaciji na moru i dijelove unutrašnjih morskih voda sa slabom izmjenom vodenih masa;
- zabrana ispuštanja otpadnih voda na mjestu sa kojeg onečišćenje može ugroziti namjenu obalnog područja sa kojom graniči;



- osiguranje uvjeta za nesmetanu i učinkovitu provedbu planova intervencija u slučaju iznenadnog onečišćenja mora i planova intervencija u zaštiti okoliša kod postupanja s opasnim tvarima.

Radi zaštite bioloških vrijednosti obalnog područja, sukladno odredbama Protornog plana Primorsko – goranske županije, na obalnom području predviđaju se slijedeća ograničenja gradnje:

- zabrana gradnje: u I zoni vodozaštite izvora vode za piće I. i II. reda (Cerovica, Pod Jelšun, Mlaka, Brajda, Beli Kamik, Perčić, Mustaccione, Lešnjak, Zvir I, Zvir 2, Tvornica papira i Martinšćica),
- jako ograničenje gradnje:
  - o u II zoni vodozaštite (od ušća Rječine preko Drage do istočnog ulaza u Bakar);,
  - o u zoni djelomičnog ograničenja (od Uvale Preluk do ušća Rječine),
  - o na području II kategorije mora (od Uvale Preluk do Kantride te od Brajdice do granice grada prema općini Kostrena),
  - o na području III kategorije mora (od Kantride do Luke Rijeka),
  - o na području IV kategorije mora (područje Luke Rijeka).

Na područjima jakog ograničenja gradnje predviđa se uvjetovanje gradnje:

- istraživanjima staništa i bioraznolikosti živog svijeta,
- istraživanjem mogućeg utjecaja smještaja zahvata i emisija koje nastaju korištenjem zahvata na biološku i krajobraznu raznolikost .

#### 3.4.4.5. *Uvjeti zaštite područja ugroženih poplavom*

U svrhu zaštite od poplave bujičnim vodama Rječine i zaštite od potencijalnih učinaka klimatskih promjena, u budućoj izgradnji i uređenju obalnog pojasa mora, potrebno je voditi računa o podizanju razine mora. Stoga se ovim Planom daje smjernica da se prilikom izgradnje novih građevina na površinama čija je apsolutna kota ispod 2,5 m.n.m., iste planiraju i projektiraju s (najnižom) nivelacionom kotom na 2,5 m.n.m. Generalnim urbanističkim planom ova se visina može odrediti i drugačije, ali ne i niže od ove vrijednosti.

#### 3.4.4.6. *Uvjeti zaštite krajobraza*

Zaštita krajobraza provodi se evidentiranjem i vrednovanjem svih pojavnosti na području koje se štiti, izradom plana užeg područja kojim će se regulirati način provedbe zahvata u prostoru vodeći brigu da eventualni zahvati ne umanje temeljne vrijednosti prostora.

Ovim je Planom, osim prirodnog, istaknuta potreba zaštite kultiviranog krajobraza, te se u tom smislu pod zaštitu stavlja cjelokupno područje Bulevarda kao specifične urbane cjeline koja je, nastajući u kontinuitetu ideje *vrtnog grada*, spregla urbani ambijent s dijelovima prirodnog ambijenta, sukladno kartografskom prikazu broj 3.3. *Područja posebnih ograničenja u korištenju - krajobraz, vode i more*.

Prostornim planom užeg područja mogu se štiti i druge krajobrazne vrijednosti važne za prostornu organizaciju i koncepciju uređenja područja obuhvata.

#### 3.4.4.7. *Uvjeti zaštite prirodne baštine*

Uvjeti zaštite odnose se na one vrijedne dijelove prirodnog ambijenta Grada Rijeke koji su upisani u upisnik zaštićenih dijelova prirode kao i na one dijelove koji su predloženi za zaštitu Odlukom o donošenju Prostornog plana Primorsko-goranske županije (~~„Službene novine”~~ [Primorsko-goranske županije” broj 14/2000.](#)).

Ovim Planom predložene su za zaštitu i druge površine prirodne baštine koje imaju gradsko značenje. Njihovom zaštitom održava se kontinuitet zaštite, budući je vrijednost dijela tih površina prepoznata i dosadašnjim prostornim planovima, te se izravno utječe na ekološku stabilnost grada i održivost ekosustava.

Zaštićeni dijelovi prirode i vrijedni dijelovi prirode predloženi za zaštitu, prema kategoriji i značenju, prikazani su u tablici 38. *Pregled zaštićene prirodne baštine i prirodne baštine od gradskog značenja koja se štiti ovim Planom*. Usporedbom s tablicom 35. *Pregled površine zaštićenih cjelina*, vidljivo je da se u



kategoriji zaštićenog krajolika i spomenika parkovne arhitekture županijskog značenja, te park-šume i zaštićenog krajolika gradskog značenja, pod zaštitu stavlja oko 20 % površine Grada Rijeke.

Tablica 38. Pregled zaštićene prirodne baštine i prirodne baštine od gradskog značenja koja se štiti ovim Planom

|                                                   | Kategorija zaštite               | Zaštićeni dijelovi prirode                                                        | Vrijedni dijelovi prirode predloženi za zaštitu                                 |
|---------------------------------------------------|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | Županijsko značenje              |                                                                                   |                                                                                 |
| Prostorni plan<br>Primorsko-<br>goranske županije | Zaštićeni krajolik               |                                                                                   | Kanjon Rječine<br><a href="#">Područje draškog potoka i stijene iznad Drage</a> |
|                                                   | Spomenik prirode                 | Zametska pećina                                                                   |                                                                                 |
|                                                   | Spomenik parkovne<br>arhitekture |                                                                                   | Park Mlaka                                                                      |
|                                                   |                                  |                                                                                   | Park Nikole Hosta                                                               |
|                                                   |                                  |                                                                                   | Park heroja                                                                     |
|                                                   | Lokalno značenje                 | Vrijedni dijelovi prirode predloženi za zaštitu                                   |                                                                                 |
| Prostorni plan uređenja grada Rijeke              | Zaštićeni krajolik               | Sveta Katarina-Veli vrh-Lubanj                                                    |                                                                                 |
|                                                   |                                  | Brdo Sveti Križ (Vežica)                                                          |                                                                                 |
|                                                   |                                  | poplavna staništa u Dragi (Sveta Ana),                                            |                                                                                 |
|                                                   | Park-šuma                        | Autohtona šuma na površini Preluk-Pavlovac-Bivio-željeznička pruga Rijeka-Matulji |                                                                                 |
|                                                   | Krajobrazna vrijednost           |                                                                                   |                                                                                 |
|                                                   | Prirodni krajobraz               | Morska obala od Preluke do brodogradilišta “3.maj”                                |                                                                                 |
|                                                   |                                  | Uvala i kanjonski potez uvale Razbojna                                            |                                                                                 |
|                                                   |                                  | Obala Pećina                                                                      |                                                                                 |
|                                                   |                                  | Padine brdskih masiva Trsata unutar kanjona Rječine od Žaklja do Tvornice papira  |                                                                                 |
|                                                   |                                  | Obronci brdskih masiva od Svete Katarine do Gornje Drenove                        |                                                                                 |
|                                                   | Kultivirani krajobraz            | Padine Bošketa s Trsatskom gradinom i povijesnom jezgrom Trsata                   |                                                                                 |
|                                                   |                                  | Parkovne cjeline: Kazališni park, Krnjevo, Škurinje, Franjevački park na Trsatu   |                                                                                 |
|                                                   |                                  | Područje Bulevarda                                                                |                                                                                 |
|                                                   |                                  | Područje Delte s pripadajućim vizurama                                            |                                                                                 |
|                                                   | Gradski drvoredi                 |                                                                                   |                                                                                 |

Zaštita prirodne baštine provodi se utvrđivanjem "nultog" stanja područja u trenutku predlaganja za stavljanje pod zaštitu, trajnim praćenjem stanja lokaliteta i njegovog rubnog područja, pravovremenim aktivnostima prilikom incidentnih situacija, popularizacijom prirodne baštine, edukacijom stanovništva "in situ", mogućnostima korištenja površina pod određenim uvjetima i u rasponu aktivnosti koji neće ugroziti svojim intenzitetom samo područje pod zaštitom, osiguranjem komunalnog servisa te drugim mjerama kojima će se osigurati trajni nadzor, briga i gospodarenje i uređenje lokaliteta.

Na *vrijednim dijelovima prirode predloženim za zaštitu*, kao i na dijelovima prirode od značaja za grad Rijeku, dopušteni su oni zahvati i radnje koje ih ne oštećuju i kojima se ne mijenjaju svojstva zbog kojih su predloženi za zaštitu odnosno ocijenjeni od značaja za Grad.

Zaštićena prirodna područja i druge zaštićene prirodne vrijednosti može se posjećivati i razgledavati na način koji ne ugrožava njihove vrijednosti niti provođenje zaštite. Ako bi posjećivanje i razgledavanje zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti moglo prouzročiti opasnost za njihovo očuvanje, može se zabraniti ili ograničiti posjećivanje i razgledavanje zaštićenog područja ili druge zaštićene prirodne vrijednosti, ili njihovih dijelova.

Vlasnik ili ovlaštenik prava na zaštićenom području ili drugoj zaštićenoj prirodnoj vrijednosti dužan je dopustiti pristup određenoj prirodnoj vrijednosti, ako je to s obzirom na svrhu zaštite i značenje te prirodne vrijednosti potrebno radi zadovoljenja znanstvenih, obrazovnih, estetskih, kulturnih i rekreacijskih potreba, na način i pod uvjetima utvrđenim rješenjem ministra.

Osim navedenih, ovim Planom određuju se sljedeći pojedinačni uvjeti i mjere zaštite prirodne baštine:

#### A. Zametska pećina

Osim mjerama zaštite spomenika prirode, zaštita Zametske pećine predviđa se mjerama zaštite speleoloških objekata kao što su:

- vlasnik ili ovlaštenik prava na zemljištu na kojemu ili ispod kojega se nalazi speleološki objekt, ne smije ugroziti ili oštetiti speleološki objekt, zatrpiti ulaz, priječiti njegovo istraživanje i korištenje na dopušten način, te je dužan omogućiti istraživanje, pristup i razgledavanje tog objekta u dopuštene svrhe;
- zabranjeno je oštećivanje, uništavanje i odnošenje špiljskog nakita i podzemnog živog svijeta;
- obvezno je provođenje drugih mjera zaštite, uvjeta razgledavanja i zaštite posjetitelja utvrđenih Programom posjećivanja i razgledavanja pećine kao vrijednog speleološkog objekta.

#### B. Kanjon Rječine ~~i područje Draškog potoka i stijena iznad Drage~~

Unutar kanjona Rječine ~~i područja Draškog potoka i stijena iznad Drage~~ nije dozvoljeno poduzimanje nikakvih zahvata u prostoru kojima se ugrožava temeljni prirodni fenomen radi kojeg se područje štiti. ~~Izuzetno, dozvoljava se gradnja i uređenje infrastrukturne građevine od značaja za Republiku Hrvatsku. Stručnom podlogom potrebno je utvrditi i propisati mjere zaštite kojih se potrebno pridržavati prilikom gradnje, korištenja i održavanja građevine.~~

~~Ovim planom utvrđuju se sljedeće posebne mjere zaštite prilikom gradnje građevine od interesa za Republiku Hrvatsku, a unutar površine koridora ili površine infrastrukturnog sustava:~~

- ~~• prilikom projektiranja trase infrastrukturne građevine u cilju svođenja štetnih utjecaja gradnje po eko-sustav na najmanju mjeru, reducirati broj temelja u tlu na najmanji potreban broj;~~
- ~~• prilikom projektiranja trase infrastrukturne građevine u cilju svođenja štetnih utjecaja gradnje po eko-sustav na najmanju mjeru, reducirati vođenje trase nasipom na najmanju moguću (neophodnu) površinu;~~
- ~~• pristupne putove gradilištu svesti na neophodan broj;~~
- ~~• organizaciju gradilišta provesti tako da se unutar površine koridora ili površine infrastrukturnog sustava ne grade građevine u funkciji gradnje (smještaj radnika, mehanizacije i sl.);~~
- ~~• ne dozvoljava se otvaranje pozajmišta materijala;~~
- ~~• ne dozvoljava se odlaganje viška iskopanog materijala;~~
- ~~• obradu pokosa nasipa izvesti biljnim materijalom uklopivim u biljni sastav zaštićenog područja;~~
- ~~• sve površine koje su tijekom uspostave gradilišta i gradnje oštećene sanirati tako da se ukloni sav sadržaj koji je pratio gradnju ili nastao kao njezina posljedica, a provede potrebna obrada rekonstrukcijom zelenih i/ili drugih površina.~~

Područje kanjona Rječine ~~i područje Draškog potoka i stijena iznad Drage~~ dozvoljeno je koristiti za ekološko, stručno i znanstveno istraživanje i edukaciju te rekreaciju građana u prirodnom ambijentu.

Unutar područja kanjona Rječine ~~i područja Draškog potoka~~ dozvoljena je gradnja i uređenje odmorišta, šumskih, pješačkih i biciklističkih staza, adrenalinskog parka i sl., na način kojim se ne ugrožava stanje okoliša. Unutar područja nije dozvoljena gradnja novih građevina, ali se dozvoljava rekonstrukcija postojećih povijesnih lokaliteta i građevina u službi zaštite biljnog i životinjskog svijeta, unapređenja i prezentacije područja zaštićenog krajolika, pružanje osnovnih ugostiteljskih usluga i rekreacije.

Unutar područja kanjona Rječine ~~i područja Draškog potoka~~ dozvoljeno je vođenje elektrodistibucijskih dalekovoda, ali se ne dozvoljava izvođenje pratećih građevina u funkciji vođenja ili transporta električne energije, te izvođenja šumskih prosjeka na terenu. Gdje god je moguće, posebno radi očuvanja prirodnog okoliša, ovim Planom traži se zamjena vođenja zračnih trasa ukopanim.

#### C. Spomenici parkovne arhitekture

Spomenici parkovne arhitekture: park Mlaka i park Nikole Hosta predstavljaju primjere građanskih parkova odnosno perivoja iz druge polovice 19. st., a Park heroja gradski park iz prve četvrtine 20. st., čiji se razvoj i mijena dokumentirano može pratiti. U tom smislu, ovim se Planom ovi parkovi tretiraju kao povijesni, te se na njih imaju primjenjivati mjere propisane međunarodnim poveljama i standardima, tj. valorizacija, pristupi obnovi i utvrđivanje mjera održavanja.

Javnu ulogu parkova potrebno je očuvati primjenom urbane opreme, paviljona, i drugih sadržaja parka, primjereni njihovom tretmanu kao povijesnih parkova.

#### *D. Vrijedni dijelovi prirode od lokalnog značenja, predloženi za zaštitu*

##### **D.1. Sveta Katarina-Veli vrh-Luban**

U određivanju uvjeta zaštite ovog područja polazi se od osnovne činjenice da se ono izravno naslanja na područje zaštićenog krajolika Kanjona Rječine, te da je u smislu sastava biljnog i životinjskog svijeta riječ o istom eko-sustavu, dok različitosti proizlaze iz različitog stupnja stvarnog i potencijalnog utjecaja urbanog na prirodni ambijent. U tom smislu, uvjetima zaštite određuje se:

- održavanje postojeće autohtone vegetacije i zastupljenosti vrsta i zajednica;
- zadržavanje postojeće konfiguracije terena;
- provođenje sanacija ugroženih ili devastiranih dijelova okoliša;
- potreba istraživanja i prezentacije arheološkog, graditeljskog i drugog kulturno-povijesnog nasljeđa;
- potreba znanstvenog i stručnog istraživanja.

Unutar područja dozvoljena je gradnja i uređenje odmorišta, vidikovaca, šumskih, pješačkih i biciklističkih staza, na način kojim se ne ugrožava stanje okoliša. Unutar područja nije dozvoljena gradnja novih građevina, ali se dozvoljava rekonstrukcija postojećih povijesnih lokaliteta i građevina u službi zaštite biljnog i životinjskog svijeta, unapređenja i prezentacije područja zaštićenog krajolika.

##### **D.2. Brdo Sveti križ**

U određivanju uvjeta zaštite ovog područja polazi se od osnovne činjenice da brdo Sveti križ predstavlja neurbanizirani ostatak s elementima prepoznatljivosti sloja gradinskog naselja, kakva su u prapovijesti dominirala područjem Rijeke i okolice. Prirodni ambijent samo je djelomično očuvan, a dominantno se nastavlja na predjele koji nisu prethodno urbanizirani. U tom smislu, uvjetima zaštite određuje se:

- zadržavanje postojeće vegetacije;
- uređenje nepošumljenih i neuređenih dijelova kao javnog parka, te uređenje odmorišta, vidikovaca i pješačkih staza;
- sadržajno uklopiti i na primjeren način valorizirati i prezentirati kulturno-povijesno nasljeđe;
- postojeću utvrdu koristiti u edukativne, znanstvene i slične svrhe.

##### **D.3. Poplavna staništa u Dragi**

Iako u neposrednoj blizini drugih područja u kategoriji zaštićenog krajolika, ovo je područje izuzetno osjetljivo radi podijeljenosti željezničkom prugom i blizine građevinskog područja. U tom smislu, uvjeti zaštite određuju se kako slijedi:

- ne dozvoljava se uporaba zemljišta u poljoprivredne svrhe,
- uporaba pesticida, herbicida i sličnih otrova na zaštićenom području i kontaktnim površinama,
- gradnja i uređenje javne prometne površine na spoju zaštićenog područja i rubnih površina,
- odlaganje otpada,
- uklanjanje zelenila i druge radnje od utjecaja na zaštićeno područje.

##### **D.4. Autohtona šuma na površini Preluk-Pavlovac-Bivio-željeznička pruga Rijeka-Matulji**

Posebnost šume ogleda se u njezinoj velikoj površini, razvijenosti i visokom stupnju očuvanosti šumske sastojine. Svojim ograncima, šuma se nastavlja na područje šume Črnikovica, na području Grada Opatije te manje šumske površine na području Grada Kastva. Velika visinska razlika i dubina šume, od mora do auto-ceste, pogoduje obnovi zračne mase te je stoga izražena njezin utjecaj na mikro-klimu šireg područja. Druga bitna odlika iskazuje se u njezinoj ulozi prostorne cezure između više građevinskih područja i naselja. U tom smislu, uvjetima zaštite teži se očuvati ovu šumsku površinu u kategoriji park-šume lokalnog značenja, kako slijedi:

- ne dozvoljava se krčenje, sječa, korištenje u poljoprivredne svrhe i druge radnje kojima se ugrožava zatečena vrijednost;
- gradnja i uređenje javne prometne površine, infrastrukture i drugih sličnih zahvata koji nisu u suglasju s ovim Planom;
- u cilju očuvanja nadzora nad šumom, detaljne mjere i uvjete zaštite moguće je odrediti zasebnom stručnom podlogom ili dokumentom prostornog uređenja užeg područja;
- Unutar područja dozvoljena je gradnja i uređenje odmorišta, vidikovaca, šumskih, pješačkih i biciklističkih staza, na način kojim se ne ugrožava stanje okoliša.
- [Rekreacijske površine planirati na prirodnim čistinama i na mjestima manje dendrološke vrijednosti.](#)

- Prilikom planiranja i projektiranja infrastrukturnog područja IS-24 nastojati očuvati vrijedno autohtono raslinje, odnosno isto uklopiti u novu izgradnju u obliku što kompaktnijih površina.

#### E. *Krajobrazna vrijednost*

Područja krajobrazne vrijednosti jesu one cjeline koje su obilježene svojim prirodnim izgledom i osobinama kojima se izdvajaju iz izgleda ukupnog krajolika (prirodni krajobraz), kao i površine čija je vrijednost nastala artificijelnim zahvatom (kultivirani krajobraz) u cilju zadržavanja prirodnog ambijenta ili njegovim sprežanjem s potencijalom urbanog zahvata.

Osnovna osobina dijela područja krajobrazne vrijednosti (uvala i kanjonski potez uvale Razbojna, morska obala od Preluke do brodogradilišta "3. maj", padine brdskih masiva Trsata unutar kanjona Rječine od Žaklja do Tvrnice papira, obronci brdskih masiva od Svete Katarine do Gornje Drenove, padine Bošketa s Trsatskom gradinom i povijesnom jezgrom Trsata) ogleda se u njihovoj povezanosti na područja predložena za zaštitu u kategoriji zaštićenog krajolika odnosno park šume, što djelomično osigurava prirodnu održivost tih područja, ali i u naslonjenosti na građevinska područja što može izazvati sasvim specifične pritiske na ove dijelove prirodnog ambijenta (posebno ugrožavanje obalnog poteza). U tom smislu, ova se područja ne može promatrati kao potencijalnu pričuvalj daljnjeg zadovoljenja prostornih potreba građevinskog područja, nego sasvim suprotno, kao prostor prijelaza i uvlačenja prirodnog fenomena u ambijent urbanog pri čemu se unutar urbanog prostora trebaju stvoriti odgovarajući prirodni "nastavci": dovoljni prostori specifičnog urbanog zelenila.

U smislu navedenog, zaštita područja krajolika (krajobraza), koja su ovim Planom predložena za zaštitu, predviđa se provođenjem slijedećih mjera:

- stavljanje tih područja pod privremenu zaštitu;
- zahvate na tim područjima planirati i izvoditi na način da se u najvećoj mjeri očuvaju značajna i karakteristična obilježja krajolika i njegova raznolikost;
- održavati biološke, geološke i kulturne vrijednosti koje određuju značaj i estetski doživljaj tih područja;
- ovisno o opsegu i karakteru, odrediti vrstu prostornog plana užeg područja koji će obuhvatiti i kojim će se odrediti detaljni uvjeti zaštite ovih područja.

#### 3.4.4.8. *Uvjeti zaštite kulturno-povijesnog nasljeđa*

Popis kulturnog dobra, zaštićenog do donošenja ovoga Plana, dan je u tablici broj 13. *Pregled zaštićenog kulturnog dobra*, prvog dijela Plana. Iz sadržaja tablice vidi se trenutna problematika zaštite, tj. prisutnost starijih razdoblja registracije (označenih samo brojem) i aktualne registracije koja se provodi prema Zakonu o kulturnom dobru, koja je u tijeku i čiji će proces rezultirati potpunom revalorizacijom dosadašnjih registracija, unutar koje će se novom registracijom (dosad samo evidentiranih objekata spomeničkog karaktera) povećati broj zaštićenih jedinica kulturnog dobra.

U smislu postupanja s kulturnim dobrom, nadovezujući se na dosadašnju praksu i aktualne zakonske propise, mogu se odrediti sljedeći uvjeti zaštite kulturno-povijesnog nasljeđa, tj. kulturnog dobra:

A. Svaki oblik zahvata unutar određene zaštićene cjeline, dijela zaštićene cjeline odnosno pojedinačne građevine, mora odobriti nadležna služba zaštite izdavanjem posebnih uvjeta kojima se, u postupku izdavanja lokacijske odnosno građevne dozvole, utvrđuju mogućnosti, uvjeti i način zahvata na kulturnom dobru.

Pod zahvatom na kulturnom dobru podrazumijevaju se zahvati restauracije, sanacije, rekonstrukcije, adaptacije, promjene namjene, uklanjanje trošnog objekta (ako zdanje nije od konzervatorskog interesa), u kontaktnoj zoni ili u zaštićenoj zoni, kao i gradnja u zaštićenoj zoni.

B. Ukoliko je zaštićena cjelina, dio zaštićene cjeline odnosno pojedinačna građevina stavljena u I i II kategoriju režima zaštite, potrebno je prije poduzimanja radova izraditi konzervatorski elaborat. Navedena kategorija zaštite predstavlja analitičku jedinicu valorizacije vrijednosti kulturnog dobra, kojom se ono preliminarno vrednuje prema njegovoj kulturno-povijesnoj, arhitektonskoj, umjetničkoj, urbanoj i drugoj vrijednosti. Nadležna služba zaštite u tu svrhu cjelovito dokumentira kulturno dobro kroz: arhitektonske snimke postojećeg stanja, fotografsku dokumentaciju, istraživanje grafičkih i arhivskih

izvora, ranije studije i elaboracije. Posredstvom svih pisanih izvora o tom nasljeđu, uvidom u sve evidentirane konzervatorske radove, pokušava se rekonstruirati povijesne faza razvoja zone, odnosno pojedinog objekta. Konzervatorski elaborat tako prethodi izradi idejne arhitektonsko-urbanističke dokumentacije o opsegu i vrsti planiranih radova. Prije izrade glavnog projekta, nadležna služba zaštite propisuje uvjete i u provedbenom dijelu vrši nadzor i daje upute.

Za druge kategorije režima zaštićene cjeline, dijela zaštićene cjeline odnosno pojedinačne građevine, nadležna služba zaštite, na podnesak idejnog projekta donosi uvjete.

Uvjeti se donose i u slučaju počinjene devastacije, te se propisuje povratak na izvorno stanje uklanjanjem posljedica pogrešnih zahvata. Gradnja ili bilo kakva intervencija na području na kojem su predviđeni arheološki nalazi (na pr. zona Stari grad) bit će zaustavljena dok se ne obave arheološka istraživanja, dokumentiraju i odluči što će se dalje učiniti s nađenim eksponatima.

C. Prostornim planom se ne predviđaju sve dimenzije potrebnih zahvata za određeni prostor. Karakter intervencija se jasnije može definirati prostornim planom užeg područja, pa su za tu razinu prikladnije programske studije manjih cjelina i pojedinačnih objekata, temeljem kojih se mogu odrediti detaljne mjere zaštite.

Mikroregulacija na područjima zaštićenog spomeničkog prostora, izvodi se u slučaju izrazite narušenosti, a na temelju posebno izrađenih urbanističko-konzervatorskih separata. Mikroregulacija je definirana potrebom za funkcionalnom i morfološkom homogenošću prostora i potrebom revitalizacije

Ukoliko su na bilo koji način devastirani ili uklonjeni objekti u zoni ili podzoni zaštite, potrebno ih je nadomjestiti novim gradnjama koje moraju biti odobrene od nadležne službe zaštite kao i način gradnje koji redovito podliježe očuvanju postojećih urbanih struktura. Čuvanju povijesnih matrica pomažu katastarski planovi, kao u slučaju Starog grada a vedute, stare fotografije i nacrti pomažu vertikalnoj raščlambi građevine.

Primjena faksimila se ne preporučuje u oblikovanju, osim u iznimnim slučajevima po odluci nadležne službe zaštite. Novo zdanje treba poštivati katnost ambijenta, njegovu tipologiju, morfologiju, izgled krovišta, boje fasada, dimenzioniranje otvora, volumena i dr., ali se treba uklopiti u postojeći ambijent, čuvajući postojeće vizure i imajući istu ili višu vrijednost od ambijenta u koji je interpoliran.

D. Uvjeti zaštite za pojedinačne urbanističke cjeline

D.1. Urbanistička cjelina užeg centra Rijeke

Urbanistička cjelina Užeg centra Rijeke, br. reg. 173 (58), postupkom reambulacije, koji je u tijeku, bit će proširena na zapad do Preluke, a na istok do Plumbuma. U proširenu zonu uklopljene su: Trsatske stepenice (broj registracije 317), Stari gradski zid (broj registracije 259), te Uspon Buonarotti s objektima i vrtovima, dosad registriran kao urbanistička cjelina (broj registracije 335).

Za zaštićenu *Urbanističku cjelinu užeg centra Rijeke* u ovom trenutku nije moguće dati detaljne smjernice osim uobičajenih mjera tj. da svaki čin intervencije na registriranom kulturnom dobru mora biti odobren od nadležne službe zaštite. Pri gradnji novih zgrada, koje su definirane kao interpolacije u starije urbano tkivo bilo koje zaštićene cjeline, mora se poštovati postojeća matrica, odnosi volumena, katnost, strukture, tipologija i morfologija gradnje kao i razina njihove izvedbe, što može biti protumačeno kao ograničavajuće mjere. Pri svakom pojedinom slučaju treba analizirati da li planirana gradnja mijenja identitet pojedine cjeline ili njezinog dijela, utječe na promjenu uličnog poteza, da li je neadekvatna oblikovanjem i namjenom. Isto vrijedi i za svaki oblik rekonstrukcije. Prema kategorijama zaštite definirat će se mjere nadležne službe zaštite.

Konzervatorske elaborate, izrađene za veći dio područja, potrebno je revidirati kako bi poslužili kao osnova za kvalitetno planiranje unutar područja pod zaštitom.

Pojedinačnim registracijama, dosad je kao nepokretno kulturno dobro zaštićeno 9 građevina, a preventivnom zaštitom 4 pojedinačne, te cjelokupno groblje Kozala i 3 mauzoleja unutar njega. S obzirom na veličinu područja, uslijedit će daljnje registracije kulturnog dobra.

Do okončanja postupka reambulacije urbanističke cjeline Užeg centra Rijeke i registracije pojedinačnih građevina, ovim se Planom posebno štiti graditeljsko nasljeđe s izraženim stilskim obilježjima i arhitektonskom i oblikovnom kvalitetom razdoblja secesije i moderne arhitekture, te se za svaki zahvat na takvim građevinama postupa kako je navedeno u točkama A., B. i C.

D.1.1. Unutar *Urbanističke cjeline užeg centra Rijeke*, od konzervatorskog je interesa Riječki neboder i reprezentativna historicistička zdanja, Palača Ploech i Kapucinska crkve kao cjeline s degradiranim kapucinskim dućanima.

D.1.2. Uspon Buonarotti s objektima i vrtovima, zvan i Kalvarija, zahtijeva obimni restauratorski zahvat i vraćanje u prvobitnu funkciju, budući je izrazito devastiran. Potez je vrijedan turističke prezentacije, ali je nužna revitalizacija i u svrhu očuvanja običaja i logične sadržajne povezanosti s katedralom Sv. Vida čak i preko raskrižja i blizine zatvora. Kalvarija utječe u potez Šetališta Vladimira Nazora. Tu se pružaju izrazito vrijedne vizure na Rijeku i prostor kanjona Rječine sve do Delte.

D.1.3. Uklanjanje dijelova Štrange i Banderova, radi dobivanja novih građevnih lokacija, nije moguće bez prethodnog uvida na terenu nadležne službe zaštite, a ovisi i o kvaliteti arhitektonskog i urbanističkog rješenja. Naime, navedeni potezi trebaju sanaciju, ponegdje prenamjenu, rekonstrukciju i resemantiziranje u gradskom tkivu, te stoga i prethodnu kvalitetnu elaboraciju kao temelj za kvalitetno osmišljavanje zone.

D.1.4. Iako nema pojedinačnih građevina pod zaštitom, područje Delte potencijalno je važno jer će se strukturiranjem nove urbane matrice morati tražiti i odgovore na pitanja oko odnosa iste prema zatečenim vrijednostima na razini pojedinačnih građevina i mikrocjelina (Kazalište i kazališna četvrt, pročelja grada duž Mrtvog kanala i Rječine), kao i odnosa prema volumenu i masi, vizurama, točkama i prostornim žarištima ukupnog gradskog središta.

## D.2. Urbanistička cjelina Stari grad

*Urbanistička cjelina Stari grad*, urbanistički i konzervatorski ostaje osjetljivim pitanjem, budući se učinjeni propusti ne mogu ukloniti. Na ukupnom prostoru potrebno je poštovati zadanu matricu te u interpolacijama slijediti osobine postojeće arhitekture, koja je trošna, pučkog karaktera i ne osobito reprezentativna. Treba razraditi plan adekvatnih sadržaja, koji bi kvalitetno revitalizirali gradsku jezgru. Uz postojeće trgove, Koblerov i Mljekarski, otvoreno je pitanje trga Pul vele crkve (Marijina Uznesenja) na koji se nastavlja Trg Ivana Klobučarića čije uređenje i namjenu treba oprezno promišljati kao i prenamjenu prostora ex Municipija.

Oblikovanje uličnog poteza Aldo Colonello uz uklanjanje neadekvatnih i trošnih građevina opravdano je, ali prije svake intervencije potrebno je dokumentirati postojeće stanje. Za svaku interpolaciju ovog uličnog poteza odrednica je postojeća secesijska arhitektura, blizina Sudbene palače i zatvora koji bi s vremenom bio dislociran te zamijenjen drugim upravnim funkcijama, i vizure Sv. Vida, blizine Kalvarije i ulaz u Vodovodnu ulicu.

Unutar urbanističke cjeline dosad je kao nepokretno kulturno dobro registrirano 8 pojedinačnih građevina ili sklopova. Daljnjom registracijom pojedinačnih građevina (katedrala Svetog Vida, zborna crkva i dr.), ispravit će se i upotpuniti odnos prema spomeničkoj baštini te njezino održavanje.

Buduće uređenje svakako će zahtijevati nalaženje odgovarajućeg načina prezentacije novootkrivenog (unutar dosad zanemarenog) antičkog sloja grada (alpska klauzura, mozaici, te daljnja istraživanja istog).

## D.3. Urbanistička cjelina Trsat

Povijesno naselje stavljeno je pod zaštitu kao urbanistička i povijesna cjelina specifičnih osobina nastanka i trajanja. Unutar cjeline, zasebnom registracijom ističu se Trsatski kaštel, trsatske stube i Bazilika Gospe trsatske sa samostanom (u tijeku).

Trsatska gradina jedna je od najvažnijih markacijskih točaka za identitet grada na kojoj se provode arheološka istraživanja i o čijem se načinu prezentacije, odnosno sadržajima još promišlja. Restauracija i rekonstrukcija spomenika prve kategorije, također je otvoreno pitanje. Trsatske stube, koje čine cjelinu s okolnim građevinama, zahtijevaju obnovu postojećih građevina prema prvotnom projektu, a radikalnije izmjene nisu dopuštine. Kvaliteta ovog prostora spaja se s ambijentom trsatskog centra i same Gradine.

## D.4. Urbanistička cjelina naselja Sušak

U odnosu na razdoblje nastanka, ova je cjelina nakon 1945. doživjela bitan pomak žarišta centralnih gradskih sadržaja i postupno naglašavanje prometne funkcije ulične mreže što je utjecalo na određene prostorne transformacije posljedica kojih je izostanak cjelovitog doživljaja kvalitete i uloge nekadašnjih centralnih prostora i građevina. Osim gubitka funkcijske slike, pojavilo se i fizičko propadanje građevina (nagruća, tonjenja građevina...), što će zahtijevati postupne, ali sasvim određene intervencije planske i provedbene razine.

Unutar cjeline, vrijednošću se ističe gradsko područje Bulevar, zamišljen kao reprezentativna četvrt na prijelazu XIX. u XX. stoljeće, gdje većina građevina, stilski usklađenih, ima arhitektonsku, estetsku,

povijesnu i autorsku vrijednost, a danas su suočene s devastacijom uzrokovanom socijalno-demografskim promjenama. Poželjno je vratiti izvorni izgled građevina, te ukloniti sve neadekvatne dogradnje. Treba pristupiti dokumentiranju sadašnjeg stanja, a zatim zahtjevnoj obnovi i uređenju vrtnih prostora i aleja.

U Ružičevoj ulici, u kontekstu zaštite industrijske arhitekture, mogu se predvidjeti rekonstrukcije i adaptacije građevina u obujmu koji se još mora proučiti.

Procesi planirane urbane transformacije Delte bitno mogu pomoći oživljavanju urbanističke cjeline jer ovoj cjelini ponajprije trebaju ljudi-potrošači sadržaja koji već jesu ili mogu biti smješteni. Zasebnu vrijednost predstavlja(ju) obala Rječine koju treba revalorizirati za potrebe pješaka i u tom smislu na odgovarajući način i urediti. Drugi bitan uvjet predstavlja smanjenje prometnog volumena i uklanjanje vozila s pješačkih površina, kako bi se ostvario prostorni minimum za pješačke komunikacije.

#### D.5. Industrijsko graditeljsko nasljeđe unutar zaštićenih urbanističkih cjelina

D.5.1. Prenamjena dijela lučke suprastrukture, uz urbanistički vrijedan potez Krešimirove ulice, Brajda, Kolodvor i kuće činovnika željeznice, Lazaret, bivša Pomorska akademija, svakako su izazovni zadaci zaštite, posebno u svijetlu uklapanja građevina u nove programe.

D.5.2. Koncept namjene područja Torpeda, područja industrijske arhitekture, mora biti kvalitetno razrađen. Zonu se štiti kao prostor industrijske matrice unutar koje će pojedini objekti od konzervatorskog interesa biti pojedinačno zaštićeni i valorizirani. Ovu zonu treba revitalizirati u sklopu šireg planiranja uličnih poteza i njihovih sadržaja, namjena i osobitosti uključujući i Upravnu zgradu INE, Hotel emigranata, radničku kuću i dr.

D.5.3. Na prostoru bivše Tvornice duhana (ex Benčić), predviđa se prostornim planom značajnija rekonstrukcija, adaptacija, uklanjanje objekata i podizanje novih građevina. Očuvanje prostornih datosti i spomenika kulture koji su definirani I kategorijom režima zaštite treba poštivati. Vrijednost ovog industrijskog nasljeđa je u njegovoj povijesnoj slojevitosti i sretnoj uklopljenosti između secesije Potoka, moderne duž poteza Ulice N. Tesle i historicizma Brajde. Konzervatorske elaboracije nužne su kao temelj za kvalitetno osmišljavane zone i kontaktnih područja.

#### E. Zaštita cjelina etnografskog karaktera

Unutar izrazito urbaniziranog gradskog područja, postoje ruralne enklave –zameci dijelova današnjih gradskih četvrti koje je potrebno štititi i očuvati kako bi se mogao in situ pokazati i dokumentirati razvoj pojedinih gradskih područja.

Planom se predlaže zaštita sljedećih cjelina etnografskog karaktera unutar sljedećih gradskih četvrti:

- Pašac – stara jezgra,
- Srdoči – stara jezgra Markovići,
- Pehlin – stara jezgra Pletenci,
- Grpci - Pilepići, stare jezgre,
- Jezgra Svetog Kuzma.

Prilikom rekonstrukcije postojećih građevina ili gradnje novih građevina potrebno je zahvate u prostoru uskladiti s tipologijom postojećih građevina i prostora.

Prilikom rekonstrukcije postojećih građevina ne dozvoljava se:

- uklanjanje arhitektonskih elemenata koji imaju obilježja stilskog izraza kao što su erte, portali, međukatni i završni vijenci, ukrasi izvedeni u žbuci i slično,
- uklanjanje konstruktivnih dijelova građevine poput (prizemnih odnosno podrumskih) volti, balkona, lođe i slično,
- uklanjanje konstruktivnih dijelova okućnice poput grla cisterni, nosača portala i slično,
- upotreba arhitektonskih elemenata koji nisu svojstveni građevini (npr. "pjoveri"),
- upotreba materijala za obradu pročelja poput rustikalne žbuke i
- oblaganje građevine kamenom, keramikom i slično.

Prilikom gradnje nove građevine, u postavljanju arhitektonskog rješenja, potrebno je koristiti suvremene materijale i tehnička rješenja bez uporabe elemenata primorskog sloga.

#### F. Preporuka za obradu planovima užeg područja

Prilikom izrade prostornog plana užeg područja, u skladu sa zakonskim odredbama, provesti cjelovitu konzervatorsku obradu područja, koja postaje sastavni dio dokumenta prostornog uređenja, ili odrediti mjere zaštite. U tom smislu, moguće je proširiti područje pod zaštitom, posebno za one vrijedne pojedinačne građevine koje, eventualno, nisu obuhvaćene granicama područja pod zaštitom, a čija bi zaštita podigla kvalitetu ukupnog ambijenta.

Prostorni plan užeg područja, osim na očuvanje i utvrđivanje uvjeta zaštite pojedinačnih građevina temeljem konzervatorskog elaborata, mora dati i kvalitetna rješenja prostora i površina koji se ne grade, ali su bitni za doživljaj i funkcioniranje područja obuhvata (ali i šireg područja utjecaja) kao urbanog prostora. U tom smislu, mora se u razmatranje uključiti i one sastavnice prostora koje nisu pod izravnom paskom službe zaštite ili se unutar zaštite pojavljuju kao nespecificirani, poput:

- vizura,
- prostornih odnosa (prema zatečenoj ili novoplaniranoj građevini) koji nastaju planiranjem dimenzija i dimenzionalnih odnosa novih struktura,
- nadovezivanje novih struktura na zatečenu urbanu, uličnu, i drugu matricu,
- proporcijske odnose ulica i uličnih profila, tj. građevina koje ih tvore,
- međusobne udaljenosti građevina,
- uvjete rekonstrukcije postojećih građevina koje nisu od uskog konzervatorskog interesa,
- planiranje trgova, ulica, stepeništa i drugih površina kao zahvata usmjerenih na stvaranje novih ambijenata,
- planiranje zelenih površina i drugih prostornih cezura,
- organizacija prometa i parkiranja.

Sve navedeno bitno utječe na stvaranje kvalitetnog urbanog ambijenta unutar kojeg se stvara odgovarajući okvir valorizacije i funkcioniranja pojedinačne građevine kao kulturnog dobra i područja cjeline. Konačno, vremenska distanca utječe na stvaranje novih ocjena i valorizacija sve novije gradnje kao spomeničke vrijednosti, pa urbanističko planiranje ima izuzetnu važnost uspostavljanja takvih prostornih odnosa koji će, uz zadovoljnije i ostalih uvjeta, stvoriti podlogu za kvalitetu arhitektonske interpretacije postavljenog programa.

### **3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava**

#### **3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav**

- 3.5.1.1. *Prometno čvorište Rijeka*
- 3.5.1.2. *Cestovni promet*
- 3.5.1.3. *Željeznički promet*
- 3.5.1.4. *Javni gradski prijevoz*
- 3.5.1.5. *Putnički terminali*
- 3.5.1.6. *Pomorski putnički promet*
- 3.5.1.7. *Pomorski trgovački promet i riječka luka*
- 3.5.1.8. *Posebne kategorije prometa*
- 3.5.1.9. *Zračni promet*
- 3.5.1.10. *Kombinirani promet*

Prometni infrastrukturni sustav grada čini pomorska i kopnena infrastruktura (luke, cestovna i željeznička mreža) te infrastruktura naftovoda i telekomunikacija.

Osnova prometnog sustava prikazana je u kartografskom prikazu 1.2.

Sastavni dio prometne infrastrukture čine terminali putničkog i robnog prometa: luka i lučki terminali, pomorski putnički terminal, autobusni kolodvor, željeznički terminal – putnički i teretni kolodvor.

Organizacija prometnih tokova mora se provesti uz optimalno korištenje svih raspoloživih prometnih kapaciteta na moru i kopnu, a naročito u uspostavi gradsko-prigradskog javnog prijevoza.

Mjere poboljšanja prometne infrastrukture vrlo su ograničene. Stoga poboljšanja treba tražiti u boljoj regulaciji i organizaciji prometnih tokova, te u kompletiranju prometne mreže, posebno u segmentu cestovnog čvorišta Rijeka, uz optimalno korištenje svih resursa na kopnu, moru i zraku.



### 3.5.1.1. Prometno čvorište Rijeka

Posebna funkcija grada je sasvim sigurno njegova prometna funkcija, iz koje proizlaze mogućnosti i ograničenja daljnjeg razvoja grada. Primarni je cilj dugoročnog razvoja prometa Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke (do 2020. godine) optimalno definirati i izgraditi prometno čvorište Rijeka. Prometno čvorište Rijeka sastavljeno je od sljedeće infrastrukture državnog značenja:

- luke Rijeka kao luke otvorene za javni promet od osobitog međunarodnog značenja;
- željezničkog čvorišta Rijeka;
- cestovnog čvorišta Rijeka.

Prometno čvorište Rijeka ima uz čvorište Zagreb primarno značenje u ukupnom gospodarskom razvoju države i posebnu ulogu za cjelovito funkcioniranje prometnog sustava na državnoj i županijskoj razini. Nužno ga je razvijati sukladno planovima razvitka dva vrlo složena sustava – luke i grada. U tom smislu naročito je potrebno definirati razvoj željezničkog čvorišta sukladno luci Rijeka, a cestovnu mrežu u čvorištu razvijati cjelovito kao višefunkcionalnu.

### 3.5.1.2. Cestovni promet

#### 3.5.1.2.1. Prijedlozi rješenja

Prijedlozi rješenja temelje se na spoznaji da će se tijekom 14 – 24 godine udvostručiti prometna potražnja, odnosno da će u sljedećih 20 godina promet porasti za oko 81% - 165%, ovisno o ostvarenju stopa rasta prometa (odnosno BDP-a).

Za prihvaćanje izvorno ciljnih, unutargradskih i tranzitnih tokova, u razdoblju koji se planira Prostornim planom uređenja (do 2020.), nužno je:

- Dovršiti izgradnju autocestovne mreže na području grada;
- Izgraditi spojne ceste koje autocestovnu mrežu povezuju sa središtem grada i riječkom lukom;
- Izgraditi tzv. treći cestovni koridor (tunelsku obilaznicu centra grada). U cilju izbjegavanja zagušenja središta grada Rijeke bit će nužno izgraditi ovu tunelsku prometnicu koja prolazi obodno u odnosu na gradsko središte, te povezuje pet glavnih gradskih radijalnih pravaca. Ovime će se ostvariti mogućnost isključivanja tranzitnog prometa iz središta grada, odnosno omogućiti da se na primarnom i sekundarnom prometnom koridoru omogući prednost sustava javnog gradskog prijevoza. Treći koridora treba se planirati kao brza gradska cesta, sa prednosti rješenjima deniveliranih čvorova.
- Sustavnom i postupnom izgradnjom planirane mreže gradskih ulica te županijskih i lokalnih cesta na području grada ukloniti probleme povezanosti pojedinih dijelova grada međusobno, a izgradnjom državne mreže cesta postići integriranje u okolni hrvatski i širi prostor;
- Izgradnju parkirališnih garaža i novih parkirališnih mjesta uskladiti s organizacijom funkcije prometnih tokova.

Etapna izgradnja prometnog sustava kao cjeline mora biti osmišljena sa prometnog, gospodarskog, tehničko funkcionalnog aspekta građenja kako bi u konačnici uložena sredstva polučila što povoljnije efekte u okviru ukupnog društvenog rentabiliteta. Prometna rješenja ponuđena Prostornim planom omogućavaju da se nepovoljni utjecaji luke na grad maksimalno potisnu odnosno da se razvojni planovi luke integriraju u ukupan razvitak grada Rijeke, Primorsko – goranske županije i Republike Hrvatske.

Trajna briga o zaštiti okoliša mora biti prisutna u svim fazama razvitka prometnog sustava kao cjeline, ali i njegovih pojedinih dijelova. Etapna izgradnja prometnog sustava upravo je iznimno važna i za bolju mogućnost zaštite okoliša, jer se izbjegava pa i onemogućava preuranjena izgradnja kao i zakašnjela u odnosu na prometnu potražnju.

#### 3.5.1.2.2. Kategorizacija cesta

Osnovna mreža cesta određena ovim Planom preuzeta je iz Prostornog plana Primorsko goranske županije ([Sl.N. 14/00](#)) kao plana višeg reda.

Tako postavljenu osnovnu mrežu cesta čine:

- državne ceste (autoceste, brze ceste i ostale državne ceste)
- ~~županijske ceste (osnovne i ostale ceste);~~

~~Ovim se Planom navedenoj osnovnoj mreži državnih i županijskih cesta pridodaju lokalne ceste.~~

#### A.1. Državne ceste

Državne ceste - autoceste i brze ceste - na području grada su:

- Čvorište Bosiljevo 2 (A1) – Delnice – Rijeka (čvorište Orehovica (A7));
- G.P. Rupa (granica Republike Slovenije) – Matulji – Orehovica – Sv. Kuzam – Hreljin – Šmrika (D8).
- ~~Goričan – Zagreb – Rijeka sa cestovnim čvorom Rijeka;~~
- ~~(Trst) Šapjane/ (Ljubljana) Rupa – Rijeka – Senj – Zadar – Split;~~  
~~I etapa: Rupa – Rijeka – Senj – Otočac.~~

Dugoročno, razvitak prometnog sustava Grada Rijeke moguće je ostvariti izgradnjom vanjske dionice ove autoceste - II etape - u zaleđu grada (vanjska dionica: Rupa – Soboli – Križišće, koja nije konačno definirana).

#### A.2. Ostale državne ceste:

- Rijeka – Zagreb Goričan – Zagreb - Rijeka “Lujziana” ;
- Rupa – Rijeka- Zadar – Split, I etapa;
- (od nove ceste: Čvor Škurinje – Luka Rijeka zapad) - Škurinje - Čvor Potok (tunelska obilaznica centra grada)
- čvor Škurinje – luka Rijeka – zapad (planirana);
- čvor Škurinje – zemaljsko-pomorski putnički terminal (planirana);
- čvor Draga – Brajdica (planirana dionica) – putnički terminali – Krnjevo – Diračje – Kastav (postojeća dionica);
- čvor Čavle – čvor Sv. Kuzam – Bakar
- Čvorište Marčelji (nova A7) – Viškovo – čvorište Rujevica (A7).

#### B. ~~Županijske ceste~~

- ~~(državna granica) Pasjak – Rupa – Marčelji – Viškovo – čvor Rujevica – Vukovarska ulica;~~
- ~~Rijeka – Drenova – Saršoni – Marčelji;~~
- ~~(od nove ceste Brajdica – Draga) – Vežica – (Orehovica);~~
- ~~(od nove ceste Brajdica – Draga) – Kostrena;~~
- ~~Orehovica – Pašac – Grohovo – Drenova – Viškovo – Kastav – Matulji – Veprinae – Vela Učka;~~
- ~~Čavle – Dražice – Lopača – Drenova;~~
- ~~Mošenička Draga – Medveja – Lovran – Opatija – Rijeka – Kostrena – Bakar – Kraljevica – čvor Šmrika;~~
- ~~Čandekova ulica – (cesta Diračje – Kastav) – Belići – Jušići;~~
- ~~tunelska obilaznica grada Rijeke (III koridor).~~

~~C. Cestovnu mrežu značajnu za grad čine državne i županijske ceste prethodno navedene, kojoj se pridodaju slijedeće lokalne ceste:~~

- ~~od Zametske ulice – Ulica B. Vidasa – Marčeljeva Draga – Turanj – do Ljubljanske ceste;~~
- ~~od Ulice narodnog ustanka – Pehlińska cesta – granica Grada (Marinići);~~
- ~~od Ulice V. C. Emina – Ulica 1. maja – Osječka ulica – Tibljaška cesta – do granice grada (Marinići);~~
- ~~od Piramide – Kumičićeva ulica – Ulica Tome Strizića – kružno raskrižje – cesta kroz Sušačku Dragu – Sveti Kuzam – do granice grada (Škrlevo);~~
- ~~od državne ceste D404 – Kvaternikova ulica – do Kumičićeve ulice;~~
- ~~Donja Drenova (od županijske ceste) – Škurinje – /Tibljaška cesta – Rujevica – Pehlińska cesta/ (planirana dionica) – Hosti – Gornji Zamet – do granice grada (Kastav).~~

## **DB.** Nerazvrstane ceste.

Nerazvrstane ceste čine sve ostale ceste i javno-prometne površine Grada Rijeke Obrada nerazvrstanih cesta bit će provedena Generalnim urbanističkim planom.

## **EC.** Razvoj cestovne mreže u svijetlu njezine kategorizacije

**7.8.** Kategorizacija državnih i županijskih cesta preuzeta je iz Prostornog plana Primorsko-goranske županije ([Sl.N. 14/2000](#)).

Međutim, simulacija cjeline cestovne mreže i prometnih tokova na njoj, kao i opredjeljenja razvoja, ukazuju na evidentnu potrebu da se postupnom izgradnjom cestovne mreže, u dijelu iste provede izmjena kategorizacije.

Postupnom dogradnjom mreže cesta, funkcionalni i prometni zahtjevi nametnut će potrebu da kategorija ceste u gradu treba biti tim niža što je izraženija njezina “naseljska”, “urbana” funkcija. Stoga je u svrhu postupne transformacije sustava koji će odražavati razvojne potrebe, promjena kategorije uočena je kao potrebna na slijedećim cestama:

- Rijeka – Zagreb “Lujziana”;
- čvor Škurinje – zemaljsko-pomorski putnički terminal (planirana),  
iz kategorije državne u kategoriju županijske ceste;
- čvor Draga – Brajdica (planirana dionica) – putnički terminali – Krnjevo – Dirače – Kastav (postojeća dionica): dionica Krnjevo – Dirače,  
iz kategorije državne u kategoriju lokalne ceste, te iz kategorije županijske u kategoriju lokalne ceste
- Rijeka – Drenova – Saršoni – Marčelji, dionica Rijeka – Drenova;
- (od nove ceste Brajdica – Draga) – Vežica – (Orehovica).

Primjenom pozitivnih zakonskih rješenja, za promjenu kategorije nije presudna kategorija ceste određena prostornim planom. Međutim, ovaj Plan otvara problem pristupa određivanju kategorije temeljeći se na određenim kriterijima i planerskom opredjeljenju da razvoj cestovne mreže treba težiti zadržavanju državnog ranga na gradskoj auto-cesti kao i na dva glavna ulazna pravca u lučki bazen (istočni i zapadni), a da županijske ceste trebaju završavati na obodnom poluprstenu oko centra grada (na trećem koridoru).

### 3.5.1.2.3. Čvorišta i presjecišta cestovne mreže, tehnički elementi javnih cesta

Prostornim planom predviđa se jača povezanost gradske auto-ceste kao okosnice gradske cestovne mreže s ostalim dijelovima cestovne mreže. Te veze treba uspostaviti ili implementirati na “sjecištima” gradske auto-ceste s radijalnim cestovnim vezama usmjerenih prema središtu grada, a koje tangiraju odnosno povezuju u sustav tunelsku obilaznicu užeg gradskog centra (tkzv. “III koridor”). U tom kontekstu moguće je predvidjeti povećanje broja čvorišta na gradskoj auto-cesti, u odnosu na do sada planirano stanje (u kojem jedino čvorište koje je planirano ali nije do danas izgrađeno jest čvorište Rujevica), na slijedeći način:

- novim čvorištem na lokaciji Kozala;
- novim čvorištem – ukoliko bude moguće postići zadovoljavajuće prometno-prostorne parametre – na lokaciji Lenci;
- ispitivanjem i poboljšanjem postojećeg rješenja čvorišta Škurinje, uz mogućnost da se u čvor “uvede” nova cestovna veza prema sjeverozapadnom dijelu Škurinja;
- postizanjem potpune veze na čvorištu Orehovica (ili njegovom kontaktnom prostoru) s gradskom cestovnom mrežom.

Čvorišta treba planirati kao denivelirana, a poželjno je primjenjivati “dijamantni” tip čvorišta, obzirom da svojim karakteristikama ovakva čvorišta najbolje udovoljavaju prometnim i prostornim zahtjevima interpolacija prometnih rješenja u urbani prostor grada.

Osnovni tehnički elementi za dimenzioniranje javnih cesta dani su u tablici broj 39. *Osnovni tehnički elementi po kategorijama javnih cesta* dani su na razini najmanjih potrebnih vrijednosti koje je potrebno primjenjivati prilikom projektiranja prometnica te njihovog planiranja prilikom izrade prostornog plana užeg područja. Ovisno o stvarnim prostornim mogućnostima, položaju i prostorno-prometnom odnosu i ulozi ceste unutar prostorne cjeline, prostorne zone, odnosno građevinskog područja naselja i građevinskog područja naselja za izdvojene namjene, cestu je potrebno planirati s dodatnim elementima: razdjelni pojasevi između prometnih smjerova, zeleni razdjelni pojasevi između kolnika i pješačkog hodnika, ugibališta, javna rasvjeta i drugi elementi (ograde, zaštita od buke i dr.), kao i odgovarajuće dimenzionirati posebno pješačke hodnike.

Navedene tehničke elemente potrebno je primjenjivati i prilikom rekonstrukcije prometnice.

Generalnim urbanističkim planom moguće je utvrditi i druge tehničke uvjete za dimenzioniranje čvorišta, cesta i javnih prometnih površina (poglavito za nerazvrstane ceste), kao i detaljno odrediti iste prema tipologiji, dionicama i prostornim cjelinama.

Tablica 39. Osnovni tehnički elementi po kategorijama *javnih* cesta

| Kategorija ceste       | Državna      | <del>Županijska</del>   | <del>Lokalna</del>      | Nerazvrstana |
|------------------------|--------------|-------------------------|-------------------------|--------------|
| Vrač                   | do 90 km/h   | <del>do 70 km/h</del>   | <del>do 70 km/h</del>   | min 40 km/h  |
| broj prometnih trakova | 2-4 *        | <del>2-4 *</del>        | <del>2-4 *</del>        | 2-4 *        |
| širina prometnog traka | 3.5 m        | <del>3.5m (3.25)</del>  | <del>3.25 (3.0m)</del>  | min 2.75m    |
| rubni trak             | 0.35 m       | <del>0.35m (0.3m)</del> | <del>0.3m</del>         | 0.25 m       |
| Poprečni nagib         | 2.5 - 4%     | <del>2.5 - 4%</del>     | <del>2.5 - 4%</del>     | 2.5 - 4%     |
| Najveći uzdužni nagib  | 7%           | <del>10%</del>          | <del>12%</del>          | 16%          |
| pješački hodnici       | 1.6 - 2.25 m | <del>1.6 - 2.25 m</del> | <del>1.6 - 2.25 m</del> | min 1.6 m    |

\* broj prometnih trakova određuje se ovisno o planiranom prometnom opterećenju ceste. Vrijednosti u zagradi mogu se primijeniti kod rekonstrukcija postojećih cesta.

#### 3.5.1.2.4. Parkirališne površine

Problematika parkiranja u gradu zahtijeva pristup koji sagledava aspekte prometnih potreba, očuvanja prostora grada, zaštite okoliša i ekonomske prihvatljivosti mogućih rješenja. U užem prometnom smislu, ovaj segment sagledava se i rješava u interaktivnoj sprezi s rješenjem sustava javnog prijevoza, jer kvalitetniji javni prijevoz utječe na smanjenje potreba za parkirališnim i garažnim prostorom.

Osnovne postavke sukladno kojima se rješava ova problematika jesu:

- u razvoju ukupnog prometnog sustava treba se opredijeliti za varijantu bogatijeg rješenja javnog prijevoza koje nude kvalitetnije alternative pristupa gradu odnosno gradskom centru, čime se smanjuje potražnja za parkirnim mjestima;
- u zoni centra grada smještaj vozila potrebno je osigurati u garažno-parkirnim objektima, izuzetno na parkirališnim površinama te sasvim iznimno uličnim parkiranjem;
- u zonama niže gustoće naseljenosti parkiranje treba rješavati u okućnicama, bilo garažno ili na otvorenom.

Parkirališne potrebe rješavaju se, ovisno o namjeni, primjenom sljedećih normativa:

##### A. Prema površini stana:

- za stan do ~~59-60~~ m<sup>2</sup> neto razvijene površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto,
- za stan od 60 m<sup>2</sup> do 100 m<sup>2</sup> neto razvijene površine potrebno je osigurati dva parkirališna mjesta,
- za stan neto razvijene površine veće od ~~101-100~~ m<sup>2</sup> potrebno je osigurati tri parkirališna mjesta.

#### B. Prema vrsti djelatnosti:

- za trgovačku djelatnost, na 25 m<sup>2</sup> bruto razvijene površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za industrijsku i komunalno-servisnu djelatnost, na 40 m<sup>2</sup> bruto razvijene površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za zanatsku i uslužnu djelatnost, na 35 m<sup>2</sup> bruto razvijene površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za ugostiteljsku djelatnost, na četiri sjedeća mjesta u ugostiteljskom objektu, na tri do šest osoba (posjetitelja/zaposlenih) u hotelu, motelu, pansionu i slično, potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za uredsku djelatnost, na 30 m<sup>2</sup> bruto razvijene površine potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za kulturnu djelatnost, na 5 sjedećih mjesta u kazalištu, koncertnoj dvorani, kinu i slično, potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za zdravstvenu djelatnost, na pet kreveta u bolnici te na 30 m<sup>2</sup> bruto razvijene površine u ambulanti, poliklinici, domu zdravlja i socijalnoj ustanovi, potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za vjersku djelatnost, na petnaest sjedala u vjerskoj građevini potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za školsku djelatnost, na jednu učionicu potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za predškolsku djelatnost, na jednu grupu djece u predškolskoj ustanovi potrebno je osigurati ~~četiri~~ tri parkirališna mjesta;
- za športsku djelatnost, na deset sjedećih mjesta u športskoj dvorani i igralištu potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto;
- za rekreativnu djelatnost, na 500 m<sup>2</sup> bruto razvijene i uređene površine rekreacije potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto, a za rekreativno područje kupališta čija dužina mjerena obalnim rubom iznosi 50 m potrebno je osigurati dva parkirališna mjesta.

U neto razvijenu površinu stana iz točke B. ovog poglavlja ne računaju se površine otvorenih dijelova stana (loggia, balkon, terasa, otvoreno stubište i sl.) i izdvojenih pomoćnih dijelova stana (drvarnica i spremište).

#### C. Prema područjima namjene:

- Na građevinskim područjima za izdvojenu namjenu ~~oznake II-6, II-7, I4-1, K1-2, K1-8, K1-9, K2-7, K3-2, K3-3 i K3-8~~, potrebno je osigurati jedno parkirališno mjesto na 120 m<sup>2</sup> bruto razvijene površine namijenjene skladištu.

U odnosu na preporučene normative, prostornim planom užeg područja može se utvrditi drugačije rješenje i to isključivo za područja zaštićenih povijesnih cjelina i područja unutar prostornih cjelina PC1, PC2 i PC3.

Javna parkirališta, parkirališta uz prometnice i druga parkirališta na otvorenom, a izvan čestica individualne gradnje, potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način sadnje najmanja 1 stabla/4 PM. Prostornim planom užeg područja mogu se odrediti i detaljniji uvjeti uređenja.

#### 3.5.1.3. Željeznički promet

Razvoj željezničkog prometa na području grada Rijeke uklapa se u tri temeljne odrednice, koje će:

- ostvariti vezu s lukom kao sustavom u razvojnom međuodnosu;
- omogućiti razvitak javnog gradskog i prigradskog prometa željeznicom na postojećoj i planiranoj željezničkoj infrastrukturi;
- ostvariti kvalitetne željezničke veze sa Zagrebom, Istrom, Koprom, Trstom i Ljubljanom, a u budućnosti posredstvom jadranske željeznice sa Splitom i Pločama.

Iznimno je važno razvoj željezničkog čvora Rijeke temeljiti i uskladiti s budućim planovima i vizijama razvitka željeznice kao dijela sustava sjeverno – jadranskih luka (Trst, Kopar, Rijeka).

~~Temeljem navedenog, ovim je Planom kao površina infrastrukturnog sustava određen prostor:~~

- ~~• postojeće magistralne pruge Rijeka-Zagreb, a u površini koja omogućuje dogradnju drugog kolosijeka, te uspostavu postaja gradske željeznice;~~
- ~~• gradnju nove željezničke pruge velikih učinkovitosti u koridoru preuzetim iz Prostornog plana Primorsko-goranske županije.~~

Prostornim planom Primorsko goranske županije (Sl.N. 14/2000) zadane su vrijednosti koridora, prikazani u tablici 40. *Dimenzioniranje željezničkih i cestovnih koridora*, koji se imaju čuvati do izrade projektnih rješenja, odnosno ~~urbanističkih i detaljnih planova uređenja~~ prostornih planova užeg područja ili stručnih podloga za lokacijsku dozvolu, kada se koridori mogu ukinuti, a cesta, odnosno željeznica dobiva svoju česticu.

Projektom željezničkog čvora Rijeka potrebno je osigurati površine za sve tehničke i srodne zahvate na održavanju željezničkih vozila i postrojenja izvan grada Rijeke. Infrastrukturne površine željeznice primarno razvijati u smjeru osiguranja prometne podrške riječkoj luci i odražavanju putničkog i javnog prijevoza željeznicom. Po prihvaćanju Studije redefiniranja željezničkog čvorišta Rijeke, koji predviđa izgradnju drugog kolosijeka na području grada, te prolaz zaobilazne pruge grada na nižim kotama, može se postojeći koridor zaobilazne pruge grada ukinuti.

Tablica 40. Dimenzioniranje željezničkih i cestovnih koridora

|            | Kategorija            | Vrsta                                                      | Koridor (m)     |                              | Napomena                  |
|------------|-----------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------|---------------------------|
|            |                       |                                                            | Postojeća       | Planirana                    |                           |
| Željeznica | državna               | <del>velikih visokih</del><br>učinkovitosti                | 6/13            | <del>400</del><br><u>200</u> | 1/2 kolosječna            |
|            |                       | <del>magistralna za</del><br><del>međunarodni promet</del> | 6/11            | <del>200</del><br><u>150</u> | 1/2 kolosječna            |
|            |                       | <del>I reda</del>                                          | <del>6/11</del> | <del>200</del>               | <del>1/2 kolosječna</del> |
| Ceste      | državna               | autocesta                                                  | 105             | 200                          |                           |
|            |                       | brza cesta                                                 | 85              | 150                          |                           |
|            |                       | ostale                                                     | 70              | 100                          |                           |
|            | <del>županijska</del> |                                                            | <del>40</del>   | <del>70</del>                |                           |
|            | <del>lokalna</del>    |                                                            | <del>30</del>   | <del>50</del>                |                           |

#### 3.5.1.4. Javni gradski prijevoz

Utjecaj prometa u urbanom gradskom području na okoliš je iznimno nepovoljan. Zaštita od negativnih utjecaja prometa: buke, ispušnih plinova, vibracija, devastacije ambijenta nesređenim parkiranjem, treba biti važna odrednica u razvoju prometnog sustava grada. Stoga je bitno izraziti opredjeljenje prema takvom usmjeravanju razvoja javnog gradskog prijevoza koji mora imati prednost u odnosu na individualni prijevoz.

Kvalitativni pomak u razvoju javnog gradskog prijevoza sastoji se u:

- reorganizaciji i unaprijeđenju postojećeg javnog prijevoza u gradu uz uključanje prijevoznih jedinica manjeg kapaciteta u sustav;
- uključivanju (brze) gradske željeznice u sustav javnog gradskog i prigradskog prijevoza, što je moguće već i na postojećoj pruzi. Međutim, uloga željeznice u gradskom i prigradskom prijevozu putnika bit će znatno veća kada se izgradi drugi kolosijek željezničke pruge na području grada, te kada se Rijeka

poveže željezničkom prugom s Istrom preko teritorija Republike Hrvatske te kada se željeznička stajališta urede i povežu s ostalim javnim gradskim prijevozom;

- ostvariti uvjete za realizaciju park&ride sustava, vezano na autobusni kao i željeznički prijevoz;
- uključiti komponentu pomorskog putničkog prijevoza u sustav javnog gradskog i prigradskog prijevoza, koji će primarno biti u funkciji povezivanja grada Rijeke sa susjednim priobalnim gradovima i općinama, odnosno imati će funkciju povezivanja na razini Županije.

Prijedlog organizacije javnog prijevoza potrebno je utvrditi Generalnim urbanističkim planom.

Na razini prostornih rješenja, bitnih za aplikaciju i razradu sustava prostornim planovima užeg područja, ovim Planom kao površina infrastrukturnog sustava određena je površina postojeće magistralne željezničke pruge unutar koje je predviđene gradnja drugog kolosijeka, organizacija postaja gradske željeznice, te djelomično gradnja i uređenje pratećih površina za pristup i parkiranje.

Generalnim urbanističkim planom odredit će se položaj tj. razmještaj postaja gradske željeznice, te prateći sadržaji, posebno u svijetlu površina za osiguranje sustava P&R.

#### 3.5.1.5. *Putnički terminali*

Suvremeni putnički terminali, kao prijelazne točke između pojedinih vidova prometa, imaju kao ulogu omogućiti brz, kontinuiran nastavak putovanja, i tom se uvjetu mora udovoljiti prilikom planiranja prostorno-funkcionalne organizacije ovih građevina.

U Rijeci, prometnom središtu županijskog i državnog značaja predviđen je integrirani autobusni, željeznički i pomorski putnički terminal, koji zauzima površinu današnje putničke luke, De Franchescijevog gata, prostora zapadne Žabice i postojećeg željezničkog kolodvora.

Unutar cjelovitog terminala, izgradnja novog autobusnog kolodvora jedan je od najprioritetnijih zadataka. Bitan učinak u funkcioniranju integriranog terminala ima kvaliteta veze između pojedinih terminala (odnosno njihova blizina), kao i blizina središtu grada – oba ova aspekta su prisutna u planiranoj lokaciji, i u do sada izrađenim studijama i idejnim rješenjima je kvalitetno osmišljena.

#### 3.5.1.6. *Pomorski putnički promet*

Razvitak pomorskog prometa grada temelji se na razvitku:

- međunarodnih linija;
- uzdužobalnih brzih trajektnih linija;
- lokalnih linija između grada i kvarnerskih otoka;
- lokalnih dužobalnih linija;
- izletničkih i kupališnih linija.

Međunarodne i uzdužobalne brze trajektne linije bit će pod utjecajem izgradnje Jadranske autoceste. Da bi brodski uzdužobalni promet mogao konkurirati autocestovnoj vezi kojom vrijeme putovanja između Rijeke i Splita iznosi oko 4 sata, mora se odvijati trajektima brzine plovidbe oko 40 čv. Brza trajektne linije Rijeke – Split tako bi imala duljinu putovanja oko 4 sata, kao i planiranom autocestom. Brza trajektna međunarodna linija Rijeke – Split – Dubrovnik – Igoumenitsa – (Patras) trebala bi se održavati brzim trajektima brzine vožnje 30 čv (kako bi mogla konkurirati trajektnim brodarima koji održavaju linije Italija – Grčka). Ukupno trajanje tog putovanja, sa svim usputnim pristajanjima ne bi smjelo biti dulje od 24 sata.

Lokalne linije između grada i kvarnerskih otoka, kao i lokalne dužobalne linije na županijskom području, dio su pomorskog prometa koji mora biti ne samo usputna, pasivna ponuda u ukupnom prometu, već ih treba promovirati u osnovni fond ukupne prometne ponude.

Izletničke i kupališne linije također trebaju biti sastavni dio javnog gradskog prijevoza. One su segment koji služi rasterećenju cestovnih prometnica za vrijeme turističke sezone, koji ujedno ima i specifičnu atraktivnost. Organiziraju se brodovima manjeg kapaciteta i velike brzine (minimalno 20 čv), tako da vrijeme putovanja do najbližih kupališnih destinacija (Kostrena, Opatija) ne bi bilo duže od 30 minuta, odnosno nešto više od jednog sata trajalo bi putovanje do npr. Mošćeničke Drage ili Malinske (Krk).

Osim navedenih, važno je razvijati i mogućnosti prihvata brodova na kružnim putovanjima. S obzirom na dimenzije obala, dubine mora uz njih kao i opće maritimne osobine unutar akvatorija putničke i teretne luke zaštićenog lukobranom, za prihvata brodova dužih od približno 200 metara potrebno je osigurati prihvatni vez izvan opisanih prostora, te se stoga u širem arealu putničke luke ovim Planom omogućuje izvedba namjenskog veza i s vanjske strane lukobrana. Ovom mogućnošću ne isključuje se i mogućnost prihvata brodova na kružnim putovanjima i na drugim obalama unutar luke ukoliko se time ne remete druge lučke djelatnosti, a postiže potrebna razina u pružanju usluge putnicima.

#### 3.5.1.7. Pomorski trgovački promet i riječka luka

U prethodnom sadržaju jasno je iznesen konceptijski pristup organizaciji pomorskog prometa i riječke luke, kao luke od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

U tom smislu rješenja ovoga Plana temelje se na sljedećem:

- neophodno je jačanje ukupnog riječkog prometnog pravca, te unutar njega i pomorskog prijevoza;
- površine za razvoj lučke djelatnosti u gradu Rijeci dio su ukupnog lučkog sustava šireg kvarnerskog područja;
- ovim Planom osiguravaju se površine namijenjene gradnji i uređenju terminala namijenjenih manipulaciji visokovrijednog lučkog tereta, ekološki prihvatljivog radi položaja luke u gradu, a koji opravdava vrijednost ulaganja u lučke i prometne građevine;
- zadržavaju se dosadašnje površine sidrišta i trase međunarodnih plovni putova.

Ovim Planom, kao jedinstvena površina infrastrukturnog sustava, određen je prostor za razvoj luke, željezničkih postrojenja i magistralne pruge Rijeka-Zagreb u dijelu u kojem ista tangira lučku površinu.

Detaljniju namjenu površina, uvjete gradnje i uređenja, potrebno je dati Generalnim urbanističkim planom, odnosno planom užeg područja, posebno za lučko područje.

#### 3.5.1.8. Posebne kategorije prometa

Posebne kategorije prometa podrazumijevaju

- biciklistički promet i
  - pješački promet,
- kao vidove nemotoriziranog prometa koji zbog svojih karakteristika – povoljnog utjecaja na zdravlje i okoliš, ekonomičnost, dostupnost – u suvremenim tendencijama odvijanja prometa u gradovima, zauzimaju naglašeno mjesto.

##### 3.5.1.8.1. Biciklistički promet

Za odvijanje biciklističkog prometa u Rijeci postoje blagi klimatski uvjeti (prosječna temperatura zraka, prosječni mjesečni broj dana s kišom i vjetrom) koji pogoduju korištenju bicikla kao prijevoznog sredstva, ali i otežavajući, posebno strma konfiguracija grada, zbog čega je otežano utvrđivanje biciklističkih koridora zadovoljavajućih nagiba.

Prilikom izrade prostornih planova užeg područja potrebno je ispitati mogućnost interpolacije biciklističkih puteva za sljedeće funkcije:

povezivanje unutar gradskog naselja, koje podrazumijeva međusobno povezivanje centraliteta (stanovanje – centar naselja, stanovanje – uslužni sadržaji, stanovanje – obrazovni sadržaji);

međusobno povezivanje naselja, na dijelovima gdje konfiguracija terena i postojeća izgrađenost to omogućuju;

povezivanje unutar rekreativnih zona i parkovnih površina, kao i veze ovih dijelova s ostatkom naselja;

povezivanje stanovanja s terminalima i postajama javnog prijevoza, gdje je potrebno predvidjeti i prostor za “parkiranje” bicikala.

Načini vođenja biciklističkog prometa mogu biti sljedeći:



- pješačkim pločnicima, gdje se odvija mješovit biciklistički i pješački promet;
- biciklističkim trakovima, unutar poprečnog profila prometnice, kao dio kolnika;
- biciklističkim stazama, unutar poprečnog profila prometnice, visinski odvojeno rubnjakom;
- biciklističkim cestama, odvojeno od kolnog prometa, ali moguće je mješovito vođenje s pješačkim prometom.

Prilikom planiranja i projektiranja biciklističkih staza, voditi računa o odnosu nagiba i najveće dozvoljene duljine staze, kako je navedeno u tablici broj 41.

*Tablica 41. Odnos duljine puta i nagiba biciklističkih staza*

| Nagib         | Najveća duljina |
|---------------|-----------------|
| do 4 %        | neograničena    |
| 5 % - 7%      | 100 metara      |
| 8%-9%         | 50 metara       |
| 10 % (i veći) | 20 metara       |

### 3.5.1.8.2. Pješački promet

Planiranje pješačkog prometa razlikuje se od biciklističkog po tome što je znatno jednostavnije predvidjeti i organizirati mrežu pješačkih komunikacija.

Neophodno je pješački promet unutar grada unaprijediti:

- kvalitativnim unaprijeđenjem postojećeg pješačkog prometa, koje se sastoji od uređivanja i proširivanja postojećih pješačkih staza, smještavanjem atraktivnih sadržaja uz pješačke puteve, opremanjem pješačkih puteva odgovarajućom urbanom opremom (rasvjeta, zelenilo);
- primjenom odgovarajućih normativa za dimenzioniranje širine pješačkog hodnika;
- dopunjavanjem mreže pješačkih puteva; naročito radi povezivanja naselja s rekreativnim, kupališnim i zelenim zonama grada;
- proširenjem pješačkih zona, naročito u središtu grada, ali također i u povijesnim jezgrama kao i središtima naselja općenito;
- posezanjem za suvremenim tehničkim rješenjima u vođenju pješačkog prometa, kao što je denivelirano vođenje pješaka u odnosu na ostali promet, te upotreba mehaniziranog kretanja pješaka elevatorima ili pokretnim trakama, i posebnim sredstvima kao što su npr. uspinjače.

Razvitak tzv. vertikalnog/kosog transporta (liftovi, uspinjače, pokretne stepenice), radi velike visinske razlike pojedinih gradskih četvrti u odnosu na djelove grada uz more bio bi vrlo zanimljiv za Rijeku, kako radi vizurnih odnosa i razloga, tako i radi smanjenja transportnih troškova i zaštite okoliša. Za vertikalni transport predviđeni su slobodni zeleni koridori.

Pravilnom dimenzioniranju pješačkih puteva treba pridati poseban značaj kroz izradu prostornih planova užeg područja. Ovim planom određena je najmanja moguća širina pješačkog puta:

a/ samostalno vođene pješačke komunikacije koje služe za povezivanje unutar dominantno stambene namjene: 1.8 metara;

b/ komunikacije uz prometnicu (pješački hodnik): 1.6 metara (iznimno 1.0 metar u izgrađenim dijelovima naselja).

Neophodno je, međutim, pješački put dimenzionirati prema vrsti i broju očekivanih korisnika (na pr. građevine javne i društvene namjene, centralni sadržaji i sl.), te ga obogatiti u profilu dodavanjem razdjelnog zelenog pojasa, drvoredom, urbanom opremom i sl.

### 3.5.1.9. Zračni promet

Sustav zračnog prometa Hrvatske našao se, zahvaljujući burnim političko-geografskim promjenama koje su se dogodile u zadnjem desetljeću u ovom dijelu Europe u bitno izmijenjenom okružju. Današnju gospodarsku i političku situaciju ovog okruženja još uvijek karakterizira nestabilnost te je vrlo teško dati

njegove pouzdane prognoze. Zanimljiv je, međutim, podatak (izvor: Strategija prometnog razvitka Hrvatske) da je Hrvatska po broju zračnih luka u odnosu na površinu države, broju stanovnika, turista i dr., jedna od najrazvijenijih zemalja u svijetu. Ovakav podatak zasigurno određuje daljnji razvoj zračnog prometa koji treba biti svakako ne gradnja novih zračnih luka već unaprijeđenje postojećih.

Strateški razvitak zračnog prometa oslanja se na razvitku domaćeg redovitog prometa, međunarodnog – redovitog i izvanrednog (charter) prometa, te preleta zrakoplova. Od devet međunarodnih zračnih luka u Hrvatskoj, prognozira se da će gotovo 90% ukupnog prometa realizirati četiri najveće zračne luke: Zagreb, Dubrovnik, Split i Pula.

Zračna luka Rijeka, čiji promet danas iznosi gotovo 90.000 putnika, do 2010. godine bi trebala taj promet udvostručiti. Pri tome su postojeći kapaciteti dovoljni, a potrebno je njihovo poboljšanje – obnavljanje i modernizacija kapaciteta (objekata; opreme za prijam i otpremu putnika, prtljage, pošte, tereta; sustava prometnica i parkirališta). Daljnji rast prometa svakako će ovisiti od daljnjeg razvoja turizma, kao velikog utjecajnog čimbenika na ovaj vid prometa riječke zračne luke, kao i generalno o stanju razvoja hrvatskog gospodarstva i njegovog uključivanja u europski gospodarski i prometni sustav.

### 3.5.1.10. *Kombinirani promet*

Kontejnerski prijevoz, kao jedan od oblika kombiniranog prijevoza, već se dulje obavlja preko riječkog prometnog čvora. Međutim, daljnje aktivnosti trebaju biti usmjerene na organiziranje i razvijanje i drugih oblika kombiniranog prijevoza, koji u zemljama razvijene Europe ima sve veću ulogu zbog pozitivnih učinaka koje donosi u zaštiti okoliša i uštedi energije. U posljednjih nekoliko godina i Hrvatska se uključuje u europski sustav kombiniranog prijevoza, te je potpisnica većeg broja međunarodnih ugovora kojima se na međunarodnoj razini obvezuje na uvođenje i razvijanje kombiniranog prometa.

Prema državnoj prometnoj strategiji u ovom segmentu realno je očekivati prosječan godišnji rast od 5 % u nekoliko narednih godina, a 7-9% u daljnjem razdoblju. Aktivnosti na koje se treba usmjeriti za postizanje takvih prognoza jesu:

- uvođenje vlakova za prijevoz kamiona s prikolicama na niskopodnim vagonima;
- uvođenje riječnih brodova za prijevoz kamiona i vagona Ro-Ro;
- nabavka novih kapaciteta koji su orijentirani na huckpack tehnologiju;
- nabavka specijalnih kodificiranih vagona s džepovima za prijevoz izmjenjivih kamionskih sanduka, kontejnera i kamionskih poluprikolica;
- nabavka kodificiranih izmjenjivih kamionskih sanduka.

Drugo važno pitanje za razvoj ovog prometa je mreža prekrcajnih terminala kombiniranog prometa, koja će detaljno biti razrađena planovima razvoja kombiniranog prometa na državnom nivou. "Prekrcajni terminali su mjesta na kojima se sreću dvije ili više prometnih grana radi dovoza i predaje, odnosno preuzimanja i odvoza robe za transport, mjesta za skladištenje robe i dr. Prekrcajni terminali su glavna spona na transportnom putu robe od proizvođača do potrošača i zbog toga što služe za preradu doradu, prepakiranje, razvrstavanje, uzorkovanje, carinjenje i druge usluge na robu, zatim zbog zaštite od elementarnih nepogoda, za koncentraciju i distribuciju robe, a često su čimbenik ujednačenja prijevoza s obzirom na kopnene i pomorske prijevozne kapacitete." (Iz Strategije prometnog razvitaka RH) U tom kontekstu riječka luka, smještena na strateškom kopneno-pomorskom koridoru, je već danas terminal kombiniranog prijevoza, koji ima uvjete za značajan daljnji razvoj, kao lučko-prekrcajni robni terminal, naročito obzirom na planove proširenja lučkih kapaciteta stvaranjem novih lučkih površina na Zagrebačkoj obali.

### 3.5.2. **Sustav telekomunikacije i pošte**

#### 3.5.2.1. Telekomunikacije

Komutacijski kapaciteti gradit će se u pravilu kao udaljeni pretplatnički stupnjevi za koncentraciju od 500-2000 pretplatnika, spojeni u pravilu svjetlovodnim prijenosnim sistemima na jednu od četiri postojeće pristupne centrale, čime će se točka digitalizacije sasvim približiti korisnicima, a time povećati mogućnost njihova pristupa novim i budućim uslugama, te svesti na najmanju moguću mjeru ugradnju novih

telekomunikacijskih kabela sa bakrenim vodičima. Veće građevine u koje se postavlja komutacijska i prijenosna oprema u Rijeci su već izgrađene. Magistralna kanalizacija za međusobno povezivanje dviju tranzitnih centrala i četiri pristupne centrale također je izgrađena. U bliskoj budućnosti planira se izgradnja manjih tipskih objekata (čvrstih i montažnih) za smještaj opreme digitalnih udaljenih pretplatničkih stupnjeva. Već sada su u planu novi udaljeni pretplatnički stupnjevi Starci, Gornji Zamet, Pećine i Sušačka Draga. Također, obzirom na planirane nove sadržaje u prostoru može se očekivati izgradnja novih udaljenih pretplatničkih stupnjeva na Kostabeli, na području Brašćine - Lukovići i Pilepići.

Izgradnja distributivne telekomunikacijske kanalizacije predstavlja prvi korak kamogućnosti pružanja novih usluga i cilj HT-a je izgraditi distributivnu kanalizaciju (DTK) do svih objekata u urbanom području Rijeke.

U prostornom smislu telekomunikacijska kanalizacija je načelno vezana uz ostalu infrastrukturu, poglavito cestovnu mrežu, te ne narušava postojeće stanje, osim kratko tijekom izgradnje. U ekološkom je smislu čista i sigurna, a za proizvodnju ne koristi deficitarne sirovine. Nove DTK planiraju se izgraditi duž gotovo svih planiranih prometnica.

U planiranju izgradnje novih prostora potrebno je predvidjeti i prostor za postavljanje telefonskih govornica. Prigodom izgradnje novih naselja potrebno je planirati prostor za barem dvije telefonske govornice na 1000 stanovnika, a na užem području grada planira se jedna govornica na 200 stanovnika.

### 3.5.2.2. Mobilne telekomunikacije

Kapacitet digitalnih centrala za mobilnu telefoniju je, od strane davatelja usluga, zadovoljavajući, bilo u pogledu NMT ili GSM priključaka. Zahtjevima za instalacijom novih priključaka može se odmah udovoljiti.

Pokrivenost signalom čitavog područja rješava se ugradnjom planiranih baznih postaja. Mikrolokacije za postavljanje baznih stanica utvrđuje se nakon svih potrebnih mjerenja, te u dogovoru s vlasnicima zemljišta ili objekata.

Na području grada postoji radio-prijemno središte i 2 RR koridora: Kozala-Učka i Kozala- Zidine (otok Krk).

### 3.5.2.3. Pošta

Postojeći poštanski uredi nastaviti će raditi na postojećoj makro lokaciji (ista gradska četvrt), uz eventualnu promjenu mikro lokacije unutar gradske četvrti.

Na osnovu plana namjene površina što utječe na strukturu stanovništva-korisnika te predviđenog plana rasta kako broja tako i gustoće stanovništva po pojedinim gradskim četvrtima, potrebno je otvoriti po jedan poštanski ured (CO4103) u gradskim područjima Torpedo, Rujevica, Grpci i Gornji Zamet.

## 3.5.3. Sustav vodoopskrbe i odvodnje

### 3.5.3.1 Sustav vodoopskrbe

#### 3.5.3.1.1. Planirana potrošnja

Planirana potrošnja za grad Rijeku do 2020. godine, prikazana je u tablici 42. :

Tablica 42. Planirana potrošnja za grad Rijeku 2020. godine

| Vrsta potrošača   | Konačan broj<br>2020. g. | Najveća dnevna potrošnja<br>l/dan/potrošač | Ukupna najveća dnevna potrošnja<br>l/dan |
|-------------------|--------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------|
| Stanovnici        | 196.700                  | 250                                        | 49.175.000                               |
| Bolnice / kreveti | 2.000                    | 350                                        | 700.000                                  |

|                                          |                                                         |        |     |                      |
|------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------|-----|----------------------|
| Hoteli / kreveti                         |                                                         | 2.700  | 400 | 1,080.000            |
| Ugostiteljstvo / obroci                  |                                                         | 23.000 | 20  | 460.000              |
| Zaposleni                                | Trgovine, usluge, društvene i ugostiteljske djelatnosti | 50.462 | 30  | 1,513.860            |
|                                          | Proizvodna, komunalna i servisna djelatnost             | 29.783 | 80  | 2,382.640            |
| Veći industrijski i privredni pogoni     |                                                         |        |     | * 5,588.164          |
| Veći sportski centri                     |                                                         |        |     | * 531.666            |
| U K U P N O                              |                                                         |        |     | 61,431.330           |
| POTROŠNJA                                |                                                         |        |     |                      |
| Dnevna Qneto                             |                                                         |        |     | 61.431,33 m3/dan     |
| Dnevna Qbruto (25% gubitaka)             |                                                         |        |     | 81.908,44 m3/dan     |
| Godišnja potrošnja Qneto                 |                                                         |        |     | 22,422.435,00 m3/god |
| Godišnja potrošnja Qbruto (25% gubitaka) |                                                         |        |     | 29,896.581,00 m3/god |

(\*) Podaci dobiveni od odjela Plana i analiza K.D. "Vodovod i kanalizacija" za godine najveće potrošnje i izračuna za novoplanirane sportske centre.

### 3.5.3.1.2. Vodopskrbne građevine

Povećanje planiranog broja potrošača rezultirat će potrebom za većim količinama vode. Planirano širenje zona potrošnje inicirat će izgradnju novih objekata vodoopskrbe ali i rekonstrukciju nekih postojećih, kako je prikazano u tablici broj 43.

Tablica 43. Planirani zahvati na vodoopskrbnom sustavu „Rijeka”

| PC-2                  | PC-3                          | PC-4                        | PC-10   | Napomena                                   |
|-----------------------|-------------------------------|-----------------------------|---------|--------------------------------------------|
| Vodosprema (VS)       |                               |                             |         |                                            |
|                       |                               | „Zvir”                      |         | Kozala, 10.000 m3, 83/78 mm                |
|                       |                               |                             | “Pašac” | Pašac, 150 m3, 250/246 mm                  |
|                       | “Strmica”                     |                             |         | Vodotoranj, 250 m3, 238/233 mm             |
| „Preluk”              |                               |                             |         | Kostabela, 500 m3, 55/50 mm                |
| Crpna stanica (CS)    |                               |                             |         |                                            |
|                       |                               | „Kozala”                    |         | nova                                       |
|                       |                               |                             | “Pašac” | uz postojeću VS                            |
|                       | “Strmica”                     |                             |         | ispod postojeće VS                         |
| “Preluk”              |                               |                             |         | nova uz Opatijsku cestu na Akademiji       |
| Cjevovod              |                               |                             |         |                                            |
|                       | CS “Martinščica”- VS “Pećine” |                             |         | novi tlačni cjevovod                       |
|                       |                               | CS “Kozala” -VS „Streljana” |         | novi tlačni cjevovod                       |
| VS “Kantrida” – bazen |                               |                             |         | novi opskrbni cjevovod do kompleksa bazena |
| Crpilište             |                               |                             |         |                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                               |               |  |                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--|-------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                               | „Martinšćica” |  | izgradnja 2 nova bunara |
| Za cjelokupno područje grada                                                                                                                                                                                                                                  |               |  |                         |
| zamjene i rekonstrukcije postojeće vodovodne mreže prema razvojnim planovima K.D. “Vodovod i kanalizacija”                                                                                                                                                    |               |  |                         |
| Ostalo u granicama grada Rijeke                                                                                                                                                                                                                               |               |  |                         |
| Baždarnica i radionica u Škurinjama                                                                                                                                                                                                                           |               |  | novi objekti            |
| Van granica grada Rijeke, u okviru podsustava                                                                                                                                                                                                                 |               |  |                         |
| VS „Škrljevo” 2000 m3                                                                                                                                                                                                                                         |               |  | objekti u Bakru         |
| Novi kaptažni bunar na „Dobrici”                                                                                                                                                                                                                              |               |  |                         |
| Sabirna VS „Dobrica” 1800 m3                                                                                                                                                                                                                                  |               |  |                         |
| Rekonstrukcija CS „Dobrica”                                                                                                                                                                                                                                   |               |  |                         |
| Izgradnja bušotine sa sondom za dojavu zaslanjenja uz bunar CS „Perilo”                                                                                                                                                                                       |               |  |                         |
| Nastavak hidrotehničkih istraživanja iznad izvora Rječine i u Podkilavcu, izgradnja cjevovoda VS „Sopalj” – otok Krk, proširenje sustava na aerodromu i automotodromu, vodoopskrba Platka, povezivanje Rijeke i Klane, dogradnja mreže prema programu VODE 3. |               |  |                         |

\* Sustav „Rijeka” podrazumijeva područje riječkog vodovoda koji se sastoji od međusobno povezanih podsustava Rijek, Sušak i Bakar.

### 3.5.3.2. Sustav odvodnje

Prema ciljevima navedenim u poglavlju 2, točki 2.2.3.3.3. Vodno gospodarstvo, te postavkama važeće “Studije kanalizacijskih sustava riječkog područja” iz 1997. godine, ovim se Planom predviđa širenje kanalske mreže u područja u kojima još nije izgrađena kao i nastavak izgradnje Centralnog uređaja za pročišćavanje (CUPOV) na Delti, u zaleđu Brajdice (podzemna galerija), ili kombinacija tih dviju lokacija ovisno o tehnologiji i potrebnoj kvaliteti efluenta, odnosno ekonomskoj opravdanosti. Obzirom da je postojeći sistem odvodnje u gradu Rijeci u najvećem dijelu mješovit, to će se on i ubuduće na užem gradskom području širiti uz pretpostavku prijema i oborinskih voda ali s rasterećenjem glavnih kolektora kod razređenja 1 : 1 i odvođenjem u more, Mrtvi kanal ili Rječinu. Iz susjednih gradova i općina će se na CUPOV dovoditi otpadne vode kako slijedi :

- Iz Grada Kastva samo komunalne otpadne vode (razdjelni sistem);
- Iz općine Matulji samo dio komunalnih otpadnih voda (razdjelni sistem);
- Iz općina Viškovo, Jelenje i Čavle će se u kanalsku mrežu prihvatiti sve komunalne i one oborinske vode koje padnu na prometne površine (polumješoviti sistem) budući da spomenute općine leže u potpunosti ili djelomično u II. i III. zaštitnoj zoni izvora pitke vode.

Na dijelu područja bez kanalizacijske mreže, u II. i III. zaštitnoj zoni izvorišta pitke vode, predviđa se mješoviti sustav odvodnje otpadnih voda.

U dijelovima grada, u zoni djelomične zaštite izvorišta pitke vode II. reda, planira se gradnja razdjelne kanalizacije na način da se mreža komunalne otpadne vode priključi na mrežu usmjerenu na CUPOV Rijeka, a lokalne otpadne vode mreže, ovisno o položaju u slivnom području, nakon separacije ulja i masti upuste u podzemlje.

#### 3.5.3.2.1. Građevine sustava odvodnje

Glavne građevine koje se u razdoblju do 2.020. godine unutar obuhvata ovoga Plana planiraju izgraditi jesu :

##### A. Glavni kolektori :

- „Rubeši” , nastavak kolektora prema Matuljima;
- „Marčelji”, „Jardasi” i „Kastav”, radi pokrivanja područja grada Kastva;

- „Pašac”, „Hrastenice”, „Svilno” i „Bajčevo”, radi pokrivanja rubnih područja grada Rijeke i Grobinštine.

*B. Sekundarna mreža unutar pojedinih gradskih područja:*

- Turanj;
- Zona Rujevica, Pehlin, Gornja Drenova, Pašac, Svilno, Orehovica;
- Rekonstrukcija dotrajalih ili podkapacitiranih dijelova postojeće mreže u Starom gradu, Vežici i.t.d.

*C. CUPOV „Rijeka”*

Izgradnja daljnjih faza kondicioniranja na sadašnjoj lokaciji ili u zaleđu Brajdice (podzemna galerija).

Ovim Planom se, osim sadašnje lokacije Centralnog uređaja za pročišćavanje na Delti, predviđa alternativna u zaleđu Brajdice, a na način izvedbe podzemne galerije. Konačan izbor lokacije potrebno je izvršiti temeljem studije izvodivosti i u odnosu na odabranu tehnologiju kondicioniranja, cijene izgradnje uređaja i pogona, eksploatacionih troškova, lokacijskih uvjeta i drugih parametara od značenja.

Današnji se uređaj (mehanički predtretman) sastoji od grube i fine rešetke, crpne stanice, aeriranog pjeskolova-mastolova, trafo-stanice i podmorskog ispusta (-45 m) i trebat će ga dograđivati daljnjim fazama čišćenja.

Pod fazama uređaja podrazumijevaju se:

- I. faza - mehanički predtretman u kombinaciji s podmorskim difuzorskim ispustom na dovoljnoj dubini;
- II. faza - kompletiranje mehaničkog tretmana s kemijsko-fizikalnim postupkom obrade mulja;
- III. faza - viši stupanj pročišćavanja, ako to zahtijevaju pokazatelji kvalitete recipijenta odnosno efluenta.

Ovim Planom dozvoljava se izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za III. i višu fazu pročišćavanja otpadnih voda na lokaciji Brajdica, odnosno Delta ukoliko to prostorne i tehnološke mogućnosti dozvoljavaju. Ravnopravno navedenom, moguća je i opcija gradnje cjelovite II i III faze na Brajdici, te smanjenje planirane površine CUPOV-a.

Ovim Planom određuje se nužnost izrade cjelovitog detaljnog plana uređenja područja Delte, te temeljem toga plana daljnje aktivnosti gradnje i uređenja. Također, ovim Planom dozvoljava se daljnje nasipavanje mora radi sistematizacije površine i obala Delte.

**3.5.3.2.2. Planirano opterećenje CUPOV-a**

Planirano opterećenje CUPOV-a “Rijeka” (2020. god.) prikazano je u tablici 44.

*Tablica 44. Prikaz količine komunalne otpadne vode u sustavu CUPOV-a*

| <i>Komunalne otpadne vode – suho razdoblje</i> |                                     |                                                 |                                                  |                                 |
|------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|---------------------------------|
| <i>Sustav Rijeka- područje odvodnje</i>        | <i>Q<sub>max</sub>.<br/>(l/dan)</i> | <i>Q<sub>max</sub>.<br/>(m<sup>3</sup>/dan)</i> | <i>Q<sub>max</sub>.<br/>(m<sup>3</sup>/god.)</i> | <i>Q<sub>max</sub>.<br/>l/s</i> |
| Grad Rijeka                                    | 60.204.331                          | 60.250                                          | 22.000.000                                       | 1.043                           |
| Čavle i Jelenje                                |                                     |                                                 | 923.742                                          | 88                              |
| Viškovo                                        |                                     |                                                 | 679.192                                          | 65                              |
| Matulji                                        |                                     |                                                 | 512.640                                          | 65                              |
| Kastav                                         |                                     |                                                 | 1.190.192                                        | 94                              |
| UKUPNO - bez grada Rijeke                      |                                     |                                                 | 3.305.766                                        |                                 |
| UKUPNO - sustav                                |                                     |                                                 | 25.310.000                                       | 1.355                           |
| KAPACITET C.U.P.O.V.-a                         |                                     |                                                 |                                                  | 1.500                           |
| Kapacitetska rezerva                           |                                     |                                                 |                                                  | 145                             |

### *Oborinske otpadne vode – kišno razdoblje*

“Studija kanalizacijskih sustava riječkog područja” iz 1997. godine, na bazi obrađenih 40 godišnjih hidroloških podataka, dala je ITP krivulje u obliku funkcija, tablice i grafikona, kao temelj za račun mjerodavnog protoka oborinskih voda a prema Lloyd – Davies-ovoj metodi.

$$Q = C \times i \times A \text{ (l/s)}$$

i ..... intenzitet (l/s/ha)

A .... slivna površina (ha)

C .....koef. oticanja po FRUHLING –u 0,15 – 0,70 (ovisno o tipu izgrađenosti)

Povratni periodi su

- magistralni kolektori ..... 3 god.
- glavna mreža .....2 god
- sekundarna mreža .....1 god.

Ukupni najveći dotok oborinske vode na uređaj je  $Q_{max} = 1.500 \text{ l/s}$

### **3.5.4. Sustav energetike**

#### *3.5.4.2. Elektroopskrba*

Ovim Planom se predviđa rekonstrukcija (zamjena) i modernizacija vitalnih objekata i uređaja u strojarnici H.E. “Rijeka” (zamjena sustava turbinske regulacije i nadzora agregata, sustava vođenja strojarnice, generatora, turbinskih radnih kola), modernizacija sustava vođenja hidromehaničke opreme, a u trafostanici T.S. 110/35 kV “Rijeka”, dovršenje revitalizacije 35 kV postrojenja, rekonstrukcija 110 kV postrojenja i zamjena sustava vođenja čitave trafostanice.

Osim toga, ovim Planom se predviđa izgradnja “gornje stepenice” HE “Rijeka” i time realizacija jedinstvenog energetskog sustava:

- akumulacija “Kukuljani” (6.200.000 m<sup>3</sup>, 324, 75 m.n.m.);
- dovodni tunel Ø 3.3 m, l-4733 m do H.E. “Valići”;
- H.E. “Valići”, uz istoimenu akumulaciju, snage 18.15 MW,

a sve u skladu s koncepcijskim rješenjem Prostornog plana Primorsko-goranske županije

Grad Rijeka još od 1955. godine ima izrađenu studiju Energetskog čvora i električne mreže, po kojoj se vršila elektroopskrba. Zadnja studija koja uključuje i razvoj ovog područja, „Razvoj prijenosne mreže 400, 220 i 110 kV na području Elektroprimorja Rijeka” izrađena je 1991. godine. Ovom studijom potvrđena je potreba izgradnje tri trafostanice 110/10(20) kV (TS „Sušak”, TS „Turnić” i TS „Zamet”) u samom gradu Rijeci, uz zadržavanje postojećih TS „Pehlin” i TS „Rijeka”, uz uvjet da se njihovom rekonstrukcijom postojeća transformacija 110/35 kV zamijeni transformacijom 110/10 (20) kV.

Postojeći 220 i 110 kV dalekovodi na području Plana zadržavaju se u funkciji koju imaju danas. U zaštićenom koridoru vodova ograničena je posebnim propisima mogućnost gradnje drugih građevina. 110 kV priključak buduće TS 110/10(20) kV „Sušak” predviđen je s dva voda koji će se u prvom dijelu izvesti kao dvostruki nadzemni vod, a sam priključak na TS predviđen je podzemnim 110 kV kabelima. Priključak TS 110/10(20) kV „Turnić” i „Zamet”, odnosno predviđena izgradnja 110 kV vodova na području Plana, izvest će se u cijelosti podzemnim 110 kV kabelima.

Kroz dosadašnje planove za sve tri TS 110/10(20) kV osigurane su lokacije. Izgradnja TS 110/10(20) kV planira se od istoka prema zapadu. Lokacije trafostanica I trase 10(20) kV vodova osiguravat će se planovima nižeg reda. Ovi vodovi gradit će se isključivo kao podzemni kabeli. Postojeće trafostanice 10/0,4

kV će se rekonstruirati za 20/0,4 kV naponski nivo, a 10 kV kabeli zamijeniti, po postojećim trasama, kabelima 10(20) kV.

Prema dugoročnom planu razvoja Hrvatske elektroprivrede, instalirane snage iznositi će za 2020. godinu (MVA) 265,8 te (MW) 257,6 prirasta vršnog opterećenja.

#### 3.5.4.2. Prerada nafte, proizvodnja i cijevni transport plina

A. Za ostvarenje namjera i ciljeva INA – Maziva Rijeka je razradila u okviru općeg plana INE cijeli niz investicija koje se mogu svrstati u tri osnovne grupe :

- modernizacija tehnologije (dizanje kvalitete proizvoda i smanjenje troškova proizvodnje),
- off site projekti,
- ekološki projekti.

Procjenjuje se da bi 2.010. godine INA –Maziva Rijeka prerađivala oko 400.000 t godišnje atmosferskog ostatka što bi rezultiralo slijedećim finalnim proizvodima :

|                                   |           |
|-----------------------------------|-----------|
| - bazna ulja .....                | 78.000 t  |
| - motorna industrijska ulja ..... | 23.600 t  |
| - bitumeni .....                  | 179.000 t |
| - parafin .....                   | 17.000 t  |

---

UKUPNO ..... 297.600 t

U skladu s ciljevima ovoga Plana, te opravdanosti objedinjavanja proizvodnje na jednom lokalitetu, planira se do 2020. godine izgradnja novih postrojenja u Urinju i napuštanje sadašnjih na Mlaki.

B. Hrvatska vlada je u sklopu Strategije energetskog razvitka, pokrenula nacionalni energetski program Plincro s ciljem omogućavanja povećane primjene plina u strukturi potrošnje energije, te stvaranja pretpostavki za širenje plinske mreže na za širenje plinske mreže na područjima na kojima ona već postoji, a osobito na područjima koja do sada nisu plinificirana.

Prostornim planom Primorsko-goranske županije usvojena je trasa međunarodnog transportnog plinovoda Italija – Hrvatska. Na trasi kopnenog dijela magistralnog plinovoda su određene mjerno-redukcijske stanice (MRS) kao mjesta priključka županijske mreže plinovoda. Također je predviđena alternativna trasa magistralnog plinovoda, koja je vezana uz mogućnost dobave ukapljenog prirodnog plina, a čini ju podmorska dionica Plomin – Omišalj i kopnena Omišalj – Delnice – Republika Slovenija (dijelom prolazi unutar grada Rijeke). Plinifikacija prirodnim plinom grada Rijeke omogućit će se iz mjerno – redukcijskih stanica MRS Rijeka – zapad, na području općine Viškovo i MRS Rijeka – istok, na području grada Bakra (Kukuljanovo). Temeljem studije i idejnog projekta opskrbe prirodnim plinom čitave Županije, za plinifikaciju grada Rijeke bilo bi potrebno dodatnih 128 km plinovoda niskog tlaka, 52 km srednjeg tlaka i 53 km visokog tlaka. Za ukupnu plinifikaciju je potrebno izgraditi još 21 redukcijsku stanicu različitih kapaciteta (od 500 do 5.000 m<sup>3</sup>/h). Ukupna potencijalna godišnja potrošnja prirodnog plina za grad Rijeku će do 2.020. godine u sektoru kućanstva iznositi 47,4 milijuna m<sup>3</sup>, u uslužnom sektoru 9,95 milijuna m<sup>3</sup> i industriji 7,9 milijuna m<sup>3</sup>, odnosno ukupno 65,25 milijuna m<sup>3</sup>. Potencijalna satna potrošnja prirodnog plina za ukupnu plinifikaciju grada Rijeke iznosi oko 90.000 m<sup>3</sup>/h.

#### 3.5.4.3. Opskrba toplinskom energijom

U postojećem toplifikacijskom sustavu grada Rijeke postoje mogućnosti povećanja energetske efikasnosti. U tom cilju se planira slijedeće :

- priključenje novih potrošača na postojeće neiskorištene kapacitete;
- povećati iskorištenje otpadne topline dimnih plinova na kotlovskim jedinicama loženim plinom (ugradnjom utilizatora);
- poboljšati sustav automatske regulacije, čime se povećava stupanj djelovanja, a time i ušteda goriva i smanjenje štetnih emisija;



- zamjena dvostupanjskih izvedbi plamenika modularajućom izvedbom i korištenje novih tehnologija loženja, pripreme potrošne tople vode i iskorištenja otpadne topline;
- omogućiti mjerenje i regulaciju potrošnje toplinske energije kod svakog potrošača;
- izrađivati studije i pilot projekte mogućnosti izgradnje i primjene malih termoenergetskih objekata za opskrbu toplinskom i električnom energijom koji bi radili na principu kogeneracije.

### 3.6. Postupanje s otpadom

#### 3.6.1. Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

#### 3.6.2. Obveze proizvođača otpada

#### 3.6.3. Lokacije građevina za postupanje s komunalnim otpadom

#### 3.6.1. Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Sukladno Zakonom utvrđenoj podjeli odgovornosti za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na teritoriju Republike Hrvatske, Grad Rijeka će *ustrojiti sustav i osigurati provođenje mjera postupanja s komunalnim otpadom koji nastaje na području grada.*

Postupanje s otpadom na gospodarskim načelima i načelima zaštite okoliša osigurat će se *uspostavom naprednog sustava gospodarenja otpadom kojim će se osigurati postupanje s otpadom sukladno obveznoj hijerarhiji, kako bi se u što većoj mjeri smanjila količina i štetnost, a povećala obradivost, ostatka komunalnog otpada koji se predaje na daljnju obradu u zajednički dio sustava.* To će se postići mjerama izbjegavanja nastajanja otpada, mjerama odvojenog skupljanja radi iskorištavanja otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti, mjerama odvojenog skupljanja opasnih sastojaka otpada radi njegovog odvojenog zbrinjavanja u sustavu za opasni otpad odnosno radi smanjenja štetnosti ostatka komunalnog otpada.

Na osnovi opredjeljenja gradova i općina za koncept zajedničkog skladištenja, obrađivanja i odlaganja komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada s područja Primorsko-goranske županije na jednoj lokaciji, Grad Rijeka osigurat će provedbu mjera *odvojenog skupljanja komunalnog otpada s područja grada, a sudjelovat će u izgradnji kapaciteta za zbrinjavanje ostatka otpada koji pripadaju zajedničkom dijelu sustava te u provedbi mjera zatvaranja i sanacije odlagališta Viševac u općini Viškovo.*

Sukladno zakonu, glavni sudionici i u postupanju s otpadom su *osobe koje stavljaju robu u promet, proizvođači otpada, skupljači i obrađivači otpada.*

#### 3.6.2. Obveze proizvođača otpada

*Proizvođač otpada* je svaka pravna ili fizička osoba čijom djelatnošću nastaje otpad ili, ako ta osoba nije poznata, osoba koja posjeduje odnosno nadzire otpad. Komunalni otpad nastaje u domaćinstvima, ustanovama, uslužnim i proizvodnim djelatnostima, uredima i kod korištenja javnih površina. Tehnološki otpad nastaje u proizvodnim procesima.

Proizvođači otpada na području Plana, sukladno Zakonu o [održivom gospodarenju otpadom](#) i posebnim propisima donesenim temeljem njega, u postupanju s otpadom imaju slijedeće obveze:

- *proizvođač otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti* dužan je otpad razvrstati na mjestu nastanka, odvojeno skupljati po vrstama i osigurati uvjete skladištenja za očuvanje kakvoće u svrhu obrade planiranim postupkom;
- *proizvođač ambalažnog otpada* dužan je osigurati skupljanje i obrađivanje ambalažnog otpada proizvoda koje je stavio u promet;
- *proizvođač ambalažnog otpada* dužan je osigurati preuzimanje povratne ambalaže proizvoda koje je stavio u promet;
- *proizvođači otpadnih ulja* dužni su, ovisno o području primjene svježih ulja, skupiti propisanu količinu otpadnih ulja;
- *proizvođač tehnološkog otpada* dužan ga je na propisan način predobraditi i skladištiti;
- *proizvođač opasnog otpada* obavezan je osigurati njegovo propisno skladištenje.

#### 3.6.3. Lokacije građevina za postupanje s komunalnim otpadom

Na području grada predviđa se smještaj građevina za *obavljanje djelatnosti odvojenog skupljanja, predobrade i prijevoza komunalnog otpada* (eko-otoci, reciklažna dvorišta, transfer stanice). Za *skladištenje, obradu i odlaganje* koristit će se građevine u centralnoj zoni za gospodarenje komunalnim i neopasnim tehnološkim otpadom. Lokacija zone utvrđena je županijskim prostornim planom, izvan područja grada.

~~Reciklažna dvorišta, transfer stanice i centralna zona za gospodarenje komunalnim i neopasnim tehnološkim otpada su građevine županijskog značaja. Građevine za postupanje s opasnim otpadom su građevine državnog značaja.~~

Područje od interesa za možebitnu gradnju *transfer stanice za komunalni otpad* je istočni dio grada. Kada se ukaže potreba za njenim građenjem, izbor mikrolokacije utvrdit će se u postupku procjene utjecaja na okoliš.

### 3.6.3.1. Kriteriji smještaja i korištenja reciklažnih dvorišta

*Reciklažna dvorišta za komunalni otpad* (u daljnjem tekstu: RED) gradit će se za obavljanje djelatnosti *odvojenog skupljanja komunalnog, problematičnog i posebnih kategorija otpada* - glomaznog, ambalažnog i drugih sastojaka komunalnog otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti te opasnih sastojaka komunalnog otpada, kada je to izvedivo. Odvojenim skupljanjem putem RED "pokrivat" će se u pravilu one vrste komunalnog otpada koji neće biti "pokriven" drugim postupcima, ponekad i do 40 različitih vrsta otpada. otpadnog papira, kartona, stakla, metala i nemetala, tekstila, drva, glomaznog otpada, motornog ulja, baterija i zelenog otpada. Kod planiranja RED treba uzeti u obzir da je tijekom njegov životnog vijeka, taj asortiman se otpada promjenjiv.

Osim operacija preuzimanja, razvrstavanja i kratkotrajnog skladištenja, na prostoru RED treba predvidjeti i operacije kondicioniranja otpada za skladištenje i prijevoz (presanje, baliranje, vezivanje, i sl.). Najveći dio prostora RED treba predvidjeti za smještaj raznovrsnih standardiziranih spremnika za odlaganje otpada (od 200 do 20000 l). Manipulacija spremnicima i otpadom unutar prostora RED vrši se pomoću viljuškara ili sličnih sredstava za unutarnji transport tereta. Svako RED treba imati i odgovarajući uredski i sanitarno-garderobni prostor, a u slučaju skupljanja opasnog otpada i laboratorij. Unutar RED dopušteno je dio prostora organizirati za obavljanje djelatnosti trgovine otpadom.

RED, sukladno Pravilniku o uvjetima za postupanje s otpadom ("Narodne novine" 123/97. i 112/2001.- izmjene i dopune), mora:

- imati podlogu s koje se može skupljati rasuti ili proliveni otpad te sustav odvodnje oborinskih voda i sustav za skupljanje otpadnih voda;
- biti tako opremljeno da se spriječi rasipanje ili prolijevanje otpada, širenje prašine, buke, mirisa i drugih emisija;
- biti opremljeno uređajima, opremom i sredstvima za dojavu gašenja i sprečavanje širenja požara te drugim zaštitnim uređajima i instalacijama sukladno posebnim propisima;
- na ulazu imati natpis "Reciklažno dvorište" koji mora sadržavati popis vrsta otpada koje se preuzimaju, naziv tvrtke pravne ili fizičke osobe i podatak o radnom vremenu.

Unutar RED treba predvidjeti *jasno odjeljeni prostor za odvojeno skupljanje opasnog komunalnog otpada*. Prostor mora biti zatvoren ili natkriven. Na njegovo uređenje treba primijeniti posebne uvjete koji se odnose na uređenje skladišta opasnog otpada, koji su propisani Uredbom o uvjetima za postupanje s opasnim otpadom ("Narodne novine" 32/98.). Ukoliko nije osiguran cjelodnevni nadzor i čuvanje RED, odvojeno skupljeni opasni otpad mora se iz RED odvoziti dnevno, najkasnije do kraja radnog vremena.

Na području grada utvrđeno je ~~42-7~~ *preferentnih lokacija za uređenje reciklažnih dvorišta za odvojeno skupljanje komunalnog otpada*, kako je prikazano u tablici 45. *Pregled lokacija reciklažnih dvorišta*.

Makrolokacije reciklažnih dvorišta određene su temeljem kriterija za uređenje sustava (mreže reciklažnih dvorišta), i to:

- u dosegu planiranja treba osigurati prosječni stupanj zadovoljenja potreba: 1 reciklažno dvorište za 15.000 stanovnika;
- reciklažna dvorišta uređuju se na lokacijama koje su od središta područja nastajanja otpada udaljene manje od 1000 metara;
- reciklažna dvorišta uređuju se na lokacijama što bližim glavnim prometnicama (manje od 50 m) i općepoznatim gradskim lokacijama.

Tablica 45. Pregled lokacija reciklažnih dvorišta

|                                | LOKACIJA                                                   | Stanov-<br>nika | Doma-<br>ćinstava | Stanova | Površina<br>stanova | Površina<br>poslovnih<br>prostora |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------|-------------------|---------|---------------------|-----------------------------------|
| PC 1                           | Vodovodna ulica                                            | 29.500          | 1.650             | 9.700   | 682.000             | 1.155.000                         |
| PC 1,<br>dio PC 2              | Baračeva ulica, unutar I4-1                                | 19.300          | 680               | 6.350   | 370.000             | 510.000                           |
| PC 2                           | Zona između želj. pruge, Ul. V. Bratonje i Liburnijske ul. | 7.000           | 700               | 2.150   | 138.000             | 38.000                            |
|                                | Ul. Braće Cetina, zona podvoznjaka "RIO"                   | 17.000          | 1.600             | 4.400   | 287.000             | 22.000                            |
| PC 5, dio                      | Dražička ulica,                                            |                 |                   |         |                     |                                   |
| PC 3,<br>PC 11                 | Područje između Stržićeve ulice, želj. pruge i zone I1-10  | 36.500          | 2.750             | 12.900  | 763.000             | 218.000                           |
| PC 4,<br>dio PC 7,<br>dio PC 1 | Mihačeva draga, unutar K3-8                                |                 |                   |         |                     |                                   |
|                                | Osječka, unutar koridora ceste B1                          | 11.500          | 1.170             | 3.200   | 195.000             | 97.000                            |
| PC 7,<br>PC 8,<br>dio PC 6     | K2-11, alternativno K2-10                                  | 20.300          | 2.360             | 5.000   | 334.000             | 150.000                           |
| PC 5, dio                      | Površina uz pristupnu cestu za kamionski terminal          | 7.500           | 900               | 1.800   | 131.000             | 10.000                            |
| PC 6                           | Vukovarska ulica, južno od raskrižja s Ul. B. Markovića    | 13.500          | 530               | 4.700   | 251.000             | 27.000                            |
| PC 10                          | Svilno, unutar I1-8                                        | 2.000           | 530               | 460     | 35.                 | 71.600                            |

Izvori: "Studija lokacija za osnivanje mreže reciklažnih dvorišta za odvojeno skupljanje komunalnog otpada u prostoru na području grada Rijeke, Arhitektonski biro Randić Turato, Rijeka, 1999

Tablica 45. Pregled lokacija reciklažnih dvorišta

|                            | LOKACIJA                                                         |
|----------------------------|------------------------------------------------------------------|
| PC-1,<br>dio PC-2          | ul. Jože Vlahovića, između brodogradilišta „3.maj“ i želj. pruge |
| PC-2                       | Ul. Braće Cetina, zona podvoznjaka "RIO"                         |
| PC-5                       | Grbci, sjeverno od čvora „Dirače“                                |
| PC-6                       | Pehlin, sjeveroistočni rub područja                              |
| PC-4,<br>dio PC-7, PC-1    | Mihačeva draga, unutar K3-8                                      |
| PC-8                       | Kablari, sjeverno od gradskog groblja                            |
| PC-11., PC-10- dio<br>PC-3 | Draga, unutar površine K3-2                                      |

Za utvrđivanje mikrolokacija korišteni su slijedećih kriteriji:

- reciklažno dvorište uređuje se na neizgrađenim površinama unutar postojećih granica građevinskog područja;
- prednost imaju površine namijenjene za gradnju i uređenje komunalne infrastrukture i površine za gospodarsku namjenu;
- prednost imaju površine na područjima manjeg ograničenja glede vodozaštite;
- prednost imaju površine s većim brojem stanovnika unutar gravitacijskog područja 2000 m;
- za uređenje reciklažnog dvorišta potrebno je osigurati površinu ne manju od 500 m<sup>2</sup>;
- reciklažno dvorište uređuje se na površinama s manje osjetljivim namjenama u neposrednom okruženju;
- reciklažno dvorište uređuje se na površinama s manjim brojem stanovnika u neposrednom okruženju;
- reciklažno dvorište uređuje se na površinama s većom udaljenošću od stambenih zgrada;
- reciklažno dvorište uređuje se na površinama i u građevinama na dvorišnoj strani građevine (ulice).

Navedene lokacije potrebno je detaljnije razraditi prostornim planom užeg područja, kako bi se odredio njihov odnos i prema drugim sadržajima u prostoru. Osim navedenih, prostornim planom užeg područja moguće je, temeljem postavljanih kriterija, utvrditi i druge lokacije reciklažnih dvorišta.

### 3.6.3.2. *Uvjeti gradnje i korištenja reciklažnih dvorišta*

Neposrednom provedbom ovoga Plana mogu se graditi one lokacije koje se nalaze unutar građevinskog područja za izdvojenu namjenu, odnosno prometnog koridora.

Prilikom neposredne provedbe ovoga Plana, odnosno prilikom izrade prostornog plana užeg područja, potrebno je poštovati sljedeće uvjete gradnje i korištenja reciklažnih dvorišta.

- Veličina građevne čestice reciklažnog dvorišta iznosi najmanje 500 m<sup>2</sup>, a najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti građevne čestice reciklažnog dvorišta iznosi 0,2.
- Građevinu reciklažnog dvorišta dozvoljeno je izvesti isključivo kao montažnu građevinu gotovih konstrukcija najveće dozvoljene visine 3,0 m, a opremu reciklažnog dvorišta i njegovo uređenje potrebno je izvesti upotrebom gotove lagane konstrukcije. Razmještaj objekata reciklažnog dvorišta unutar građevne čestice potrebno je izvesti na način kojim se omogućava nesmetan pristup teretnog vozila te osigurava dovoljna manipulativna površina.
- Najmanja dozvoljena udaljenost reciklažnog dvorišta od ruba građevne čestice iznosi 4,0 m, a najmanja dozvoljena udaljenost građevine od javno-prometne površine iznosi 6,0 m.
- Spremnike za odlaganje otpada unutar reciklažnog dvorišta dozvoljeno je smještati uz rub građevne čestice.
- Reciklažno dvorište mora se ograditi, a najveća dozvoljena visina ograde reciklažnog dvorišta iznosi 2,0 m.
- Reciklažno dvorište potrebno je primjereno označiti, a dozvoljava se postava naprava za oglašavanje i reklamiranje za isticanje poruka ekološkog sadržaja. Odgovarajućim tehničkim mjerama RED je potrebno zaštititi od provala (ograđivanje, osvjetljavanje i sl).
- Unutar građevne čestice reciklažnog dvorišta potrebno je osigurati parkirališna mjesta za zaposlene sukladno odredbama ovoga Plana, odnosno 3 - 5 parkirnih mjesta za donosioc otpada i djelatnike.
- Najmanje 20% površine građevne čestice potrebno je ozeleniti na način smještaja zelenih površina na dijelu građevne čestice na kojem se procjenjuje da isto može imati ulogu zaštitnog zelenila i vizualne brane prema namjeni okolnih građevnih čestica.

### 3.6.3.3. *Smještaj, uvjeti gradnje i korištenja eko-otoka*

Na području grada uspostaviti će se mreža eko - otoka za program odvojenog skupljanja 4 vrste komunalnog otpada čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti i 2 vrste opasnog komunalnog otpada. Planirana pokrivenost područja je: 1 eko-otok za 500 stanovnika. Lokacije eko - otoka moguće je odrediti posebnom prostornom studijom i pristupiti provedbi.

Osim na eko-otocima unutar poslovnih prostora trgovina čija brutto razvijena površina je veća od 200 m<sup>2</sup>, ambalažni otpad s područja grada moći će se skupljati putem eko-otoka i reciklažnih dvorišta za komunalni otpad. Skupljanje ambalažnog otpada na drugim lokacijama dopuštati će se samo iznimno, uz prethodno odobrenje lokacije.

Komunalni otpad koji nastaje obavljanjem djelatnosti *pogrebnih usluga i tržnice na malo* skupljat će se odvojeno od komunalnog otpada iz kućanstva, na eko-otocima postavljenim *unutar tih prostora*.

*Minimalni uvjeti uređenja* koje treba primijeniti na uređenje navedenih vrsta eko-otoka su oni koji su posebnim propisom (Pravilnik o uvjetima za postupanje s otpadom – “Narodne novine” 123/97. i 112/2001.-izmjene i dopune) utvrđeni za uređenje i opremanje prostora za skupljanje otpada.

Sukladno posebnom propisu (Pravilnik o postupanju s otpadom koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite - “Narodne novine” 50/2000.) ljekarne su dužne *u svojim prostorijama za izdavanje lijekova* držati amabalažu za farmaceutski otpad u koji korisnici ubacuju farmaceutski otpad nastao u kućanstvu.

#### 3.6.3.4. *Smještaj, uvjeti gradnje i korištenja higijenskih servisa*

Na smještaj, uređenje i korištenje *higijenskih servisa za preuzimanje i prijevoz* lešina, određenih nejestivih nusproizvoda klanja, konfiskata i valioničkog otpada na području Plana treba primijeniti uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima kojima moraju udovaljati skloništa za životinje i higijenski servisi (“Narodne novine” 71/2000.).

#### 3.6.3.5. *Lokacije građevina za postupanje s neopasnim tehnološkim i opasnim otpadom*

Na području grada *gradnja novih reciklažnih dvorišta za obavljanje djelatnosti odvojenog skupljanja i predobrade tehnološkog otpada* dopuštati će se isključivo *unutar radnih zona* u kojima nastaje takav otpad odnosno unutar radnih zona sličnih gospodarskih djelatnosti. Nakon privođenja okolnog prostora namjeni utvrđenoj ovim planom, predviđa se prestanak rada postojećih reciklažnih dvorišta u Ulici M. Barača i Ružićevoj ulici.

Županijskim prostornim planom određeno je da je *lokacija za gradnju građevina za skladištenje, obradu i odlaganje neopasnog tehnološkog otpada* centralna zona za gospodarenje komunalnim i neopasnim tehnološkim otpadom.

Lokacije za smještaj *građevina za odvojeno skupljanje, skladištenje i odlaganje opasnog otpada* utvrdit će se dokumentima prostornog uređenja više razine.

#### 3.6.3.6. *Lokacije za odlaganje inertnog tehnološkog otpada*

Inertnim otpadom treba smatrati otpad koji uopće ne sadrži ili sadrži malo tvari koje podliježu fizikalnoj, kemijskoj i biološkoj razgradnji pa ne ugrožavaju okoliš. Granične vrijednosti pokazatelja inertnosti eluata otpada utvrđuju se posebnim propisom. Važeći je Pravilnik o uvjetima za postupanje s otpadom (“Narodne novine” 123/97. i 112/2001.)

Inertni tehnološki otpad može se nasipavati u more na dijelovima obale čije proširenje/uređenje je predviđeno ovim Planom, uz uvjete utvrđene u postupku procjene utjecaja na okoliš.

Za korištenje inertnog tehnološkog otpada za zatrpavanje vrtača i druge oblike uređenja zemljišta nositelj namjeravanog zahvata treba ishoditi odobrenje tijela gradske uprave nadležnog za zaštitu okoliša. Odobrenje će se izdati temeljem izvoda iz katastra, plana odlaganja otpada s dokaznicom mjera, plana uređenja zemljišta do privođenja konačnoj svrsi te uvjeta zaštite voda izdanog od nadležnog tijela.

Nositelj zahvata ili njegov sljednik dužni su voditi očevidnik o odloženom otpadu i čuvati ga 10 godina.

### 3.7. **Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš**

#### 3.7.1. **Mjere sprječavanja onečišćavanja zraka**

#### 3.7.2. **Mjere zaštite od buke**

#### 3.7.3. **Mjere zaštite voda od zagađenja**

#### 3.7.4. **Mjere zaštite tla**

#### 3.7.5. **Mjere očuvanja prirode**

### 3.7.1. Mjere sprječavanja onečišćavanja zraka

Nepovoljni utjecaj *gospodarskih djelatnosti* na kakvoću zraka sprječavat će se uvjetovanjem i poticanjem korištenja ekološki održivih ("čistih") tehnologija i smještanjem gospodarskih djelatnosti, posebno industrijskih, na prostore izvan pretežito stambene, javne i društvene namjene.

Značajnije smanjenje emisija iz ložišta industrijskih djelatnosti očekuje se dovođenjem zemnog plina odnosno većim korištenjem plinskog goriva.

Štetni utjecaj cestovnog prometa na kakvoću zraka smanjit će se općim mjerama kao što su oblikovanje sustava prometnica, orijentacija na javni prijevoz, obnova motornih vozila i korištenje bolje kakvoće goriva. Poticanjem gradnje i korištenja mreže biciklističkih i pješačkih putova dodatno će se smanjiti negativni utjecaj mobilnosti na kakvoću zraka. Na području gradskog središta smanjenju onečišćavanja zraka iz prometa u znatnoj mjeri trebala bi doprinijeti izgradnja tzv. "trećeg koridora" odnosno podzemne (tunelske) obilaznice užeg centra sa sustavom garaža na rubovima gradskog središta, uvođenje gradske željeznice te rasterećenje gradskog središta funkcijama koje su glavni razlozi putovanja u gradsko središte.

Nepovoljni utjecaj *stanovništva i poslovnih prostora*, posebno u gradskom središtu, sprječavat će se mjerama zabrane korištenja ugljena, zamjenom pojedinačnog grijanja grijanjem putem naseljskih toplana, širenjem toplinske i plinske mreže u naseljima, sustavnom kontrolom rada kotlovnica, smanjenjem toplinskih gubitaka, poboljšanjem toplinske zaštite građevina i dr.

Pojave *neugodnih mirisa voda Mrtvog kanala* sprječavat će se redovitim čišćenjem sedimenta te osvježavanjem voda mora vodama Rječine kada se ostvari povezivanje vodotoka Rječine sa koritom Mrtvog kanala.

Emisije *neugodnih mirisa iz procesa pročišćavanja otpadnih voda CUPOV Delta*, posebno iz biološke faze obrade, sprječavat će se izvedbom postrojenja sa zatvorenim sustavom prozračivanja i obradom onečišćenog zraka prije ispuštanja u atmosferu.

Uspostavit će se *sustav zaštite kod pojave onečišćenja zraka kritičnih razina* u nepovoljnim vremenskim uvjetima (pojave izvanrednog zagađenja zraka kritičnih razina).

U slučaju *iznenadnog onečišćenja zraka opasnim tvarima*, primijenit će se mjere koje se utvrđuju planovima intervencija donesenim sukladno posebnom propisu. ~~Važeći je Plan intervencija u zaštiti okoliša ("Narodne novine" 82/99.).~~

Utvrđeno će se stupanj oštećenja te donijeti posebni programi sanacije oštećenih dijelova kulturne baštine i drugih građevina osobitih vrijednosti koja oštećenja su uzrokovana djelovanjem onečišćenog zraka.

Na području obuhvata Plana *kakvoća zraka* utvrđivat će se na način utvrđen odredbama Zakona o zaštiti zraka i propisa donesenih temeljem njega. Osigurat će se ispitivanje i praćenje :

- pokazatelja kakvoće zraka utvrđenih programima mjerenja kancerogenih tvari;
- onečišćujućih tvari čije praćenje je određeno procjenom utjecaja na okoliš odnosno mjerama zaštite zraka;
- onečišćujućih tvari za koje se provode programi mjera za smanjenje onečišćavanja zraka;
- onečišćujućih tvari za koje se sumnja da uzrokuju pritužbe stanovništva.

Trajno ispitivanje onečišćenosti zraka provodit će se na postajama državne i područne mreže te na postajama u okolici onečišćivača kada će to biti određeno u postupku procjene utjecaja na okoliš ili mjerama zaštite okoliša (zraka)

*Temeljno ispitivanje onečišćenosti zraka* radi utvrđivanja kakvoće zraka provodit će se putem područne (gradske) mreže za trajno praćenje kakvoće zraka koja se uspostavlja na način utvrđen odredbama članka 16. Zakona o zaštiti zraka (NN ~~48/95~~ [130/11 i 47/](#)).

*Automatskim mjernim postajama državne mreže* mjerenja će se provoditi u sklopu programa mjerenja onečišćenje zraka u naseljima i industrijskim područjima u Hrvatskoj. Predviđa se postavljanje jedne mjerne postaje na *Pomeriu (RIJEKA-1)* a jedne na *Zametu (RIJEKA-2)*.

Programima trajnog mjerenja kakvoće zraka na mjernim postajama područne mreže u okolici onečišćivača (industrijski pogoni, prometnice) obuhvatit će se pokazatelji koji su svojstveni za takvu vrstu

izvora onečišćavanja zraka. Programi mjerenja ove vrste utvrđivat će se u sklopu Odluke o mjerenjima posebne namjene.

Na svim automatskim postajama osigurat će se mjerenje *meteoroloških parametara: brzina i smjer vjetrova, temperatura i relativna vlažnost zraka.*

*Stacionarni izvori emisija* onečišćujućih tvari u zrak osiguravat će praćenje svojih emisija sukladno posebnom propisu (Uredba o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora - "Narodne novine" 140/97. i 105/2002-dop.) te mjerenja posebne namjene u skladu s izrađenom procjenom utjecaja na okoliš i /ili programom mjera za smanjivanje onečišćenja zraka.

*Difuzni izvori emisija* onečišćujućih tvari u zrak osiguravat će provođenje mjerenja onečišćavanja zraka na granici svojih pogona, kada im ta obveza bude utvrđena procjenom utjecaja na okoliš odnosno mjerama zaštite okoliša (zraka).

U slučaju opravdane sumnje ili *pritužbe stanovnika* da je došlo do prekomjernog onečišćenja zraka i ako to nije zapaženo mjerenjem u područnoj mreži, na ugroženom području provest će se *posebna mjerenja* (mjerenja posebne namjene).

Mjerenja koja će se provoditi na postajama državne mreže *RIJEKA-1* i *RIJEKA- 2* određena su Programom mjerenja kakvoće zraka u državnoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka ("Narodne novine" 43/2002.). Na postaji *RIJEKA-1* pratit će se između ostalog i *fizikalno-kemijsko onečišćenje oborina* te *globalno sunčevo zračenje* i *ultraljubičasto zračenje – "b" dio spektra*

Na području Plana kakvoća zraka ispituje se na postajama područne mreže u *ulicama I. Sušnja, F. Čandeka, Krešimirovoj, F. la Guardia i u Dragi* te na postaji za praćenje utjecaja *INA MAZIVA* u *Trogirskoj ulici*. Program mjerenja u područnoj mreži utvrđuje se godišnje, a za postaju u Trogirskoj ulici utvrđen je Odlukom o posebnim mjerenjima onečišćenja zraka ("Službene novine Primorsko-goranske županije" 10/2001.).

Predviđa se postavljanje mjernih postaja za praćenje utjecaja lučkog terminala za žitarice i remontnog brodogradilišta "V. Lenac" te u okolici drugih onečišćivača zraka, kada se za to pokaže potreba.

Uspostava sustava za praćenje utjecaja prometa predviđa se u funkciji provođenja mjera za smanjivanje onečišćavanja zraka u nepovoljnim vremenskim uvjetima.

### 3.7.2. Mjere zaštite od buke

Mjere zaštite usmjeriti na otvorene i zatvorene prostori u kojima se ljudi zadržavaju radi boravka, rada odnosno rekreacije.

Buka na otvorenim prostorima sprječavat će se slijedećim mjerama:

- mjerama sprječavanja nastajanja buke na izvoru;
- utvrđivanjem i praćenjem razine buke;
- mjerama otklanjanja i smanjivanja buke na dopuštenu razinu.

*Buka iz stacionarnih izvora* odnosno od obavljanja gospodarskih djelatnosti sprječavat će se uvjetovanjem korištenja tehnike koja nije bučna, uvjetovanjem obavljanja bučnih djelatnosti u građevinama sa zvučnom izolacijom, uvjetovanjem obavljanja bučnih djelatnosti na dovoljnoj udaljenosti od namjena prostora koje su osjetljive na buku, i sl.

*Buka iz mobilnih izvora* (cestovnog i željezničkog prometa) sprječavat će se primarno mjerama sprječavanja širenja buke, mjerama ograničenja brzine vožnje, mjerama za smanjenje prometa osobnih motornih vozila, gradnjom podzemnih prometnica, gradnjom prometnica i vođenjem tranzitnog i teretnog prometa izvan područja osjetljivih na buku i sl.

*Smetanje bukom s gradilišta i od obavljanja bučnih komunalnih usluga*, sprječavat će se određivanjem vremena u kojem se dopušta obavljanje tih aktivnosti. Bučne aktivnosti ove vrste u pravilu se neće dopuštati u vremenu noćnog odmora stanovništva (od 22 do 06 sati), a uvijek kad je to moguće, niti za vrijeme obavljanja djelatnosti osjetljivih na buku (npr. za vrijeme trajanja nastave u školi i sl.).

Predviđa se primjena mjera za predviđanje i praćenje stanja buke u prostoru kako slijedi:

- izrada Karata osnovnih razina buke, Karata najviših dopuštenih razina buke i Karata konflikata;



- uspostava monitoringa buke i provođenje sustavnog ispitivanja stanovnika o smetanju bukom;
- predviđanjem utjecaja zahvata rekonstrukcije postojećih ili gradnje novih izvora buke na stanje buke u prostoru i propisivanjem mjera zaštite od buke u postupku procjene utjecaja na okoliš prije poduzimanja zahvata;
- praćenje provedbe mjera zaštite od buke tijekom korištenja zahvata.

Otklanjanje i smanjivanje buke na dopuštenu razinu provodit će se slijedećim redoslijedom:

- otklanjanjem i/ili smanjenjem buke na izvoru,
- spriječavanjem širenja buke (barijerama) i
- zvučnom izolacijom građevina

Buka u boravišnim prostorijama stambenih i drugih namjena osjetljivih na buku sprječavat će se onemogućavanjem obavljanja u zgradi bučnih radova i korištenja bučnih instalacija i uređaja

### 3.7.3. Mjere zaštite voda od zagađenja

Mjere sprječavanja zagađenja voda na području grada provodit će se sukladno Državnom i županijskom planu za zaštitu voda kojima se utvrđuje osobito: kategorizacija voda, potrebna istraživanja i ispitivanja kakvoće, mjere zaštite voda od onečišćavanja uključivo mjere za slučajeve izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, planovi građenja objekata za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda u naseljima, potrebna financijska sredstva, izvori i način financiranja, osobe koje su dužne provoditi plan te njihova ovlaštenja i odgovornosti.

Zagađenje površinskih i podzemnih voda sprječavat će se slijedećim općim mjerama:

- stvaranjem skladnog i postojanog razvoja u kojem neracionalno korištenje resursa prostora neće dovesti do pogoršanja kakvoće voda, a time i do ozbiljnog narušavanja zdravlja ljudi i ekosustava;
- nadzorom nad stanjem kakvoće voda i izvorima onečišćavanja, sprečavanjem, ograničavanjem zabranjivanjem radnji i ponašanja koja mogu utjecati na onečišćenje voda i stanje okoliša u cjelini te drugim djelovanjima usmjerenim očuvanju i poboljšavanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda;
- uvjetovanjem i poticanjem korištenja “čišćih” tehnologija odnosno tehnologija bez ili sa malim količinama otpadnih voda;
- izgradnjom i/ili rekonstrukcijom i boljim održavanjem uređaja za predobradu tehnoloških otpadnih voda prije njihovog ispuštanja u more ili kanalizaciju;
- povećanjem stupnja pokrivenosti područja sustavom nepropusne kanalizacije, rekonstrukcijom propusnih dijelova postojeće kanalizacije te dovršenjem izgradnje centralnog uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;
- mjerama zabrane ispuštanja otpadnih voda, neovisno o stupnju čišćenja, u “vrlo osjetljiva područja” (površinske vode I. vrste, podzemne vode, posebno štićena područja: izvori vode za piće, posebno vrijedna područja i sl.);
- mjerama zabrane ispuštanja u “osjetljiva područja” (vode II. i III. vrste) vrsta otpadne vode koje su lošije od onih koje se postižu nakon III. stupnja čišćenja;
- mjerama zabrane ispuštanja u “manje osjetljiva područja” (vode III. IV. i V. vrste) vrsta otpadne vode koje nisu pročišćene do stupnja ovisno o kategoriji vode recipijenta.

Radi zaštite podzemnih voda, korištenje prostora na području vodozaštitnih zona uskladit će se s odredbama Odluke o sanitarnoj zaštiti izvora vode za piće na riječkom području. *Sanitarno onečišćavanje podzemnih voda* sprječavat će se: mjerama sanacije i/ili uklanjanja postojećih zahvata koji su protivni mjerama zaštite izvorišta vode za piće, izgradnjom nepropusne kanalizacije te rekonstrukcijom stare i propusne kanalizacije sukladno programima sanacije uže zone izvorišta i slivnog područja.

*Kakvoća vode Rječine* štitit će se mjerama zaštite primjerenim za zaštitu izvorišta vode za piće koje će se provoditi na slivnom području Rječine, mjerama sprečavanja ispuštanja u vode Rječine otpadnih voda u mjeri koja može ugroziti planiranu kakvoću vode te korištenjem područja Rječine u svrhe prikladne korištenju zaštićenog krajolika.

Sanitarno onečišćavanje izvora podzemne vode II. reda i mora za kupanje izgradnjom kanalizacijskog sustava Kantrida, odnosno prestankom ispuštanja otpadnih voda u more u zoni kupališta/plaža, sanacijom odlagališta otpada Viševac i “crne jame” Sovjak u općini Viškovo spriječit će se onečišćenje ovih voda i iz ovih izvora onečišćenja.

Onečišćavanje mora sprječavati će se zabranom ispuštanja u more tehnoloških, sanitarnih, mješovitih i onečišćenih oborinskih voda, zabranom korištenja podzemnih vodotoka za odvodnju otpadnih i onečišćenih oborinskih voda te mjerama sprječavanja onečišćavanja mora s plovila. Sprječavanjem korištenja podzemnih vodotoka za odvodnju onečišćenih voda osim zaštite mora stvoriti će se uvjeti za uključivanje tih vodotoka u uređenje gradskog prostora, gdje je to moguće (na pr.: na prostoru koji je koristila tvornica Rikard Benčić).

Onečišćavanje mora ugljikovodicima s prostora koji se sada koristi za rafinerijsku proizvodnju sprječavati će se boljim održavanjem postrojenja i interne kanalizacije, sanacije starog onečišćenja tla odnosno mjerama sprječavanja širenja onečišćenja mora ispred prostora rafinerije u okolni akvatorij do početka sanacije. Radi zaštite od starih opterećenja, napuštanje i prenamjena prostora koji se sada koriste za rafinerijsku proizvodnju neće se dopustiti dok se ne provede sanacija tla i prije nego se očiste sedimenti u akvatoriju petrolejske luke.

Sadašnji stupanj onečišćavanja mora s kopna značajno će se smanjiti izgradnjom uređaja za predobradu industrijskih voda prije njihova ispuštanja u kanalizaciju ili more (gdje je to dopušteno), izgradnjom sustava oborinske odvodnje na prometnicama, izgradnjom viših stupnjeva pročišćavanja komunalnih otpadnih voda na CUPOV Delta te neštetnim zbrinjavanjem mulja unutar sustava gospodarenja otpadom.

Radi sprječavanja onečišćenja mora *pomorskim prometom i lučkim djelatnostima*, provodit će se sljedeće mjere zaštite:

- osigurati uvjete za sigurnu plovidbu, sidrenje, pristajanje i pretovar brodova sukladno posebnim propisima;
- održavati red na pomorskom dobru;
- osigurati uvjete za pravodobnu i učinkovitu provedbu planova intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora;
- u lukama osigurati prihvat zauljenih voda i istrošenog ulja;
- u lukama nautičkog turizma instalirati uređaje za prihvat i obradu sanitarnih voda s brodica, spremnike za odlaganje istoršenog ulja, ostatka goriva i zauljenih voda;
- odrediti način održavanja brodica na kopnu.

U slučaju *iznenadnog i izvanrednog onečišćenja voda* primijenjivat će se mjere koje su utvrđene planovima intervencija donesenim temeljem posebnih propisa. Važeći su:

- Državni plan zaštite voda ("Narodne novine" 8/99.);
- Plan intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u RH ("Narodne novine" 8/97.);
- Plan intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora na području Primorsko-goranske županije ("Službene novine Primorsko-goranske županije" 16/99).

Radi osiguranja planirane kakvoće voda i praćenja uspješnosti primjene mjera sprječavanja onečišćavanja voda provodit će se *monitoring voda*. Sukladno važećim propisima, obvezno će se provoditi ispitivanja vrste otpadnih voda koje se ispuštaju u prirodni prijemnik i kanalizacijski sustav, kakvoće vode za piće i kakvoće drugih prirodnih voda te ispitivanja kakvoće mora za kupanje.

Ispitivanje *vrste otpadnih voda* osiguravat će onečišćivači, sukladno vodopravnoj dozvoli.

*Program ispitivanja kakvoća vode za piće* (prirodne vode i vode u vodoopskrbnom sustavu) provodit će se na način utvrđen posebnim propisom.

*Istraživanje i ispitivanje kakvoće (vrste) voda i mora pod utjecajem onečišćenja s kopna* obavljat će se poradi utvrđivanja vrste vode odnosno ocjenjivanja njihove kakvoće i uzroka promjena kakvoće, te utvrđivanja i primjene potrebnih mjera zaštite voda. Ispitivanja i istraživanja voda i mora rade se na osnovi posebnih programa ispitivanja.

*Programi ispitivanja kakvoće voda na državnim vodama* (nacionalni program ispitivanja), unutrašnjim morskim vodama i teritorijalnom moru pod utjecajem onečišćenja s kopna kao i praćenje njihova onečišćenja s kopna (LBS program) provodit će se u opsegu koji, temeljem posebnih međunarodnih ugovora, uz suglasnost Državne uprave za vode i uz mišljenje Ministarstva zaštite prirode i okoliša, utvrde Hrvatske vode. *Program ispitivanja kakvoće lokalnih voda* provodit će se u opsegu koji se utvrdi se Županijskim planom za zaštitu voda.

*Izvešće* o rezultatima svih programa ispitivanja kakvoće voda i mora na području grada Rijeke objavljuvat će se jednom godišnje, a svakih 5 godina objavljuvat će se *ocjena promjene kakvoće voda*.

*Ispitivanje kakvoće (vrste) mora za kupanje* provodit će se na način propisan Uredbom o standardima kakvoće mora na morskim plažama.

Ispitivat će se more na područjima plaža, svake godine, za vrijeme trajanja sezone kupanja. Ispitivat će se fizikalne, kemijske i bakteriološke osobine morske vode koje upućuju na potencijalni rizik od zaraznih bolesti njenim korištenjem za rekreaciju ili produkciju hrane. Učestalost ispitivanja neće biti manja od 10 ispitivanja, a prva ispitivanja morat će započeti najkasnije 1. lipnja. U okviru ispitivanja kakvoće mora za kupanje utvrđivat će se izvori zagađenja, određivati prioritete za izgradnju, pratiti izgradnja novih i funkcioniranje postojećih kanalizacijskih sustava te postavljati zahtjevi za saniranje pojedinačnih izvora zagađivanja mora, tamo gdje je to stručno i ekonomski opravdano.

Na području Plana kakvoća površinskih kopnenih voda *ispituje se* na profilu ušća Rječine. Kakvoća voda mora ispituje se u okviru praćenja onečišćenja koja dolaze s kopna (LBS – Land Based Sources and Activities Program), na profilu ušća Rječine i na mjernim postajama za otpadne vode na ispuštima sustava javne odvodnje i industrije.

Od Preluka do uvale Grčevo kakvoća mora za kupanje *ispituje se* na svim gradskim plažama, ukupno na 21 točki. Iako nije plaža, iz razloga informiranja građana koji su to područje počeli koristiti kao plažu, od 2000. godine iznimno se ispituje kakvoća mora za kupanje i na Brajdici.

### 3.7.4. Mjere zaštite tla

Tlo na području obuhvata Plana štitit će se mjerama zaštite ekoloških, arhivskih i gospodarskih funkcija tla.

Zagađenje tla iz antropogenih izvora onemogućavat će se:

- sprječavanjem ispuštanja otpadnih voda (sanacija propusne kanalizacije, izgradnja nove kanalizacijske mreže);
- sprječavanjem odlaganja otpada na površinama koje nisu predviđene i uređene za tu namjenu te drugim mjerama sprječavanja nepovoljna utjecaja otpada na okoliš;
- sprječavanjem onečišćavanja zraka;
- sprječavanjem akcidentnih situacija koje za posljedicu mogu imati zagađenje tla i voda i dr.

Oštećivanje funkcija tla građevinskog zemljišta onemogućiti:

- provedbom načela dobre prakse na način da se, gdje je to moguće, izbjegava trajno prekrivanje tla i onemogućavanje obnavljanja njegovih funkcija;
- osmišljenim građenjem uz štedljiv utrošak površina;
- uvažavanjem racionalnog odnosa između utroška površine i njenog korištenja
- odabirom područja i površina za građenje prema stvarnim potrebama stanovništva, uz što manje korištenje tla dobre kakvoće, ranjivih tala i zona zaštićenih tala i dr.

Sprječavanje oštećivanja ekološke i proizvodne funkcije tla šumskog zemljišta provodit će se:

- provedbom načela dobre stručne prakse u šumarstvu;
- mjerama za očuvanje prirodno stečene plodnosti i kakvoće tla;
- mjerama za očuvanje količine i kakvoće humusa u tlu;
- mjerama za očuvanje sorpcijske sposobnosti i sastava bazičnih kationa u adsorpcijskom kompleksu tla;
- mjerama izbjegavanja zbijanja i erozije tla kod izvođenja šumskih radova;
- sprječavanjem ili ograničavanjem unosa štetnih tvari u tlo i dr.

Sprječavanje oštećivanja ekološke i proizvodne funkcije tla poljoprivrednog zemljišta provodit će se slijedećim mjerama:

- provedbom načela dobre prakse u poljoprivredi;
- obradom tla u skladu s reljefnim i klimatskim značajkama;
- mjerama očuvanja i poboljšanja strukture tla;
- izbjegavanjem zbijanja tla;
- umanjevanjem ili otklanjanjem potencijalnih i stvarnih erozijskih učinaka na tlo

- očuvanjem vrijednih prirodnih strukturalnih elemenata krajobraza koji su potrebni za zaštitu tla;
- očuvanjem odnosno unaprjeđenjem biološke aktivnosti tla odgovarajućim plodoredom;
- očuvanjem sadržaja humusa u tlu svojstveno tom tlu i karakteristikama područja;
- usklađivanjem prinosa s prirodnim proizvodnim mogućnostima tla uspostavljanjem integralnog korištenja agrokemikalija;
- kontroliranim unosom tvari (gnojiva, sredstva za zaštitu bilja i dr. ) u skladu s potrebama biljke, ranjivosti tla i lokacije, kao i načina uzgoja;
- davanjem prednosti ekološkoj ili drugim ekološki prihvatljivim načinima proizvodnje i dr.

### 3.7.5. Mjere očuvanja prirode

Prirodu čini ukupna biološka i krajobrazna raznolikost područja.

Radi zaštite krajobrazne i biološke raznolikosti poduzimat će se osobito slijedeće posebne mjere:

- zahvati u prirodu planirat će se na način da se oštećenja prirode izbjegnu ili svedu na najmanju mjeru;
- za planirani zahvat u prirodu, koji sam ili s drugim zahvatima može narušiti prirodnu ravnotežu, prije poduzimanja zahvata utvrđivat će se njegov utjecaj i prihvatljivost za prirodu;
- ocjenom prihvatljivosti zahvata za prirodu utvrđivat će se moguće posljedice namjeravanog zahvata na zaštićenoj prirodnoj vrijednosti ili ekološki značajnom području u odnosu na propisane mjere zaštite; ocjena prihvatljivosti zahvata za prirodu *bit će obvezna* za gradnju građevina; uređenje vodotoka, radove tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina; eksploataciju mineralnih sirovina;
- prenamjenu poljoprivrednog zemljišta kojom se ugrožava ili mijenja stanišni tip; za krčenje šuma, za pošumljavanje i dr. na zaštićenim prirodnim vrijednostima i ekološki značajnim područjima;
- po završetku zahvata, u dijelu prirode koji je bio u zoni utjecaja zahvata, bit će obvezno uspostaviti stanje istovjetno ili najbliže onom koje je bilo prije zahvata.

Radi ublažavanja štetnih posljedica nastalih zahvatima u prirodu ili korištenjem prirodnih dobara, utvrdit će se kompenzacijski uvjeti. Mogući oblici kompenzacijskih uvjeta su:

- uspostavljanje kompenzacijskog područja, koji ima iste ili slične značajke oštećene prirode;
- uspostavljanje drugog područja značajnog za očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, odnosno za zaštitu prirodnih vrijednosti;
- plaćanje novčanog iznosa u vrijednosti prouzročenog oštećenja prirode u slučaju da nije moguće provesti druge kompenzacijske uvjete.

Pri izboru kompenzacijskog uvjeta prednost će imati radnje nadoknađivanja područjem koje ima iste ili slične značajke oštećene prirode za koju se provodi kompenzacija, a kojim se osigurava povezanost i cjelovitost ekološke mreže.

Zaštita vrijednih dijelova prirode provodit će se kroz zaštitu područja, ekosustava, vrsta i podvrsta i stanišnih tipova.

U sklopu procjene utjecaja na prirodu za područje utjecaja namjeravanog zahvata izrađivat će se:

- pregled zaštićenih i evidentiranih prirodnih vrijednosti i ekološki značajnih područja s njihovim značajkama i ocjenom stanja;
- pregled područja na kojima se očekuje postojanje prirodnih vrijednosti, te preporuke za ponašanje prilikom otkrivanja tih vrijednosti ili proglašavanja njihove zaštite;
- zaštitne mjere i razvojna usmjerenja za zaštićene prirodne vrijednosti i ekološki značajna područja;
- mjere za očuvanje biološke raznolikosti, osobito mjere za očuvanje stanišnih tipova;
- mjere za zaštitu osobito vrijednih krajobraza; kartografski prikazi, uključujući karte stanišnih tipova i dr.

Slična evidencija vodit će se u svrhu detaljnije valorizacije i praćenja stanja vrijednih prirodnih područja na području plana.

### 3.7.6. Mjere posebne zaštite

#### 3.7.6.1. Sklanjanje ljudi

Zaštita i sklanjanje ljudi, materijalnih i drugih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih, tehničko-tehnoških, ekoloških nesreća te ratnih razaranja planira se gradnjom i uređenjem skloništa i drugih objekata za zaštitu ljudi, sukladno odredbama Zakona o policiji ("Narodne novine" broj 129/00.), Pravilnika o kriterijima za određivanje gradova i naseljenih mjesta u kojima se moraju graditi skloništa i drugi objekti za zaštitu ("Narodne novine" broj 2/91 i 74/93).

Generalnim urbanističkim planom uređenja grada Rijeke odredit će se mreža skloništa uvažavajući njihovo pravilno raspoređivanje po gradskim područjima, a prostornim planovima užeg područja potrebno je detaljnije odrediti uvjete uređenja i korištenja skloništa u mirnodopskim uvjetima i za vrijeme rata.

Kod gradnje i uređenja skloništa potrebno je postupiti sukladno odredbama Pravilnika o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora ("Narodne novine" broj 29/83., 36/85., 42/86. i 30/94.).

Dozvoljava se uređenje skloništa kao dvonamjenskog.

Na području obuhvata ovog Plana sklanjanje ljudi potrebno je provoditi korištenjem već izgrađenih skloništa ili u za to podesnim prostorima.

Sklanjanje ljudi može se provoditi i izradom zaklona u trenutku neposredne opasnosti po ljude ili premještanjem ljudi iz ugroženih područja.

Način provođenja mjera sklanjanja ljudi te lokacije pogodne za premještanje ljudi utvrđeni su Planom zaštite i spašavanja grada Rijeke.

Kod planiranja i gradnje podzemnih, javnih, komunalnih i sličnih građevina potrebno je voditi računa da se te građevine ili njihovi dijelovi mogu prilagoditi za sklanjanje ljudi.

Skloništa se mogu graditi u građevinama od značaja za Republiku Hrvatsku.

Za ugrožena područja potrebno je predvidjeti mjere koje se odnose na redukciju gradnje kao i na namjenu objekata koji se grade u tim područjima.

Prilikom izrade prostornih planova užeg područja, za sva mjesta okupljanja većeg broja ljudi (prometni terminali, sportske dvorane, trgovački centri, turistički objekti i veća proizvodna postrojenja) potrebno je utvrditi obvezu sustava uzbunjivanja sukladno Pravilniku o postupanju uzbunjivanja stanovništva ("Narodne novine" broj 47/06, 110/11 i 10/15) i utvrditi glavne pravce evakuacije izvan zone ugroza.

Na području obuhvata ovog Plana, promet opasnim tvarima odvijat će se preko čvorova Orehovica (IS-16), Rujevica (IS-4), Kozala (IS-12), cestom D427 (IS-5 i IS-6), državnom cestom D8 (IS-24) te dijelom luke Rijeka (IS-9).

#### 3.7.6.2. Zaštita od rušenja

Zaštitu od rušenja potrebno je provoditi primjenom slijedećih mjera:

1. prilikom izrade prostornog plana užeg područja, pri planiranju prometnica državnog, ~~županijskog i lokalnog~~ značenja moguće je povećati udaljenosti između građevnog i regulacijskog pravca duž dijelova trase prometnica na kojima se može procijeniti opasnost od rušenja ovisno o načinu izgradnje prometnica (usjeci, nasipi, cestovne građevine i slično),

2. prilikom izrade prostornog plana užeg područja postaviti jasnu kategorizaciju prometnica i drugih komunikacijskih pravaca, te povezivanje tako planirane mreže na prometni sustav grada,

3. prilikom izrade prostornog plana užeg područja, pri planiranju višestambenih građevina potrebno je voditi računa o međusobnim udaljenostima građevina  $((h_1 + h_2)/2)$ ;  $h_1$  i  $h_2$  označavaju visine dviju susjednih građevina ) u svrhu osiguravanja slobodnih prolaza i površina u slučaju incidentnog događaja,

4. prilikom izrade prostorne koncepcije prostornog plana užeg područja, voditi računa o potrebi uspostavljanja prostornih cezura (zelenilo, slobodne površine, igrališta i sl.), a u svrhu olakšanja pristupa i evakuacije u slučaju incidentne situacije.

5. kod deniveliranih raskrižja potrebno je projektirati cestovno čvorište na način kojim se omogućuje primjena promjenjivog vođenja prometnih tokova,

6. javne površine unutar izraženih središta gradskih područja potrebno je urediti kao pješačku površinu na kojoj se može omogućiti i sklanjanje građana,

7. unutar gradskih područja potrebno je planirati cjelovite parkovne površine najmanje površine 0,3 ha unutar kojih se može omogućiti i sklanjanje ljudi.

8. materijal koji je nastao kao posljedica rušenja prilikom incidentne situacije, dozvoljneo je odlagati na područjima koje ovaj Plan predviđa za nasipavanje.

Navedene mjere potrebno je detaljnije razraditi Generalnim urbanističkim planom uređenja grada Rijeke.

### 3.7.6.3. *Zaštita od poplava*

Na području obuhvata ovoga Plana realna opasnost od poplava postoji u slučaju ~~popuštanja~~ (~~pucanja~~) proloma brane akumulacije HE “Valići” te aktiviranjem bujičnih potoka, a površine ugrožene poplavama prikazane su kartografskim prikazom broj 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju – tlo.*

Mjere zaštite od poplava izazvane bujičnim potocima provode se izgradnjom brana i osiguravanjem slobodnih površina retencijskih bazena.

Mjere zaštite od poplavnog vala u slučaju popuštanja brane akumulacije HE “Valići” usmjerene su na ublažavanje potencijalnih posljedica, te uključuju:

- sanaciju obalnih zidova vodotoka Rječine,
- postupnu rekonstrukciju građevina smještenih na području ugroženom djelovanjem poplavnog vala s posebnim naglaskom na rekonstrukciju konstruktivnih dijelova i instalacija, a u skladu s dokumentima prostornog uređenja,
- uklanjanje trošnih građevina i građevina koje su protivne važećim dokumentima prostornog uređenja,
- prilikom izrade prostornog plana uređenja, izgrađenost površine građevina u neposrednom dodiru s tlom svesti na što je moguće manju razinu,
- prilikom izrade prostornog plana ~~uređenja~~ užeg područja, posebnu pažnju posvetiti planiranju načina i smjerova evakuacije te u tom smislu planirati i dimenzionirati javne i prometne površine,
- planirati i trajno provoditi i druge aktivnosti usmjerene na podizanje tehničko-tehnološke ispravnosti i organizacije sustava mreža infrastrukturnih građevina, uređaja i instalacija u cilju osiguranja korektnih usluga komunalnog servisa na područjima koja nisu ugrožena djelovanjem poplavnog vala,
- provođenjem drugih mjera nadležnih tijela i ustanova (Ministarstvo unutarnjih poslova, J.P. “Hrvatske vode” i drugi).

Prilikom izrade planova užeg područja, za dijelove gradskih područja smještenih na apsolutnoj visini od 2,00 m ili niže, potrebno je uzeti u obzir očekivano dizanje razine mora s pratećim učincima. Na tim je površinama potrebno planirati podizanje nivelacijske kote za najmanje 0,5 m, na apsolutnu visinu od 2,50 m, te druge urbanističke i tehničke uvjete određivati prema tako određenoj koti.

Infrastruktura najugroženija poplavama su građevine za vodoopskrbu: - podsustav Rijeka (vodocrpilište Rijeka), te centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda – CUPOV, oboje smješteni u zoni plavljenja u slučaju pucanja brane HA Valići.

### 3.7.6.4. *Zaštita od požara*

Zaštitu od požara potrebno je provoditi sukladno Zakonu o zaštiti od požara (“Narodne novine” broj ~~58/93 92/10.~~) ~~– Odluci o zaštiti od požara (“Službene novine” Primorsko-goranske županije broj 4/90.)~~ i Planu zaštite od požara ~~i tehnoloških eksplozija~~ za područje grada Rijeke (“Službene novine Grada Rijeke” broj ~~45/97 3/15.~~).

### 3.7.6.5. *Zaštita od potresa*

Zaštitu od potresa potrebno je provoditi sukladno Zakonu o zaštiti od elementarnih nepogoda (“Narodne novine” broj 73/97 i 174/04).

Seizmičko zoniranje područja obuhvata ovoga Plana prikazano je kartografskim prikazom broj 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju – tlo.*, a dane vrijednosti mjerodavne su do izrade nove

seizmičke karte Primorsko-goranske županije, ~~sukladno članku 137342. Odluke Prostornog plana Primorsko-goranske županije ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 14/00).~~

Od potresa većeg intenziteta najugroženije je ~~područje šire~~ gradskog središta i starije rubno gradsko područje uslijed slabije ~~radi~~-kvalitete prirodnog temeljnog tla i načina izgradnje starijih građevina.

S obzirom na nisku otpornost građevina, koje nisu projektirane u skladu s propisima, prilikom rekonstrukcije građevina potrebno je provoditi cjelovito ojačavanje konstruktivnih elemenata građevine.

Javne i društvene sadržaje, posebno one koji nisu smješteni u građevinama koje imaju status kulturnog dobra, potrebno je postupno preseljavati iz građevina koje ne posjeduju potrebnu otpornost prema potresima u manje ugrožene dijelove grada ili izgraditi namjensku građevinu.

Infrastrukturne građevine, osobito vodocrpilišta, energetske građevine, cestovne i željezničke građevine, potrebno je projektirati, graditi i rekonstruirati na način da izdrže i najveći stupanj potresa, a infrastrukturne sustave potrebno je planirati tako da je u razdoblju trajanja incidentne situacije moguće koristiti alternativne izvore i rješenja pružanja komunalnih usluga.

Mjere zaštite od potresa podrazumijevaju i primjenu mjera zaštite od rušenja.

### 3.8. Pojmovnik

#### A

**Auto-baza** – površina i građevine namijenjene smještaju i održavanju (u širokom rasponu oblika) vozila javnog prijevoza, komunalnog servisa i sl., smještaju osoblja, uprave i drugih pratećih službi i sadržaja za potrebe urednog pružanja usluge i njezinog razvoja.

#### B

**Bazna postaja** - temeljna (primopredajna) postaja koja sadrži opremu za prijem i odašiljanje radio signala, antenu, kanalsku jedinicu i opremu za komunikaciju s mobilnom centralom.

#### C

**Centralni sadržaji** – sadržaji potrebni za zadovoljenje potreba građana: trgovački, odgojno-obrazovni, športski, rekreativni, kulturni, društveni, vjerski, javne površine i dr. Poželjno je centralne sadržaje prostorno organizirati kao prepoznatljivo → *središte prostorne cjeline, centralno područje*.

**Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda (c.u.p.o.v.)** - tehnološki povezane građevine u kojima se mehaničkim, fizikalno-kemijskim i biološkim postupcima pročišćava otpadna voda prije ispuštanja u → *recipient*.

**Cezura, prostorna cezura** – prostorni prekid jedne namjene, u pravilu interpolacijom zelenog područja.

**Crpna stanica (C.S.)** - građevina opremljena elektro-strojarskim postrojenjem za dizanje tekućine s niže na višu kotu.

#### D

**d.t.k.** – distributivna telekomunikacijska kanalizacija, koja se sastoji od ukopanih zdenaca (betonskih šahti) povezanih cijevima kroz koje se uvlače (upuhuju) telekomunikacijski kabeli.

#### E

**Effluent** - otpadna voda koja se ispušta u prirodnu sredinu ili →*recipient*.

**Etaža** je bilo koji kat građevine, ujednačene svijetle visine nad cijelom tlocrtnom površinom građevine. Visina stambene etaže ovim je Planom uzeta u iznosu od 3 m (bruto).

## F

**Fizionomski (izgled, karakter i sl.)** – skup vidljivih osobina izgrađenog prostora prema kojima se može ocijeniti njegova urbana ili ruralna pripadnost.

## G

**Generalni urbanistički plan grada Rijeke** – dokument prostornog uređenja koji se, kao →*prostorni plan užeg područja*, ima donijeti temeljem Prostornog plana uređenja, za područje Grada Rijeke.

**Glavni kolektor** - veći kanal koji gravitacijski odvodi otpadne vode šire zone.

**Grad Rijeka** – jedinica lokalne samouprave u smislu odredbi Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 331/2001.)

**grad Rijeka** - područje jedinice lokalne samouprave. Područje grada Rijeke određeno je područjem pripadajućeg jedinstvenog → *naselja*.

**Gradivi dio građevne čestice** – površina unutar →*građevne čestice* na kojoj je dozvoljena gradnja. Površina se određuje odmjeravanjem udaljenosti od rubova čestice, određenih ili preporučenih ovim Planom.

**Gradska auto-cesta** – planerski naziv za izgrađenu dionicu državne ceste D-8, te dionicu iste ceste planiranu dolinom Drage, za koje je inače uvriježen naziv „zaobilaznica”, a koje svojim položajem trase, dimenzionalnim i tehničkim karakteristikama, te deniveliranim spojevima na mrežu županijskih i drugih prometnica odgovaraju zahtjevima auto-cesta.

**Gradska željeznica** – podrazumijeva oblik javnog prijevoza koji koristi postojeće željezničke koridore odnosno infrastrukturu (u postojećem stupnju izgrađenosti, odnosno dograđene), na kojima se može organizirati prometovanje tračničkih vozila u svrhu povezivanja metropolskog područja i stvaranja integriranog sustava javnog prijevoza putnika.

**Gradski plin** – plin dobiven termokatalitičkom konverzijom ukapljenog naftnog plina (U.N.P.) u miješalištu (K.D. "Energo").

**Gradski projekt** – pojmom se označava ono područje grada ili onaj njegov sadržaj čiji razvoj ima posebno značenje za razvoj grada u cjelini, odnosno čija je realizacija od posebnog interesa za razvoj Grada. U skladu s razvojnim značenjem, gradski projekt sadrži i jednakovrijedno urbanističko i prostorno značenje, te se u skladu s njim tijekom realizacije moraju doseći najkvalitetnija urbanistička i arhitektonska rješenja.

**Gradsko područje** – dio grada izraženih osobitosti nastalih povijesnim, prostornim, konfiguracijskim ili drugim razlozima, te stoga prepoznatljivo kao posebnost u odnosu na drugo gradsko područje. Pojam se može smatrati istoznačnicom pojma *prostorna zona*, pri čemu se ovaj potonji više koristi kao terminska oznaka *gradskog područja* kao analitičke jedinice, a pojam *gradsko područje* kao entitetska atribucija.

**Građevna čestica** – osnovna jedinica organizacije prostora, namijenja gradnji građevine određene →*tipologije*.

**Građevinsko područje za izdvojenu namjenu** – dio površine grada Rijeke ovim Planom namijenjen gradnji i rekonstrukciji gospodarskih, ugostiteljsko-turističkih, sportsko-rekreacijskih i infrastrukturnih građevina i površina te površina groblja.



**Građevinski pravac** - linija na kojoj je moguće planirati najbliže pročelje građevine u odnosu na pristupni put. Iznimno može biti izjednačen s regulacijskim pravcem iako se u pravilu izmiče od njega.

**Građevinsko područje naselja** – dio površine Grada Rijeke ovim Planom namijenjen gradnji, rekonstrukciji i uređenju stambenih, javnih, poslovnih i drugih građevina, parkova, cesta i drugih infrastrukturnih građevina i dr. (opširnije u t. 3.2.1.1. *Građevinska područja naselja*).

**G.S.M. priključak** - digitalni priključak pokretne čelijske mreže za prijenos digitalnog govora, telefaksa, data podataka i S.M.S. poruka.

**Gustoća stanovanja** – iskaz broja stanovnika područja → *prostorne cjeline* po hektaru površine prostorne cjeline.

## H

**Hidroforska stanica (H.S.)** – građevina opremljena elektro-strojarskim pogonom i posudom pod tlakom, u kojoj se održava povoljni pritisak u opskrbenj mreži.

**Hortikulturno uređenje** - uređenje okućnice građevine sadnjom stabala, grmova, trvanjaka, cvjetnica i sličnog biljnog materijala, a javnih površina i postavom urbane opreme.

## I

**Integrirani putnički terminal** – polazna i odredišna točka daljinskog putničkog prometa, na kojoj se se prostorno i funkcionalno povezuju i objedinjuju prijevoz putnika autobusom, vlakom i brodom, s pripadajućim građevinama i površinama.

**Interpolacija** – (u)gradnja građevine na slobodnoj površin, tj. neizgrađenoj građevinskoj čestici, unutar već izgrađenog niza ili bloka, poštujući zatečeni građevinski pravac, visine izgradnje i druge osobine lokacije.

## K

**Kabelski vod (k.v.)** - podzemni izolirani vod u funkciji prijenosa ili distribucije električne energije.

**Koeficijent iskoristivosti građevne čestice, kis** – odnos ukupne bruto izgrađene površine i površine građevne čestice.

**Koeficijent izgrađenosti građevne čestice, kig** – odnos izgrađene površine zemljišta pod građevinom i ukupne površine građevinske čestice.

**Koeficijent mase građevine, km** - pokazatelj koliko je dopušteno sagraditi kubičnih metara građevine u odnosu na 1 kvadratni metar građevne čestice.

**Kolektor** - gravitacijski kanal na koji su priključeni ulični kanali.

**Koridor prometnice** - prostor predviđen za projektiranje i izgradnju građevine prometne infrastrukture (ceste, pruge), odgovarajuće razine dimenzionalnih i drugih tehničkih osobina. Ako nije dugačije određeno, koridor se definira širinom koja se mjeri u odnosu na Planom postavljenu os ceste odnosno željezničke pruge.

**Krajobrazna vrijednost** – površina → *prirodnog krajobraza* ili → *kultiviranog krajobraza*, tj. cjelina posebno prepoznatljiva ili obilježena svojim prirodnim izgledom i osobinama kojima se izdvaja iz izgleda i osobina ukupnog krajolika (krajobraza), odnosno površina čija je vrijednost nastala artificijelnim zahvatima u cilju zadržavanja prirodnog ambijenta ili njegovim sprežanjem s gradnjom unutar cjelovitog urbanog zahvata. Krajobrazna vrijednost postavlja se kao cilj valorizacije, zaštite i pristupa prostornom uređenju.

**Kultivirani krajobraz** – krajolik čiji je izvorni izgled promijenjen artificijelnim zahvatima, zahvaljujući kojima je postignuta nova → *krajobrazna vrijednost* istog prostora koja se može očitovati u zadržavanju prirodnog ambijenta, ali i u snažnom prožimanju prirodnog fenomena i graditeljsko-urbanog zahvata.

**Kulturno dobro** – nekretnina (građevina, površina-trg i sl., skulptura i druga umjetnina koja nije prenosiva) i pokretnina (prenosivi predmeti, ali i nasljeđe nematerijalnog karaktera poput običaja, pisma, glazbe i sl.) koji su radi svoje povijesne, kulturno-umjetničke i druge vrijednosti, stavljeni pod zaštitu i kao takvi, temeljem zakonskih propisa, registrirani u svojstvu kulturnog dobra nacionalnog ili lokalnog značenja.

## L

**Lokalni uvjeti** – uvjeti koji proizlaze iz osobina susjednih građevina, uličnog poteza, odnosno dijela građevinskog područja, a koji utječu na vanjske oblikovne, regulativne ili normativne specifičnosti građevine.

**Lučki bazen** – dio lučkog operativnog akvatorija, omeđen operativnom obalom, molovima i operativnim akvatorijem, tehnologijom prekrcaja specijaliziran za jednu vrstu tereta ili grupu srodnih tereta. U širem značenju, dio trgovačke luke i/ili lučkog sustava koji predstavlja tehničko-tehnološku i/ili prostornu cjelinu → *lučki terminal*.

**Lučki terminal** – prostorna i/ili tehničko-tehnološka cjelina luke ili lučkog sustava koju čini lučka infrastruktura (obale, privezi, instalacije, cesta, željeznica i sl.) te lučka suprastruktura (skladišta, dizalice i dr.), planirana, projektirana, izgrađena i opremljena u cilju prihvata i pretovara određene vrste plovila (kontejnerski, RO-RO, tanker i sl.) i tereta (kontejneri, žitarice, rasuti teret i sl.) ili putnika.

**Luka nautičkog turizma** – dio obalnog područja s pripadajućom površinom akvatorija, zaštićenog pomorskom građevinom, namijenjen sezonskom ili cjelogodišnjem smještaju većih plovila (8-15 metara) na komercijalnoj osnovi. Razina opremljenosti luke u svemu u skladu s pozitivnim zakonskim propisima odnosno Pravilnikom o lukama nautičkog turizma.

## M

**Međunarodni transportni plinovod** - plinovod Italija – Hrvatska, s polazištem iz podmorja Istre. Alternativna trasa (mali dio) magistralnog plinovoda (U.N.P.) Plomin-Omišalj-Delnice-Slovenija prolazi područjem grada Rijeke.

**Metropolsko područje grada Rijeke ili riječko metropolsko područje** – čini područje koje, osim Grada Rijeke i jedinica lokalne samouprave tkzv. Riječkog prstena, obuhvaća širi urbanizirani prostor obalnog područja od županijske granice na istarskom poluotoku do Crikvenice, a koje, ujedno, predstavlja prostor neposrednog utjecaja funkcija grada Rijeke.

**Miješani plin** - dobiva se miješanjem isparenog ukapljenog naftnog plina (UNP) sa zrakom, a prethodnica je → *prirodnom plinu*.

**Mjerno-priključna stanica** - građevina u kojoj se mreža miješanog plina u budućnosti priključuje na međunarodni → *transportni plinovod*.

**Mjerno-redukcijska stanica (M.R.S.)** - građevina u kojoj se pritisak iz dovodnog → *transportnog plinovoda* (400 mbara) smanjuje na 100 mbara i takav ulazi u opskrbnu mrežu.

**Mješoviti sistem odvodnje** - istim → *glavnim kolektorom* odvođe se komunalne, industrijske i oborinske otpadne vode.

**Morfologija** – način prostorne organizacije (na pr. gradski blok, samostojeća gradnja i sl.), pojavnost jedne ili više → *tipologija* u prostoru sa svim njihovim osobinama (visina, međusobne udaljenosti i odnosi i sl.)

**Mreža kanala (ulična)** - gravitacijski ulični kanali s kućnim priključcima vezani na kolektor.

## N

**Najviša dozvoljena visina građevine** – visina građevine dozvoljena Planom, koja se mjeri od najniže kote poravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca.

**Naselje Rijeka** - prostorna jedinica određena Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine” broj 10/97, 124/97, 68/98, 22/99, 117/99, 128/99, 44/00, 129/00 i 92/01.), Pravilnikom

o registru prostornih jedinica („Narodne novine” broj 75/00) i Zakonom o naseljima („Narodne novine” broj 54/88).

## O

**Opskrbni cjevovod/mreža** - vodovod ugrađeni u trup ceste s kućnim priključcima.

**Osnovna građevina** – građevina čija je namjena sukladna namjeni građevinskog područja (stambena, poslovna, javna i društvena i sl.), koja predstavlja zaokruženu funkcionalnu, tehničko-tehnološku i graditeljsku cjelinu i unutar čije čestice se smještaju svi potrebni prostori u funkciji podržavanja njezine namjene.

## P

**Park-šuma** – prirodna (autohtona) ili sadena šuma, veće pejzažne i botaničke vrijednosti koja predstavlja održivu cjelinu unutar ukupnog eko-sustava.

**Park&ride** – oblik korištenja javnog prijevoza koji podrazumijeva dolazak osobnim automobilom do postaje javnog prijevoza (autobus, →*gradska željeznica*), ostavljanje automobila na pripadajućem parkiralištu postaje i nastavak putovanja javnim prijevozom.

**Plinska opskrba mreža** - plinovod izgrađen u trupu ulice s priključcima pojedinih potrošača.

**Podrum** - →*etaža* bez vanjskog pristupa koja je sa sve četiri strane i to najmanje polovicom volumena ukopana u teren.

**Podmorski ispust** - kanal kojim se →*efluent* odvodi u more.

**Polumješoviti sistem odvodnje**- istim →*glavnim kolektorom* odvođe se komunalne i industrijske otpadne vode s dijelom oborinskih voda koje padnu na prometne površine.

**Poluugrađena građevina**- građevina smještena unutar →*gradivog dijela građevne čestice* na način da se gradi dio građevne čestice jednim svojim bridom dodiruje s gradivim dijelom susjedne građevne čestice. U ovom smislu, pod poluugrađenom građevinom podrazumijeva se dvojna građevina.

**Pomoćna građevina** – samostojeća građevina na građevnoj čestici, namijenjena smještaju samo određenih sadržaja isključivo u funkciji →*osnovne građevine* (smještaj vozila, drvarnica, spremište, kotlovnica i sl.) i prostorno odijeljena od nje, a podiže se samo u slučaju kada radi zatečenih prostornih, funkcijskih, tehničko-tehnoloških i/ili uvjeta zaštite nije moguće drugačije riješiti nastale potrebe.

**Površina infrastrukturnog sustava** – dio površine grada određen kao građevinsko područje namijenjeno izgradnji cestovne, željezničke, vodoopskrbne, elektroenergetske, lučke i druge infrastrukturne građevine.

**Potkrovlje** - dio građevine pod krovnom konstrukcijom, u pravila iznad vijenca posljednje etaže, koji se koristi za stambenu, javnu ili poslovnu namjenu. Ovisno o dimenzionalnim odnosima građevine i njezinom smještaju, potkrovlje može pratiti tlocrtnu dipoziciju građevine ili biti uvučeno u odnosu na donje etaže. Ukoliko iz tlocrtna i visinske dispozicije građevine proizlazi potreba za nadozidom, tada njegova najveća visina može iznositi najviše 90 cm, mjereno u visini pročelja.

**Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova** – podzakonski akt (“Narodne novine”, broj 106/1998.) kojim je određen tekstualni i grafički sadržaj prostornih planova, mjerila, plansko znakovlje i simboli kartografskih prikaza, brojčani i grafički pokazatelji te standard elaborata prostornog plana.

**Prekidna komora (P.K.)** – građevina slična vodospremi, služi za prekidanje pritiska vode.

**Preljevni/sigurnosni ispust** - →*podmorski ispust* kojim se otpadna voda, bez prethodnog tretmana, u slučaju izvanredne situacije iz crpne stanice izravno ispušta u →*recipient*.

**Pretplatnički stupanj** - tip centrale koji povezuje korisnike u pristupnoj mreži preko pristupnih centrala.

**Primarni ili prvi (longitudinalni) prometni koridor** – je najznačajnija gradska cestovna veza grada koja prolazi samim gradskim središtem, a koju čine sljedeće ulice: Istarska, Liburnijska, Zvonimirova, Krešimirova, Riva, Ivana Zajca /Adamićeva, Trpimirova, Fiumara/tzv. Istočni izlaz, Šetalište XIII divizije. Koridor je karakterističan po izuzetno velikom prometnom opterećenju i zastupljenosti svih oblika prijevoza (individualni, javni, kamionski i dr.).

**Prirodni krajobraz** – Prirodna →*krajobrazna vrijednost* temeljena na jednom ili više prirodnih fenomena: autohotna šuma, kamenjar, stijena, litica, glavica brdo, klizište, draga, kanjon, vrtača, suhozid, terasasto uređeni i/ili kultivirani tereni, krški fenomeni: škrapa, pećina, spilja i sl. po kojima se takav krajobraz izdvaja iz ukupnog krajolika.

**Prirodni plin** - plin dobiven iz podmorja Jadrana sličnih karakteristika kao → *miješani plin*.

**Pristupna centrala** - komutacija na koju su povezani korisnici u pristupnoj mreži.

**Prometni koridor** – značajan prometni put unutar kojega se nalazi jedna ili više prometnih građevina.

**Prostorna cjelina** - planerska analitička jedinica ujednačenih topografskih, urbanih, prometnih, prirodnih i drugih osobina, po kojima se promatrani dio grada može analizirati kao prepoznatljivi problemski prostor.

Prostorna cjelina obuhvaća građevinsko područje naselja, građevinsko područje izvan naselja za izdvojene namjene, površine infrastrukturnih sustava, groblja, građevinsko područje sporta i rekreacije kao i negrađevno područje.

**Prostorna zona** - dio →*prostorne cjeline* koji obuhvaća građevinsko područje naselja konzistentnih prostornih, prometnih, prirodnih i drugih osobitosti. Može se promatrati kao →*gradsko područje* za koje se do sada često koristi(o) naziv →*stambeno naselje*, koji se napušta radi drugih, prevladavajućih značenja pojma naselja.

**Prostorni plan užeg područja** – dokument prostornog uređenja: →*Generalni urbanistički plan*, urbanistički plan uređenja i detaljni plan uređenja, odnosno drugi dokument prostornog uređenja u skladu s pozitivnim zakonskim aktom, a čija izrada proizlazi iz odredbi za provođenje ovoga Plana.

## R

**Rasteretna građevina** - podzemno okno s preljevnim pragom kojim se u →*mješovitom sustavu odvodnje*, kod razrjeđenja komunalne i industrijske otpadne vode oborinskom vodom u omjeru većem od 1:1, otpadne vode rasteretnim kanalom odvođe izravno u →*recipient*.

**Razdjelni sistem odvodnje** - komunalne i industrijske otpadne vode se odvođe jednim, a oborinske drugim →*glavnim kolektorom*.

**Recipient** - prirodna sredina u koju se ispušta/deponira otpadna voda (more, rijeke, podzemlje).

**Reducir stanica (R.S.)** - ukopano okno s reducir-ventilima za smanjenje pritiska u opskrbenjnoj mreži.

**Regulacijski pravac** - pravac koji, položen u skladu s odredbama dokumenta prostornog uređenja, odjeljuje građevnu česticu namijenjenu gradnji građevine od građevne čestice namijenjene gradnji prometne infrastrukture. Regulacijski pravac može se poklapati sa zatečenom granicom građevne čestice ili utjecati na cijepanje postojeće i formiranje nove građevinske čestice.

**Rekonstrukcija građevine** – zahvat sanacije, dogradnje, nadogradnje, promjene namjene građevine, promjene oblika krova, zahvat na pročelju osnovne građevine i gradnja pomoćne građevine te svi ostali zahvati radi uspostave primjerenog stanja postojeće građevine.

**Riječki prsten** - u kontekstu Prostornog plana Primorsko-goranske županije, predstavlja prostornu cjelinu koja obuhvaća jedinice lokalne samouprave u neposrednom okruženju Grada Rijeke tj. Bakar, Čavle, Jelenje, Kastav, Kraljevicu, Matulji, Omišalj i Viškovo.

**R.R. koridor** - transmisijski sustav sastavljen od radioodašiljača i prijemnika spojenih na usmjerene antene s koncentriranom elektromagnetskom energijom u uskom snopu. Prijenos se uspostavlja između dvije instalacije koje imaju optičku vidljivost.

## S

**Samostojeća građevina** - građevina smještena unutar gradivog dijela građevne čestice, čija su sva pročelja odmaknuta od granice građevne čestice.

**Sekundarni ili drugi (longitudinalni) prometni koridor** – značajna uzdužna cestovna veza koja sa sjeverne strane omeđuje gradsko središte i koju također karakterizira velika količina prometa; sačinjavaju je ulice: V.C. Emina, F. La Guardia, Pomerio, Žrtava fašizma/Školjić.

**Smjernice** – sustav mjera urbanističkog planiranja i brojčanih prostornih pokazatelja danih na razini preporuka, a koji se odnosi na smještaj, građenje i korištenje građevine i građevne čestice i koji se ovim Planom uspostavlja kao osnova za daljnju normativnu razradu putem →*prostornog plana užeg područja*, primarno →*Generalnog urbanističkog plana grada Rijeke*.

**Sportska luka** – dio obalnog područja s pripadajućom površinom akvatorija, zaštićenog pomorskom građevinom (najmanje valobranom) namijenjen (cjelogodišnjem) smještaju manjih plovila (4-12 metara), primarno domicilnog stanovništva, te stoga uglavnom nekomercijalnog karaktera.

**Središte prostorne cjeline/gradskog područja, Centralno područje, Centar** – područje prepoznatljivog sadržaja potrebnog za zadovoljenje (svakodnevnih) potreba građana, a ujedno i područje izraženih ambijentalnih vrijednosti koje potiču dolazak i korištenje → *centralnih sadržaja*, okupljanje i druženje građana te stvaraju prepoznatljivost središta kao takvog u odnosu na druga središta.

**Stambeno naselje** – u starijoj planerskoj terminologiji, dio grada planiran i izgrađen kao područje višestambene (tkzv. kolektivne) izgradnje s pripadajućim “pratećim sadržajima” (vrtić, škola, opskrbni centar i sl.). Radi novijeg pravnog značenja pojma →*naselja* u smislu osnovne teritorijalne jedinice koja tvori jedinicu lokalne samouprave, ali i radi poimanja grada, ne kao niza *naselja*, nego kao organske urbane strukture, pojam se zamjenjuje sintagmom →*gradsko područje*.

**Suteren**- etaža koja je najviše polovicom svog volumena i to sa ne više od tri strane ukopana u zemlju.

**Sveučilišni kampus, kampus** – područje namjenski planirano, građeno i razvijano kao prostorna, sadržajna i oblikovna cjelina građevina i prostora namijenjenih održavanju visokoškolske nastave, znanstvenog rada, smještaju studenata, odvijanju kulturnih, sportskih i drugih aktivnosti studenata i Sveučilišta uopće.

## T

**Tavan** - dio neuređenog prostora građevine pod krovnom konstrukcijom, a iznad vijenca posljednje etaže građevine. Visina nadozida kod tavana smije iznositi do 40 cm mjereno u ravnini pročelja građevine.

**Tipologija (tipološki)** – vrsta namjene za koju se planira građevinsko područje, odnosno projektira i gradi pojedina građevina: stambena, školska, sportska, vjerska i.t.d. Unutar svake skupine mogu se izdvojiti daljnje tipologije, primjerice: obiteljska, višeobiteljska, višestambena građevina unutar stambene, osnovnoškolska, srednješkolska, visokoškolska građevina unutar školskih građevina i.t.d. U tom smislu *tipološki obrazac* predstavlja skup prostornih i graditeljskih rješenja i osobina koje karakteriziraju korištenje i pojavnost neke tipologije u prostoru (primjerice sve građevine bitne za stanovanje: stambene građevine + prateći sadržaji + prometnice i sl.)

**Tlačni cjevovod** - cjevovod kojim se pitka voda doprema s niže kote na višu.

**Tlačni kanal** - kanal izgrađen od tlačnih cijevi u kojem se otpadna voda diže s niže kote na višu.

**Transportni cjevovod** - glavni cjevovod kojim su povezane vodospreme međusobno ili s izvorom vode.

**Transportni plinovod** - visokotlačni plinovod od miješališta do →*mjerno-redukcijske stanice*.

**Tranzitna centrala** - komutacija koja povezuje lokalne telefonske centrale jednog regionalnog područja s tranzitnim centralama drugog područja. Nalazi se u svakom administrativnom središtu županije i međusobno su povezane.

**Treći koridor/ tunelska obilaznica centra grada** – planirana cestovna prometnica koja sa sjeverne strane “obilazi” šire gradsko središte na dijelu od Mlake do Brajdice; sastoji se od tri tunelske dionice: Mlake - Potok,

Potok - Školjić, Školjić - Brajdica i četiri čvorišta na kojima se ostvaruju veze s gradskom cestovnom mrežom: Mlaka, Potok, Školjić, Brajdica.

## U

**Ugrađena građevina, građevina u nizu** – građevina smještena unutar →*gradivog dijela građevne čestice* na način da se građivi dio s dva (ili više) ruba dodiruje odnosno nastavlja na građivi dio susjednih građevinskih čestica.

**Upojni bunar** - podzemna građevina propusnih stijenki i dna za upuštanje →*efluenta* u podzemlje.

**Urbana pravila** – skup uvjeta i →*smjernica* koje je potrebno primijeniti prilikom izrade →*prostornog plana užeg područja* ili neposredne primjene ovog Prostornog plana uređenja unutar →*građevinskog područja* odnosno prilikom projektiranja građevine određene →*tipologije*.

**Urbanotvorno** – sadržaj, urbanistička organizacija prostora, arhitektonsko rješenje, oprema grada i drugi oblici zahvata u prostoru koji pridonose gradskom izgledu i razvoju naselja kao grada.

**Urbano zelenilo** – za razliku od kompaktnih površina javnih parkova, dominantno drvoredi u razdjelnom pojasu prometnice ili bez njega, manje zelene površine koje mogu poslužiti specifičnoj karakterizaciji i akcentiranju prostora (cvjetnjaci, zelene terase uz uspone, odmorišta, šetnice, vidikovci i sl.), pojedinačni vrijedni primjerci stablašica i sl., a sve na javnim površinama.

## Z

**Zaštićeni krajolik** – prirodni ili kultivirani predjel veće estetske, kulturno-povijesne vrijednosti, odnosno krajolik prirodnog izgleda karakterističan za neko područje.

**Zona** – dio građevinskog područja određene namjene, sadržaja i sl., dio prostora uopće.

**Zona posebne namjene** – područje, površina namijenjena smještaju i gradnji građevine vojne namjene.

### 3.9. DOKUMENTACIJA, IZBOR:

#### *Demografija-sociologija:*

[8.9.](#) Demografsko-sociološka studija grada Rijeke, Argument, d.o.o. za istraživačko-razvojne usluge, Zagreb, Rijeka, 1996.,

[9.10.](#) Demografska analiza Rijeke za period do 2020., prof.dr. Anđelko Akrap, Zagreb 2002.

#### *Prostor:*

1. Urbanistička studija gradskih centara, Arhitektonsko-građevni atelje, d.o.o., Rijeka, Rijeka, 1996.,
2. Projekt evidencije i inventarizacije parkovne baštine grada Rijeke, Direkcija za urbanizam i ekologiju, Rijeka 1996.
3. Analiza namjene površina, Randić-Turato, d.o.o., Rijeka 1997.,
4. Elaborat evidentiranja i obrade predškolskih usatnova Rijeke, Pangos, d.o.o. i Arhitektonsko-građevni atelje, d.o.o., Rijeka, Rijeka, 1997.,
5. Analiza radnih zona na području grada Rijeke, Randić-Turato, d.o.o., Rijeka 1998.,
6. Državni, anketni, u jednom stupnju, anonimni natječaj za izradu programskog rješenja bloka Rikard Benčić u Rijeci, 1998.-1999., Društvo arhitekata i Grad Rijeka,
7. Programska studija za područje Školjića, Studio 3LHD, d.o.o., Zagreb, 1999.,
8. Programska studija za područje Rujevica-Pehlin, Randić-Turato, d.o.o., Rijeka 1999.,
9. Programska studija područja Mlaka, Kukin&Kocijan, d.o.o., Rijeka 1999.,
10. Studija stadiona Kantrida, akademik prof.dr. Boris Magaš, 1998.-99.,
11. Digitalni orto-foto snimak grada u boji, Geofoto, d.o.o., Zagreb, 2000.,
12. Studija prostornog uređenja poslovno-trgovačke zone Diračje, Građevno-projektni zavod, d.d., Rijeka 2000.
13. Studija prostornog uređenja dijela radne zone R-9 u Škurinjama, Arhitektonsko-građevni atelje, d.o.o., Rijeka 2000.

#### *Priroda:*

1. Studija mora, dipl.ing. Andrija Randić, Rijeka 2002.,
2. Biljni pokrov gradskog područja Rijeke i šire okolice, prof.dr. Zvonimir Pelcer, Rijeka 2002.

#### *Gospodarstvo:*

1. Dugoročni gospodarski razvitak grada Rijeke, Ekonomski fakultet Rijeka, 1997.,
2. Gospodarska osnova Generalnog urbanističkog plana-kapacitiranje prostora gospodarskim sadržajima, Direkcija za urbanizam i ekologiju,
3. Konceptija gospodarskog razvoja Grada Rijeke do 2015 godine, Ekonomski fakultet Rijeka, 2000.,
1. Gospodarska studija razvoja Rijeke unutar planske projekcije Prostornog plana, prof. dr. Ivo Žuvela, Rijeka 2002.

#### *Prometnice i promet:*

2. Prostorno-funkcionalna reorganizacija linija javnog gradskog prijevoza, IGH, d.d.- PC Rijeka, Rijeka 1995.,
3. GPU – prometni dio, Analiza postojećeg stanja s ocjenom stanja i funkcioniranja sustava, Terminali daljinskog proemta u gradu, Institut prometa i veza, Zagreb, Zagreb 1997.,
4. GPU – prometni dio, Analiza postojećeg stanja s ocjenom stanja i funkcioniranja sustava, Gradske prometnice i raskrižja, prometnih objekata i prometa, IGH, d.d.- PC Rijeka, Rijeka 1997.,

5. GPU – prometni dio, Analiza postojećeg stanja s ocjenom stanja i funkcioniranja sustava, Prometnice višeg reda, magistralne i regionalne i daljinski promet, Rijekaprojekt-niskogradnja, d.d., Rijeka 1997.,
6. Studija lokacija benzinskih crpki u gradu Rijeci, IGH, d.d.-PC Rijeka, Rijeka 1998.,
7. Prometno-tehnološka studija putničkog terminala u Rijeci, Rijekaprojekt-niskogradnja, d.o.o., Rijeka, 1998.,
8. Idejno rješenje gradske primarne prometnice (GPP) 103 /čvor Rujevica-Pehlin-granica grada Rijeke – I faza/, IGH, d.d.- PC Rijeka, Rijeka 1998.,
9. Idejno prometno i građevinsko rješenje područja Kačjak s varijantama novog cestovnog spoja, IGH, d.d.- PC Rijeka, Rijeka 1998.,
10. Idejno rješenje rekonstrukcije dijela ceste D-303 (Zametske ulice i Ulice I. Čikovića-belog), IGH, d.d.- PC Rijeka, Rijeka 1999.,
11. Idejno rješenje rekonstrukcije ulice Milice Jadranić, IGH, d.d.- PC Rijeka, Rijeka 1999.,
12. Interpolacija novih čvorova na obilaznici grada Rijeke - državnoj cesti D-3, Rijekaprojekt-niskogradnja, d.o.o., Rijeka, 1999.,
13. Revizija projektnog rješenja III prometnog koridora grada Rijeke (tunelske zaobilaznice centra grada), Institut prometa i veza Zagreb, Zagreb 1999.
14. GUP grada Rijeke – prometni dio, IGH, d.d.- PC Rijeka, Rijeka 2000.,  
Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, Zagreb, Ministarstvo pomorstva, prometa i veza Republike Hrvatske, 1999;
15. Generalni urbanistički plan Grada Rijeke – PROMETNI DIO, Institut građevinarstva Hrvatske d.d Zagreb, Poslovni centra Rijeka, br.el.5500-1-514758, Rijeka, siječanj 2001.,
16. Putnički terminali u Rijeci – PROMETNO TEHNOLOŠKA STUDIJA, Rijekaprojekt – Niskogradnja d.o.o., Rijeka, svibanj 1998.,
17. Studija mogućnosti uvođenja željeznice u javni gradski putnički prijevoz u Rijeci, Željezničko projektno društvo d.d., Zagreb, travanj 2002.,
18. Prostorno funkcionalna reorganizacija linija javnog gradskog prijevoza, Institut građevinarstva Hrvatske d.d Zagreb, Poslovni centra Rijeka, br.el 5120-1-513061, Rijeka, srpanj 1995.

#### *Infrastruktura:*

1. Studija kanalizacijskog sustava riječkog područja, IGH, d.d.- PC Rijeka, Rijeka 1997., dopuna 1999.,
2. Vodoopskrba i odvodnja, IGH, d.d.- PC Rijeka, Rijeka 2001.,
3. proizvodnja, cjevni transport nafte i plina, toplane i toplovodi (Separat za PP i GUP Grada Rijeke), TEHPROJEKT-Plin, Rijeka, 2001.,
4. Revizija studije kanalizacijskog sustava riječkog područja, Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 1998.,
5. Elektroopskrba (separat za PP Grada Rijeke) H.E. Elektroprimorje, Rijeka 2001.
6. Telekomunikacije (separat za PP Grada Rijeke), Hrvatski Telekom 2001.,
7. Pošta (separat za GUP gGrada Rijeke), Hrvatska pošte, Rijeka 2000.

#### *Zaštita prirode:*

1. GPU – projekt zaštite zraka, IGH, d.d.-PC Rijeka, Rijeka 1997.,
2. Stručna podloga za izbor lokacija za osnivanje mreže reciklažnih dvorišta za odvojeno skupljanje komunalnog otpada Randić-Turato, d.o.o., Rijeka 1999.,
3. Hidrogeološka podloga za područje grada Rijeke, Institut za geološka istraživanja, Zagreb, 2000.,
3. Mjere zaštite okoliša, dipl. ing. Ognjen Nikolić, Rijeka 2002.,
4. Studija zaštite kulturne baštine, dipl.ing.arh. Hrvoje Giaconi i prof. Dolores Čikić, Ministarstvo kulture RH, Državna uprava za zaštitu kulturnog dobra-Konzervatorski odjel u Rijeci, Rijeka 2002.,
5. Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj, Državna uprava za zaštitu prirode i okoliša, 1998,
6. Nacionalna strategija zaštite okoliša (NN 46/2002),
7. Nacionalni plan djelovanja za okoliš (NN 46/2002).



## a) Postupanje s otpadom

1. "Sustav gospodarenja otpadom u kvarnerskom i istarskom području – Završna studija", Državna uprava za zaštitu okoliša - Odjel za zaštitu Jadrana, 1996.,  
[10-11.](#) Zaključak o prihvaćanju Informacije o studiji "Sustav gospodarenja otpadom u kvarnersko i istarskom području" (SN Primorsko-goranske županije 22/96),  
[11-12.](#) "Rješenje" Klasa UP/I-351-02/00-06/31 od 11.06. 2001., Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, (o odobrenju namjeravanog zahvata – izgradnje građevine za skladištenje, obradu i odlaganje komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada s područja Primorsko-goranske županije),  
[12-13.](#) "Studija lokacija za osnivanje mreže reciklažnih dvorišta za odvojeno skupljanje komunalnog otpada u prostoru na području grada Rijeke", Arhitektonski biro Randić-Turato, 1999.

## b) Klima

1. "Prvo nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime", Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, 2001.,
2. "Meteorološka podloga za prostorni plan grada Rijeke – Klimatske prilike Rijeke", Državni hidrometeorološki zavod, Služba za meteorološka istraživanja i razvoj, Odjel za klimatološka istraživanja i primjenjenu klimatologiju, 2002.,
3. "Meteorološki parametri značajni za onečišćenje zraka i oborine na riječkom području za potrebe izrade prostornog i urbanističkog plana", Državni hidrometeorološki zavod, Služba za meteorološka istraživanja i razvoj, Odjel za modeliranje atmosferskih procesa, 2002.

## c) Tlo

1. "Pedoeколоша studija dijela područja SO Rijeka", Fakultet poljoprivrednih znanosti Zagreb, Agrozavod Rijeka, 1989.,
2. "Hidrogeološka podloga za područje grada Rijeke – Hidrogeološka istraživanja", Institut za geološka istraživanja – Zagreb, Zavod za hidrogeologiju i inženjersku geologiju, 2000.,
3. "Inženjersko-geološka podloga za područje grada Rijeke – Inženjersko-geološka istraživanja", Institut za geološka istraživanja – Zagreb, Zavod za hidrogeologiju i inženjersku geologiju, 2001.

## d) Šume

1. "Šume i šumsko zemljište unutar grada Rijeke", Hrvatske šume, Uprava za šume Delnice, Šumarija Rijeka, 2002.,

## e) Zrak

1. "GUP grada Rijeke - Projekt zaštite zraka", IGH PC Rijeka, 1997.,
2. Izvještaji o praćenju onečišćenja zraka na području Primorsko-goranske županije, Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Zdravstveno-ekološki odjel, Odsjek za kontrolu zraka.

## f) Buka

1. "Projekt zaštite od buke – I. faza: Katastar izvora buke s analizom postojećeg stanja", IGH PC Rijeka, 1997.

## g) Vode

1. Državni plan za zaštitu voda (NN 8/89),  
[13-14.](#) Podaci i upute za utvrđivanje područja ugroženog okoliša i područja posebnih ograničenja u korištenju voda i mora u GUP-u grada Rijeke, Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za vodno područje primorsko istarskih slivova, dopis Klasa: 325-04/00-03/0111, 20.11.2000.,  
[14-15.](#) Matematički model poplavlivanja donjeg toka Rječine, Tehnički fakultet u Rijeci, 2000.,

15-16. Izvješća o kakvoći mora na morskim plažama na području Primorsko-goranske županije, Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Zdravstveno-ekološka služba, Odjel za ispitivanje voda.

h) Ostalo:

1. Studija utjecaja na okoliš Brodogradilišta "Viktor Lenac" – I. faza, Prethodna studija, Urbanistički institut Hrvatske, 1993.,
2. Studija utjecaja na okoliš građenja i rada autobusne baze na lokaciji M. Gennari, GPZ, 1993.,
3. Studija utjecaja na okoliš kanalizacije Drage, Fluming-Eko, 1996.,
4. Studija utjecaja na okoliš za gradsku magistralnu cestu GMC-105 (D-404), Ekoplan, 1996.,
5. Studija o procjeni utjecaja na okoliš rekonstrukcije terminala za soju i žitarice u riječkoj luci, IGH PC Rijeka, 2001.,
6. Studija utjecaja na okoliš (ciljanog sadržaja) rekonstrukcije Zagrebačkog pristaništa u luci Rijeka, 2001.,
7. Važeći zakoni i propisi RH,
8. Zakoni i propisi RH u procesu donošenja,
9. Zakoni i propisi RH u izradi,

Propisi Europske zajednice:

- "Environment 2010: Our Future, Our Choice", The Sixth Environment Action Programme of the European Community 2001-2010 (Decision 1600/2002/EC of the European Parliament and of the Council),
- IPPC Directive (Concil Directive 96/61/EC concerning integrated pollution prevention and control,
- Waste Framework Directive (Council Directive 75/442/EC),
- The Landfill Directive (Council Directive 1999/31/CE),
- The Green Paper on Future Noise Policy (COM(96) 540),
- Proposal for a Directive of European Parliament and the Council relating to the Assessment and Management of Environmental Noise, COM(2000) 468 final, 2000.,
- Water Framework Directive ("Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the Community action in the field of water policy").

*Zaštita baštine:*

1. Studija zaštite kulturno-povijesnih cjelina, Uprave za zaštitu kulturne baštine-konzervatorski odjel u Rijeci, Rijeka 2002.
2. Konzervatorska dokumentacija za PUP Centra grada Rijeke: Sušak-Centar, Školjić, Brajdica, Delta, Vodovodna ulica, Korzo I i II, Brajda, Žabica, Ulica žrtava fašizma, Stari Grad, Beli Kamik, Bolnica, Kazalište, Tekstovi i bibliografija, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture, Rijeka 1992.